

Analiza efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu
Etap II

Zamawiający:

Ministerstwo
Cyfryzacji

Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Wykonawca - konsorcjum firm:

Grupa BST Sp. z o. o.
ul. Mieczyków 12,
40-748 Katowice
e-mail: biuro@grupabst.pl

EU-CONSULT Sp. z o. o.
Ul. Toruńska 18C lokal D
80-747 Gdańsk
e-mail: info@eu-consult.pl

1. Spis treści

1.	Spis treści	3
2.	Streszczenie (executive summary)	5
3.	Słownik pojęć.....	11
4.	Wprowadzenie	12
4.1.	Cel badania	12
4.2.	Zakres badania	13
4.2.1.	Przedmiot badania	13
4.2.2.	Podmiot badania.....	13
4.3.	Pytania badawcze	13
4.4.	Metodologia badania	16
4.4.1.	Metodologia w odniesieniu do pytań badawczych	17
5.	Opis wyników badania	19
5.1.	Beneficjenci programu pomocowego	19
5.1.1.	Przedsiębiorcy telekomunikacyjni.....	19
5.1.2.	Jednostki samorządu terytorialnego	21
5.2.	Projekty realizowane przez beneficjentów	25
5.2.1.	Wartość projektów i udzielonego wsparcia	25
5.2.2.	Wielkość projektów - obszary konkursowe.....	26
5.2.3.	Wielkość projektów - gospodarstwa domowe	28
5.2.4.	Problemy z realizacją projektów	29
5.3.	Zasady wsparcia w ramach programu pomocowego.....	34
5.3.1.	Równość zasad przyznawania wsparcia.....	34
5.3.2.	Mechanizmy przewidziane w programie.....	42
5.4.	Wsparcie w ramach programu pomocowego a rynek pracy	61
5.4.1.	Struktura zatrudnienia wśród beneficjentów wsparcia	61
5.4.2.	Struktura zatrudnienia w branżach podwykonawstwa wspartych projektów	68
5.4.3.	Globalna struktura zatrudnienia podmiotów uczestniczących w realizacji wspartych projektów - ujęcie statystyczne	72
5.4.4.	Struktura zatrudnienia przedsiębiorstw telekomunikacyjnych nieobjętych wsparciem oraz wśród ich podwykonawców	73
5.4.5.	Wpływ wsparcia udzielonego na podstawie programu na rynek pracy.....	79
5.5.	Dostęp do szerokopasmowego internetu	81
5.6.	Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego	88
5.7.	Usługi hurtowe świadczone przez beneficjentów programu pomocowego	93
5.8.	Ceny usług szerokopasmowego dostępu do internetu.....	97

5.8.1.	Ceny usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów na obszarach realizacji projektów	97
5.8.2.	Ceny usług detalicznych oferowanych przez potencjalnych konkurentów beneficjentów	97
5.8.3.	Porównanie cen usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów i ich potencjalnych konkurentów na obszarach nieobjętych interwencjami	99
5.8.4.	Ceny usług hurtowych oferowanych przez beneficjentów i ich potencjalnych konkurentów na obszarach realizacji projektów oraz obszarach nieobjętych interwencjami podjętymi na podstawie programu	99
5.9.	Koszty realizacji infrastruktury	103
5.9.1.	Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - komercyjne inwestycje szerokopasmowe	104
5.9.2.	Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - inne kraje UE	104
5.9.3.	Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - na lata 2017 - 2013	110
5.10.	Efektywność wsparcia i zaangażowanie środków własnych	112
5.10.1.	Efektywność wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego	112
5.10.2.	Wpływ wsparcia publicznego na zaangażowanie środków własnych beneficjentów ..	125
6.	Podsumowanie	127
7.	Wnioski	132
8.	Rekomendacje	133
9.	Spis tabel, rysunków i map	139
10.	Załączniki	143
10.1.	Lista dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych	143
10.2.	Tabele z danymi wykorzystanymi w analizie	144
10.3.	Narzędzia badawcze wykorzystane w raporcie końcowym	163
10.4.	Załącznik nr 1 do SOPZ (arkusz kalkulacyjny)	183

2. Streszczenie (executive summary)

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie dotyczy analizy efektów interwencji podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego i ich wpływu na realizację celu głównego I osi PO PC oraz na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce. Głównym przedmiotem badania jest program pomocowy czyli rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034). Analizą zostali objęci przedsiębiorcy telekomunikacyjni (w tym beneficjenci wsparcia udzielonego na podstawie programu), przedstawiciele instytucji zaangażowanych w realizację PO PC, eksperci oceniający wnioski o dofinansowanie projektów w ramach programu, a także podmioty w branży podwykonawstwa projektów budowy sieci szerokopasmowych. Badanie przeprowadzone zostało przy wykorzystaniu koncepcji ewaluacji opartej na teorii.

Beneficjenci programu pomocowego

Wsparcie na podstawie programu uzyskało dotychczas pięćdziesięciu dwóch przedsiębiorców telekomunikacyjnych (nie uwzględniając umów rozwiązanych oraz takich, od których odstąpiono przed podpisaniem), z czego większość stanowiły małe przedsiębiorstwa oraz podmioty funkcjonujące na rynku relatywnie najdłużej, tj. powyżej pięciu lat. Wsparcie w ramach programu mogą także uzyskać jednostki samorządu terytorialnego, aczkolwiek dotychczas żadna z nich tegoż wsparcia nie otrzymała - wynika to z regulaminów konkursów oraz zapisów w treści PO PC. Dla jednostek samorządu terytorialnego nie organizowano do tej pory konkursów na podstawie programu pomocowego - zgodnie z zapisami PO PC, to przedsiębiorcy mają pierwszeństwo w konkursach.

Projekty realizowane przez beneficjentów

Do momentu sporządzenia niniejszego raportu w ramach działania 1.1 PO PC ogłoszono 4 konkursy¹. Projekty wyłanianio w trybie konkursowym, a wartość projektu nie mogła przekroczyć 70 mln EUR. Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach programu pomocowego w trzech rozstrzygniętych konkursach łącznie wynosi ogółem 6 742 873 335,17 zł, przy czym wsparcie udzielone projektom ogółem wynosi nieco ponad 57% ich łącznej wartości. Wysokość dofinansowania ograniczana jest przez maksymalną wartość wsparcia przewidzianą dla danego obszaru. Najwyższą średnią procentową wartość wsparcia udzielonego projektom odnotowano we wschodniej części kraju - w województwie lubelskim (68,0%) i podlaskim (66,5%).

Większość (52,2%; 82) projektów realizowana jest na obszarze obejmującym więcej aniżeli jeden powiat. W każdym projekcie deklarowana liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem przekracza minimalne zobowiązanie pokryciowe. Zasięgiem szerokopasmowej sieci objętych zostanie 61,9% spośród 3 153 906 gospodarstw domowych możliwych do objęcia wsparciem w rozstrzygniętych naborach.

Zasady wsparcia w ramach programu pomocowego

Program pomocowy stawia przed potencjalnymi wnioskodawcami konieczność spełnienia pewnych wymogów formalnych. W treści programu wskazano 8 warunków, które łącznie musi spełniać podmiot, by uzyskać wsparcie. W załączniku nr 3 do szczegółowego opisu osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 również określono kryteria formalne, jakie muszą zostać spełnione przez wnioskodawcę, by otrzymać dofinansowanie. Spośród wskazanych tam kryteriów, część dotyczy formalności w procedurze składania wniosków, pozostałe natomiast dotyczą

¹ W ramach 4 konkursów ogłoszono 5 naborów wniosków o dofinansowanie, gdyż trzeci z konkursów miał dwie rundy.

wnioskodawcy oraz projektu. W załączniku określono także kryteria merytoryczne. Elementy oceny merytorycznej dzielą się na podlegające ocenie punktowej oraz zero-jedynkowej (metodą TAK/NIE).

Efekt zachęty przewidziany w programie polega na tym, iż w ramach działania 1.1 finansowane są projekty, których realizacja nie byłaby możliwa bez wsparcia finansowego państwa, a prace nad nimi nie zostały jeszcze rozpoczęte. Natomiast proporcjonalność wsparcia przewidziana w programie oznacza ograniczenie do minimum pomocy państwa i potencjalnych zakłóceń konkurencji. W PO PC realizacja efektu zachęty oraz mechanizmów proporcjonalności wsparcia zostały ściśle zawarte w kryteriach formalnych i merytorycznych oceny przedkładanych wniosków.

Wsparcie w ramach programu pomocowego a rynek pracy

Analiza danych statystycznych w zakresie zmian zachodzących na rynku pracy w sektorze telekomunikacyjnym oraz wyników badań dot. zmian w poziomie zatrudnienia wśród beneficjentów programu i ich podwykonawców pozwala wnioskować o istotnym wpływie wspartych inwestycji na kształt sektorowego rynku pracy. Program pozwolił dotychczas na zwiększenie liczby miejsc pracy wśród poddanych badaniu ankietowemu przedsiębiorców (realizujących działania w ramach programu) o ponad dwa tysiące stanowisk, co stanowi większość nowopowstałych miejsc pracy w tym sektorze gospodarki.

Dostęp do szerokopasmowego internetu

Dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma znaleźć się 1 934 475 gospodarstw domowych. Nieco więcej (tj. 1 953 148) gospodarstw domowych znajdzie się z kolei w zasięgu dostępu do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Szacuje się, że w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu znajdzie się ponad 5,1 mln mieszkańców. Ponadto, w wyniku inwestycji realizowanych z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, podłączenie do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma uzyskać 13 529 jednostek publicznych.

Dotychczas w ramach wspartych projektów zasięgiem szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s objętych zostało 311 872 gospodarstw domowych. To oznacza, iż dostęp do internetu uzyskało 16,0% spośród wszystkich zadeklarowanych przez respondentów gospodarstw domowych. Nieco mniej gospodarstw domowych (tj. 311 129) zostało objętych dostępem do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (wskaźnik ten został zrealizowany na poziomie 16,1%). W I konkursie dostępem do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s objęto 156 jednostek publicznych, co stanowiło 100% realizacji tego wskaźnika. W ramach II i III konkursu wskaźnik ten był nieco inny - do szerokopasmowego internetu o przepustowości o najmniej 100 Mb/s podłączono dotychczas 6 592 jednostki publiczne, co stanowi 48,7% realizacji tego wskaźnika. Pełen obraz efektów interwencji publicznej w ramach działania 1.1 PO PC będzie widoczny dopiero po zakończeniu programu.

Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego

Większość beneficjentów wskazała, że w ramach projektów wykorzystywano technologię FTTH P2MP z wykorzystaniem standardu GPON. Wykonanie telekomunikacyjnej sieci światłowodowej polegać ma głównie na poprowadzeniu światłowodu napowietrznie (uwzględniając m.in. podbudowę słupową), jak i wybudowaniu doziemnej kanalizacji kablowej. W ramach projektów utworzono także urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną. Co istotne, na części obszarów infrastruktura jest na etapie projektowania czy też budowy - w tych przypadkach jeszcze żaden odcinek nie jest funkcjonalny lub nie został jeszcze uruchomiony. Długość sieci szerokopasmowej, która ma powstać dzięki interwencjom publicznym w ramach programu pomocowego wyniesie łącznie 107 287,39 km.

Usługi hurtowe świadczone przez beneficjentów programu pomocowego

Do tej pory uruchomiono 31 089 usług hurtowych, których wartość wyniosła 1 770 346,10 zł. Na moment realizacji badania liczba usług detalicznych wyniosła 1 019, a ich wartość - 84 403,58 zł. Na liczbę zawartych umów ma wpływ etap realizacji projektów realizowanych w ramach POPC, a część inwestycji jest dopiero na etapie projektowania lub budowania.

Do beneficjentów programu pomocowego wystosowano zapytania od 345 operatorów trzecich, którzy dążą do nawiązania współpracy hurtowej w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia z PO PC. Zapytania te odnosiły się do 60 obszarów objętych pomocą. Były one głównie kierowane przez operatorów małych (65,0% zapytań), a nieco rzadziej także przez dużych (58,3%).

Ze zgromadzonych danych wynika, iż dotychczas odnotowano 4 spory międzyoperatorskie w zakresie dostępu do sieci i projektów zrealizowanych w ramach działania 1.1 PO PC, przy czym wszystkie spory zostały zainicjowane przez jednego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Ceny usług szerokopasmowego dostępu do internetu i koszty realizacji infrastruktury

Jak wynika z badań przeprowadzonych z beneficjentami wsparcia, w zakresie struktury rodzajowej kosztów projektów objętych programem przeważają koszty związane z robotami budowlanymi, które stanowią większość wartości inwestycji (blisko 70%). Wartość nominalna robót budowlanych w ramach przebadanych projektów wyniosła blisko 1 020 mln PLN. Stosunkowo wysokie koszty przypadły również na usługi w ramach realizowanych projektów (ponad 17%, tj. ponad 252 mln PLN). Tym samym na trzeci z badanych elementów, tj. na dostawy przypadł najniższy udział kosztów w ogólnej wartości inwestycji (niecałe 13%, tj. ponad 189 mln PLN).

Efektywność wsparcia i zaangażowanie środków własnych

Program pomocowy dla I osi PO PC charakteryzuje się bardzo wysoką efektywnością, o czym świadczą wskaźniki produktu i rezultatu. Wysoki wskaźnik efektywności stanowi pozytywną prognozę dla osiągnięcia zakładanych do realizacji w przyszłości celów dotyczących zwiększenia liczby podłączeń do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Łączna wartość wkładu własnego beneficjentów wynosi 2 884 834 061,71 zł. Oznacza to, iż przedsiębiorcy ze środków własnych sfinansowali 42,8% wartości projektów. Blisko co trzeci beneficjent ze środków własnych sfinansował od 50,0% do 54,9% wartości projektu.

Introduction

This study concerns the analysis of the effects of interventions undertaken to this date on the basis of the aid scheme and its impact on the implementation of the main objective of Axis I of the OP DP and on the condition of the telecommunications market in Poland. The main subject of the study is the aid scheme, i.e. the Regulation of the Minister of Administration and Digitization of 16 September 2015 on granting aid for the development of broadband infrastructure under the Operational Programme Digital Poland for 2014-2020 (Journal of Laws, item 1466; Journal of Laws of 2016, item 1648; Journal of Laws of 2017, item 2025; and of 2019, item 2034). The analysis covered telecommunications entrepreneurs (including beneficiaries of support granted under the scheme), representatives of institutions involved in the implementation of OP DP, experts assessing applications for co-financing of projects under the scheme, as well as entities in the sector of subcontracting of broadband network construction projects. The study was carried out using the concept of evaluation based on theory.

Beneficiaries of the aid scheme

Support under the scheme has been granted to fifty-two telecommunications entrepreneurs so far (not including terminated contracts and those which were withdrawn from before signing), most of which were small enterprises and entities operating on the market for the relatively longest period of time, i.e. more than five years. Support under the scheme may also be granted to territorial self-government units, although none of them have received such support so far - this results from the rules of procedures and provisions of the OP DP. Until now, the territorial self-government units have not organized competitions on the basis of an assistance program - according to the provisions of the OP DP, entrepreneurs have priority in competitions.

Projects implemented by beneficiaries

To this date, 4 calls for projects have been announced under the scheme.² Projects were selected through a competitive procedure - for each of them, the value of the project could not exceed EUR 70 million. The value of projects implemented by beneficiaries within the framework of the aid scheme in three calls for proposals in total amounts to PLN 6 742 873 335,17, while the support granted to projects in total amounts to nearly 57% of their total value. The amount of co-financing is limited by the maximum amount of support provided for a given area. The highest average percentage value of aid granted to projects was recorded in the eastern part of the country - in Lubelskie (68,0%) and Podlaskie (66,5%) voivodships.

Most of the projects (52,2%; 82) is implemented in an area covering more than one county. In each of the projects, the declared number of households to be covered exceeds the minimum coverage obligation. 61,9% of 3 153 906 households that can be covered by support in resolved calls will be covered by the broadband network coverage.

Principles of support under the aid scheme

The aid scheme makes it necessary for potential applicants to meet certain formal requirements. The content of the scheme indicates 8 conditions which must be fulfilled by the entity in order to receive support. In annex 3 to the detailed description of the priority axes of the Operational Programme Digital Poland 2014-2020, the formal criteria which must be met by the applicant in order to receive aid have also been defined. Among the criteria indicated therein, some of them concern the formalities in the application procedure, while the others concern the applicant and the project. The annex also sets out the substantive criteria. Elements of substantive evaluation are broken down into point and zero-one evaluation (YES/NO method). The foreseen incentive effect of the

² Within the framework of four competitions, five calls for applications for co-financing were announced, as the third competition had two rounds.

scheme is that the aid granted under the scheme finances projects which would not have been possible without the State's financial aid and which have not yet been started. On the other hand, the proportionality of the aid assumed in the scheme means that State aid and potential distortions of competition are minimised. In OP DP, the implementation of the incentive effect and mechanisms of proportionality of aid were strictly included in the formal and substantive criteria for the assessment of submitted applications.

Support under the aid scheme and the labour market

Analysis of statistical data in the scope of changes occurring in the labour market in the telecommunications sector and of results of research on changes in the employment level among the beneficiaries of the Programme and their subcontractors led to the conclusion that the impact of supported investments on the state of the sectoral labour market is significant. The Programme contributed to the increase of the number of jobs among surveyed entrepreneurs (implementing activities under the Programme) by more than a two thousand positions. It constitutes the majority of newly created jobs in this sector of the economy.

Access to broadband Internet

Thanks to investments made with the support of the aid scheme, 1 934 475 households are to be covered by broadband Internet access of at least 100 Mbps. Slightly more households (i.e. 1 953 148) will, in turn, be able to access broadband networks of at least 30 Mbps. It is estimated that over 5,1 million inhabitants will be covered by broadband Internet access. Moreover, as a result of investments implemented with the participation of support granted under the aid scheme, 13 529 public units are to be connected to broadband Internet of at least 100 Mbps bandwidth.

So far, 311 872 households have been covered by broadband Internet coverage of at least 30 Mbps within the supported projects. This means that 16,0% of all households declared by the respondents gained access to the Internet. Slightly fewer households (i.e. 311 129) were covered by access to a broadband network of at least 100 Mbps (this ratio was achieved at the level of 16,1%). In the first competition, access to a broadband network with a bandwidth of at least 100 Mb/s covered 156 public units, which constituted 100% of the implementation of this indicator. In the second and third competition, this indicator was slightly different - 6,592 public units have been connected to broadband internet with a bandwidth of at least 100 Mb/s, which represents 48,7% of this indicator. A full picture of the effects of public intervention under aid scheme will be visible only after the end of the scheme.

Infrastructure implemented under the aid scheme

The majority of beneficiaries indicated that the project used FTTH P2MP technology in the GPON standard. The implementation of a fiber-optic telecommunications network is mainly based on laying overhead fiber optics (including e.g. pole posts), as well as the construction of underground cable ducts. The project also created telecommunication equipment that constitute active infrastructure. Importantly, the infrastructure is at the design or construction stage in some areas - in these cases, no section is functional so far or has been launched. The total length of the broadband network to be created thanks to public intervention under the aid scheme will be 107 287,39 km.

Wholesale services provided by beneficiaries of the aid scheme

So far, 31 089 wholesale services have been launched, the value of which amounted to PLN 1 770 346,10. As of the time of the survey, the number of retail services was 1 019, and their value amounted to PLN 84 403,58. The number of contracts concluded is affected by the implementation phase of projects pursued under the OP DP, and part of the investment is only at the design or construction stage.

The beneficiaries of the aid scheme were inquired by 345 third-party operators who seek to establish wholesale cooperation on the basis of the infrastructure implemented with the support of OP DP. These queries referred to 60 aid-covered areas. They were mainly directed by small operators (65,0% of inquiries), and slightly less often also by large operators (58,3%).

The collected data show that so far 4 inter-operator disputes have been recorded with regard to access to networks and projects implemented under Measure 1.1 OP DP, with all the disputes initiated by a single telecommunications entrepreneur.

Prices of access to broadband Internet and costs of infrastructure development

The research conducted with beneficiaries of support led to the conclusion that costs related to construction works are the most considerable given the structure of costs of projects covered by the Programme. Such costs constituted the majority of the total cost of investments (on average 70%). The nominal value of construction works of analyzed projects amounted to nearly PLN 1 020 million. Relatively high costs were also generated by services under the implemented projects (over 17%, that is on average PLN 252 million). Third aspect which was studied - supplies, accounted for the lowest share of costs in the total investment value (less than 13%, that is PLN 189 million).

Effectiveness of support and involvement of own funds

The Aid Scheme is characterized by a very high effectiveness, which is evidenced by the output and result indicators. The high rate of effectiveness is a positive forecast for achieving the future targets for increasing the number of broadband connections at speeds of at least 100 Mbps.

The total value of the beneficiaries' own contribution amounts to PLN 2 884 834 061,71. This means that entrepreneurs financed 42,8% of the value of projects from their own funds. Nearly one in three beneficiaries financed from their own funds between 50,0% and 54,9% of the project value.

3. Słownik pojęć

CPPC - Centrum Projektów Polska Cyfrowa

Dz. U. - Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

GRSS - Grupa Robocza ds. Sieci Szerokopasmowych

GUS - Główny Urząd Statystyczny

JST - jednostki samorządu terytorialnego

MŚP - małe i średnie przedsiębiorstwa

NASK - Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa

ODN (ang. *Optical Distribution Network*) - sieć pasywna, umiejscowiona między OLT, a ONT/ONU

Oferta SOR - „Oferta ramowa określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci Orange Polska S.A., dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych” zatwierdzona decyzją Prezesa UKE z dnia 29 września 2010 r. z późn. zm.

OK - Operator Korzystający

OLT (ang. *Optical Line Termination*) - jednostka dystrybucyjna

ONT/ONU (ang. *Optical Network Termination/Unit*) - końcówka abonencka

OSD - Operator Sieci Dostępowej

PO IG - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013

PO PC - Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

PO RPW - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

Sieć NGA - sieć dostępu nowej generacji

SSPW WŚ - Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie

UE - Unia Europejska

UKE - Urząd Komunikacji Elektronicznej

4. Wprowadzenie

W ramach I osi priorytetowej PO PC Powszechny dostęp do szybkiego Internetu wspierane są działania umożliwiające jak najszerszy dostęp do sieci szerokopasmowych przy jak najwyższych parametrach technicznych na obszarach, gdzie nie ma infrastruktury umożliwiającej dostęp do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i najprawdopodobniej nie powstanie ona na zasadach rynkowych w ciągu trzech lat. Tworzona w ramach programu infrastruktura powinna umożliwić osiągnięcie określonych parametrów - tj. min. 30 Mb/s w przypadku gospodarstw domowych lub min. 100 Mb/s w przypadku szkół, podmiotów leczniczych³, Gminnych Ośrodków Kultury oraz jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Beneficjentami wsparcia w ramach programu są przedsiębiorcy telekomunikacyjni realizujący projekty budowy sieci NGA.

Na podstawie decyzji C(2016) 2144 z dnia 15 kwietnia 2016 r., podjętej w sprawie o sygn. SA.43484, Komisja Europejska zobowiązała Polskę do przeprowadzenia badań analizujących efekty obowiązywania programu pomocowego dla I osi PO PC, jakim jest rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034). Program pomocowy stanowi podstawę udzielania wsparcia na projekty budowy sieci szerokopasmowych w postaci dotacji. Zgodnie z decyzją C(2016) 2144 z dnia 15 kwietnia 2016 r. Polska ma przedstawić Komisji Europejskiej raport częściowy oraz końcowy z Analizy.

W 2018 roku program pomocowy został losowo wytypowany przez Komisję Europejską do badania w ramach procedury monitoringu ex-post pomocy publicznej udzielanej na podstawie programów pomocowych, prowadzonej na podstawie art. 108 (1) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Szczególnym celem tego monitoringu jest ocena zgodności pomocy udzielanej na podstawie programu z unijnymi zasadami dotyczącymi pomocy publicznej i ocena wpływu tej pomocy na sektor gospodarki objęty pomocą.

4.1. Cel badania

Przeprowadzona analiza miała następujące cele:

1. Stwierdzenie efektów interwencji podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego oraz wpływu interwencji na:
 - 1) realizację celu głównego I osi PO PC - *Powszechny dostęp do szybkiego internetu* - i celu szczegółowego - *Wyrównywanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do internetu o wysokich przepustowościach*,
 - 2) kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce w perspektywie czasowej od ogłoszenia I konkursu na dofinansowanie projektów budowy sieci szerokopasmowych w ramach I osi PO PC do dnia sporządzenia raportu końcowego z Analizy na podstawie pytań badawczych.
2. Zidentyfikowanie obszarów w samej treści programu pomocowego lub w ramach podjętych na jego podstawie interwencji, które mogłyby podlegać modyfikacjom usprawniającym udzielanie wsparcia na podstawie programu pomocowego lub w dalszym stopniu maksymalizować efekty tego wsparcia.

³ Dotyczy podmiotów leczniczych prowadzących szpital w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz w formie spółki, w których podmioty publiczne posiadają co najmniej 51% akcji/udziałów

4.2. Zakres badania

4.2.1. Przedmiot badania

Głównym przedmiotem badania był program pomocowy, czyli rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034).

Poza treścią programu pomocowego, analizą objęto także:

1. treść ogłoszeń naborów wniosków o dofinansowanie, zorganizowanych dotychczas na podstawie programu (wraz z załącznikami);
2. zanonimizowane informacje dotyczące wsparcia udzielonego na podstawie programu;
3. rynek dostępu do internetu w Polsce w latach 2015-2019 dla raportu częściowego i 2015-2020 dla raportu końcowego.

4.2.2. Podmiot badania

Analizą zostali objęci:

1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni i jednostki samorządu terytorialnego wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji;
2. Podmioty aplikujące o wsparcie w ramach dotychczasowych interwencji podjętych na podstawie programu pomocowego;
3. Beneficjenci wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego;
4. Eksperti oceniający wnioski o dofinansowanie;
5. Instytucja Zarządzająca, Instytucja Pośrednicząca, Instytucja Otoczenia Umowy Partnerstwa oraz instytucja o charakterze specjalistycznym dla I osi PO PC;
6. Podmioty w branży podwykonawstwa projektów budowy sieci szerokopasmowych, w tym także w branży podwykonawstwa wspartych projektów (co najmniej w branży budowlanej).

4.3. Pytania badawcze

Analiza obejmowała następujące pytania badawcze:

1. Ile gospodarstw domowych, mieszkańców oraz budynków użyteczności publicznej znalazło się w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej:
 - a. 30 Mb/s,
 - b. 100 Mb/s

dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu, oraz o ile zwiększyło się pokrycie zasięgiem szerokopasmowego dostępu do internetu o ww. przepustowościach obszarów objętych interwencją z programu?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono wartości zadeklarowane na podstawie zawartych umów o dofinansowanie oraz faktycznie osiągnięte wskaźniki na moment sporządzenia raportu końcowego z Analizy.

2. Ilu przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz należących do jakiej kategorii (mikro, mały i średni/ duży przedsiębiorca) i od ilu lat działających na rynku telekomunikacyjnym otrzymało wsparcie na podstawie programu?
3. Ile jednostek samorządu terytorialnego otrzymało wsparcie na podstawie programu?
4. Jaka jest wartość oraz wielkość projektów realizowanych przez beneficjentów?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono:

- a. wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w ujęciu globalnym;

- b. wielkość obszarów, na których realizowane są projekty, w odniesieniu do granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego (gmina/więcej niż 1 gmina/ powiat/ więcej niż 1 powiat/ województwo);
- c. wielkość projektów w odniesieniu do liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na wyznaczonym obszarze interwencji (na moment ogłoszenia danego naboru wniosków o dofinansowanie) i liczby gospodarstw zadeklarowanych do objęcia zasięgiem projektu, w ujęciu statystycznym.

5. Czy wsparcie w ramach programu odbywało się na równych, niedyskryminujących zasadach?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono, czy wymagania formalne określone w programie lub w ogłoszeniach naborów wniosków o dofinansowanie, stawiane wobec potencjalnych wnioskodawców wsparcia nie wykluczały konkretnych kategorii przedsiębiorców z możliwości ubiegania się o wsparcie lub nie faworyzowały konkretnych kategorii przedsiębiorców w ramach konkursów.

6. Ile miejsc pracy zostało stworzonych przez przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie na podstawie programu?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono:

- a. jak kształtuje się struktura zatrudnienia u beneficjentów, w związku z realizacją projektów - w szczególności czy beneficjenci w celu realizacji projektów zwiększali własne zasoby kadrowe, a jeżeli tak, to jaki jest poziom tego zwiększenia w ujęciu statystycznym;
- b. jak kształtuje się struktura zatrudnienia w branżach podwykonawstwa wspartych projektów (co najmniej w branży budowlanej) - w szczególności czy podwykonawcy beneficjentów zwiększali własne zasoby kadrowe w celu realizacji zleceń beneficjentów, a jeżeli tak, to jaki jest poziom tego zwiększenia w ujęciu statystycznym;
- c. jak kształtuje się globalna struktura zatrudnienia podmiotów uczestniczących w realizacji wspartych projektów - w ujęciu statystycznym;
- d. jak kształtują się struktury zatrudnienia, o których mowa w pkt 1 i 2, u przedsiębiorców telekomunikacyjnych nieobjętych wsparciem udzielonym na podstawie programu oraz z branż podwykonawstwa projektów budowy sieci szerokopasmowych (co najmniej w branży budowlanej), realizowanych przez takich przedsiębiorców - w ujęciu statystycznym;
- e. czy istnieje związek pomiędzy wsparciem udzielonym na podstawie programu a zmianami na rynku pracy.

Zatrudnienie, o którym mowa w niniejszym pytaniu, dotyczy zarówno zatrudnienia w rozumieniu Kodeksu pracy, jak i zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych. Wykonawca porównał dane dotyczące miejsc pracy stworzonych przez beneficjentów programu z grupą kontrolną, którą stanowili przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy nie otrzymali wsparcia w ramach programu. Analizę przeprowadzono z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw oraz obszaru działania przedsiębiorców (obszary inwestycji były w miarę możliwości podobne).

7. Jaka jest łączna wartość i wolumen infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono:

- a. globalną wartość infrastruktury (pasywnej i aktywnej);
- b. globalny wolumen infrastruktury pasywnej (np. infrastruktura liniowa - w km, wieże lub maszty telekomunikacyjne - w szt., itp.);
- c. globalny wolumen telekomunikacyjnych węzłów szkieletowych, dystrybucyjnych oraz dostępowych.

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono wartości zadeklarowane na podstawie zawartych umów o dofinansowanie oraz faktycznie osiągnięte na moment sporządzenia raportu końcowego z Analizy, z rozróżnieniem na technologie realizowanej infrastruktury.

8. Jaka jest łączna wartość i wolumen usług hurtowych, świadczonych przez beneficjentów programu w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie stwierdzono:

- a. liczbę zapytań operatorów trzecich skierowanych do beneficjentów, dążących do nawiązania współpracy hurtowej w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia;
- b. liczbę zawartych umów o współpracę hurtową pomiędzy beneficjentami a operatorami trzecimi, liczbę odmów zawarcia takiej umowy, powody odmów, czy z powodu odmów wnoszono spory do rozstrzygnięcia przez właściwe organy oraz czy i w jaki sposób spory te zostały rozstrzygnięte;
- c. liczbę oraz wartość usług hurtowych uruchomionych na podstawie zawartych umów;
- d. liczbę oraz wartość usług detalicznych świadczonych w oparciu o dostęp hurtowy do infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia.

9. Jak kształtują się koszty realizacji infrastruktury z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie określono i porównano:

- a. średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług, ponoszonych przez beneficjentów wsparcia;
- b. średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług, ponoszonych w ramach komercyjnych inwestycji szerokopasmowych;
- c. średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług, ponoszonych w ramach inwestycji szerokopasmowych przez operatorów w innych krajach UE (co najmniej 3, odpowiadających charakterystyką geograficzno-demograficzną Polsce);
- d. średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług, ponoszonych w ramach inwestycji szerokopasmowych przez krajowych beneficjentów wsparcia udzielonego w perspektywie finansowej 2007-2013.

10. Jak kształtują się ceny detalicznych usług szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usług hurtowych w ujęciu rocznym w okresie od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie do momentu sporządzenia raportu częściowego z Analizy?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie określono i porównano:

- a. ceny usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów na obszarach realizacji projektów;
- b. ceny usług detalicznych oferowanych przez potencjalnych konkurentów beneficjentów na obszarach podobnych do obszarów realizacji projektów przez beneficjentów;
- c. ceny usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów i potencjalnych konkurentów beneficjentów na obszarach nieobjętych interwencjami podjętymi na podstawie programu;
- d. ceny usług hurtowych, oferowanych przez beneficjentów i potencjalnych konkurentów beneficjentów zarówno na obszarach realizacji projektów, jak i obszarach nieobjętych interwencjami podjętymi na podstawie programu.

11. Jakie mechanizmy służące zapewnieniu efektu zachęty i proporcjonalności wsparcia zostały przewidziane w programie?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie określono i porównano:

- a. mechanizmy udzielania wsparcia na podstawie programu pomocowego, służące zapewnieniu proporcjonalności wsparcia oraz wywołaniu przez nie efektu zachęty;
- b. mechanizmy służące zapewnieniu proporcjonalności wsparcia oraz wywołaniu przez nie efektu zachęty, przewidziane w innych krajowych programach pomocowych oraz w podobnych programach pomocowych z krajów UE (co najmniej 3, przy czym badane programy pomocowe powinny być realizowane w obszarze inwestycji szerokopasmowych).

Odpowiadając na pytanie porównano: liczbę gospodarstw domowych, które zostały objęte zasięgiem sieci; intensywność wsparcia oraz wartość wsparcia.

12. Jaka jest efektywność wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego?

W ramach odpowiedzi na ww. pytanie określono i porównano:

- a. efektywność wsparcia rozumianą jako potencjalne efekty wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego (wynikające z zawartych umów o dofinansowanie) odniesione co najmniej do globalnej wartości udzielonego wsparcia (kwotowo), jego intensywności (stosunkowo do globalnej wartości inwestycji realizowanych z udziałem

- wsparcia) oraz do globalnych wartości możliwego wsparcia, jego intensywności i globalnej wartości minimalnych efektów wsparcia, oczekiwanych w momencie ogłoszenia poszczególnych naborów wniosków o dofinansowanie (tj. wynikających z ogłoszonej dokumentacji naborowej);
- efektywność wsparcia, udzielonego na podstawie krajowych programów pomocowych w obszarze inwestycji szerokopasmowych w perspektywie finansowej 2007-2013;
 - efektywność wsparcia, udzielonego na podstawie programów pomocowych w obszarze inwestycji szerokopasmowych w perspektywie finansowej 2007-2013 lub 2014-2020 w krajach UE (co najmniej 3).

13. Na ile wsparcie publiczne udzielane w ramach programu pomocowego przyczynia się do zaangażowania środków własnych beneficjentów?

Odpowiadając na to pytanie porównano wartość środków zaangażowanych przez beneficjentów programu do wartości inwestycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych bez wsparcia publicznego.

4.4. Metodologia badania

Badanie przeprowadzone zostało przy wykorzystaniu koncepcji TBE - ewaluacji opartej na teorii. Ewaluacja oparta na teorii wymaga szczegółowej analizy założeń, na których bazuje program. W podejściu TBE przestrzega się więc każdego kroku logiki interwencji programu, identyfikując powiązania przyczynowe i mechanizmy zmiany prowadzące do rezultatów i skutków. Koncepcja TBE w pierwszej kolejności bada poszczególne etapy i elementy danego programu - m.in. analizuje, jakie działania są prowadzone, jakie będą ich efekty i oczekiwana odpowiedź, a dopiero ostatecznie bada finalne założenie i rezultat programu⁴.

W procesie badawczym wykorzystano następujące metody: analizę danych zastanych (tzw. *desk research*); badania ilościowe CAWI/CATI; badania jakościowe w formie wywiadów pogłębionych, analizę porównawczą.

Analiza
danych
zastanych

Badania
ilościowe

Badania
jakościowe

Analiza
porównawcza

Analiza danych zastanych (z ang. *desk research*) polegała na analizie dostępnych danych i dokumentów (m.in. dokumentów projektowych, prawnych, publikacji, danych statystycznych). Stanowiła bazę związaną z realizacją dalszych etapów badania. Badanie dokumentów służyło ustaleniu faktycznego stanu rzeczy. Listę dokumentów oraz danych, jakie wykorzystano w trakcie realizacji badania wyszczególniono w rozdziale *Lista dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych*.

W ramach analizy przeprowadzono również szereg badań ilościowych. Badania przy wykorzystaniu techniki CAWI⁵ oraz CATI⁶ zrealizowano wśród następujących grup respondentów: beneficjentów, podwykonawców beneficjentów, podmiotów niebędących beneficjentami, podwykonawców podmiotów niebędących beneficjentami. Należy zaznaczyć, że technikę CAWI/CATI zastosowano także podczas metody kontrfaktycznej, omówionej w dalszej części tego rozdziału. W tabeli gwiazdką oznaczono typy respondentów badania ilościowego realizowanego w ramach metody kontrfaktycznej.

⁴ J.D. Brickmayer, C. H. Weis: *Theory-Based Evaluation in Practice: What Do We Learn?*. Evaluation Review, 2000, 01 08, 24(4), pp. 407-431

⁵ CAWI - wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (z ang. *Computer-Assisted Web Interview*)

⁶ CATI - wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (CATI - z ang. *Computer-Assisted Telephone Interview*)

Tabela 1. Dobór próby badawczej w badaniu ilościowym CAWI/CATI

Typ respondenta	Liczba wywiadów
Beneficjenci	46 z 52 beneficjentów ⁷ (143 ze 157 umów ⁸ podpisanych w ramach programu pomocowego)
Podwykonawcy beneficjentów	20
Podmioty niebędące beneficjentami*	30
Podwykonawcy podmiotów niebędących beneficjentami*	20

Źródło: opracowanie własne

Badania jakościowe zrealizowano metodą indywidualnego wywiadu pogłębionego (IDI⁹). Zebrany materiał badawczy był uzupełnieniem danych zgromadzonych innymi metodami badawczymi. W ramach badania jakościowego przeprowadzono wywiady z beneficjentami oraz instytucjami związanymi z wdrażaniem programu pomocowego¹⁰. Szczegółowe dane zaprezentowano w kolejnej tabeli.

Tabela 2. Dobór próby badawczej w badaniu jakościowym IDI

Rodzaj respondenta	Liczba wywiadów
Beneficjenci	10
Instytucja Zarządzająca	1
Instytucja Pośrednicząca	2
Instytucja Otoczenia Umowy Partnerstwa	2
Instytucja o charakterze specjalistycznym dla I osi PO PC	2

Źródło: opracowanie własne

Metoda porównawcza, czyli kontrfaktyczna, to porównanie sytuacji osób i opinii osób, na które wpłynął określony czynnik z sytuacją i opiniami osób, które nie znalazły się pod wpływem tego czynnika. Materiał zebrany w ramach tej metody, uzyskany został w drodze badania ilościowego z potencjalnymi beneficjentami, tj. podmiotami telekomunikacyjnymi, które mogłyby korzystać ze wsparcia w ramach PO PC, lecz tego nie uczyniły, tj. nie korzystały dotychczas z programu pomocowego dla I Osi Priorytetowej PO PC na lata 2014-2020.

4.4.1. Metodologia w odniesieniu do pytań badawczych

W celu powiązania metod gromadzenia i analizy danych wraz z pytaniami badawczymi opracowano macierz. Zawiera ona zestawienie wszystkich metod badawczych wraz z grupami respondentów w odniesieniu do pytań badawczych.

Tabela 3. Przyporządkowanie metod badawczych do pytań badawczych

Metoda badawcza	Wyszczególnienie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Desk research	Polska	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Kraje UE									X		X	X	
CAWI/CATI	Beneficjenci	X					X	X	X	X	X			X
	Podwykonawcy beneficjentów						X							
IDI	Beneficjenci					X	X			X		X	X	
	Instytucja Zarządzająca			X		X						X	X	

⁷ Suma beneficjentów, którzy udzielili odpowiedzi w 2019 i 2020 roku. W przypadku, gdy respondent nie wziął ponownie udziału w badaniu realizowanym w 2020 roku, w analizie wykorzystano ankietę przesłaną przez niego w 2019 roku.

⁸ Suma formularzy przesłanych przez beneficjentów w 2019 i 2020 roku. W przypadku, gdy respondent nie wziął ponownie udziału w badaniu realizowanym w 2020 roku, w analizie wykorzystano ankietę dot. konkretnej umowy, przesłaną przez niego w 2019 roku. Co istotne, w badaniu nie uwzględniono umów rozwiązanych oraz takich, od których odstąpiono przed podpisaniem.

⁹ IDI - to rozmowa pomiędzy osobą prowadzącą badanie (moderatorem) a badanym (z ang. *Individual In-Depth Interview*).

¹⁰ Na etapie sporządzania raportu częściowego w badaniu metodą IDI uczestniczyli także eksperci oceniający projekty.

Metoda badawcza	Wyszczególnienie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Institucja Pośrednicząca			X		X						X	X	
	Institucja Otoczenia Umowy Partnerstwa			X		X						X	X	
	Institucja o charakterze specjalistycznym dla I osi PO PC					X						X	X	
Metoda kontrfaktyczna	Podmioty niebędące beneficjentami						X				X			X
	Podwykonawcy podmiotów niebędących beneficjentami						X							

Źródło: opracowanie własne

5. Opis wyników badania

5.1. Beneficjenci programu pomocowego

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 r., poz. 1466 z późn. zm.) w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, wsparcie w ramach programu pomocowego może być udzielone na projekty realizowane przez:

- przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, jednostki samorządu terytorialnego działające w ramach porozumienia z innymi jednostkami, na obszarze, na którym żaden z podmiotów telekomunikacyjnych nie złożył wniosku o udzielenie wsparcia.

W ramach działania 1.1 PO PC zorganizowane zostały 4 konkursy dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przy czym jeden z nich obejmował dwie rundy¹¹. Wszystkie konkursy przeprowadzone były jawnie, a instytucją organizującą każdorazowo było CPPC. Najdłuższy okres na składanie wniosków miały podmioty, które wnioskowały o wsparcie w czwartym konkursie - wówczas wnioskodawcy mieli prawie 6 miesięcy na złożenie wniosku - nabór wniosków o dofinansowanie trwał od 09.11.2019 r. do 30.04.2020 r. Należy jednak podkreślić, że nabór wniosków do konkursu czwartego przesuwany był dwukrotnie, co wynikało z panującej sytuacji epidemicznej. Z kolei najmniej czasu na procedurę składania wniosków przeznaczono w drugim naborze - zainteresowani mogli wnioskować o wsparcie w terminie od 31.10.2016 r. do 17.02.2017 r. Co istotne, kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów najwyższa była w przypadku drugiego naboru (3 mld zł). Kolejna tabela zawiera szczegółowe dane dotyczące poszczególnych konkursów.

Tabela 4. Informacje o konkursach - działanie 1.1 PO PC

	Konkurs pierwszy	Konkurs drugi	Konkurs trzeci		Konkurs czwarty
			Runda I	Runda II	
Kwota środków - PLN	600 000 000,00	3 000 000 000,00	1 936 515 957,00	143 007 407,00	580 000 000,00
Termin ogłoszenia naboru	30.09.2015	30.09.2016	10.11.2017	04.10.2018	09.10.2019
Okres składania wniosków	120 dni	110 dni	152 dni	126 dni	174 dni
Termin rozpoczęcia naboru	02.11.2015	31.10.2016	11.12.2017	04.10.2018	09.11.2019
Termin zakończenia naboru	29.02.2016	17.02.2017	11.05.2018	06.02.2019	30.04.2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

5.1.1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni

Wsparcie na podstawie programu uzyskało dotychczas pięćdziesięciu dwóch przedsiębiorców telekomunikacyjnych.¹² W pierwszym konkursie dofinansowano projekty trzydziestu dwóch podmiotów. W drugim konkursie do dofinansowania wyłoniono projekty czternastu przedsiębiorstw. Z kolei w trzecim konkursie dofinansowanie uzyskało łącznie 10 podmiotów. Przed dokonaniem dokładnej charakterystyki beneficjentów warto nadmienić, iż na potrzeby realizacji projektów tworzone były

¹¹ Z dokumentacji konkursowej wynika, iż uruchomienie kolejnej rundy konkursu może nastąpić: w przypadku niewybrania do dofinansowania żadnego projektu na którymkolwiek obszarze konkursowym, w przypadku niezłożenia na którymkolwiek obszar konkursowy żadnego wniosku o dofinansowanie w poprzedniej rundzie konkursu lub/oraz w poprzednich konkursach, a także w przypadku uwolnienia obszarów w ramach poprzednich konkursów.

¹² W badaniu nie uwzględniono umów rozwiązanych oraz takich, od których odstąpiono przed podpisaniem.

spółki celowe, dlatego też w konkursach wśród beneficjentów pojawiały się liczne mikroprzedsiębiorstwa, czy też podmioty o krótkim okresie funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym. Takie nowo powstałe spółki tworzone były wyłącznie na rzecz realizacji projektów - w przeciwieństwie do spółek macierzystych nie świadczyły wcześniej usług telekomunikacyjnych, a zazwyczaj także nie zatrudniają pracowników.

“ Mamy beneficjentów z branży MŚP, a także mamy spółki, które są nowo powołane - nowych przedsiębiorców, spółki celowe. (...) Każdy był w stanie wygrać, jeśli miał potencjał.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Grupę beneficjentów wsparcia w większości stanowiły małe przedsiębiorstwa (26 podmiotów). Drugą grupę stanowiły z kolei mikroprzedsiębiorstwa (16 podmiotów). Natomiast znacznie mniejszy udział w grupie miały duże (8 podmiotów) i średnie podmioty (2 podmioty). Co istotne, w dwóch spośród trzech konkursów większość stanowiły małe przedsiębiorstwa, aczkolwiek w drugim i trzecim konkursie było ich znacznie mniej aniżeli w pierwszym. Należy tutaj uwzględnić fakt, iż pierwszy konkurs był pilotażowy, a obszary konkursowe były mniejsze, dając tym samym szanse na uzyskanie dofinansowania podmiotom z sektora MŚP.

“ Pierwszy konkurs był pilotażem. Po pierwsze - dawał szansę małym i średnim przedsiębiorcom na ugruntowanie pozycji lokalnej, zajęcie obszaru, a także zabezpieczenie naturalnych obszarów działalności. Chcieliśmy także sprawdzić, jakie będzie zainteresowanie, jak te warunki będą przejrzyste i transparentne oraz jak te projekty będą się realizowały. (...) Kolejny konkurs był już ogólnopolski.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

W przypadku dużych firm można dostrzec, iż ich liczba była nieco większa w konkursie drugim aniżeli w pierwszym, następnie jednak nieco zmalała w konkursie trzecim. W grupie średnich podmiotów w ostatnim konkursie do dofinansowania nie wyłoniono projektu żadnego z przedsiębiorstw klasyfikujących się do tej kategorii. Warto nadmienić, iż obszary konkursowe w drugim oraz trzecim konkursie były znacznie większe aniżeli w pierwszym, a tym samym było ich mniej. W pierwszym konkursie wyznaczono 229 obszarów konkursowych. W drugim konkursie obszarów konkursowych było 79, z kolei w trzecim - 33 obszary w pierwszej rundzie oraz 2 obszary w drugiej rundzie.

Tabela 5. Wielkość przedsiębiorstw telekomunikacyjnych będących beneficjentami wsparcia

Wielkość przedsiębiorstwa	Ogółem*	Konkurs I	Konkurs II	Konkurs III
Mikroprzedsiębiorstwa	16	13	0	4
Małe przedsiębiorstwa	26	16	8	2
Średnie przedsiębiorstwa	2	1	1	0
Duże przedsiębiorstwa	8	2	5	4

**Niektóre podmioty realizowały projekty w kilku naborach, zatem wartość wskazana w kolumnie Ogółem nie jest sumą wartości wskazanych w poszczególnych konkursach*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów oraz Bisnode Polska Baza Danych

Analizując grupę beneficjentów pod względem okresu funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym (licząc do dnia realizacji badania) dostrzega się, iż większość z nich stanowią podmioty działające na rynku najdłużej, tj. powyżej pięciu lat. Wśród beneficjentów wsparcia odnotowano 40 takich przedsiębiorców. Może to wynikać z faktu, iż takie podmioty posiadają większe doświadczenie w realizacji inwestycji szerokopasmowych, a tym samym mogły uzyskać nieco większą liczbę punktów w procesie oceny wniosków, gdyż jedno z kryteriów oceny merytorycznej projektów w ramach PO PC dotyczyło doświadczenia w realizacji tego typu projektów. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dwóch pierwszych konkursach znaczącą większość beneficjentów stanowiły firmy o relatywnie

długim okresie funkcjonowania na rynku. Istotny udział w grupie podmiotów, które otrzymały wsparcie miały także firmy działające na rynku w okresie od trzech do pięciu lat (9 przedsiębiorstw) oraz w okresie powyżej jednego roku do trzech lat (3 przedsiębiorstwa). Co istotne, w grupie beneficjentów nie odnotowano przedsiębiorstw, które działają na rynku w okresie do jednego roku. Należy jednak podkreślić, iż od pierwszego naboru wniosków do dnia realizacji niniejszego badania minęło kilka lat, wobec czego uprzednio podczas naboru wniosków część beneficjentów stanowić mogły przedsiębiorstwa działające na rynku krócej, aniżeli wskazano w tabeli.

Tabela 6. Okres funkcjonowania beneficjentów na rynku telekomunikacyjnym - stan na dzień realizacji badania

Okres funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym	Ogółem*	Konkurs I	Konkurs II	Konkurs III
Do 1 roku	0	0	0	0
Powyżej roku do 3 lat	3	1	0	2
Powyżej 3 do 5 lat	9	6	1	3
Więcej niż 5 lat	40	25	13	5

**Niektóre podmioty realizowały projekty w kilku naborach, zatem wartość wskazana w kolumnie Ogółem nie jest sumą wartości wskazanych w poszczególnych konkursach*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów oraz Bisnode Polska Baza Danych

Uwzględniając formę prawną beneficjentów wsparcia można zauważyć, iż ogółem większość z nich stanowiły spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - odnotowano 33 podmioty telekomunikacyjne posiadające taką formę prawną. Natomiast najmniejszy udział w grupie przedsiębiorców, których projekty wyłoniono do dofinansowania miały spółki cywilne oraz komandytowe (po 1 podmiocie) - podmioty o takiej formie prawnej uzyskały dofinansowanie wyłącznie w ramach pierwszego konkursu. Największe zróżnicowanie beneficjentów pod kątem formy prawnej można zaobserwować właśnie w przypadku pierwszego konkursu. W konkursie drugim do dofinansowania wyłoniono projekty spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (9 podmiotów) oraz spółek akcyjnych (5 podmiotów). W wyniku rozstrzygnięcia naborów w konkursie trzecim, dofinansowanie uzyskały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (8 podmiotów), a także jedna spółka akcyjna oraz jedna spółka jawna.

Tabela 7. Forma prawna przedsiębiorstw będących beneficjentami wsparcia

Forma prawna	Ogółem*	Konkurs I	Konkurs II	Konkurs III
Jednoosobowa działalność gospodarcza	6	6	0	0
Spółka akcyjna	8	5	5	1
Spółka cywilna	1	1	0	0
Spółka jawna	3	2	0	1
Spółka komandytowa	1	1	0	0
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	33	17	9	8

**Niektóre podmioty realizowały projekty w kilku naborach, zatem wartość wskazana w kolumnie Ogółem nie jest sumą wartości wskazanych w poszczególnych konkursach*

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bisnode Polska Baza Danych

5.1.2. Jednostki samorządu terytorialnego

Z rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 r., poz. 1466 z późn. zm.) w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 wynika, iż nie tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą być beneficjentami programu pomocowego - wsparcie może być udzielone także na projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednakże żadna z jednostek samorządu terytorialnego nie otrzymała dotychczas wsparcia na podstawie programu, co z kolei pośrednio wynika z zapisów zawartych w regulaminach konkursów. W regulaminach ściśle

określony jest typ wnioskodawcy, który może przystąpić do konkretnego konkursu. Co istotne, jednostki samorządu terytorialnego nie zostały uwzględnione w regulaminach naborów ze względu na kryteria zdefiniowane w programie operacyjnym. Zgodnie z PO PC, typem beneficjenta w projektach konkursowych mogą być przedsiębiorcy telekomunikacyjni¹³. Warto nadmienić, że w procesie oceny wniosków weryfikowana jest kwalifikowalność wnioskodawcy, który - zgodnie z powyższym - powinien być Przedsiębiorcą Telekomunikacyjnym wpisanym do właściwego rejestru Prezesa UKE zgodnie z art. 10 Ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Natomiast według zapisów programu pomocowego, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia mogą ubiegać się o wsparcie wyłącznie w uzasadnionych przypadkach - tj. w sytuacji, gdy przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie będą zainteresowani realizacją inwestycji na danym obszarze. W kolejnej tabeli zawarto zapisy regulaminów poszczególnych naborów dotyczące warunków uczestnictwa - nie uwzględniają one jednostek samorządu terytorialnego.

Tabela 8. Warunki uczestnictwa w konkursach - typ wnioskodawcy

Wyszczególnienie	Warunek uczestnictwa - typ wnioskodawcy
Regulamin konkursu do naboru nr POPC01.01.00-IP.01-00-001/15	„Do konkursu w ramach działania 1.1. „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach”, mogą przystąpić Wnioskodawcy wskazani w § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1466) w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach PO PC na lata 2014-2020, będący przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.”
Regulamin konkursu do naboru nr POPC.01.01.00-IP.01-00-002/16 Regulamin konkursu do naboru nr POPC.01.01.00-IP.01-00-004/17 Regulamin konkursu do naboru nr POPC.01.01.00-IP.01-00-007/19	„Do konkursu w ramach działania 1.1 PO PC przystąpić mogą przedsiębiorcy telekomunikacyjni, zarówno z sektora MŚP jak i dużych przedsiębiorców, wskazani w § 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1466 ze zm.) w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach PO PC na lata 2014-2020, spełniający warunki określone w § 4 ust. 8 Rozporządzenia.”

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Temat jednostek samorządu terytorialnego został poruszony także podczas rozmów z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację PO PC. Uczestnicy badania wskazywali, iż skierowanie konkursów do przedsiębiorców telekomunikacyjnych wynikało głównie z doświadczeń z poprzedniej perspektywy finansowej. Istotnym jest, że działanie 1.1 PO PC jest kontynuacją wcześniejszych interwencji publicznych realizowanych w obszarze projektów szerokopasmowych - w tym programów PO IG, PO RPW oraz różnych instrumentów realizowanych w programach regionalnych.¹⁴ Warto nadmienić, że w poprzedniej perspektywie finansowej, między innymi w ramach działania II.1 PO RPW „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej”, projekty poza operatorami telekomunikacyjnymi realizowały także jednostki samorządu terytorialnego. Zdaniem respondentów, realizacja inwestycji w zakresie sieci szerokopasmowych w poprzednim okresie programowania stanowiła dla samorządów problem, gdyż te nie były przygotowane do tego typu zadań. Jeden z uczestników badania jakościowego zwrócił uwagę na fakt, iż jednostki samorządu terytorialnego nie posiadają doświadczenia w budowie infrastruktury telekomunikacyjnej - ten czynnik sprawił, iż realizacja projektów była dla tych jednostek problematyczna. Co więcej, przy takim rozwiązaniu angażowane były tylko środki

¹³ Gminy mogą być beneficjentem w zakresie konkursów na budowę publicznych sieci WiFi w przestrzeni publicznej, co nie jest przedmiotem badania

¹⁴ Ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Raport końcowy. Warszawa 2017

publiczne. Projekty realizowane przez samorządy były zatem bardzo kosztowne. Natomiast zaangażowanie środków prywatnych, a także udział doświadczonego operatora telekomunikacyjnego w realizacji projektu skutkuje efektem ekonomicznym.

“ *To jest tak naprawdę efekt naszych doświadczeń z poprzedniej perspektywy finansowej, gdzie jednostki samorządu terytorialnego budowały sieci szerokopasmowe, czyli rzeczywiście bardzo duże projekty. To robiły samorządy województw. Wiemy, jak problematyczne było to dla nich zadanie, ponieważ samorządy nie były przygotowane do realizacji takich projektów, nie miały doświadczenia w budowie infrastruktury komunikacyjnej. (...) Widzieliśmy, że z jednej strony jest to bardzo problematyczne dla samorządów, z drugiej - jest to bardzo kosztowne i nieefektywne kosztowo. Mając na uwadze poziom zadłużenia samorządów stwierdziliśmy, że chcemy ściągnąć jak najwięcej środków z rynku, żeby nie było tak, że angażowane będą tylko środki publiczne: czy to unijne, czy krajowe lub samorządowe - tylko, żeby do środków unijnych były dołożone środki prywatne. (...) Te doświadczenia skłoniły nas, żeby dopuścić ewentualnie możliwość budowy przez samorządy, ale tylko tam, gdzie nie będzie zainteresowania ze strony rynku.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ *Na tak dużą skalę powierzenie tego samorządom nie byłoby właściwe, dlatego zostało to skierowane do rynku. Operatorzy wiedzą jak optymalizować sieci, mają doświadczenie później w zakresie zarządzania i utrzymania tej sieci. Wybudowanie to jedno, ale trzeba stworzyć platformę, promować te usługi, szeroko zakrojony marketing, żeby ta sieć przynosiła profity.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Z badania wśród przedstawicieli instytucji wynika, że konkursy zostały skonstruowane w taki sposób, iż tylko operatorzy telekomunikacyjni mogli w nich uczestniczyć i mieć realne szanse na realizację wspartej inwestycji. W opinii jednego spośród respondentów, najistotniejsze są dwa spośród kryteriów merytorycznych zdefiniowanych w PO PC dla pierwszych trzech konkursów, mianowicie - minimalizowanie wkładu publicznego oraz zwiększenie minimalnego pokrycia siecią. Nie należy jednakże ignorować trzeciego z kryteriów - doświadczenia w realizacji projektów/inwestycji dotyczących budowy sieci telekomunikacyjnych.

“ *Adresujemy te konkursy do operatorów telekomunikacyjnych, ponieważ to one najsprawniej realizują projekty telekomunikacyjne. Proszę zaznaczyć, że nie jest to zarzut w stronę jednostek samorządów terytorialnych. To były projekty, które - tak naprawdę - przy tak zdefiniowanych warunkach, mogą zrealizować tylko operatorzy telekomunikacyjni. W tym konkursach, od pierwszego do ostatniego, są dwa najważniejsze kryteria, jeśli chodzi o kryteria merytoryczne. Kryterium zwiększania pokrycia siecią, czyli zwiększania ponad minimum. (...) Drugie kryterium to minimalizowanie wkładu publicznego. Przy takiej konstrukcji tylko operatorzy telekomunikacyjni mogli uczestniczyć w tych konkursach. Nie krytykuję jednostek samorządu terytorialnego, jako potencjalnych adresatów tego typu konkursów, ale przy tych zasadach, które sformułowaliśmy, samorządy nie byłyby dobrym adresatem takiego konkursu.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Rekomenduje się dokonanie zmiany w Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w § 3, poprzez usunięcie ust. 2 „jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, jednostki samorządu terytorialnego działające

w ramach porozumienia z innymi jednostkami, na obszarze, na którym żaden z podmiotów, o których mowa w pkt 1, nie złożył wniosku o udzielenie wsparcia”, a także poprzez wykreślenie w § 4, w ust. 8, w podpunkcie 1 zapisu „albo rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji”.

5.2. Projekty realizowane przez beneficjentów

5.2.1. Wartość projektów i udzielonego wsparcia

W regulaminach konkursów określone są maksymalne wartości łącznych kosztów na projekty czy też maksymalna wysokość dofinansowania wydatków kwalifikowalnych, jaką mogą uzyskać wnioskodawcy. Z zapisów dokumentacji konkursowej wynika, że w przypadku wszystkich naborów wartość projektu nie mogła przekroczyć 70 mln EUR.¹⁵ Z kolei intensywność wsparcia w konkursach I, II i III uzależniona jest od obszaru, na którym realizowane są projekty¹⁶. Należy przez to rozumieć, że w przypadku tych trzech konkursów maksymalna intensywność wsparcia różni się w zależności od regionu Polski, na którego obszarze realizowana jest inwestycja. W programie pomocowym znajduje się następujący zapis (§ 8 ust. 1): „maksymalna intensywność wsparcia nie może przekroczyć 80% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego i 85% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych poza województwem mazowieckim”, co bezpośrednio wynika z przepisów unijnych, wedle których intensywność wsparcia uzależniona jest od kategorii regionu. Wobec tego maksymalny poziom intensywności wsparcia w przypadku projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego może być nieco niższy aniżeli w przypadku projektów, które realizowane są na terenie pozostałych regionów Polski. Należy jednak zaznaczyć, iż na poziomie obszarów konkursowych odrębnie wyznaczano maksymalną wartość projektu, maksymalną wartość dofinansowania i intensywność wsparcia (w przypadku pierwszego konkursu - także indywidualną intensywność wsparcia poniżej maksymalnych limitów).¹⁷

Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach programu pomocowego wynosi ogółem 6 742 873 335,17 zł (wartość określona na podstawie danych z systemu monitoringowego). Łącznie największą wartość (3 456 422 393,93 zł) mają projekty dofinansowane w ramach konkursu drugiego, z kolei najmniejszą (491 920 178,15 zł) - projekty beneficjentów wyłonione w pierwszym konkursie. Wsparcie udzielone projektom ogółem wynosi około 57% ich łącznej wartości, zatem łączny wkład własny beneficjentów wynosi prawie 43% wartości wszystkich projektów. Co istotne, z każdym kolejnym konkursem wzrastał procentowy udział wsparcia udzielonego projektom (od 48,0% w pierwszym konkursie do 62,3% w trzecim konkursie).

Tabela 9. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w ujęciu globalnym

Wyszczególnienie	Wartość projektów	Wartość wsparcia udzielonego projektom		Wartość wkładu własnego beneficjentów	
I konkurs	491 920 178,15 zł	236 308 683,59 zł	48,0%	255 611 494,56 zł	52,0%
II konkurs	3 456 422 393,93 zł	1 881 259 720,12 zł	54,4%	1 575 162 673,81 zł	45,6%
III konkurs	2 794 530 763,09 zł	1 740 470 869,75 zł	62,3%	1 054 059 893,34 zł	37,7%
Ogółem	6 742 873 335,17 zł	3 858 039 273,46 zł	57,2%	2 884 834 061,71 zł	42,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

¹⁵ Taka wartość została określona w art. 4 ust. 1 lit. y rozporządzenia Komisji (U) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

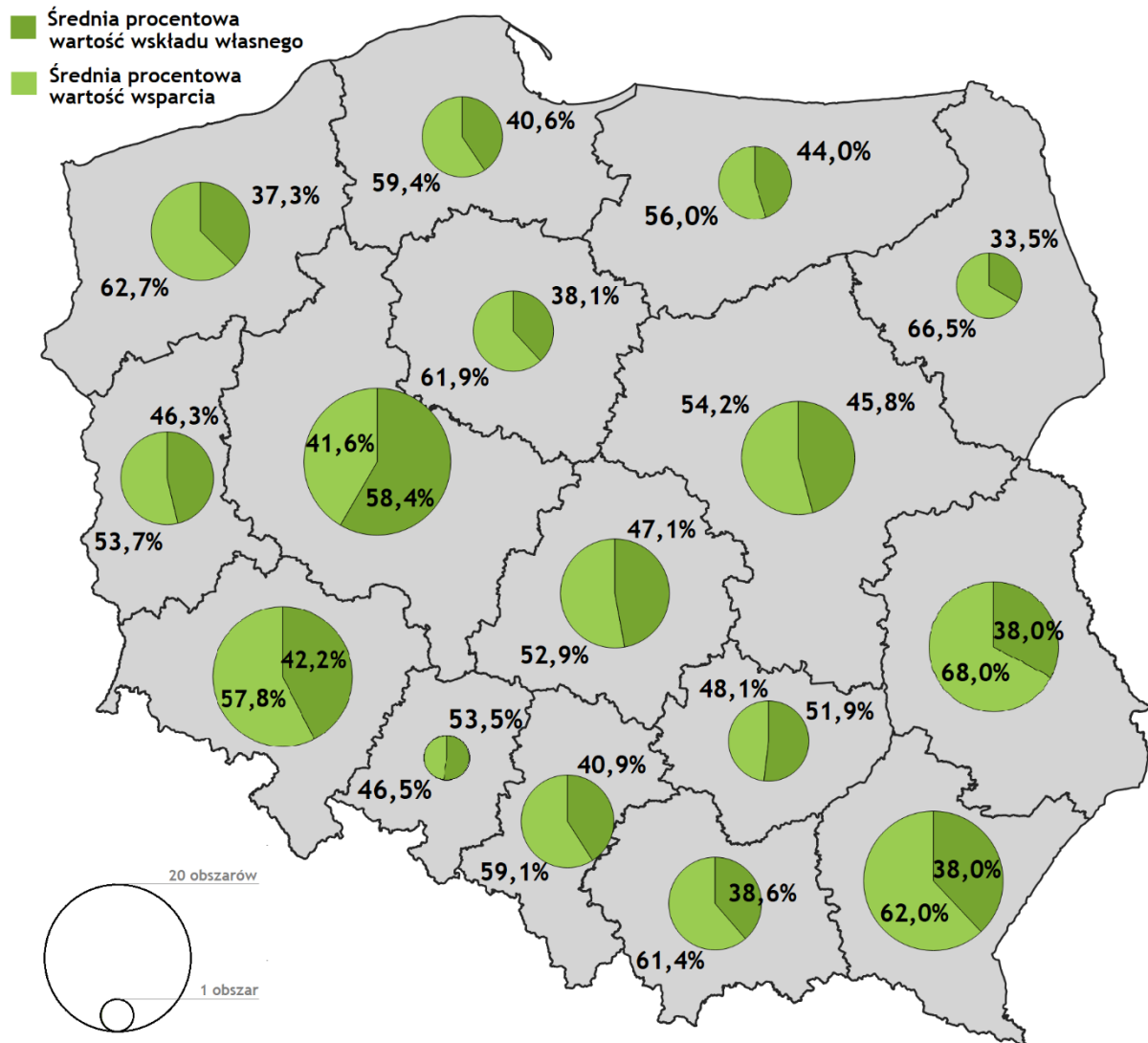
¹⁶ W regulaminie czwartego konkursu określono jednak, iż maksymalny poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.

¹⁷ Nie jest to jednoznaczne z uzyskaniem przez podmioty wsparcia na tym poziomie, gdyż jego wysokość ograniczana jest przez maksymalną wartość wsparcia przewidzianą dla danego obszaru. Por: Ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Raport końcowy, Warszawa 2017, s. 27

5.2.2. Wielkość projektów - obszary konkursowe

Najwyższą średnią procentową wartość wsparcia udzielonego projektom odnotowano we wschodniej części kraju - w województwie lubelskim (68,0%) i podlaskim (66,5%). Na Lubelszczyźnie wsparciem objętych zostało 16 obszarów, natomiast na Podlasiu - 4 obszary. Z kolei w województwach wielkopolskim (41,6%) i opolskim (46,5%) przeciętna procentowa wartość wsparcia była najniższa. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna mapa oraz tabela 46 zamieszczona w załączniku.

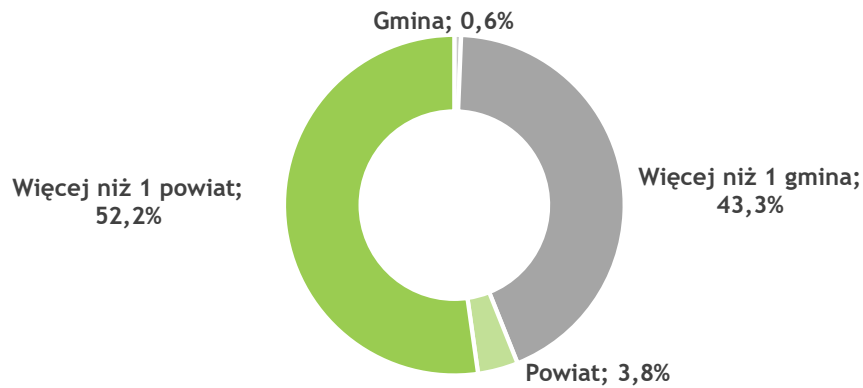
Mapa 1. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w podziale na województwa

*Trzy obszary położone są na terenie dwóch województw jednocześnie, w takim przypadku dany obszar przyporządkowano do województwa, na którego terenie obejmuje on większą powierzchnię
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Ponad połowa (52,2%; 82) projektów realizowana jest na obszarze obejmującym więcej aniżeli jeden powiat. Nieco mniejszy odsetek (43,3%; 68) wspartych inwestycji realizowany jest na terenie, co najmniej dwóch gmin. Blisko 4% (6) projektów realizowanych jest na obszarze jednego powiatu. Warto podkreślić, że żadna z inwestycji nie obejmuje obszaru całego województwa. Ponadto, trzy z obszarów (tj. radomski część A, radomski część B oraz płocki) obejmują tereny położone na kilku województwach jednocześnie.

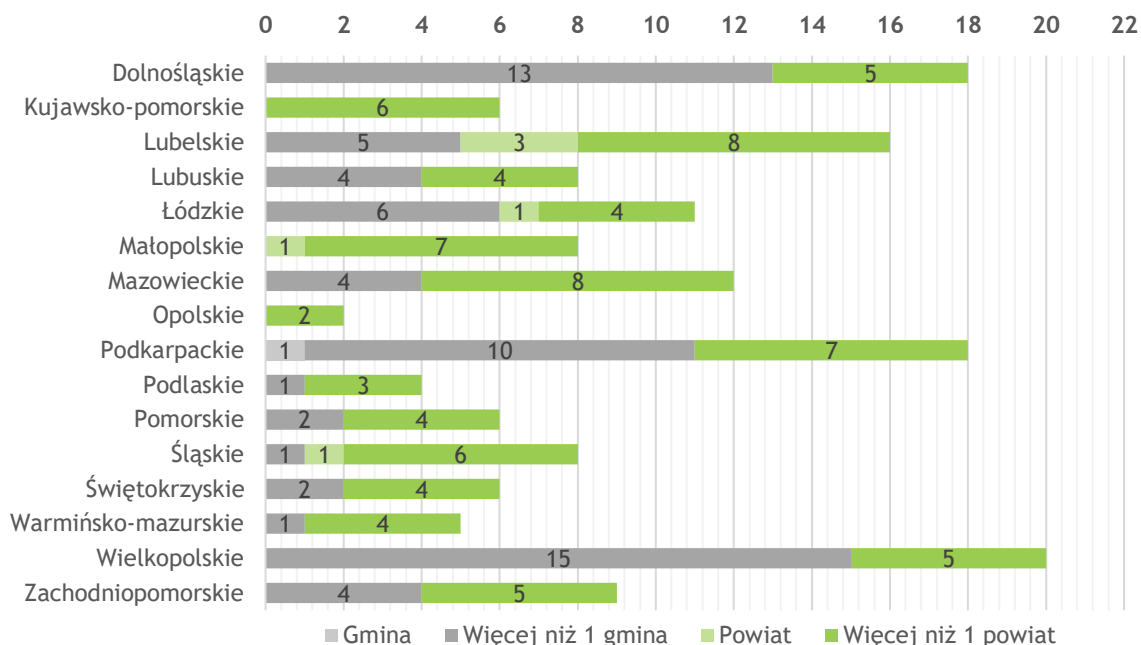
Rysunek 1. Wielkość obszarów, na których realizowane są projekty, w odniesieniu do granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CPPC - Szczegółowe mapy obszarów, na które przyznano dofinansowanie

Obszary konkursowe zostały wyznaczone w całym kraju. Należy podkreślić, iż w dużych województwach wyznaczono więcej obszarów aniżeli w małych. Najwięcej obszarów zostało objętych wsparciem w województwie wielkopolskim - w tym regionie wsparciem objęto projekty realizowane na 20 obszarach, przy czym większość z nich (15) obejmowała co najmniej dwie gminy. W województwach podkarpackim oraz dolnośląskim wsparciem objęto po 18 obszarów konkursowych. Najmniej obszarów konkursowych odnotowano w województwie opolskim - tam wsparciem objęto dwa obszary, złożone z kilku powiatów. W województwie podlaskim wsparciem objęto 4 obszary. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres oraz tabela 47 zamieszczona w załączniku.

Rysunek 2. Liczba obszarów objętych wsparciem według kategorii w podziale na województwa

*Trzy obszary położone są na terenie dwóch województw jednocześnie, w takim przypadku dany obszar przyporządkowano do województwa, na którego terenie obejmuje on większą powierzchnię

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CPPC - Szczegółowe mapy obszarów, na które przyznano dofinansowanie

5.2.3. Wielkość projektów - gospodarstwa domowe

W I osi priorytetowej PO PC priorytetem inwestycyjnym jest poszerzanie zakresu dostępności do łączki szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie wprowadzania nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej - dlatego też, aby monitorować efekty interwencji podejmowanych w ramach programu pomocowego, przyjęto m.in. wskaźnik pokrycia dostępem do internetu. Wnioskodawcy już na etapie składania wniosków określali wartość docelową wskaźnika dotyczącego liczby gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem szerokopasmowego internetu. Warto nadmienić, że w grupie wskaźników rezultatu bezpośredniego uwzględniono specyficzny dla programu wskaźnik, przedstawiający odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Wskaźnik ten został zdefiniowany na poziomie unijnym w ramach Europejskiej Agendy Cyfrowej.¹⁸ W zakresie pokrycia gospodarstw domowych dostępem do internetu monitoruje się także następujące wskaźniki: dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s oraz dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s.¹⁹

W projektach wyłonionych łącznie w trzech konkursach deklarowana liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem przekracza minimalne zobowiązanie pokryciowe wyznaczone w dokumentacji konkursowej. Ze złożonych deklaracji wynika, iż w trzecim konkursie zasięgiem objęte zostanie ponad 75% spośród wszystkich gospodarstw możliwych do objęcia wsparciem na wyznaczonych obszarach interwencji. W drugim konkursie odsetek ten będzie niższy (54,2% maksymalnej możliwej liczby gospodarstw), aczkolwiek należy zwrócić uwagę na fakt, iż w tymże konkursie maksymalna liczba gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem jest najwyższa i przekracza 2 mln. Dokładne dane przedstawia kolejna tabela.

Tabela 10. Wielkość projektów w odniesieniu do liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na wyznaczonym obszarze interwencji²⁰

Wyszczególnienie	Maksymalna liczba gospodarstw możliwa do objęcia wsparciem	Minimalna liczba gospodarstw wymagana do objęcia wsparciem	Liczba gospodarstw objętych wsparciem w ramach projektu	Liczba gospodarstw objętych wsparciem w ramach projektu/Maksymalna liczba gospodarstw możliwa do objęcia wsparciem	Liczba gospodarstw objętych wsparciem w ramach projektu/Minimalna liczba gospodarstw wymagana do objęcia wsparciem
I konkurs	155 001	89 746*	109 719	70,8%	122,3%
II konkurs	2 064 362	676 849	1 118 455	54,2%	165,2%
III konkurs	934 543	506 710	724 974	77,6%	143,1%
Ogółem	3 153 906	1 273 305	1 953 148	61,9%	153,4%

*wartość zaokrąglona do liczby całkowitej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem w wyniku realizacji projektów w każdym województwie ma przekroczyć minimalne zobowiązanie pokryciowe. W województwie zachodniopomorskim deklarowany odsetek realizacji minimalnego zobowiązania pokryciowego jest najniższy i wynosi 114,1%. Z kolei największy deklarowany odsetek realizacji minimalnego zobowiązania odnoto-

¹⁸ Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego i finansowego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

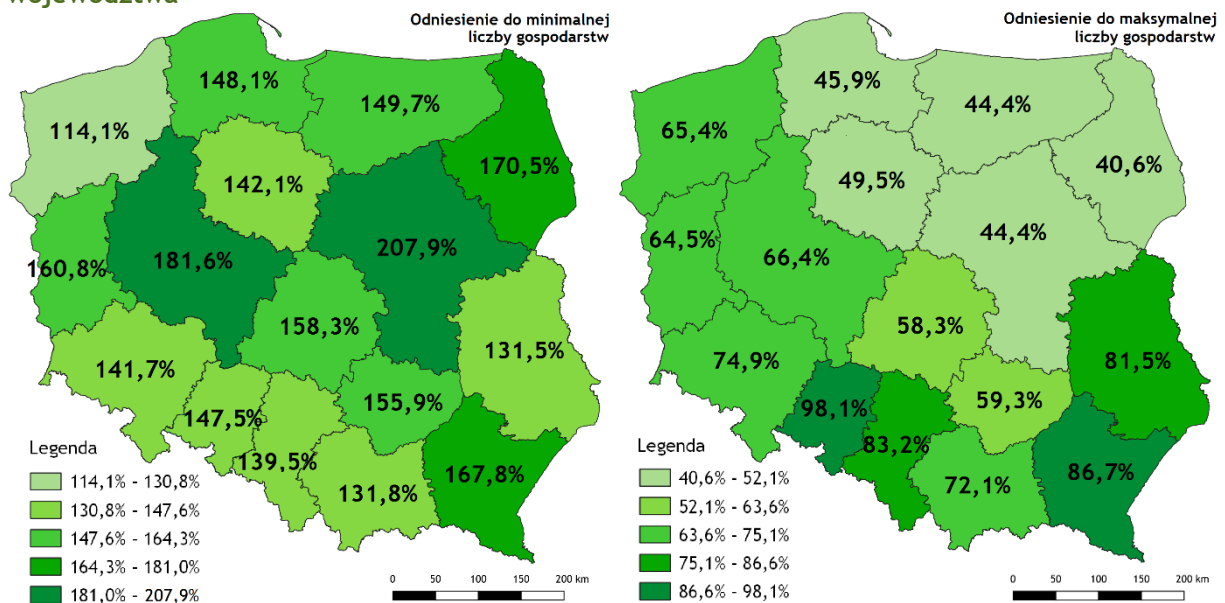
¹⁹ Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

²⁰ W przypadku trzech obszarów ich zasięg obejmuje 2 województwa. W takim przypadku określono % punktów adresowych położonych w każdym woj. i tę wartość wykorzystano do określenia liczby gospodarstw domowych objętych wsparciem.

wano w województwach mazowieckim (207,9%) oraz wielkopolskim (181,6%). Należy tutaj podkreślić, iż ze względu na ograniczoną alokację w województwie mazowieckim wyznaczono bardzo niskie zobowiązania pokryciowe, wobec czego w tym regionie - pomimo wysokiej realizacji minimalnego zobowiązania pokryciowego - nadal pozostanie wiele białych obszarów. Z deklaracji beneficjentów wynika, iż w tym województwie zaledwie 44,4% maksymalnej możliwej liczby gospodarstw domowych zostanie objętych zasięgiem szerokopasmowej sieci.

Analizując deklaracje dotyczące odsetka realizacji maksymalnej możliwej liczby gospodarstw do objęcia zasięgiem w podziale na poszczególne województwa dostrzega się, iż zobowiązanie to w najmniejszym stopniu deklaruje się do realizacji w północno-wschodniej części Polski. W tej części kraju dostęp do internetu szerokopasmowego uzyskać ma od 40,6% do 49,5% wszystkich gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem. Z deklaracji wynika, że w największym stopniu zobowiązanie to zostanie zrealizowane w województwach opolskim (98,1%) oraz podkarpackim (86,7%).

Mapa 2. Wielkość projektów w odniesieniu do minimalnej i maksymalnej liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na wyznaczonym obszarze interwencji w podziale na województwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

5.2.4. Problemy z realizacją projektów

W trakcie realizacji projektów, beneficjenci napotykali na problemy wynikające z faktu, iż wskazana lista punktów adresowych była zamknięta. Niektóre wskazane w liście punkty adresowe nie istniały, tj. stanowiły niejednokrotnie puste, stare działki bądź opuszczone domy. Długość realizowanej sieci okazywała się w efekcie być dłuższa aniżeli ta pierwotnie zadeklarowana przez beneficjentów - w związku z tym wyższe były także koszty realizacji inwestycji. Ponadto badani zgłaszali, że lista punktów adresowych nie zawsze była aktualna - często nie uwzględniała tych, które powstały w niedalekim odstępie czasu, takich jak np. nowopowstałe budynki.

“ Największym kłopotem jest to, że dofinansowanie jest na budowę sieci wskazanych w liście punktów adresowych. Teraz zdarza się, że część tych punktów adresowych nie istnieje faktycznie. (...) Na etapie budowy okazuje się, że części adresów nie ma, a to powoduje, że musimy budować dookoła i ta długość tak zwanej dobudowy sieci jest większa niż zakładaliśmy pierwotnie. Nie można zmienić na adresy, których nie było na tej liście, a wiemy, że są i nie posiadają sieci, bo były wybudowane w ostatnim czasie. To jest kłopot. (...) Jeśli można by było podawać adresy jakiejś

nowo wybudowane, których na pierwotnej liście nie było, to by na pewno mogło wiele usprawnić.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Często są to opuszczone domy lub stare, puste działki.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Respondenci podkreślali także, iż lista punktów adresowych pomijała niektóre adresy - ze względu na fakt, iż była zamknięta, nie można było ich uwzględnić podczas budowy sieci. Beneficjenci deklaruowali, iż zgłaszały się osoby chętne do przyłączenia, których adres znajdował się poza listą adresową. Brak elastyczności w tym zakresie skutkowało faktem, iż zainteresowani nie mogli zostać objęci tworzoną siecią. Co więcej, lista niejednokrotnie uwzględniała adresy oddalone i nieoptymalne pod kątem realizacji inwestycji, jednocześnie pomijając te zlokalizowane w pobliżu.

“ Zgłasza nam się też dużo ludzi, dla których nie możemy wybudować sieci z dofinansowaniem, którzy są z tej samej miejscowości, w której budujemy sieci, ale z jakiegoś powodu, z jakiegoś błędu w rejestrach, ich adres nie został uwzględniony. Ci ludzie chcieliby, ale my nie możemy wybudować sieci.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Zdarzały się takie sytuacje, że jakiś adres był - w cudzysłowie - w lesie albo gdzieś oddalony i zupełnie nieoptymalny, ale był zgłoszony. Natomiast inny nie był zgłoszony, a był w pobliżu. Takiej elastyczności brakowało, mam nadzieję, że w przyszłości w przypadku tego typu projektów, instytucja inaczej do tego podejdzie, jeżeli będzie realizowała podobne działania.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Problem adresacji polega na tym, że na przykład w danej miejscowości na liście wskazanych jest 20 adresów, my wchodzimy do miejscowości, a w rzeczywistości tam jest 30 adresów.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Błędy w ustalonych dla konkursów listach adresowych wynikały najczęściej z błędów w państwowych bazach adresowych. Ważną kwestię stanowi jednak fakt, iż państwowe bazy adresowe nie są sporządzane przez instytucje zaangażowane w realizację programu, gdyż te nie mają pozwolenia na ich prowadzenie i jedynie korzystają z baz sporządzanych przez instytucje dedykowane do tych zadań. W wywiadach pojawiały się opinie, jakoby działania instytucji odpowiedzialnych za bazy adresowe nie były odpowiednio skoordynowane. Zarówno przedstawiciele instytucji, jak i beneficjenci wskazywali, że podmioty odpowiedzialne za sporządzanie baz adresowych nie dostrzegają przełożenia jakości tych baz na efekty działań podejmowanych w ramach PO PC. Konieczne jest zatem zmierzanie do tego, by bazy adresowe zawierały możliwie jak najmniej błędów i były lepszej jakości aniżeli obecnie. Jednym z pomysłów respondentów na rozwiązanie tego problemu mogłoby być nawiązanie współpracy rządowej i samorządowej bądź też skoordynowanie działań związanych z tworzeniem baz adresowych na poziomie rządowym.

“ My tych baz nie prowadzimy, nie mamy pozwolenia do prowadzenia państwowych baz adresowych. My korzystamy z baz przygotowanych przez instytucje dedykowane do tych zadań. W efekcie, dokładając mnóstwo starań, żeby bazy wyglądały jak najlepiej, obrywa nam się za to, że są niekompletne.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Istotne jest to, abyśmy w Polsce posiadali kompletne dane arkuszwowe. Jest to praca kilku instytucji, które moim zdaniem dzisiaj trochę działają oddalone od siebie, a powinno być to zarządzane w jakiś sposób bardziej spójny. (...) Tutaj mówię o współpracy zarówno rządowej jak i samorządowej, to powinno być kluczowe w całym tym procesie.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Instytucja ogłasza konkurs na bazie danych otrzymywanych z innych instytucji, a inne instytucje nie mają interesów, żeby zadbać o właściwość tych danych.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Istotnym jest, iż beneficjentom przysługuje umowne prawo do zamiany zadeklarowanych punktów adresowych. Taki mechanizm zamiany wprowadzono na potrzeby rozwiązywania ewentualnych problemów z ustaloną listą adresową. Mianowicie wprowadzona została możliwość zamiany na etapie realizacji projektu części punktów adresowych zadeklarowanych przez beneficjentów w momencie składania wniosku o dofinansowanie do objęcia zasięgiem sieci NGA wybudowanej w ramach projektu, na inne wskazane na tym samym obszarze w *Liście obszarów interwencji z maksymalną kwotą wsparcia dla projektu na danym obszarze i intensywnością wsparcia dla projektu na danym obszarze*. Wymiana jest możliwa do wysokości 15% liczby punktów adresowych deklarowanych do objęcia zasięgiem, bez konieczności uzyskania akceptacji CPPC. Beneficjenci o dokonaniu takiej zmiany powinni poinformować CPPC, wskazując jednocześnie, które punkty adresowe zostały wymienione. Co istotne, informacja taka nie wymaga aneksowania umowy o dofinansowanie. Natomiast zmiana powyżej 15% liczby punktów adresowych wymaga już akceptacji ze strony CPPC.

Należy nadmienić, iż w przypadku punktów adresowych, które pojawiły się na obszarze interwencji, a nie istniały w momencie wyznaczania danego obszaru i nie występują w *Liście obszarów interwencji z maksymalną kwotą wsparcia dla projektu na danym obszarze i intensywnością wsparcia dla projektu na danym obszarze*, beneficjenci mogą zrealizować je jako inwestycję własną, jednak nie będzie możliwości zaliczenia ich do wskaźnika punktów adresowych objętych zasięgiem sieci wybudowanej w związku z realizacją projektu. Z kolei koszty związane z objęciem zasięgiem takich nowopowstałych punktów adresowych będą w całości niekwalifikowalne.²¹

Istotnym jest, iż nowopowstałe punkty nie są zaliczane do listy punktów adresowych, gdyż najpierw muszą zostać poddane analizom i konsultacjom społecznym. Aby punkt adresowy został uznany jako nadający się do objęcia pomocą publiczną, konieczne jest zbadanie jego opłacalności i skonsultowanie z operatorami telekomunikacyjnymi w kontekście ich planów inwestycyjnych. Warto podkreślić, iż co roku w skutek inwentaryzacji prezesa UKE, badane są zgłoszone białe punkty adresowe - takie, które nadal nie mają 30 Mb/s. Mianowicie, weryfikowane jest, czy punkty te znajdują się w obszarach konkursowych, poddawane są konsultacjom społecznym, bada się efektywność ekonomiczną, opłacalność kosztową. Punkty adresowe zostają dodane do list adresowych dopiero, gdy zostaną uznane jako nadające się do interwencji.

“ To nie może tak być, że nagle powstał nowy budynek i my już go wciągamy. Mamy pewne zasady i te zasady polegają na tym, że musimy przeprowadzić konsultacje takiego punktu, wynika to wprost z przepisów o pomocy publicznej. Ja nie mogę objąć interwencją publiczną punktu, który może się okazać opłacalny. (...) Każdorazowo, żeby móc uznać dany punkt adresowy jako nadający się do pomocy publicznej, musimy zbadać jego opłacalność, czyli efektywność ekonomiczną, jak i skonsultować, czy nikt nie jest zainteresowany, bo może się okazać, że w publicznych, otwartych konsultacjach jakiś operator telekomunikacyjny zadecyduje, że on

²¹ <https://cppc.gov.pl/>, dostęp: 19.07.2019 r.

w ciągu najbliższych trzech lat w ramach własnych planów inwestycyjnych podłączy ten punkt. To wtedy nie jest przedmiotem wsparcia, bo dlaczego państwo ma udzielać pomocy publicznej na punkty, które jakiś operator z własnej woli i z własnych inwestycji chce zrobić? My przyznajemy pomoc tylko tam, gdzie ona jest potrzebna. (...)

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Trzeba pamiętać, że ze względu na warunki udzielania pomocy publicznej, my musimy skonsultować te punkty. To nie jest nasz wymysł tylko regulacja unijna.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Mechanizm zamiany punktów adresowych jest jednak pozytywnie oceniany przez beneficjentów, głównie z uwagi na błędy występujące w listach adresowych. Możliwość zamiany błędnych punktów była dla beneficjentów kluczowa ze względu na konieczność osiągnięcia wskaźników i uzyskania odpowiednich rezultatów, co przy błędnych punktach adresowych byłoby trudne bądź też niemożliwe do zrealizowania. Zatem możliwość wymiany punktów adresowych postrzegana jest jako rozwiązanie pomocne na etapie realizacji projektów.

“ Tak, jak najbardziej, to pomaga w realizacji, bo niektóre punkty były polami, gdzie nie było żadnych zabudowań, więc budowanie tam sieci było absurdem. (...) Mieliśmy takie sytuacje, że to były jakieś uliczki porośnięte trawą, pola. To niezrozumiałe wydawanie pieniędzy.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Na pewno jest to jakieś rozwiązanie, bo skoro nie można wybudować niektórych wskazanych adresów, a mamy uzyskać rezultat odpowiedni - to jak najbardziej.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Ja uważam, że jak najbardziej jest to dobre rozwiązanie. (...) Dobrze, że jest możliwość wymiany punktów adresowych.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

W trakcie budowy sieci w ramach programu, beneficjenci niejednokrotnie natrafiali również na inne problemy oraz czynniki, które podnosiły koszty realizowanych inwestycji. Najczęściej takim czynnikiem okazywał się brak zgody na realizację inwestycji na działkach należących do prywatnych właścicieli. Problem z uzyskaniem zgody na danej działce skutkuje z kolei koniecznością wymyślania innych, alternatywnych tras. W efekcie realizowana sieć okazywała się być dłuższa od tej, jaką deklarowano w umowie o dofinansowanie. Jednocześnie wzrastały także koszty realizacji inwestycji.

“ Problemy były z uzyskiwaniem zgód od właścicieli działek. Są z tym problemy - dany właściciel się nie zgadza i trzeba znaleźć rozwiązanie. Im więcej takich problemów napotykamy, tym ta sieć się bardziej wydłuża. Dla przykładu - mieliśmy budować sieć, która została zaplanowana na 100 km. Rzeczywistość weryfikuje - okazało się, że musimy omijać niektóre działki, bo właściciele się nie zgadzają, ostatecznie wychodzi sieć na 110-115 km. Tego nikt nie jest w stanie przewidzieć.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Najważniejsze to brak zgody właścicieli nieruchomości na realizację inwestycji, zwłaszcza właścicieli prywatnych nieruchomości. (...) Niestety nie udało się uzyskać zgody i w związku z tym musiały być wymyślone alternatywne trasy, co podniosło koszty realizacji. Drugi, bardzo uciążliwy proces uzgodnień ze wszystkimi służbami

kolejowymi. W wielu wypadkach, również przez długotrwałość uzgodnień, nie udało się wybudować sieci do określonych adresów, które były na terenach kolejowych. Trzeci bardzo uciążliwy proces z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, dotyczących warunków na budowę sieci wzdłuż dróg krajowych.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

W przypadku wystąpienia problemów z uzyskaniem zgód czy pozwoleń, beneficjenci mogli liczyć na wsparcie instytucji zaangażowanych w realizację programu. W ramach wsparcia beneficjentów w rozwiązywaniu tego typu problemów, instytucje zaangażowane w realizację PO PC nie tylko stosowały listy polecające oraz pisma, ale także organizowały spotkania i konferencje z gminami. Ponadto, dobrym rozwiązaniem okazał się także opracowany przez Ministerstwo Cyfryzacji kodeks dobrych praktyk.

“ Minister wystosował szereg pism, stale rozmawiamy, staramy się - ja osobiście - na przykład rozmawiać z gminami, jeszcze robiliśmy konferencje i spotkania, na których uświadamialiśmy gminy i wódatarzy gmin na czym polega ta interwencja.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Pomocą był Kodeks dobrych praktyk opracowany przez Ministerstwo Cyfryzacji. Korzystaliśmy z tego w rozmowach z właścicielami nieruchomości czy z przedsiębiorcami elektroenergetycznymi, wskazując na dobre praktyki, które powinny być stosowane na rynku.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Na spotkaniach informacyjno-promocyjnych dla potencjalnych beneficjentów w przyszłym okresie programowania należy podjąć tematykę potencjalnych problemów i zagrożeń, jakie mogą napotkać podczas realizacji projektów. Należy zaproponować wnioskodawcom wstępne rozmowy z prywatnymi właścicielami działek, służbami kolejowymi i GDDKiA, jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, aby uzmysłowić potencjalnym beneficjentom skalę problemów, na jakie mogą ewentualnie napotkać.

Co istotne, powszechny dostęp do szybkiego Internetu korzystnie wpływa na rozwój społeczeństwa informacyjnego, wobec czego rekomenduje się przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii wizerunkowej, uzmysławiającej pozytywne efekty realizacji projektów w ramach Działania 1.1 PO PC. Opcjonalnym działaniem może być przekazanie materiałów informacyjno-promocyjnych w formie ulotek, broszur lub folderów, przedstawiających wagę projektów podejmowanych w Działaniu 1.1 bezpośrednio do przedstawicieli służb kolejowych lub GDDKiA. Pozytywne skutki może również odnieść spotkanie przedstawicieli IZ oraz IP PO PC z przedstawicielami GDDKiA oraz służb kolejowych, służące przedstawieniu roli tychże instytucji w sprawnym realizowaniu projektów przez beneficjentów w ramach PO PC.

5.3. Zasady wsparcia w ramach programu pomocowego

5.3.1. Równość zasad przyznawania wsparcia

W rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034) określono, iż beneficjentami wsparcia mogą być między innymi przedsiębiorcy telekomunikacyjni. W zapisie tym nie wskazano żadnych konkretnych kategorii podmiotów ani innych warunków, które mogłyby faworyzować bądź wykluczać pewne przedsiębiorstwa.

Program pomocowy stawia jednak przed potencjalnymi wnioskodawcami konieczność spełnienia pewnych wymogów formalnych. W treści programu wskazano 8 warunków, które łącznie musi spełniać podmiot, by uzyskać wsparcie. Jednakże są to wymagania formalne, które nie faworyzują, ani też nie wykluczają żadnych kategorii podmiotów. Warunki te dotyczą między innymi konieczności złożenia odpowiednich dokumentów, oświadczeń i przedkładania określonych informacji w odpowiednim terminie w procesie ubiegania się o wsparcie (m.in. złożenie wniosku o udzielenie wsparcia przed rozpoczęciem realizacji projektu, zobowiązanie do prowadzenia ewidencji, zobowiązanie do zapewnienia dostępu hurtowego czy też złożenie oświadczenia, że dany wnioskodawca nie uzyskał pomocy finansowej ze środków publicznych na te same wydatki w ramach realizowanego projektu).

Podobnie jak w przypadku programu pomocowego, w załączniku nr 3 do szczegółowego opisu osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 określono kryteria formalne, jakie muszą zostać spełnione, by otrzymać dofinansowanie. Wskazane tam kryteria dotyczą nie tylko formalności w procedurze składania wniosków, ale odnoszą się także do wnioskodawcy oraz projektu. Zgodnie z wyznaczonymi kryteriami, we wszystkich naborach wniosków w odpowiedniej formie należało złożyć we właściwej instytucji, w ramach właściwego działania i w odpowiednim terminie. Istotnym kryterium jest także kompletność dokumentacji składanej na etapie aplikowania. W związku z powyższym, potencjalni wnioskodawcy chcąc przystąpić do naboru powinni przygotować wniosek zgodnie z wytycznymi zawartymi w Regulaminie konkursu oraz Instrukcji do wniosku, tym samym dołączając do niego wszystkie niezbędne załączniki zgodnie z ogłoszeniem o konkursie. Należy zaznaczyć, iż w pierwszym naborze wnioski składano za pośrednictwem skrzynki podawczej CPPC na platformie ePUAP - w razie jej awarii do składania wniosków służyła aplikacja internetowa generująca wnioski. Co istotne, w pierwszym konkursie w uzasadnionych przypadkach istniała możliwość złożenia wniosku w formie papierowej. W pozostałych konkursach wniosek przygotowywany był przez wnioskodawców przy użyciu generatora wniosków i składany za pośrednictwem portalu internetowego do CPPC. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż poprawnie przygotowany wniosek powinien zostać złożony w odpowiednim terminie (tj. nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia naboru oraz nie później niż w dniu zakończenia naboru), stanowiąc jednocześnie odpowiedź na ogłoszenie o naborze wniosków w ramach działania 1.1 PO PC. Warto podkreślić, iż w pierwszym konkursie wyznaczono jeszcze jedno kryterium, zgodnie z którym określona przez jednego wnioskodawcę łączna wartość dofinansowania we wszystkich wnioskach w ramach naboru nie mogła przekroczyć kwoty 25 mln PLN. W kolejnych konkursach nie określono górnego limitu maksymalnej, łącznej kwoty dofinansowania dla jednego wnioskodawcy.²²

Z załącznika nr 3 do SZOOP PO PC wynika ponadto, iż wnioskodawca ubiegający się o wsparcie musi być kwalifikowalny w ramach działania - tzn. powinien być Przedsiębiorcą Telekomunikacyjnym wpisanym do właściwego rejestru Prezesa UKE. Ponadto taki wnioskodawca powinien łącznie spełniać warunki określone w § 4 ust. 8 programu pomocowego. Co więcej, nie może on podlegać wyklucze-

²² Załącznik nr 3: Kryteria wyboru projektów formalnych i merytorycznych dla działania 1.1 PO PC, Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

niu z ubiegania się o fundusze na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. 885 ze zm.), orzeczenia sądu wydanego na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2012 r. poz. 769) ani też orzeczenia sądu wydanego na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 768 ze zm.).²³

Zawarte w załączniku nr 3 do SZOOP PO PC wymogi formalne odnoszące się bezpośrednio do projektu dotyczą także ram czasowych realizacji przedsięwzięcia (tj. terminu rozpoczęcia i zakończenia prac), określając tym samym, iż prace nie powinny zostać rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, a termin realizacji inwestycji nie powinien wykraczać poza końcową datę realizacji PO PC (tj. 31 grudnia 2023 roku). Kolejnym wymogiem formalnym jest także zgodność wnioskowanej kwoty dofinansowania z obowiązującymi zasadami finansowania projektów dla działania 1.1 - zgodnie z tym kryterium, wnioskowana kwota dofinansowania nie powinna wykraczać poza maksymalną wartość dofinansowania określoną dla danego obszaru interwencji.²⁴

W kryteriach wszystkich czterech konkursów określono, iż projekty muszą objąć zasięgiem sieci NGA określoną minimalną liczbę gospodarstw domowych. Zgodnie z kryteriami w pierwszym konkursie zasięgiem sieci NGA objęte powinny zostać także wszystkie wskazane w liście miejscowości szkoły publiczne oraz podmioty lecznicze prowadzące szpital w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz w formie spółki, w których podmioty publiczne posiadają co najmniej 51% akcji/udziałów. Kryteria drugiego i trzeciego konkursu stanowiły, że poza minimalną liczbą gospodarstw domowych, również wszystkie szpitale publiczne wskazane na liście dla danego obszaru powinny zostać objęte zasięgiem sieci o przepustowości min. 100 Mb/s. Co więcej, w kryteriach konkursu drugiego i trzeciego zawarto wymóg podłączenia do sieci NGA wszystkich szkół, placówek edukacyjnych i jednostek oświatowych dla danego obszaru inwestycji. Natomiast w przypadku konkursu czwartego, wśród kryteriów zawarto wymóg podłączenia do sieci o przepustowości min. 100 Mb/s wszystkich Gminnych Ośrodków Kultury oraz jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej usytuowanych na obszarze inwestycji.²⁵

Z wymogów formalnych dotyczących projektów wynika ponadto, iż przedsięwzięcia powinny być zgodne z obowiązującymi dla danego naboru załącznikami do dokumentacji konkursowej dotyczącymi wymagań dla sieci NGA. Konieczne jest także zapewnienie trwałości projektu w okresie co najmniej 3 lub 5 lat (w rozumieniu art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.). W wymogach formalnych w pierwszym konkursie określono także okres realizacji projektu (24 miesiące), z kolei w przypadku kolejnych naborów tego kryterium nie zawarto już w załączniku nr 3 do SZOOP, lecz w Regulaminie konkursu. Z regulaminów wynika natomiast, iż w kolejnych konkursach okres realizacji projektów został wydłużony do 36 miesięcy - jednocześnie warto podkreślić, iż wydłużenie tego okresu wiąże się ze zwiększeniem rozmiarów konkursowych i projektów po pierwszym naborze.²⁶

Co istotne, wymogi formalne dotyczące projektów stanowią, iż konieczna jest też zgodność projektów z zasadami horyzontalnymi. We wszystkich czterech konkursach wymagano, aby wpływ projektu na zasady horyzontalne UE był pozytywny lub co najmniej neutralny. Kryterium to odnosi się do zasad równości (tj. zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn), a także do wpływu projektu na środowisko naturalne.²⁷

²³ Ibidem

²⁴ Ibidem

²⁵ Ibidem

²⁶ Ibidem

²⁷ Ibidem

Elementy oceny merytorycznej dzielą się na podlegające ocenie punktowej oraz zero-jedynkowej (metodą TAK/NIE). We wszystkich konkursach zastosowano oba rodzaje oceny. Ocena merytoryczna punktowa w przypadku pierwszych trzech konkursów dokonywana była w oparciu o następujące trzy kryteria: doświadczenie, minimalizowanie wkładu publicznego i zwiększenie minimalnego pokrycia siecią. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do SZOOP, w pierwszym konkursie doświadczenie wnioskodawcy i udziałowców badane było pod kątem realizacji inwestycji o łącznej minimalnej wartości 2 mln PLN w ciągu ostatnich 8 lat. W kolejnych dwóch konkursach doświadczenie analizowane było w odniesieniu do wartości zrealizowanych przez wnioskodawcę inwestycji oraz maksymalnej kwoty dofinansowania na danym obszarze. Co istotne, w tychże konkursach wnioskodawcy mogli uzyskać więcej punktów aniżeli w przypadku pierwszego konkursu. Z kolei punktacja za dwa pozostałe kryteria - minimalizowanie wkładu publicznego oraz zwiększenie minimalnego pokrycia siecią, wyliczana jest według wzorów zawartych w załączniku nr 3 do SZOOP. Natomiast w czwartym konkursie ocena merytoryczna punktowa dokonywana była w oparciu tylko o dwa kryteria (w tym jedno inne aniżeli w pozostałych konkursach), mianowicie: kryterium rozproszenia sieci oraz zwiększenie minimalnego pokrycia siecią. W ramach kryterium rozproszenia sieci pod uwagę brana jest liczba miejscowości objętych siecią. Punkty za oba kryteria obliczane są według wzorów.²⁸

Należy nadmienić, iż zmiana w kryteriach merytorycznych punktowych oraz zmiany w programie pomocowym wynikały z analiz przeprowadzonych przed ogłoszeniem ostatniego konkursu. Wynikiem tychże analiz była decyzja o skoncentrowaniu się na dogęszczaniu sieci na pozostałych, najtrudniejszych obszarach. Dla beneficjentów oznacza to konkurowanie na etapie aplikowania zwiększeniem pokrycia (tj. liczbą podłączonych gospodarstw domowych), a nie ceną. Odejście od kryterium dotyczącego minimalizowania wkładu publicznego związane jest z faktem, iż pozostałe obszary konkursowe są bardziej wykluczone i bardziej kosztowne, a taka zmiana w kryteriach pozwoli maksymalizować efekt rzeczowy. Na tym etapie koncentrowanie się na oszczędnościach finansowych nie jest zasadne, gdyż niewykorzystane środki nie zostaną zagospodarowane.

“ Każda kolejna interwencja to jest przechodzenie przez projekty na coraz bardziej nieopłacalne obszary - nie powinno nam aż tak bardzo zależeć na ograniczeniu maksymalnych środków finansowania, jakie możemy dać, aby nie zniechęcać potencjalnych wnioskodawców do składania wniosków, bo rentowność projektów się obniża w każdym kolejnym konkursie. Ten aspekt musiał zostać zlikwidowany. To wymagało od nas odpowiedniego zaktualizowania programu pomocowego.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Przed ogłoszeniem IV konkursu przeprowadziliśmy analizy i stwierdziliśmy, że jest to ostatni konkurs, który możemy przeprowadzić, z uwagi na pozostałą kwotę i czas niezbędny na wdrożenie projektów (minimum 3 lata). Na końcowym etapie najbardziej zależy nam na maksymalizacji efektu rzeczowego, a nie na oszczędnościach finansowych, dlatego, że i tak tych środków potem nie zagospodarujemy, więc chcemy maksymalizować efekt kontraktowania i efekty rzeczowe. Zależało nam na zmotywowaniu wnioskodawców do tego, aby konkurowali między sobą w trakcie konkursu zwiększeniem pokrycia i wprowadziliśmy nowe kryterium konkursowe.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Stwierdziliśmy, że zasadne jest odejście od konkurowania ceną i skupienie się na tym, żeby przedsiębiorcy konkurowali ilością podłączonych gospodarstw.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

²⁸ Ibidem

W ramach oceny merytorycznej metodą zero-jedynkową badaniu podlegało, czy wnioskodawca nie stanowi podmiotu znajdującego się w trudnej sytuacji (w rozumieniu art. 2 pkt 18 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014). Wymogi merytoryczne poddawane ww. ocenie dotyczą również obszarów inwestycji - zgodnie z tym kryterium, zadeklarowane do objęcia zasięgiem w ramach projektu punkty adresowe powinny być zgodne ze wskazanymi dla obszaru w dokumentacji konkursowej (co ważne, w pierwszym konkursie było to jednak kryterium formalne - wymagana była zgodność obszaru z wykazem dla działania 1.1). Wśród elementów podlegających ocenie merytorycznej metodą TAK/NIE znalazły się także wskaźniki produktu i rezultatu, które powinny być adekwatne dla danego typu projektu, realne do osiągnięcia, a także winny odzwierciedlać założone cele projektu. Co więcej, ocenie merytorycznej metodą zero-jedynkową podlegały również: harmonogram zadań projektu i kamieni milowych oraz zakres finansowy (m.in. jego wykonalność), kwalifikowalność wydatków w ramach działania 1.1, potencjał ekonomiczny wnioskodawcy (m.in. czy wartość 60% udziału własnego w kosztach wszystkich złożonych przez Wnioskodawcę w danym naborze projektów nie przewyższa wartości kapitału własnego przedsiębiorstwa - w pierwszym konkursie 50%), efektywność realizacji projektu (m.in. czy wydatki są w pełni związane z projektem) oraz przychody (m.in. ich adekwatność do obszaru), a w ostatnich trzech konkursach także rentowność projektu.²⁹

W pierwszych dwóch konkursach merytorycznej ocenie metodą zero-jedynkową podlegała zgodność projektu z wymaganiami dla sieci NGA - POPC. W drugim konkursie ocenie poddawano także zgodność koncepcji technicznej projektu z wymaganiami dla podłączenia szkół/placówek edukacyjnych. Z kolei w przypadku trzeciego i czwartego konkursu badano, czy koncepcja techniczna projektu jest zgodna z wymaganiami dla podłączenia gospodarstw domowych oraz z wymaganiami dla podłączenia jednostek oświatowych. Ponadto w czwartym konkursie ocenie merytorycznej metodą zero-jedynkową podlegała również zgodność koncepcji technicznej projektu z wymaganiami dla podłączenia Gminnych Ośrodków Kultury i jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

W opinii przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację PO PC, w trakcie naboru wniosków każdorazowo przestrzegano zasad przejrzystości i równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania. Na potrzeby konsultacji rynkowych przy Komitecie Monitorującym PO PC została powołana Grupa Robocza ds. Sieci Szerokopasmowych, która służy dyskusji z przedstawicielami izb branżowych zrzeszających przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Podczas posiedzeń GRSS omawiano tak kluczowe kwestie, jak na przykład wielkość obszarów konkursowych, warunki techniczne inwestycji czy też kryteria konkursowe.³⁰ Ponadto każdorazowo przed naborem oraz udzieleniem wsparcia organizowane były otwarte konsultacje społeczne, których celem było określenie listy białych obszarów NGA na podstawie zgłaszanych planów inwestycyjnych. Konsultacje te polegają na zbieraniu planów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury szerokopasmowej na okres 3 lat, w celu sprawdzenia, gdzie przedsiębiorcy będą inwestować w infrastrukturę telekomunikacyjną NGA ze środków własnych. Co istotne, plany zbierane są raz w roku za pośrednictwem Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej i służą ustaleniu ostatecznej listy białych obszarów.³¹ Dzięki organizacji przez ministerstwo ww. konsultacji społecznych obszarów białych NGA, przedsiębiorcy jeszcze przed wyznaczeniem obszarów i ogłoszeniem konkursów informowali instytucje o swoich planach inwestycyjnych. Zgłoszone przez operatorów telekomunikacyjnych plany inwestycyjne podlegały analizie przez Zespół ds. oceny planów inwestycyjnych - tj. powołaną przy Ministrze Cyfryzacji³² grupę, w której skład wchodził wyłącznie przedstawiciele instytucji, mianowicie: przedstawiciele Ministerstwa Cyfryzacji, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Instytutu Łączności - Państwowego Instytutu Badawczego oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa.

²⁹ Ibidem

³⁰ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja>, dostęp: 2.08.2019

³¹ Ibidem.

³² Grupa powołana przy Ministrze Cyfryzacji na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392),

- “ Moim zdaniem, wszyscy mieli równy dostęp do informacji, które były udostępnione w ramach konkursu. Dodatkowym czynnikiem, który wpłynął na to, że konkurs był bardzo przejrzysty i dostęp do niego był równy, były szerokie konsultacje przed naborem ze środowiskiem operatorów telekomunikacyjnych.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

- “ Przed konkursami były spotkania takich grup roboczych, organizowanych przez ministerstwo. W tej grupie biorą też udział izby, w tym również te zrzeszające małych operatorów, więc wydaje mi się, że wszyscy przedsiębiorcy byli informowani na bieżąco.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

- “ O odbyliśmy co najmniej kilkanaście posiedzeń grupy roboczej z udziałem zarówno małych przedsiębiorców, przedsiębiorców mobilnych, izb zrzeszających czy operatorów kablowych. Po prostu cały rynek mógł się wypowiedzieć. Zawsze te grupy były bardzo burzliwe i oczywiście każdy bronił swego interesu. Naszym zadaniem było wyśrodkowanie tego i ułożenie tego konkursu tak, żeby ten środek uzyskać.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Beneficjenci także przyznawali, iż zasady przyznawania wsparcia były dla nich jasne i przejrzyste. Nie odnotowano zatem żadnych większych problemów ze zrozumieniem przez beneficjentów warunków i kryteriów określonych w dokumentacji konkursowej. Z deklaracji badanych można wywnioskować, iż procedura wnioskowania o dofinansowanie przebiegła bez problemów.

- “ Konkurs, w którym brałem udział był całkiem przejrzysty i zrozumiały.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

- “ Jeżeli chodzi o warunki i kryteria, to nie było problemów z ich zrozumieniem - jak najbardziej, zasady były jasne i zrozumiałe dla nas.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

W trakcie wywiadów respondentów pytano także o równość zasad przyznawania wsparcia. W opinii przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację PO PC, w trakcie naboru nie dyskryminowano ani też nie faworyzowano żadnych kategorii przedsiębiorców, gdyż każdorazowo badano, czy spółka wnioskująca o wsparcie ma potencjał i wiedzę, by zrealizować daną inwestycję. Zarówno małe, jak i duże podmioty mogą cechować się odpowiednim potencjałem i posiadać wystarczający zasób wiedzy i doświadczenia, by zrealizować projekt.

- “ Mamy u siebie beneficjentów z branży MŚP, mamy spółki, które są nowo powołane - nowych przedsiębiorców, spółki celowe. Stawiamy warunki udziału w konkursie, promujemy doświadczenie. Przy takiej skali projektów, przy ponad miliardzie euro do rozdania, trudno żebyśmy nie badali czy ktoś ma potencjał, wiedzę i doświadczenie. Nie eliminujemy w sposób nadmierny, nieproporcjonalny. Trudno powiedzieć, żebyśmy kogoś tak literalnie wykluczyli. Muszą być to podmioty, które nie są wykluczone i nie znajdują się na liście z Ministerstwa Finansów w zakresie ubiegania się o fundusze. Badamy standing finansowy, czy mają potencjał na wkład własny na taki projekt. Na pewno jeśli spółka nie ma potencjału i wiedzy, to się nie dostanie.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Jednakże respondenci niejednokrotnie wskazywali, iż to rozmiar obszarów konkursowych może w pewnym stopniu dyskryminować określone kategorie przedsiębiorstw, tym samym faworyzując inne. Pierwszy konkurs był konkursem pilotażowym i obejmował mniejsze obszary, przeznaczone na realizację małych projektów. Z kolei kolejne nabory były ogólnopolskie, a obszary konkursowe były większe. Według respondentów pierwszy nabór skierowany był do MŚP, a kolejne - dla dużych podmiotów. Z deklaracji badanych wynika, iż dużym przedsiębiorcom nie opłacało się realizować projektów na małych obszarach, gdyż musieliby angażować nieproporcjonalną ilość środków na realizację tych inwestycji. Z kolei mali przedsiębiorcy dobrze sobie radzą na małych, lokalnych obszarach, natomiast realizacja projektu na dużych obszarach mogłaby być dla nich niemożliwa.

“ Pierwszy konkurs obejmował małe projekty, więc można powiedzieć, że był po części dedykowany sektorowi MŚP, ponieważ dla dużych przedsiębiorców tak małe obszary nie były zbyt atrakcyjne - musieliby zaangażować nieproporcjonalną ilość środków, żeby realizować projekty. W drugim konkursie rzeczywiście te obszary były większe, więc już naprawdę dla takich małych przedsiębiorców realizacja takich projektów nie była możliwa.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ MŚP w Polsce całkiem dobrze sobie radzą na małych obszarach i lokalnie idealnie te obszary znają. Siatka ich sieci bardzo ładnie się rozrasta i czasem duży operator niekoniecznie musi być zainteresowany wejściem na jakiś rynek lokalny tylko po to, żeby podłączyć kilka gospodarstw domowych. Dla mnie to jest miejsce, które idealnie sprawdza się dla lokalnych przedsiębiorców, którzy znają swój rynek i wiedzą jak najlepiej zaspokoić potrzeby tego rynku. Oczywiście mali przedsiębiorcy nie są w stanie zbudować sieci na dużą skalę - Polska nie jest małym krajem, więc doprowadzenie tej sieci nie może być pozostawione tylko MŚP, dlatego, że wtedy te nasze działania byłyby niewydajne i nieefektywne.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Właśnie tak - na pewno wykluczają małych przedsiębiorców. Po prostu te warunki pozwalają na pokrywanie dużych obszarów, nawet tam gdzie są inni przedsiębiorcy, którzy są mali jeszcze (jeżeli tacy są), jeszcze stare sieci mają, to tam mogą. Natomiast w zasadzie ci mali przedsiębiorcy to - na przykład ktoś działa w jednym mieście, chciałby wybudować sieć w sąsiedniej miejscowości, to takiego małego zakresu projektu nie robi, bo są za duże obszary i on nie ma tej możliwości rozwinięcia się.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z ekspertem oceniającym wnioski w ramach PO PC

Rozmiar obszarów konkursowych wiąże się z wysokością kosztów, a dofinansowanie nie obejmuje pełnej kwoty wydatków, jakie operator musi ponieść na realizację inwestycji - dlatego też przedsiębiorcy muszą zabezpieczyć w budżecie przedsiębiorstwa środki finansowe, których dofinansowanie nie pokryje. Większe obszary konkursowe to także większe projekty, a większa inwestycja naturalnie oznacza większe koszty. Wobec tego większe obszary mogą stanowić dla MŚP barierę, jeśli te nie mają możliwości zabezpieczenia odpowiedniej kwoty środków. Beneficjenci podkreślali, iż wartość wkładu własnego dla małych podmiotów telekomunikacyjnych mogła być barierą nie do przekroczenia.

“ Trzeba pamiętać, że pokrycie kosztów nie następuje na poziomie 100% i ten brakujący fragment oferty operator musi zabezpieczyć w swoich środkach finansowych. To mogło być taką barierą dla przedsiębiorców małych i średnich, którzy musieli się

w takim momencie zastanowić, czy wchodzić na większe obszary w drugim i trzecim konkursie, bo obszary w tych konkursach były znacznie większe niż w pierwszym.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ *Jeśli chodzi o pierwszy nabór to uważam, że zasady były równe, ale jeśli chodzi o kolejne nabory, to wkłady finansowe były nie do przejścia dla mniejszych operatorów.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Najczęściej jednak to beneficjenci zwracali uwagę na zależność pomiędzy wielkością obszarów konkursowych a szansą określonych kategorii podmiotów na uzyskanie wsparcia. Ich zdaniem duże obszary konkursowe dyskryminowały mniejsze podmioty w procesie ubiegania się o dofinansowanie. Beneficjenci zwracali uwagę na fakt, iż obszary mogłyby być podzielone na kilka mniejszych - tym samym mniejsi operatorzy mogliby podołać sfinansowaniu wydatków.

“ *Do projektu za 2-3 miliony złotych nie przystąpi mała firma. Pytanie ze strony mojej i innych operatorów jest takie: dlaczego zostało to tak skonstruowane? Dlaczego ten obszar nie został podzielony na kilka mniejszych, żeby do konkursu mogli przystąpić mniejsi operatorzy? Przy wariacie na duży obszar tylko duże firmy przystąpią. Jakby podzielić obszar na kilka mniejszych, to wtedy mogliby startować zarówno duzi operatorzy, jak i mali.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ *Wielkość obszarów, jakie były do dyspozycji w drugiej i trzeciej rundzie tego programu. Uważam jednak, że te kwoty samego dofinansowania i całej wartości projektu były dość obszerne. Dla takiego przeciętnego podmiotu, który ewentualnie chciałby skorzystać z takiego dofinansowania, te kwoty do przerobienia, wydatkowania i inwestycji mogły być dość znaczące. Także jeżeli chodzi o pierwszą rundę tego programu - jak najbardziej, bo to były raczej takie dofinansowania, o które mogą pokusić się mniejsi operatorzy. Uważam, że w tych kolejnych rundach to już te kwoty były strasznie duże.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ *W pierwszym naborze obszary objęte wsparciem były niewielkie i mniejsi operatorzy mogli o nie aplikować. W naborze drugim i trzecim te obszary były olbrzymie, dlatego uważam, że mniejsi operatorzy byli z nich wykluczeni.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Przytaczając wypowiedzi beneficjentów dotyczące ewentualnej dyskryminacji, należy zwrócić uwagę na fakt, iż większość z nich stanowili właśnie przedsiębiorcy z sektora MŚP. Oznacza to, iż dyskryminacja tego rodzaju podmiotów, o której wspominali respondenci okazała się być nieskuteczna. Z rozmów z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację PO PC można wnioskować, iż kryteria były konstruowane w oparciu o ww. konsultacje w ramach GRSS w taki sposób, aby każdy miał możliwość uczestnictwa w naborze bez względu na rozmiar przedsiębiorstwa. Co istotne, ostateczna decyzja o przystąpieniu do konkursu należy wyłącznie do operatora telekomunikacyjnego - istotny jest potencjał podmiotu wnioskującego o wsparcie.

“ *Wszyscy mają jednakowe warunki, bo wszyscy mają jednakowe zadania. Jeżeli nowopowstała spółka chce realizować takie zadanie, to też musi się zastanowić jak, mieć kapitał, inwestora i pokazać nam, że potrafi. Jak robimy przetargi to też*

chcemy pełen sukces - to są środki publiczne, musimy być pewni, że środki zostaną wydane jak najlepiej, a nie [zostaną] sprzeniewierzone.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Po pierwsze jest to tryb konkursowy, po drugie nikogo nie wykluczamy - jest dostępny dla małych, jak i dużych podmiotów. Po trzecie kryteria zostały tak skonstruowane, żeby każdy mógł mieć do tego dostęp. Wstuchujemy się w głosy rynku. Kształt interwencji jest poprzedzony szerokimi konsultacjami z izbami telekomunikacyjnymi. W zakresie wykluczenia, bezstronności i poufności - to procedury to opisują, wszyscy eksperci podpisują deklarację co do poufności i bezstronności na każdym etapie, nawet w procedurach odwoławczych. Przestrzegamy tego, pilnujemy, jest to dla nas ważne.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

“ Też bym nie powiedziała, że to jakaś dyskryminacja danej grupy nastąpiła. Na koniec dnia decyzje biznesową podejmuje dany operator, czy wchodzi w konkurs, czy w niego nie wchodzi.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Warto podkreślić, że określenie kształtu interwencji poza konsultacjami, poprzedzone było także pogłębionymi analizami obszarów konkursowych. Analizowano wiele czynników, w tym m.in. wiek demograficzny, PKB, liczbę operatorów, rozmieszczenie budynkowe czy też dostępność infrastruktury na danym terenie. W skutek tych działań obszary, na których ostatecznie nie wyłoniono projektów do dofinansowania, zostały zmodernizowane i podzielone na mniejsze.

“ Przyjrzelśmy się tym obszarom w sposób detaliczny, zrobiliśmy pogłębione analizy demograficzne. (...) Analizowaliśmy dostępność infrastruktury na danym terenie, PKB, wiek demograficzny, ilu jest operatorów na danym obszarze. Wyliczaliśmy także koszt na km światłowodu uwzględniając rozmieszczenie budynkowe. W skutek tych analiz nam wyszło, że część obszarów było niedofinansowanych, że oferowane dofinansowanie w stosunku do zobowiązania było za niskie. Obszary zostały podzielone i zmodernizowane - były za duże dla operatorów. Z siedmiu obszarów na Lubelszczyźnie zrobiliśmy 12. Czyli podwoiliśmy prawie, wzrosła kwota dofinansowania. Te warunki zostały w sposób racjonalny zmodernizowane, potem było 100% sukcesu w kolejnym konkursie. Wszystkie obszary zostały zajęte.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Rekomenduje się utrzymanie w przyszłej perspektywie finansowej poziomu zrozumiałości i przejrzystości udostępnianej beneficjentom dokumentacji konkursowej. Ponadto zaleca się, by w nadchodzącej perspektywie finansowej zarezerwować zasoby organizacyjne, czasowe i finansowe na korektę wstępnych założeń w celu ich optymalizacji. Dotychczasowe doświadczenie wykazują, że niezwykle ważne jest, by w przypadku problemów z realizacją projektów na danym obszarze dochodziło do modernizacji dotychczasowych założeń.

Rekomenduje się, aby eksperci przy tworzeniu *Listy obszarów interwencji*, na potrzeby dokumentacji konkursowej w kolejnej perspektywie finansowej, dążyli do wyznaczania możliwie małych obszarów, na których mogą być realizowane projekty. Zmniejszenie obszarów, na których mogą być realizowane projekty, zwiększy ilość potencjalnych beneficjentów, a tym samym wpłynie pozytywnie na zwiększenie zatrudnienia, szczególnie na rynkach lokalnych.

5.3.2. Mechanizmy przewidziane w programie

W Komunikacie Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa określono, że celem pomocy publicznej jest stymulowanie innowacyjności, rozwoju zielonych technologii i kapitału ludzkiego, nie wywołując przy tym szkód w środowisku, a w końcowym efekcie działania te mają wpłynąć na wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność Unii Europejskiej.³³ Komisja Europejska podkreśliła, że pomoc państwa będzie skutecznie przyczyniać się do osiągnięcia pożądanego celu w zakresie polityki publicznej tylko wówczas, gdy będzie zapewniać efekt zachęty, czyli gdy będzie skłaniać beneficjentów pomocy do działań, których bez pomocy by nie podjęli. Największy wpływ na wzrost gospodarczy, pomoc państwa będzie mieć jedynie wówczas, gdy będzie skonstruowana tak, aby zakłócenia konkurencji były ograniczone, a rynek wewnętrzny pozostał otwarty i konkurencyjny.³⁴

Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych (2013/C 25/01) określają cel i zasady pomocy państwa w rozwoju sieci szerokopasmowych. Podkreśla się w nich rolę interwencji państwa w zmniejszaniu „przepaści cyfrowej” między obszarami i regionami, w których dostępne są przystępne cenowo i konkurencyjne usługi dostępu szerokopasmowego, a obszarami, na których usługi takie nie są oferowane, a także, iż celem kontroli pomocy państwa w sektorze sieci szerokopasmowych jest zagwarantowanie, że dzięki zastosowaniu środków pomocy państwa zwiększy się zasięg sieci szerokopasmowych i stopień penetracji dla usług dostępu do tych sieci lub że nastąpi to szybciej niż odbyłoby się to bez pomocy państwa, przy wspieraniu usług wyższej jakości oferowanych po bardziej przystępnych cenach i pro-konkurencyjnych inwestycji. Pozytywne skutki pomocy powinny przeważać nad zakłóceniami konkurencji.³⁵

Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Aby środek został uznany za pomoc państwa, muszą zostać łącznie spełnione poniższe warunki:

- a. musi zostać przyznany z zasobów państwowych,
- b. musi przynosić przedsiębiorstwom korzyści ekonomiczne,
- c. korzyści muszą być selektywne,
- d. muszą zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem,
- e. środek musi wpływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.³⁶

Na podstawie art. 107 ust. 3 TFUE Komisja dokonuje oceny zgodności interwencji z rynkiem wewnętrznym. Każdy środek pomocy musi spełniać wymienione poniżej warunki:

1. przyczynianie się do osiągnięcia celów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania,
2. brak możliwości dostarczenia przez rynek dobra lub usługi ze względu na jego niedoskonałości lub istotne nierówności,
3. pomoc państwa jako właściwy instrument polityki,
4. istnienie efektu zachęty,
5. ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum,

³³ Komunikat Komisji Europejskiej, Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa, pkt 12.

³⁴ Ibidem.

³⁵ Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych (2013/C 25/01), pkt 6.

³⁶ Ibidem, pkt 9.

6. ograniczenie skutków negatywnych,
7. przejrzystość.³⁷

Kolejny etap koncentruje się na porównaniu przez Komisję pozytywnych efektów środka pomocy związanych z osiągnięciem celu stanowiącego przedmiot wspólnego zainteresowania z potencjalnymi negatywnymi skutkami pomocy.³⁸

Art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu określa szczegółowo warunki przyznawania pomocy wywołującej efekt zachęty. Przede wszystkim uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli beneficjent złożył do danego państwa członkowskiego pisemny wniosek o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności. Natomiast art. 2 pkt. 23 definiuje rozpoczęcie prac, jako: rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac. W odniesieniu do przejść „rozpoczęcie prac” oznacza moment nabycia aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem.

Poza określeniem przez beneficjenta pomocy następujących informacji: nazwy przedsiębiorstwa i informacji o jego wielkości, opisu projektu, w tym daty jego rozpoczęcia i zakończenia, lokalizacji projektu, wykazu kosztów projektu, rodzaju pomocy (dotacja, pożyczka, gwarancja, zaliczka zwrotna, zastrzyk kapitałowy lub inne) oraz kwoty finansowania publicznego, potrzebnego do realizacji projektu, istotne jest spełnienie następujących efektów określonych w art. 6 pkt 3. *Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu:*

- a) w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej: przeprowadzenie projektu, który nie zostałby przeprowadzony na danym obszarze albo nie przyniósłby wystarczających korzyści beneficjentowi na danym obszarze w razie braku takiego środka pomocy;
- b) we wszystkich pozostałych przypadkach, w których występuje:
 - znaczące zwiększenie zasięgu projektu lub działania dzięki środkowi pomocy, lub
 - znaczące zwiększenie całkowitej kwoty wydanej przez beneficjenta na projekt lub działanie dzięki środkowi pomocy, lub
 - znaczące przyspieszenie zakończenia projektu lub działania.³⁹

Natomiast proporcjonalność wsparcia odnosi się do ograniczenia do minimum pomocy państwa i potencjalnych zakłóceń konkurencji. *Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu określa, że aby pomoc była proporcjonalna i ograniczona do niezbędnej kwoty, należy w miarę możliwości określić maksymalne kwoty pomocy w postaci intensywności pomocy w stosunku do ogółu kosztów kwalifikowalnych. Aby zapewnić proporcjonalność środków pomocy, w przypadku, kiedy nie można ustalić maksymalnej intensywności pomocy, ponieważ nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych lub w celu udostępnienia prostszych instrumentów dla małych kwot, należy określić maksymalne kwoty pomocy wyrażone w wartościach nominalnych. Intensywność po-*

³⁷ Ibidem, pkt 33.

³⁸ Ibidem, pkt 34.

³⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

*mocy i maksymalne kwoty pomocy należy ustalić – w kontekście doświadczenia Komisji – na poziomie, który ogranicza do minimum zakłócenia konkurencji w sektorze objętym pomocą, a jednocześnie umożliwia właściwe wyeliminowanie danej niedoskonałości rynku lub rozwiązanie problemu spójności.*⁴⁰

Analiza powyższych dokumentów wskazuje, że efekt zachęty występuje, gdy projekt ubiegający się o dofinansowanie nie jest możliwy do realizacji bez wsparcia finansowego ze strony państwa, a także, gdy prace nad projektem nie zostały jeszcze rozpoczęte. Paragraf 4 ust. 8 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 informuje, że pomoc może być udzielona podmiotowi, który złożył wniosek o udzielenie wsparcia przed rozpoczęciem realizacji projektu. Natomiast § 4 ust. 2 oraz 3 przywołanego Rozporządzenia precyzuje, że wsparcie może być udzielone na projekty realizowane na obszarach, na których sieci NGA nie istnieją i najprawdopodobniej nie powstaną na zasadach komercyjnych w ciągu trzech lat. Weryfikowane to jest poprzez ogłoszenie konsultacji społecznych, które umożliwiają zbieranie informacji na temat planów inwestycyjnych. Dzięki konsultacjom społecznym wiadomo, gdzie nie powstaną inwestycje komercyjne, co wpływa na występowanie mechanizmów efektu zachęty.

W przypadku *Programu Pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* ocena aplikowanych wniosków opiera się na dwóch etapach: oceny formalnej oraz merytorycznej.

Wyróżniono następujące kryteria odnoszące się do mechanizmów zapewnienia proporcjonalności wsparcia oraz wystąpienia efektu zachęty:

- 1) Kwalifikowalność wnioskodawcy w ramach działania (wszystkie konkursy).
- 2) Realizacja przedsięwzięcia mieści się w ramach czasowych PO PC (wszystkie konkursy).
- 3) Wnioskowana kwota wsparcia jest zgodna z zasadami finansowania projektów obowiązującymi dla działania (wszystkie konkursy).
- 4) Dzięki realizacji projektu zostanie objęta zasięgiem sieci NGA: minimalna liczba gospodarstw domowych; wszystkie szkoły publiczne wskazane w załączonej liście w miejscowościach lub częściach miejscowości, w których realizowany będzie projekt; wszystkie podmioty lecznicze prowadzące szpital w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz w formie spółki, w których podmioty publiczne posiadają co najmniej 51% akcji/udziałów, wskazane w załączonej liście w miejscowościach lub w częściach miejscowości, w których realizowany będzie projekt (I konkurs).
- 5) Dzięki realizacji projektu zostanie objęta zasięgiem sieci NGA: minimalna liczba gospodarstw domowych; wszystkie szpitale publiczne wskazane w liście dla obszaru, na którym realizowany będzie projekt (II, III konkurs).
- 6) Dzięki realizacji projektu zostaną podłączone do sieci NGA - wszystkie szkoły/placówki edukacyjne wskazane w załączonej liście dla obszaru, na którym realizowany będzie projekt (II konkurs).
- 7) Dzięki realizacji projektu zostaną podłączone do sieci NGA - wszystkie jednostki oświatowe wskazane w załączonej liście dla obszaru, na którym realizowany będzie projekt (III konkurs).

⁴⁰ Ibidem, pkt 22.

- 8) Dzięki realizacji projektu zostanie objęta zasięgiem sieci NGA minimalna liczba gospodarstw domowych (IV konkurs).
- 9) Dzięki realizacji projektu zostaną podłączone do sieci NGA - wszystkie jednostki oświatowe i Gminne Ośrodki Kultury wskazane w załączonej liście dla obszaru, na którym realizowany będzie projekt (IV konkurs).
- 10) Dzięki realizacji projektu zostaną podłączone do sieci NGA - wszystkie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej wskazane w załączonej liście, usytuowane na obszarze, na którym realizowany będzie projekt (IV konkurs).
- 11) Wymagania dla sieci NGA - PO PC (wszystkie konkursy).
- 12) Wnioskodawca zapewni trwałość projektu przez okres minimum 3/5 lat od zakończenia projektu (wszystkie konkursy).
- 13) Prace nie zostały rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie (wszystkie konkursy).

W ramach kryteriów oceny merytorycznej wymieniono:

- 1) Obszary inwestycji (wszystkie konkursy⁴¹).
- 2) Wskaźniki produktu i rezultatu są: adekwatne dla danego rodzaju projektu, realne do osiągnięcia, odzwierciedlają założone cele projektu (wszystkie konkursy).
- 3) Koncepcja techniczna projektu jest zgodna z wymaganiami dla sieci NGA - PO PC (I konkurs).
- 4) Koncepcja techniczna projektu jest zgodna z wymaganiami dla sieci NGA - PO PC, oraz wymaganiami dla podłączenia szkół/placówek edukacyjnych (II konkurs).
- 5) Koncepcja techniczna projektu jest zgodna z wymaganiami dla podłączenia gospodarstw domowych oraz wymaganiami dla podłączenia jednostek oświatowych (III konkurs).
- 6) Koncepcja techniczna projektu jest zgodna z wymaganiami dla podłączenia gospodarstw domowych oraz wymaganiami dla podłączenia jednostek oświatowych, Gminnych Ośrodków Kultury i jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (IV konkurs).
- 7) Harmonogram zadań projektu i kamieni milowych oraz zakres finansowy jest: wykonalny/możliwy do przeprowadzenia, uwzględnia czas niezbędny na przeprowadzenie procedur konkurencyjnego wyboru i wpływ czynników zewnętrznych (wszystkie konkursy).
- 8) Planowane wydatki są kwalifikowalne w ramach działania 1.1 (wszystkie konkursy).
- 9) Efektywność realizacji projektu - ocena techniczna i koszty (II, III, IV konkurs).

Uwzględniono także w ramach kryteriów merytorycznych wagi punktowe:

- 1) Wnioskodawca posiada doświadczenie w zakresie realizacji projektów/inwestycji dotyczących budowy sieci telekomunikacyjnych (I, II, III konkurs).
- 2) Minimalizowanie wkładu publicznego (I, II, III konkurs).
- 3) Zwiększenie minimalnego pokrycia siecią (wszystkie konkursy).
- 4) Kryterium rozproszenia sieci (IV konkurs).

Wymienione elementy spełniają wymogi efektu zachęty, stawianego projektom realizowanym w ramach PO PC. Jak wskazano w PO PC, dostęp do sieci szerokopasmowych w kraju jest w dalszym

⁴¹ W pierwszym konkursie było to kryterium formalne

ciągu niewystracający, zatem kryteria wyboru projektów stanowią efekt zachęty poprzez możliwość dofinansowania części wydatków beneficjentów. Do dofinansowania wybierane są obszary, na których w ciągu 3 lat nie powstaną sieci komercyjne, z białych obszarów są wybierane te nieren-towne. Należy także podkreślić, że każdy obszar ma określoną maksymalną kwotę dofinansowania.

Należy także nadmienić, że w ramach przeprowadzonych wywiadów IDI, beneficjenci programu pomocowego wskazywali, że Kryteria merytoryczne - wagi punktowe stanowiły dla nich zachętę do aplikowania o przyznanie środków pomocowych. W tabeli zaprezentowano kryteria wyboru dla 2, 3 oraz 4 konkursu⁴². Przyczyniają się one także do zapewnienia proporcjonalności wsparcia. Respondenci podkreślali również znaczenie możliwości uzyskania finansowania budowy sieci szerokopasmowej w miejscach, gdzie bez pomocy programu, nie podjęliby inwestycji.

Tabela 11. Kryteria merytoryczne - wagi punktowe stosowane w ramach PO PC 2014-2020

Nazwa kryterium	Opis kryterium	Punktacja
Konkursy II i III		
Wnioskodawca posiada doświadczenie w zakresie realizacji projektów/inwestycji dotyczących budowy sieci telekomunikacyjnych.	<p>Badaniu podlega, czy wnioskodawca (w tym udziałowcy) w ciągu ostatnich 8 lat zrealizował, jako inwestor inwestycje z zakresu budowy/rozbudowy lub przebudowy sieci telekomunikacyjnych. Punktacja za ww. kryterium będzie uzależniona od wartości zrealizowanych przez wnioskodawcę inwestycji w odniesieniu do maksymalnej kwoty dofinansowania określonej dla obszaru, na który aplikuje. tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> 10 punktów, jeżeli wnioskodawca wykaże, iż zrealizował projekty o łącznej wartości netto równej 100% kwoty dofinansowania wskazanej dla danego obszaru; 20 punktów w przypadku wykazania 120% kwoty dofinansowania wskazanej dla danego obszaru; 30 punktów w przypadku wykazania 150% i więcej kwoty dofinansowania wskazanej dla danego obszaru. <p>W przypadku aplikowania przez jednego wnioskodawcę na kilka obszarów, wartość zrealizowanych inwestycji bada się w odniesieniu do wszystkich obszarów, na które zostały złożone wnioski o dofinansowanie.</p>	30
Minimalizowanie wkładu publicznego.	<p>Sposób promowania zmniejszenia dofinansowania wg następującego wzoru:</p> $100 * \frac{D_{\max i} - D_{p i}}{D_{\max i}}$ <p>$D_{\max i}$ - maksymalna kwota dofinansowania dla i-tego obszaru interwencji. $D_{p i}$ - kwota dofinansowania proponowana we wniosku o dofinansowanie dla i-tego obszaru interwencji</p>	100

⁴² Kryteria wyboru dla pierwszego naboru różniły się. W ramach kryterium: *Wnioskodawca posiada doświadczenie w zakresie realizacji projektów/inwestycji dotyczących budowy sieci telekomunikacyjnych* sprawdzano, czy wnioskodawca (w tym udziałowcy) w ciągu ostatnich 8 lat zrealizował jako inwestor projekty/inwestycje z zakresu budowy/rozbudowy lub przebudowy sieci telekomunikacyjnych (finansowane ze środków UE lub skarbu państwa lub inwestycje prywatne) o łącznej wartości min. 2 mln PLN. Wartość inwestycji prywatnych badana była na podstawie oświadczenia. Możliwa liczba punktów do przyznania wynosiła 5. Kryterium: *Zwiększenie minimalnego pokrycia siecią* - obowiązywało we wszystkich naborach - przewidywana liczba punktów do przyznania w I i II konkursie wynosiła 200. Kryterium: *Minimalizowanie wkładu publicznego* - obowiązywało w konkursach I, II i III - przewidywana liczba punktów do przyznania wynosiła 100.

Nazwa kryterium	Opis kryterium	Punktacja
Konkurs IV		
Kryterium rozproszenia sieci.	<p>Badaniu podlega liczba miejscowości objętych siecią. Wskaźnik rozproszenia sieci wyliczany jest według następującego wzoru:</p> $P1 = \frac{\text{liczba miejscowości objętych siecią}}{\text{liczba wszystkich miejscowości na obszarze}} * 100$ <p>Za objęcie miejscowości siecią uznaje się objęcie zasięgiem co najmniej 5% liczby punktów adresowych wyznaczonych w danej miejscowości.</p>	100
Kryterium wspólne dla konkursów I, II, III i IV		
Zwiększenie minimalnego pokrycia siecią.	<p>Sposób promowania zwiększenia minimalnego pokrycia siecią wyliczany wg następującego wzoru:</p> $100 * \left(\frac{M1i * 1,5 + M2i}{Mmin i} - 1 \right)$ <p>M1i - minimalna liczba gospodarstw domowych, dla których możliwe będzie świadczenie usług o prędkości min. 100 Mb/s zadeklarowana dla i-tego obszaru interwencji M2i - minimalna liczba gospodarstw domowych, dla których możliwe będzie świadczenie usług o prędkości, co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s, zadeklarowana dla i-tego obszaru interwencji Mmin i - minimalna liczba gospodarstw domowych do podłączenia na i-tym obszarze interwencji</p>	200 ⁴³

Źródło: Kryteria wyboru - Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 określa, że *maksymalna intensywność wsparcia nie może przekroczyć 80% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego i 85% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych poza województwem mazowieckim*. Natomiast wysokość wsparcia określa się na podstawie weryfikacji potrzeb, która zgodnie z § 8 ust. 3 wymienionego rozporządzenia polega na:

- 1) przeprowadzeniu, przed ogłoszeniem konkursu, analizy ekonomicznej opłacalności budowy sieci NGA na danym obszarze, z uwzględnieniem w szczególności niezbędnych nakładów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych oraz prognozowanych przychodów;
- 2) ocenie finansowej efektywności realizacji projektu, w tym wysokości wnioskowanej intensywności wsparcia lub wnioskowanej kwoty wsparcia. Efektem jest ustalenie indywidualnej maksymalnej kwoty wsparcia dla projektu na danym obszarze.

Zaprezentowane powyżej mechanizmy służące zapewnieniu proporcjonalności wsparcia opierają się na minimalizowaniu wkładu finansowego państwa. W PO PC określono, że tworzona infrastruktura powinna umożliwić osiągnięcie parametrów min. 30 Mb/s w przypadku gospodarstw domowych lub min. 100 Mb/s w przypadku budowy sieci do szkół, co w konsekwencji powinno zapewnić skokową

⁴³ Maksymalna liczba punktów w kryterium dotyczącym zwiększenia minimalnego pokrycia siecią została zniesiona po II konkursie. W III i IV konkursie nie wyznaczono limitu punktów w tym kryterium.

zmianę. Celem opisanej interwencji jest uzyskanie pełnego pokrycia kraju zasięgiem internetu szerokopasmowego. Jednakże należy nadmienić, że w PO PC określono także, że: *na obszarach szczególnie zagrożonych trwałym wykluczeniem cyfrowym, na których nie ma odpowiedniego dostępu do podstawowych sieci szerokopasmowych i gdzie budowa sieci min. 30 Mb/s jest szczególnie nieefektywna ekonomicznie, uzasadnione może okazać się wsparcie projektów rozmieszczenia sieci szerokopasmowych o parametrach niższych niż 30 Mb/s, zapewniając skokową zmianę oraz preferując rozwiązania umożliwiające dalsze podnoszenie parametrów, przy relatywnie niskim poziomie dodatkowych nakładów.*

W ramach wywiadów pogłębionych z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację PO PC pojawiła się propozycja, by w kolejnej perspektywie finansowej za „biały obszar” uznać tereny, na których nie są świadczone usługi o przepustowości co najmniej 100 Mb/s. Proponowane rozwiązanie niesie ze sobą szereg korzyści: doszłoby do uproszczenia w procesie tworzenia nowych interwencji w ramach PO PC, a Komisja Europejska uniknęłaby długotrwałego i czasochłonnego procesu notyfikacji programu pomocowego.

“ Komisja Europejska już dawno uznała, że sieci o przepustowości 30 Mb/s nie spełniają obecnego zapotrzebowania użytkowników końcowych na jakość usług i oczekuje od państw członkowskich, aby zapewniły do końca 2025 roku powszechny dostęp do Internetu o przepustowości 100 Mb/s. My w ramach programu pomocowego od początku wspieramy, premiuujemy dodatkowo budowę przez operatorów sieci umożliwiających świadczenie usług o takich parametrach, natomiast na przyszłość my nie możemy udzielać pomocy publicznej wyłączonej z obowiązku indywidualnej notyfikacji na obszarach, na których istnieją sieci o przepustowości 30 Mb/s, ale nie istnieją sieci umożliwiające świadczenie usług o przepustowości 100 Mb/s. (...) Podstawowy i chyba główny postulat, który rozwiązałby wszystkie nasze wątpliwości, w tym momencie o charakterze takim wdrożeniowym, to jest podniesienie tej dolnej granicy ustalania obszarów, w które możemy wejść z interwencją ze środków publicznych. (...) W kontekście pomocy publicznej absolutnie zasadniczym i jedynym istotnym problemem byłaby rewizja przez Komisję Europejską treści rozporządzenia GBER i wprowadzenie możliwości udzielania pomocy na sieci szerokopasmowe w obszarach, w których nie istnieją sieci umożliwiające świadczenie usług o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, a nie tak jak dzisiaj 30 Mb/s.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

Rekomenduje się, by w przyszłym okresie programowania w latach 2021-2027 uznać za „białe obszary” tereny, na których nie są świadczone usługi o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Efekt zachęty zastosowany w PO PC odnosi się do dwóch aspektów: (1) ekonomicznej weryfikacji - polegającej na sprawdzeniu, czy projekt zostałby zrealizowany bez pomocy finansowej państwa oraz (2) formalnej weryfikacji, czyli zweryfikowaniu, czy prace nad wnioskowanym projektem zostały rozpoczęte, czy też nie.

Analizie porównawczej poddano także mechanizmy zapewniające proporcjonalność wsparcia oraz występowanie efektu zachęty w innych krajowych programach pomocowych. W pierwszej kolejności analizie poddano mechanizmy służące do zapewnienia proporcjonalności wsparcia. Jak określono powyżej, na podstawie stosownych dokumentów, proporcjonalność wsparcia to ograniczenie do minimum pomocy państwa i potencjalnych zakłóceń konkurencji. Analizie poddano następujące programy pomocowe:

- 1) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020,

- 2) Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020,
- 3) Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Do udzielania pomocy mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Mechanizmy proporcjonalności wsparcia określono na podstawie analizy kryteriów przyznawania pomocy w ramach wymienionych działań.

Tabela 12. Proporcjonalność wsparcia w przykładowych programach krajowych

Nazwa programu pomocowego	Nazwa działania/poddziałania	Proporcjonalność wsparcia
Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Działanie 2.2 Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii	<p>Weryfikacja proporcjonalności wsparcia poprzez kryterium formalne: (4) Wnioskowana kwota wsparcia jest zgodna z zasadami finansowania projektów obowiązujących dla działania a wydatki planowane do poniesienia w projekcie są kwalifikowalne i zasadne w stosunku do zakresu projektu: Wnioskodawca właściwie wyliczył wnioskowaną kwotę wsparcia. Weryfikuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czy wnioskowana kwota wsparcia (wkładu finansowego do instrumentu finansowego) została prawidłowo wyliczona oraz czy jest zgodna z założeniami SZOOP dla przedmiotowego działania, – czy wszystkie wydatki wskazane jako kwalifikowalne faktycznie stanowią wydatki możliwe do objęcia w związku z wdrażaniem instrumentu finansowego. <p>Kryterium (6): Do wniosku o dofinansowanie załączone zostały następujące dokumenty: strategia inwestycyjna, biznesplan z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz regułami dotyczącymi wyliczania i pokrywania poniesionych kosztów zarządzania lub opłat za zarządzanie.</p>
Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Działanie 1.2 Internacjonalizacja MŚP	<p>Ograniczenie pomocy do minimum odnosi się do weryfikacji wydatków w ramach kryterium (9) Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne, racjonalne i uzasadnione: Wydatki planowane do poniesienia i przewidziane do objęcia wsparciem muszą być kwalifikowalne, uzasadnione i racjonalne do zaplanowanych przez wnioskodawcę działań i celów projektu oraz celów określonych dla działania. W ramach kryterium ocenia się, czy wydatki przewidziane do dofinansowania są zgodne z kategoriami wydatków kwalifikowanych dla działania wskazanymi w regulaminie konkursu. Sprawdzeniu podlega także, czy wydatki są właściwie przyporządkowane do odpowiednich kategorii wydatków. Przez „wydatki uzasadnione” należy rozumieć, iż muszą być potrzebne i bezpośrednio związane z realizacją działań uznanych za kwalifikowalne zaplanowanych w projekcie, zgodnie z opracowanym nowym modelem biznesowym w zakresie internacjonalizacji. Wnioskodawca jest zobowiązany wykazać w dokumentacji aplikacyjnej konieczność poniesienia każdego wydatku. Przez „wydatki racjonalne” należy rozumieć, iż ich wysokość musi być dostosowana do zakresu zaplanowanych czynności. Wydatki nie mogą być zawyżone ani zaniżone. Wydatki zaplanowane do poniesienia w ramach poszczególnych zadań powinny być zoptymalizowane pod kątem dążenia do efektywnego osiągnięcia zakładanych celów operacyjnych. Realizacja poszczególnych zadań powinna prowadzić wnioskodawcę do gotowości do finalnego wdrożenia nowego modelu biznesowego zwią-</p>

Nazwa programu pomocowego	Nazwa działania/poddziałania	Proporcjonalność wsparcia
		<p>zanego z internacjonalizacją działalności (wejściem, na co najmniej 1 nowy rynek zagraniczny). Zakres i forma świadczenia usług doradczych powinny być dostosowane do charakterystyki i potrzeb konkretnego przedsiębiorcy.</p> <p>Ocena kwalifikowalności wydatków dotyczących opracowania nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności wnioskodawcy, poniesionych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, będzie dotyczyć w szczególności ich racjonalności (porównania kwoty poniesionych nakładów z zakresem i jakością uzyskanego doradztwa).</p> <p>Ponadto sprawdzeniu podlega, czy kwoty wskazane przez wnioskodawcę w złożonym wniosku są naliczone prawidłowo (zgodnie z limitami określonymi w dokumentacji programowej, w szczególności w regulaminie konkursu) w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wnioskowanej wartości dofinansowania; - procentowego poziomu dofinansowania; - procentowego udziału w kosztach kwalifikowalnych: nie więcej niż 49% kosztów kwalifikowalnych stanowią koszty kwalifikowalne związane z udziałem w międzynarodowych targach, wystawach lub misjach gospodarczych; - limitu pomocy de minimis możliwej do uzyskania przez wnioskodawcę (weryfikacja wstępna z użyciem średniego kursu PLN/EUR Narodowego Banku Polskiego z dnia rozpoczęcia naboru w ramach konkursu (rundy konkursu - w przypadku konkursu podzielonego na rundy), na podstawie informacji o kwocie uzyskanej pomocy de minimis zawartej we wniosku o dofinansowanie) - ostateczna weryfikacja dokonywana jest zgodnie z regulaminem konkursu przed zawarciem umowy o dofinansowanie.
<p>Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020</p>	<p>2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych</p>	<p>Ograniczenie pomocy odbywa się poprzez spełnienie następujących kryteriów formalnych:</p> <p>(7) Prawidłowość określenia maksymalnego dopuszczalnego poziomu wsparcia: Wnioskowany poziom dofinansowania nie przekracza maksymalnego dopuszczalnego w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.</p> <p>(8) Ogólna charakterystyka projektu wskazuje, że projekt może kwalifikować się do wsparcia w danym konkursie.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Opisane powyżej mechanizmy zapewniające proporcjonalność wsparcia wskazują, iż w wymienionych programach pomocowych, a także w programie pomocowym szczegółowo sprawdzane są kwestie dotyczące finansowania projektów przez potencjalnych beneficjentów. Analizowane krajowe programy pomocowe przewidują również występowanie efektu zachęty. Powołując się na art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu w kryteriach oceny wniosków sprawdzane jest występowanie efektu zachęty. W tabeli dokonano zestawienia przykładowych krajowych programów pomocowych oraz przedstawiono, w jaki sposób weryfikowane jest występowanie w nich efektu zachęty. Zauważyć można, że sprawdzanie występowania efektu zachęty w omawianych programach pomocowych odbywa się na podobnych zasadach.

Tabela 13. Mechanizmy weryfikacji występowania efektu zachęty w krajowych programach pomocowych

Nazwa programu	Nazwa działania/poddziałania	Efekt zachęty
Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Działanie 2.2 Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii	W kryteriach wyboru projektów nie określono wymagań dotyczących tego, czy wnioskodawca rozpoczął realizację projektu przed dniem złożenia wniosku lub też, że realizacja projektu nie byłaby możliwa bez otrzymania wsparcia ze strony środków publicznych.
Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Działanie 1.2 Internacjonalizacja MŚP	Na podstawie informacji przedstawionych we wniosku weryfikacji podlega, czy wnioskodawca nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie. W przypadku, gdy realizacja projektu została rozpoczęta przed dniem lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie, kryterium zostaje uznane za niespełnione. Za rozpoczęcie prac nad projektem nie uważa się poniesienia kosztów usług doradczych dotyczących opracowania nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności MŚP (wnioskodawcy) oraz kosztów rezerwacji miejsca wystawowego na targach, opłaty rejestracyjnej za udział w targach oraz wpisu do katalogu targowego. Możliwe jest przyznanie 0 lub 1 pkt, przy czym: 0 pkt - wnioskodawca rozpoczął realizację projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie; 1 pkt - wnioskodawca nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie. Aby projekt mógł zostać rekomendowany do dofinansowania musi uzyskać w tym kryterium 1 pkt
Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych	W ramach kryteriów formalnych Komisja bada Zgodność z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia oświadczenia, że: <ul style="list-style-type: none"> projekt nie został zakończony w rozumieniu art. 65 ust. 6, nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie albo, że realizując projekt przed dniem złożenia wniosku, przestrzegał obowiązujących przepisów prawa dotyczących danej operacji (art. 125 ust. 3 lit. e), projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny być zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem. Oceny spełnienia występowania efektu zachęty dokonuje Komisja poprzez zaznaczenie TAK/NIE lub przyznaniu 0 lub 1 pkt przy ocenie spełnienia kryteriów wniosku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Szczególną formą udzielanego wsparcia jest pomoc *de minimis*. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* oznacza ona: pomoc przyznaną jednemu przedsiębiorstwu w danym okresie, która nie przekracza pewnej określonej kwoty, nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 Traktatu i w związku z tym nie podlega procedurze zgłoszenia.⁴⁴ Wymienione Rozporządzenie określa także, że pułap pomocy *de minimis*, którą jedno przedsiębiorstwo może otrzymywać przez okres trzech lat od jednego państwa członkowskiego, należy utrzymać na wysokości 200 000 EUR. Pułap ten wciąż jest niezbędny w celu zapewnienia, by każdy środek wchodzący w zakres niniejszego rozporządzenia można było uznać za niewywierający wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, niezakłócający konkurencji ani niegrozący jej zakłóceniem.⁴⁵ W kontekście pomocy *de minimis* należy odnotować, że nie wymaga ona wystąpienia efektu zachęty.

Analizie poddano także wybrane strategie realizowane w obszarze inwestycji szerokopasmowych w krajach Unii Europejskiej. Przedmiotem niniejszej analizy było zaprezentowanie, jak w innych krajach korzystających ze wsparcia finansowego UE, realizowane są mechanizmy służące zapewnieniu proporcjonalności wsparcia, a także efektu zachęty. W związku z powyższym, a także faktem, iż niektóre kraje są w trakcie lub przed naborem wniosków, analizie poddano wytyczne zatwierdzone przez Komisję Europejską dotyczące udzielania pomocy w obszarze inwestycji szerokopasmowych zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Tabela 14. Wybrane strategie realizowane w obszarze inwestycji szerokopasmowych w krajach Unii Europejskiej

Lp.	Państwo	Nazwa strategii (j. angielski)
1	Chorwacja	National Broadband Plan - Croatia
2	Rumunia	Ro-NET Project
3	Włochy	Italian Strategy for high-speed broadband
4	Hiszpania	Broadband scheme for NGA white and grey areas - Spain
5	Grecja	Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme
6	Wielka Brytania	Modification of the National Broadband Scheme for the UK for 2016-2020

Źródło: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf/

W strategii National Broadband Plan - Croatia za cel przyjęto promowanie rozwoju sieci NGA w Chorwacji zgodnie ze strategią „Europa 2020”, „Agendą cyfrową dla Europy”, a także chorwacką strategią rozwoju sieci szerokopasmowych. Chorwacja dąży stopniowo do wdrażania sieci NGA w całym kraju w białych obszarach NGA, z prędkością pobierania co najmniej 40 Mb/s i prędkością wysyłania co najmniej 5 Mb/s.⁴⁶ Strategia rozwoju sieci szerokopasmowych w Chorwacji: *Strategija Razvoja Širokopojsnog Pristupa U Republici Hrvatskoj U Razdoblju Od 2016. Do 2020. Godine* szczegółowo określa sposób zachęcania inwestorów w budowę sieci szerokopasmowych na obszarach tego wymagających. Mechanizmy te funkcjonują pod nazwą Środków motywacyjnych Strategii I, odnoszą się do:

- kompleksowej informacji na temat dostępu szerokopasmowego przy dużych prędkościach,
- stworzenia stymulującego środowiska dla inwestycji w szerokopasmowe szybkie sieci

⁴⁴ Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*, pkt 1.

⁴⁵ Ibidem, pkt 3.

⁴⁶ National Broadband Plan - Croatia [w:] http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38626, dostęp: 20.06.2019r.

- zachęcania do budowy szybkiej sieci szerokopasmowych na obszarach, na których nie ma wystarczających zasobów do inwestowania w szybkie sieci szerokopasmowe.⁴⁷

Strategia realizowana w Rumunii - *Ro-NET Project* wskazuje, że aż 47,2% ludności mieszka na obszarach wiejskich, a rozwój łączności szerokopasmowej na obszarach wiejskich w Rumunii jest utrudniony przez brak infrastruktury do świadczenia usług wymaganych przez władze publiczne. Przyczyną znaczącej luki w infrastrukturze szerokopasmowej oddzielającej Rumunię od reszty Europy, głównie na obszarach wiejskich, odnoszone są do topografii kraju, czynników ekonomiczno-gospodarczych (m.in. niskie PKB per capita). Te cechy zamieniają obszary wiejskie w obszary wysokiego ryzyka z punktu widzenia inwestora i prowadzą do sytuacji, w której łącza szerokopasmowe są niedostępne dla większej części ludności w porównaniu z państwami UE. Władze Rumunii postanowiły wesprzeć wdrożenie nowej infrastruktury, która ma zapewnić zaspokojenie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na dostęp do sieci szerokopasmowej.⁴⁸

We włoskiej strategii rozwoju sieci szerokopasmowej: *Italian Strategy for high-speed broadband* zwrócono uwagę, że łączność szerokopasmowa we Włoszech odbiega od innych krajów europejskich. Powodowane jest to następującymi czynnikami:

- demografia: tylko 16% ludności mieszka w miastach o liczbie ponad 250 000 mieszkańców, podczas gdy 50% ludności mieszka w wioskach o liczbie mniejszej niż 25 000 mieszkańców,
- brak odpowiedniej infrastruktury,
- małe umiejętności cyfrowe w populacji w odniesieniu do średniej UE.⁴⁹

Celem wdrażania strategii *Broadband scheme for NGA white and grey areas - Spain* jest przyspieszenie rozszerzenia zasięgu sieci NGA zdolnych do świadczenia usług szerokopasmowego internetu (co najmniej 300 Mb/s, z możliwością aktualizacji do 1 Gb/s symetrycznie) w obszarach, które nie mają zasięgu sieci NGA lub nie istnieją plany rozwoju przez żadnego operatora w ciągu najbliższych trzech lat, a także dla obszarów, w których istnieje lub planowana jest jedna sieć zdolna do zapewnienia prędkości sieci powyżej 30 Mb/s, ale nie mniejsza niż 100 Mbps (po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji społecznych).⁵⁰

W 2019 roku Hiszpania zajęła 11 miejsce wśród 28 państw członkowskich Unii Europejskiej w rankingu Komisji Europejskiej dotyczącym rozwoju gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI). Hiszpania plasuje się powyżej średniej Unii Europejskiej, jeśli chodzi o stały zasięg NGA. Według danych Unii Europejskiej do połowy 2018 r. dostęp do sieci szerokopasmowej zdolnej do pobierania co najmniej 30 Mbps NGA uzyskało 88% gospodarstw domowych. W połowie 2016 r. 81% gospodarstw domowych miało dostęp do Internetu szerokopasmowego NGA (pobieranie co najmniej 30 Mb/s). Należy jednak zaznaczyć, że na obszarach wiejskich tylko 28% gospodarstw domowych miało dostęp do szybkiej sieci szerokopasmowej.⁵¹

W Grecji dostęp do podstawowej szerokopasmowej łączności posiada 96% gospodarstw domowych. Należy zaznaczyć również, że wśród gospodarstw wiejskich dostęp do sieci szerokopasmowej posiada 84,1%. Jednak jeżeli chodzi o zasięg NGA, Grecja pozostaje w tyle za średnią UE. Zasięg NGA jest nadal na niższym poziomie (65,9% ogółu gospodarstw domowych) w porównaniu do średniej UE (83,1%). Zwłaszcza na obszarach wiejskich zasięg NGA jest niski, wyniósł on zaledwie 47,9% w 2018r.

⁴⁷ *Strategija Razvoja Širokopojasnog Pristupa U Republici Hrvatskoj U Razdoblju Od 2016. Do 2020*, s. 19.

⁴⁸ *Ro-NET Project* [w:] http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38626, dostęp: 21.06.2019r., s. 2-5.

⁴⁹ *Italian Strategy for high-speed broadband* [w:] http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38626, dostęp: 23.06.2019r., s. 2.

⁵⁰ *Broadband scheme for NGA white and grey areas - Spain* [w:] https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/201952/282618_2120578_133_2.pdf, dostęp: 5.04.2020r.

⁵¹ *Ibidem*.

(podczas gdy średnia UE osiągnęła 52,3%). W 2018 roku ultraszybki zasięg internetu szerokopasmowego (tj. zasięg sieci szerokopasmowej zdolnej do obsługi pobierania danych powyżej 100 Mb/s) dotarł do 0,39% greckich gospodarstw domowych (podczas gdy średnia UE osiągnęła 59,9%). Tylko 15,26% statych abonentów szerokopasmowych dotyczyło prędkości między 30-100 Mb/s, a połączenia szerokopasmowe powyżej 100 Mb/s zaczęły być dopiero oferowane w Grecji w 2018 roku.⁵²

W związku z tym celem strategii Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme jest wdrożenie ultraszybkiej infrastruktury szerokopasmowej, tj. sieci szerokopasmowej zdolnej do obsługi prędkości pobierania powyżej 100 Mbps, na obszarach, na których obecnie nie ma sieci dostępu nowej generacji (NGA), tj. nie ma sieci szerokopasmowej, która byłaby w stanie obsłużyć prędkości pobierania powyżej 30 Mb/s, i gdzie prywatni inwestorzy nie planują budowy takiej infrastruktury w najbliższej przyszłości (białe obszary NGA).⁵³

Strategia the National Broadband Scheme for the UK for 2016-2020 określa, że celem Wielkiej Brytanii jest zapewnienie dostępu do infrastruktury NGA zdolnej do zapewnienia prędkości co najmniej 30 Mb/s do jak największej liczby domów i firm w Wielkiej Brytanii - na poziomie ogólnokrajowym, regionalnym i/lub lokalnym, a także zminimalizowanie „przepaści cyfrowej” w Wielkiej Brytanii, która występuje głównie na obszarach wiejskich i odległych.⁵⁴ W ramach strategii podejmowane są przez rząd brytyjski następujące działania:

- inwestowanie w superszybki dostęp szerokopasmowego zasięgu sieci do jak największej liczby obiektów powyżej poziomu 95%, osiągniętego w grudniu 2017 r.,
- pokrywanie kosztów instalacji szerokopasmowego łącza gigabitowego dla małych i średnich firm za pośrednictwem programu kuponów Gigabit Broadband Voucher, który będzie finansowany do marca 2021 r.,
- pilotowanie sposobu zapewniania gigabitowego łącza szerokopasmowego w trudno dostępnych miejscach w Wielkiej Brytanii za pośrednictwem programu Rural Gigabit Connectivity, który będzie finansowany do marca 2021 r.,
- stymulowanie prywatnych inwestycji w połączenia gigabitowe za pośrednictwem programu Fibre UK, finansowanego do marca 2021 r.⁵⁵

Zasady udzielania pomocy w zakresie rozwoju sieci szerokopasmowych w analizowanych strategiach zagranicznych opierają się ściśle na *Rozporządzeniu Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*.

W pierwszej kolejności zaprezentowano mechanizmy zapewniające proporcjonalność wsparcia. We wszystkich wytycznych podkreślono, że opisane mechanizmy zapewnienia proporcjonalności wsparcia, mają na celu minimalizowanie pomocy państwa oraz zakłócenie konkurencji.

Tabela 15. Proporcjonalność wsparcia w zagranicznych strategiach

Nazwa strategii	Proporcjonalność wsparcia
National Broadband Plan - Croatia	a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu, konsultacje z zainteresowanymi stronami - władze lokalne Chorwacji muszą wykazać, że przeprowadziły szczegółową analizę istniejącej infrastruktury szerokopasmowej (jak również planów inwestycyjnych na najbliższe trzy lata) w celu identyfikacji obszarów, w których konieczna jest interwencja publiczna. Środki publiczne będą wykorzystywane tylko tam, gdzie jest to konieczne.

⁵²Ultrafast Broadband InfrastructureScheme [w:] https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/201937/278209_2093880_210_2.pdf, dostęp: 5.04.2020r.

⁵³Ibidem.

⁵⁴the National Broadband Scheme for the UK for 2016-2020 [w:] https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/263954/263954_1760328_135_4.pdf, dostęp: 14.04.2020r.

⁵⁵<https://www.gov.uk/guidance/building-digital-uk#current-fixed-broadband-infrastructure-projects>, dostęp: 14.04.2020r.

Nazwa strategii	Proporcjonalność wsparcia
	<ul style="list-style-type: none"> b) Konkurencyjny proces wyboru projektów - beneficjenci wybierani będą w drodze przejrzystej i niedyskryminacyjnej selekcji zgodnej z chorwackimi i europejskimi zasadami zamówień publicznych. c) Najbardziej korzystna finansowo oferta - wybierana będzie oferta o najniższej cenie, stosowane będą wagi punktowe przyznawane operatorom w ramach poszczególnych kryteriów. d) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - właściwy organ będzie wymagał, aby wszyscy operatorzy uczestniczący w konsultacjach publicznych dostarczyli dane dotyczące dostępnej istniejącej infrastruktury, która może zostać wykorzystana do budowy sieci, w tym warunków i cen dostępu. Oferenci będą mieli wiedzę o istniejącej infrastrukturze, poprzez publikację w ogłoszeniu o przetargu informacji na ten temat, która może być wykorzystana w projekcie oraz o wszelkich pracach, które mogą zostać wykonane samodzielnie. Chorwackie władze utworzą bazę danych gromadzącą informacje o istniejącej infrastrukturze. W ten sposób unikną niepotrzebnego i marnotrawnego powielania zasobów.
Ro-NET Project	<ul style="list-style-type: none"> a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu, konsultacje społeczne - rumuńskie władze przeprowadziły analizę istniejącej infrastruktury szerokopasmowej w celu zidentyfikowania obszarów, w których konieczna jest interwencja państwa. Przeprowadzono konsultacje społeczne. Podczas ich trwania wszyscy interesariusze mają okazję przedstawić swoje opinie. W ten sposób władze rumuńskie zapewniają, że środki publiczne są wykorzystywane tylko na obszarach, w których pomoc jest konieczna i ograniczają również możliwość wypierania prywatnych inwestycji. b) Konkurencyjna procedura wyboru - aby zminimalizować kwotę pomocy, władze przeprowadzają procedurę wyboru zgodnie z zasadami otwartości, konkurencji oraz przejrzystości w oparciu o krajowe i unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych. W ten sposób uzyskuje się maksymalny efekt pomocy publicznej przy jednoczesnym minimalizowaniu potencjalnych korzyści pojedynczych operatorów. c) Wybór oferty najkorzystniejszej finansowo - władze rumuńskie zaprojektowały procedurę wyboru, tak, aby wybrać najbardziej korzystną ekonomicznie ofertę przedstawioną przez operatorów poprzez przyznawanie wag punktowych dla poszczególnych spełnionych kryteriów. Większą liczbę punktów otrzymuje operator, który przewiduje pozyskanie mniejszej kwoty wsparcia ze środków państwa. d) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - nowa sieć będzie korzystać z istniejącej infrastruktury wszędzie, gdzie to jest możliwe. Ma to na celu minimalizowanie całkowitych kosztów projektu.
Italian Strategy for high-speed broadband	<ul style="list-style-type: none"> a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu, konsultacje publiczne z zainteresowanymi stronami - organ państwowy organizuje regularne konsultacje społeczne w celu lepszego określenia obszarów docelowych oraz rodzaju i wielkości potrzebnej interwencji. Operatorzy muszą informować w ramach konsultacji o istniejącej infrastrukturze szerokopasmowej i planach inwestycyjnych na najbliższe trzy lata. b) Konkurencyjny proces wyboru - przetarg zostanie przyznany w drodze przejrzystej i niedyskryminacyjnej procedury selekcji w całości zgodnej z włoskimi i europejskimi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. c) Oferta najkorzystniejsza finansowo - środki finansowe będą przyznawane na podstawie najkorzystniejszej ekonomicznie oferty uwzględniającej cenę i wstępnie określone kryteria techniczne i jakościowe zawarte w programie pomocowym. d) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - władze włoskie są zobowiązane do zachęcania oferentów do skorzystania z istniejącej już infrastruktury.
Broadband scheme for NGA white and grey areas-	<ul style="list-style-type: none"> a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu oraz konsultacje społeczne - wymienione działania prowadzone będą przez jednostkę SEAD w Ministerstwie Ekonomii i Biznesu. Poprawność mapowania zostanie zweryfikowana w drodze konsultacji społecznych, podczas których uczestnicy zostaną poproszeni o potwierdzenie danych o istniejącej infrastruktury.

Nazwa strategii	Proporcjonalność wsparcia
<p>Spain (Hiszpania)</p>	<p>rze, w tym prędkości pobierania i wysyłania oraz wskażą planowane inwestycje infrastrukturalne na kolejne trzy lata. W celu zapewnienia przejrzystości, wyniki konsultacji społecznych zostaną ogłoszone na stronie internetowej. Co więcej, aby uniknąć sytuacji, w której operatorzy twierdzą, że mają plany inwestycyjne w związku z konsultacjami publicznymi, organ przyznający pomoc może wymagać pewnych zobowiązań od tych operatorów w celu zapewnienia znacznego postępu w trzyletnim okresie lub na dłuższy okres przewidziany dla inwestycji. Może ponadto zażądać od tych operatorów zawarcia odpowiedniej umowy określającej zobowiązania do wdrożenia, w tym także szeregu „kamieni milowych”, które należałoby osiągnąć w okresie trzech lat, oraz sprawozdania z poczynionych postępów. Jeżeli kamień milowy nie zostanie osiągnięty, organ przyznający pomoc może przystąpić do przetargu obejmującego również ten obszar.</p> <p>b) Konkurencyjny proces wyboru projektów oraz wybór oferty najkorzystniejszej pod względem ekonomicznym - beneficjenci wybierani będą w drodze przejrzystej i niedyskryminacyjnej selekcji zgodnej z hiszpańskimi i europejskimi zasadami zamówień publicznych. Istnieje możliwość przyznania punktów priorytetowych dla mniejszych obszarów, które władze uznają za priorytetowe, opierać się one będą na współczynniku ważenia skonstruowanego w oparciu o kryteria związane ze specyfiką terenu i kosztami przyrostowymi przypisanymi do danego obszaru geograficznego, takimi jak dodatkowe koszty wynikające z infrastruktury, którą należy wprowadzić na tym obszarze; orografia; kryteria wyspiarskie (np. konieczność rozmieszczenia podwodnego kabla w celu połączenia wyspy ze światłowodem); demografia obszaru. Oczekuje się, że możliwość przyznania punktów priorytetowych zostanie wykorzystana w wyjątkowych przypadkach i ze względu na obiektywne i oparte na kosztach kryteria nie będzie miała znaczącego wpływu na ocenę tego kryterium.</p> <p>c) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - projekty opierać się będą na wykorzystaniu istniejącej infrastruktury szerokopasmowej w najlepszym możliwym zakresie wdrażania nowej infrastruktury NGA, utrzymując tym samym koszty inwestycji na możliwie najniższym poziomie i ograniczając zużycie zasobów państwowych do niezbędnego minimum.</p>
<p>Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme (Grecja)</p>	<p>a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu - projekt opiera się na szczegółowym mapowaniu, które przeprowadzono od 04.05.2018 do 30.09.2018, w drodze publicznego zaproszenia opublikowanego na stronie internetowej ministerstwa. Mapowanie zidentyfikowało białe obszary NGA do interwencji oraz obszary NGA-szary i NGA-czarny, które należy wykluczyć.</p> <p>b) Konsultacje społeczne - obszary wyznaczone w trakcie mapowania zostały poddane konsultacjom społecznym, podczas których zainteresowane strony nie zgłosiły sprzeciwu w odniesieniu do identyfikacji białych obszarów interwencyjnych NGA. Wszystkie informacje na ten temat zostały zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Cyfrowego Zarządzania w Grecji.</p> <p>c) Konkurencyjny proces selekcji - projekt ma być realizowany w 7 odrębnych częściach. Każda część opiera się na podziałach administracyjnych na poziomie jednostek regionalnych. Kwota pomocy będzie się różnić w zależności od części, uzależniona jest także od szczególnych cech geograficznych i gęstości zaludnienia każdego obszaru oraz w zależności od wyniku konkurencyjnej procedury selekcji.</p> <p>d) Oferta najkorzystniejsza ekonomicznie - kryterium wyboru oferty opierać się będzie na następujących czynnikach: populacji oraz liczbie gospodarstw domowych, które zostaną objęte zasięgiem sieci. Oferenci zostaną poproszeni o wskazanie wszystkich białych obszarów NGA, które zostaną objęte wdrażaną infrastrukturą. Minimalny próg, zarówno pod względem linii do zainstalowania (98% linii wszystkich OCCA), jak i liczby wskazanych gospodarstw domowych (75% wszystkich gospodarstw), zostanie ustalony z góry. Potencjalni oferenci będą zobowiązani do zadeklarowania wsparcia publicznego, o które się ubiegają. Maksymalny próg zostanie ustalony dla każdej z 7 partii. W celu zmniejszenia kwoty pomocy, która ma zostać przyznana, oferent z najniższą wnioskowaną kwotą</p>

Nazwa strategii	Proporcjonalność wsparcia
	<p>pomocy zasadniczo uzyskałaby większą liczbę punktów priorytetowych w ramach ogólnej oceny swojej oferty.</p> <p>e) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - środek przewiduje wykorzystanie istniejącej infrastruktury oferentów.</p>
<p>Modification of the National Broadband Scheme for the UK for 2016-2020 (Wielka Brytania)</p>	<p>a) Szczegółowe mapowanie i analiza zasięgu oraz konsultacje społeczne - organy przyznające pomoc zorganizują mapowanie oraz konsultacje społeczne zgodnie z wytycznymi dotyczącymi łączy szerokopasmowych, w celu lepszego wyznaczenia obszarów docelowych oraz rodzaju i wielkości potrzebnej interwencji publicznej. Operatorzy zostaną zaproszeni do przekazania, w ramach konsultacji, istniejącej infrastruktury szerokopasmowej i planów inwestycyjnych na nadchodzące trzy lata. Operatorzy będą również systematycznie zobowiązani do dostarczania informacji o istniejącej infrastrukturze przed każdym zaproszeniem do składania ofert.</p> <p>b) Konkurencyjny proces selekcji - pomoc w ramach programu będzie przyznawana w drodze otwartych procedur przetargowych, zgodnie z unijnymi zasadami zamówień publicznych. Proponowany proces udzielania zamówień ma na celu optymalizację liczby i jakości oferentów, w szczególności zmniejszenie przeszkód w uczestnictwie mniejszych dostawców oraz dostosowanie zachęt dla dostawców w celu utrzymania zainteresowania oferentów. Program będzie zachęcał do różnych sposobów, aby uczynić projekty atrakcyjnymi dla jak największej liczby oferentów.</p> <p>c) Oferta najkorzystniejsza ekonomicznie - władze Zjednoczonego Królestwa określiły względną wagę, jaką należy przypisać kluczowym kryteriom wybranym do procedury selekcji.</p> <p>d) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury - aby uniknąć niepotrzebnego i marnotrawnego powielania istniejących sieci, a całkowite koszty projektu zminimalizować, zachęca się do korzystania z istniejącej infrastruktury tam, gdzie jest to możliwe.</p>

Źródło: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf/

Mechanizmy zapewniające proporcjonalność wsparcia, które określono w ramach PO PC są podobne do wymienionych powyżej mechanizmów w zagranicznych strategiach. Są one zgodne z *Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu*. Wytyczne w ramach PO PC, a także strategii zagranicznych mają na celu ograniczenie do minimum pomocy państwa i potencjalnych zakłóceń konkurencji.

W następnej kolejności analizie poddano, w jaki sposób weryfikowane jest występowanie efektu zachęty.

Tabela 16. Występowanie efektu zachęty w zagranicznych strategiach w obszarze inwestycji szerokopasmowych

Nazwa strategii	Efekt zachęty
National Broadband Plan - Croatia	Pomoc może być udzielona tylko wtedy, gdy zostanie ustalone, że na docelowych obszarach nie będzie miała miejsca żadna porównywalna inwestycja bez finansowania publicznego w ciągu trzech lat.
Ro-NET Project	Mechanizm efektu zachęty opiera się na identyfikacji, czy inwestycja w sieć szerokopasmową nie zostałaby podjęta bez pomocy państwa. Omawiana identyfikacja związana jest z wynikami konsultacji społecznych i badań przeprowadzonych przez władze rumuńskie, które wskazują obszary, gdzie sieć szerokopasmowa nie zostałaby stworzona bez finansowania publicznego.
Italian Strategy for high-speed broadband	Pomoc publiczna dedykowana jest wówczas, gdy dana inwestycja w sieć szerokopasmową nie zostałaby podjęta w tym samym terminie bez pomocy państwa. Program zapewnia, że pomoc może być udzielona tylko wtedy, gdy zostanie ustalone, że na docelowych obszarach nie byłoby porównywalnych inwestycji bez finansowania publicznego w ciągu trzech lat.

Nazwa strategii	Efekt zachęty
Broadband scheme for NGA white and grey areas-Spain (Hiszpania)	Mechanizm efektu zachęty opiera się na założeniu, że pomoc może zostać udzielona tylko wtedy, gdy zostanie ustalone, że na obszarach docelowych nie dojdzie do porównywalnych inwestycji bez finansowania publicznego w ciągu najbliższych trzech lat. Potwierdzają to wyniki szczegółowego mapowania i kolejnych konsultacji społecznych.
Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme (Grecja)	Efekt zachęty polega na zapewnieniu wsparcia dla rozwoju sieci, która nie jest wdrażana wyłącznie przez prywatne inwestycje. Pomoc przydzielana jest jedynie obszarom, na których nie zapewniono infrastruktury NGA i na których nie ma prywatnych planów rozmieszczenia takiej infrastruktury do końca 2023 r. Wynika z tego, że żadne porównywalne inwestycje prywatne nie miałyby miejsca na obszarach docelowych w tym samym czasie bez publicznego wsparcia. Ponadto otwarty i niedyskryminacyjny dostęp do subsydiowanej sieci zachęci do prywatnych inwestycji w dalszą łączność. Przyznając dostęp do dotowanej sieci operatorom będącym stronami trzecimi, środek ułatwi konkurencję i zachęci do inwestycji w świadczenie usług detalicznych w obszarach interwencji.
Modification of the National Broadband Scheme for the UK for 2016-2020 (Wielka Brytania)	Mechanizm efektu zachęty polega na założeniu, że pomoc może zostać udzielona tylko wtedy, gdy zostanie ustalone, że w obszarach docelowych nie dojdzie do porównywalnych inwestycji bez finansowania publicznego w ciągu trzech lat.

Źródło: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf/

Wymienione w zagranicznych strategiach przykłady realizacji mechanizmu efektu zachęty są zgodne z Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Również w ramach PO PC efekt zachęty realizowany jest w oparciu o te same zasady dotyczące finansowania projektów, których realizacja nie byłaby możliwa bez wsparcia finansowego z środków państwa, a prace nad nimi nie zostały jeszcze rozpoczęte.

Następnie analizie poddano intensywność wsparcia, jego wartość, a także liczbę gospodarstw domowych lub osób objętych zasięgiem sieci. W pierwszej kolejności przedstawiono dane dotyczące PO PC, następnie dane odnoszące się do innych krajowych programów pomocowych.

W tabeli 50 (patrz załącznik) zaprezentowano dane dotyczące liczby gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (szt.), intensywności wsparcia, a także wartości ogółem przyznanego wsparcia. Intensywność pomocy oznacza kwotę pomocy brutto wyrażoną jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Ogólna liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w ramach programu wynosi 1 953 148, z czego najmniejsza liczba gospodarstw objętych zasięgiem projektu to 904, natomiast największa to: 57 725. Ogólna wartość wszystkich projektów to: 6 742 873 335,17 zł. Najmniejsza intensywność wsparcia wynosiła 42% i odnosiła się do dwóch realizowanych projektów. Należy także zauważyć, że projekty o najwyższych wartościach ogółem oraz najwyższej intensywności wsparcia (od 80% do 85%) charakteryzują się największą liczbą gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s.

W następnej kolejności dokonano analizy intensywności wsparcia, liczby osób przyłączonych do internetu oraz wartości wsparcia w innych krajowych programach pomocowych związanych z tematyką sieci szerokopasmowej:

- 1) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013: Priorytet II Infrastruktura Komunikacyjna - Działanie 2.8. Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego,

- 2) Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007 - 2013: Oś priorytetowa II: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego - Działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej,
- 3) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013: Priorytet VIII Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki - Działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”.

W ramach WRPO w latach 2007-2013 udzielono wsparcia 22 beneficjentom. Do szerokopasmowego internetu podłączono 223 755 osób. Intensywność wsparcia w programie wynosiła od 40% do 50%. Natomiast wartość wszystkich zrealizowanych projektów wyniosła: 338 478 905,72 zł. Szczegółowe dane znajdują się w załączniku - tabela 51.

W tabeli 52 (patrz załącznik) zaprezentowano dane dotyczące 66 projektów objętych wsparciem w ramach PO RPW w latach 2007-2013. Intensywność wsparcia w tym programie wahała się od 45% do 70%, przy czym należy zauważyć, że w ramach projektów charakteryzujących się najwyższą intensywnością wsparcia, objęto możliwością dostępu do sieci najwyższą liczbę osób. W sumie możliwością dostępu do internetu objęto 113 969 osób. Natomiast wartość wszystkich projektów realizowanych w ramach PO RPW w latach 2007-2013 wyniosła: 350 112 258,61 zł.

W PO IG w latach 2007-2013 dla działania 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu brało udział 655 beneficjentów. Ze względu na ich dużą liczbę, analizie poddano 100 pierwszych projektów. Intensywność wsparcia wahała się w programie od 50% do 70%, przy czym należy nadmienić, że aż 71% projektów charakteryzowało się intensywnością wsparcia na poziomie 70%. Liczba wszystkich osób w ramach całego programu pomocowego, które uzyskały możliwość dostępu do internetu poprzez radiolinie to 120 568, a poprzez światłowód: 199 514. Wartość wsparcia w PO IG w latach 2007-2013 wyniosła: 1 935 541 391,76zł. Szczegółowy wykaz znajduje się w załączniku - tabela 53. PO PC w porównaniu do trzech zaprezentowanych programów pomocowych: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013, Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007 - 2013, Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 charakteryzuje się wysoką intensywnością wsparcia. Również jego wartość finansowa jest najwyższa z zaprezentowanych programów pomocowych. Należy także nadmienić, że dzięki programowi PO PC, dostępem do sieci szerokopasmowej objęto największą liczbę gospodarstw⁵⁶, co oznacza, że dostęp do internetu uzyskało więcej osób, niż w przypadku pozostałych zaprezentowanych programów pomocowych.

Analiza w przypadku zagranicznych krajów ograniczyła się do dwóch z nich, gdyż ze względu na trwające prace w pozostałych krajach nie było możliwości poddania ich porównaniu. W tabeli 43 zaprezentowano dane dotyczące intensywności wsparcia oraz wartości ogółem projektów realizowanych w ramach przedłużenia łączności szerokopasmowej nowej generacji w roku 2019 w Hiszpanii.⁵⁷ Pomocą zostało objętych 125 beneficjentów. Intensywność wsparcia wynosiła od 50% do 80%. Łączna kwota inwestycji wynosiła 199 793 835,97 euro, przy dofinansowaniu 140 149 846,80 euro. W tabeli 44 zaprezentowano szacunkową intensywność wsparcia programu pomocowego, liczbę gospodarstw domowych, które zostaną objęte zasięgiem sieci oraz ogólną wartość wsparcia określonego w ramach strategii Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme w Grecji. Dane stanowią jedynie wartości szacunkowe, gdyż program nie jest jeszcze w fazie realizacji. Wsparcie realizowane będzie w 7 częściach. Każda część została wskazana na podstawie podziałów administracyjnych. Uzależniona jest od szczególnych cech geograficznych i gęstości zaludnienia każdego obszaru oraz w zależności od wyniku konkurencyjnej procedury selekcji. Szacunkowa intensywność wsparcia mieści się w prze-

⁵⁶ Dane GUS (2017) informują, że przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym to 2,66, dlatego szacuje się, że w ramach PO PC dostępem do szerokopasmowego internetu zostanie objętych ponad 5,1 mln mieszkańców (5 125 508 osób w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s oraz 5 180 135 - w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s).

⁵⁷ Dane udostępnione przez *Ministerio de Economía y Empresa - Ministerio Economii i Biznesu Hiszpanii*

dziale od 40,3% do 46,2%. Ogólna liczba gospodarstw domowych, która ma zostać objęta szerokopasmowym zasięgiem sieci, to 812 tysięcy. Szacunkowa ogólna wartość wsparcia ma wynieść 701 milionów euro.

Porównując PO PC do zagranicznych programów zauważyć można, że polski program pomocowy charakteryzuje się podobną intensywnością wsparcia jak w przypadku Hiszpanii oraz wyższą intensywnością niż w Grecji. Również liczba gospodarstw domowych, która ma zostać objęta szerokopasmowym zasięgiem sieci jest wyższa w PO PC w porównaniu z szacunkową liczbą gospodarstw w greckim programie pomocowym. Wartość ogólna projektów realizowanych w ramach PO PC jest wyższa w porównaniu z zaprezentowanymi zagranicznymi programami z Hiszpanii oraz Grecji.

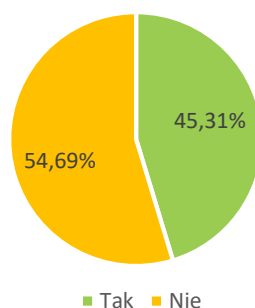
5.4. Wsparcie w ramach programu pomocowego a rynek pracy

Ze względu na skalę inwestycji realizowanych w ramach programu uważa się, że należy jego wpływ na kształtowanie się rynku pracy w sektorze telekomunikacji. W tym celu w niniejszym rozdziale zaprezentowano zarówno analizę danych pierwotnych (badania z podmiotami działającymi na rynku telekomunikacyjnym, realizującymi projekty w ramach programu oraz finansującymi swoje działania ze środków własnych), jak i danych statystycznych odnoszących się do globalnych trendów w podanym zakresie. Tym samym możliwe stało się porównanie faktycznego wpływu programu na kształt sektorowego rynku pracy.

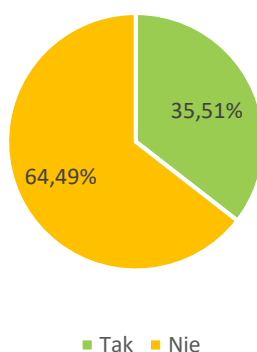
5.4.1. Struktura zatrudnienia wśród beneficjentów wsparcia

Realizacja projektów w ramach programu miała stosunkowo istotny wpływ na poziom zatrudnienia wśród beneficjentów wsparcia. Biorąc pod uwagę łączne wyniki badania (tj. z obu etapów - dot. raportu częściowego, jak i końcowego) ponad 40% z nich potwierdziło, że na potrzeby realizacji projektów zwiększyli liczbę pracowników. Jednocześnie należy zauważyć, że wpływ na pozostałych badanych (ponad 59%, tj. którzy nie zwiększyli zatrudnienia) miało niewątpliwie korzystanie z pomocy podwykonawców, które jest częstą praktyką w analizowanym sektorze (wśród których również odnotowano wzrost liczby pracowników związany z realizacją zleceń beneficjentów wsparcia - co zostało dokładniej przedstawione w kolejnych podrozdziałach). Warto nadmienić, że w przypadku raportu częściowego, który opierał się na danych sprzed lipca 2019 r. udział podmiotów, które zwiększyły zatrudnienie w związku z realizowaniem projektu był jeszcze wyższy i wynosił 45,31%. Ostatni rok cechował się więc stosunkowo niższym przyrostem w tym zakresie (35,51%), lecz warto mieć na uwadze, że okres ten był znacznie krótszy niż badany na etapie opracowywania raportu częściowego. Tym samym, odnotowany obecnie wzrost należy ocenić pozytywnie.

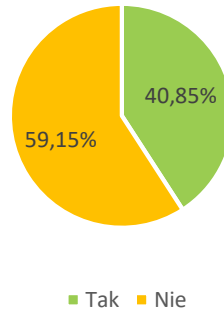
Rysunek 3. Czy w związku z realizacją projektu zostały zwiększone zasoby kadrowe firmy? Wyniki dot. raportu częściowego:

Wyniki dot. okresu od raportu częściowego do raportu końcowego:

Wyniki łączne:

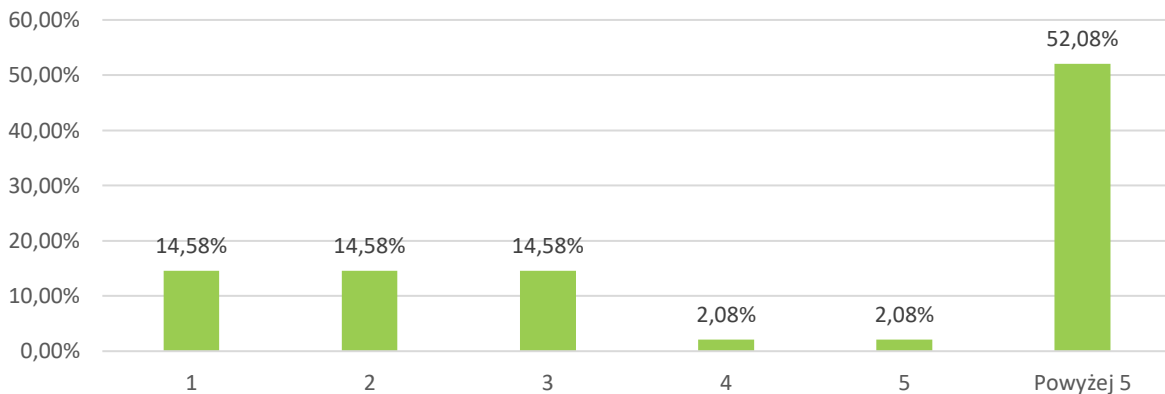

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Wśród beneficjentów, którzy potwierdzili zwiększenie liczby pracowników (biorąc pod uwagę ogół badań, tj. z obu edycji łącznie) największy udział (ponad 52%) przypadł na podmioty, które zatrudniły więcej niż 5 nowych pracowników. Łączna liczba nowozatrudnionych wśród podmiotów poddanych badaniu wyniosła aż 1 142 osoby (874 w okresie od początku realizacji projektu do lipca 2019 r. (badanie z etapu raportu częściowego) oraz 268 osób w ramach aktualnego badania (do marca 2020 r.).

Rysunek 4. Ile miejsc pracy utworzono w przedsiębiorstwie w celu realizacji wspartych projektów?

Wyniki łączne:

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Nowoutworzone miejsca pracy przypadły na bardzo szeroki zakres stanowisk. Biorąc pod uwagę wyniki badania przeprowadzonego w lipcu 2019 r. zauważyć można silną polaryzację względem dwóch rodzajów stanowisk, tj. koordynatorów projektów oraz kierowników projektów ds. komunikacji. Na stanowiska te przypadło kolejno 48,13% oraz 21,28% wszystkich nowoutworzonych stanowisk, poprzez co stanowią one niemal 70% ogółu. Na kolejnych miejscach w zestawieniu znalazły się osoby zatrudnione jako starsi specjaliści ds. telekomunikacji i instalatorzy, lecz ich udział był już znacznie niższy od poprzednio analizowanych (kolejno 3,55% oraz 3,14%).

W obecnie przeprowadzonym badaniu, obejmującym okres od zakończenia poprzedniego do marca 2020 r., najwyższy udział przypadł ponownie na specjalistów ds. projektów inwestycyjnych (43,31%). Stosunkowo wysoki udział przypadł również na koordynatorów projektów (16,93%) oraz na monterów/techników (po 15,75%). Na ostatnim z poniższych wykresów przedstawiono wyniki łączne, tj. z obu ww. edycji badania.

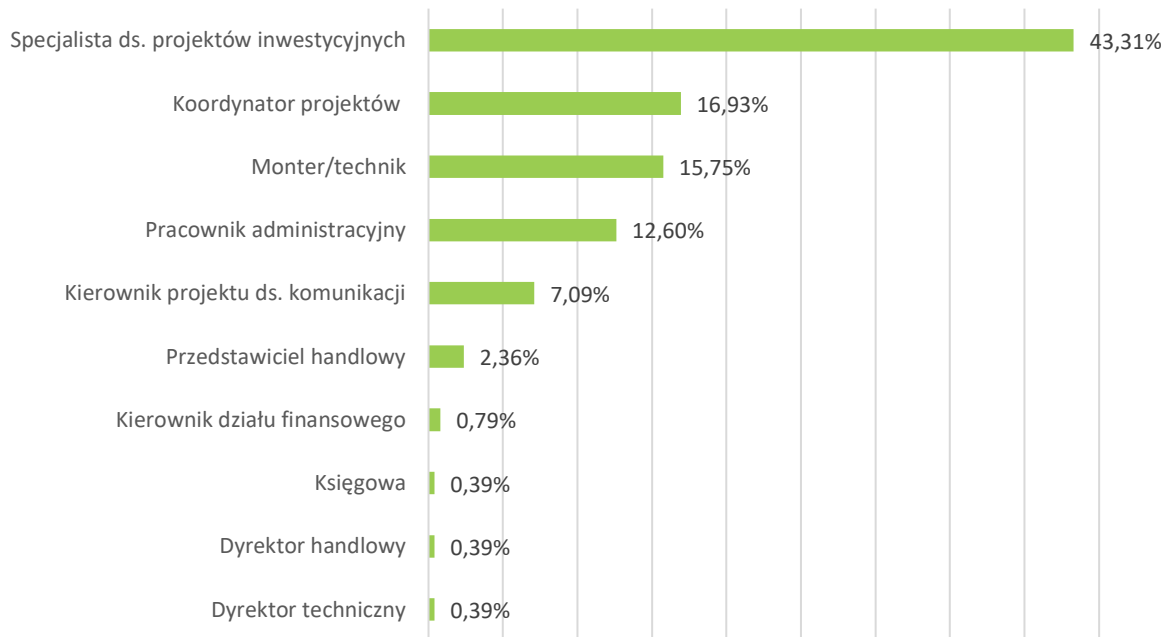

Rysunek 5. Nowoutworzone stanowiska Wyniki dot. raportu częściowego:

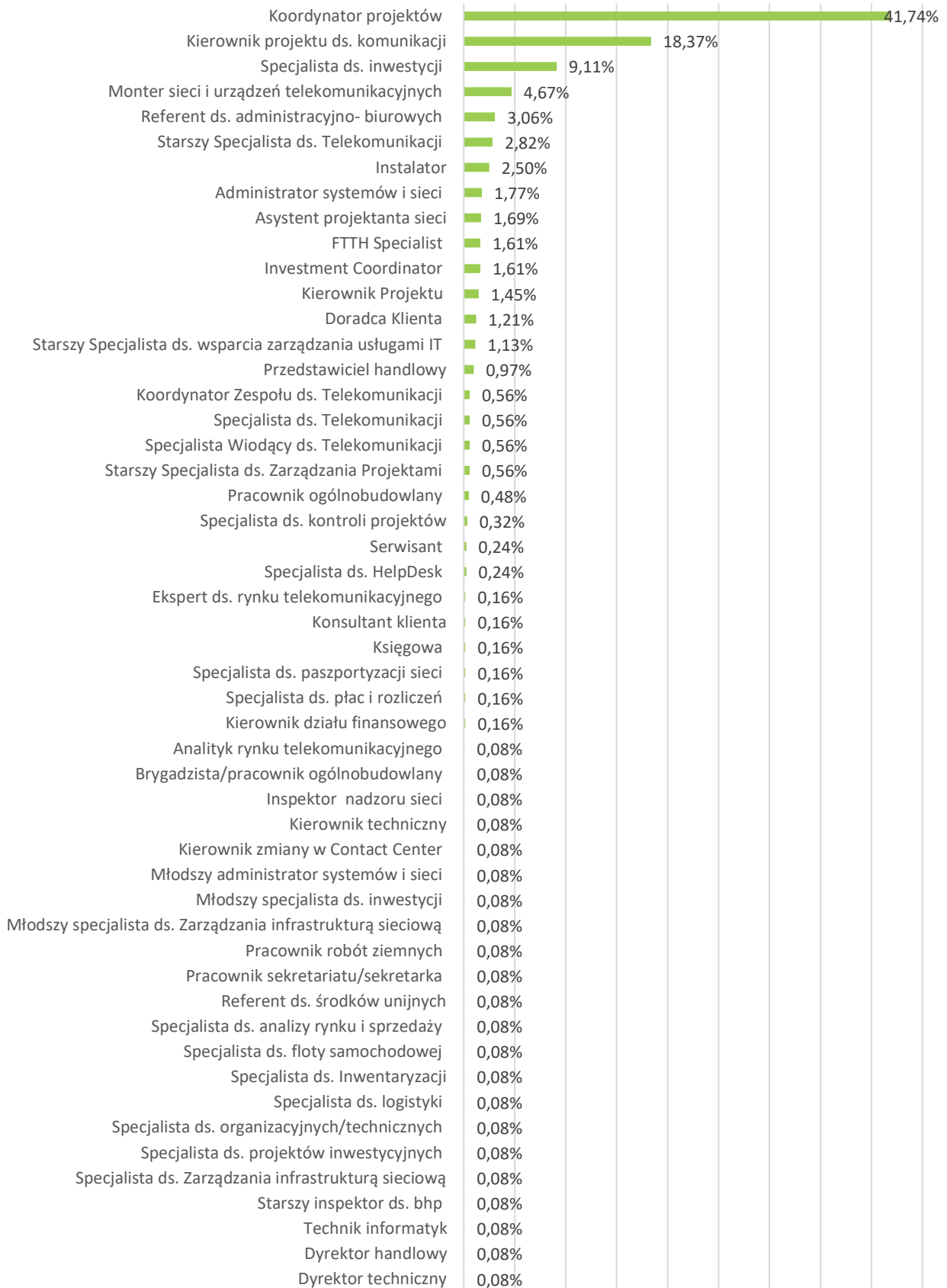

Wyniki dot. okresu od raportu częściowego do raportu końcowego:

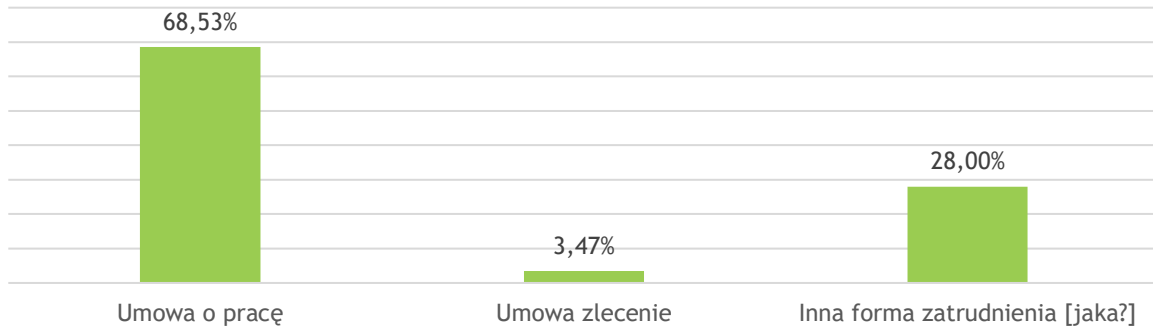
Wyniki łączne:

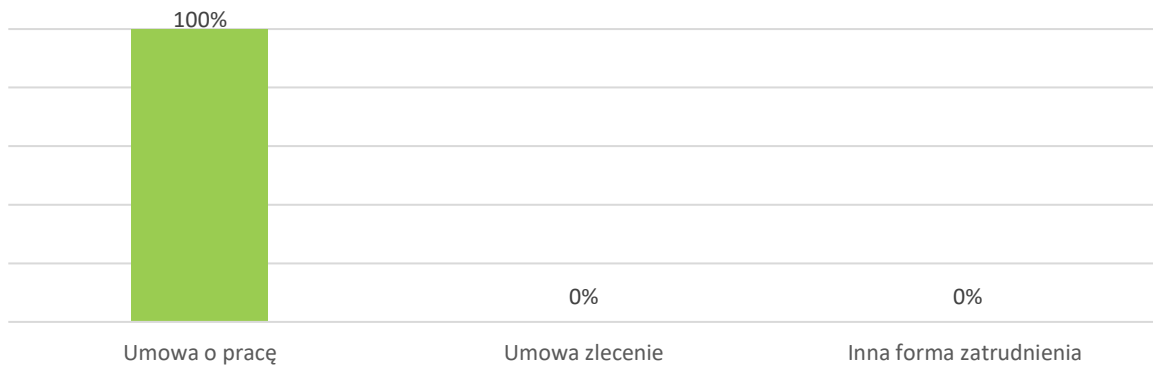
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Poddani badaniu beneficjenci wsparcia zostali poproszeni również o wskazanie rodzaju umów, na podstawie których zatrudnieni zostali nowi pracownicy. W przypadku obecnie przeprowadzonego badania wszystkie nowoutworzone stanowiska pracy opierały się na umowy o pracę. Większe zróżnicowanie odnotowano w ramach wcześniejszego badania, tj. przeprowadzonego na potrzeby raportu częściowego (do lipca 2019 r.). W tym przypadku bowiem zdecydowanie najwyższy udział przypadł na umowy o pracę, które stanowiły blisko 69%. Tym samym, biorąc pod uwagę wyniki łączne (tj. wspólne dla obu ww. etapów badania) na umowę o pracę przypadło blisko 76% ogółu utworzonych stanowisk pracy.

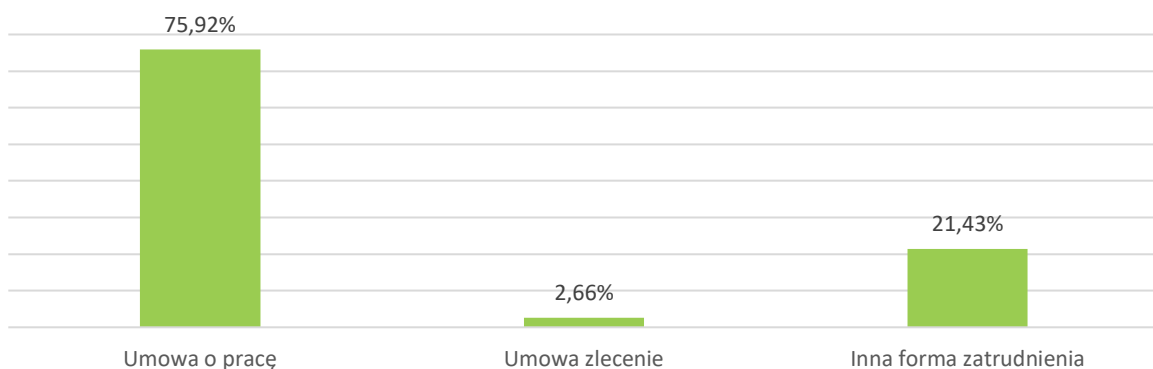
Rysunek 6. Umowy na podstawie których zatrudnieni zostali nowi pracownicy
Wyniki dot. raportu częściowego:

Wyniki dot. okresu od raportu częściowego do raportu końcowego:

Wyniki łączne:

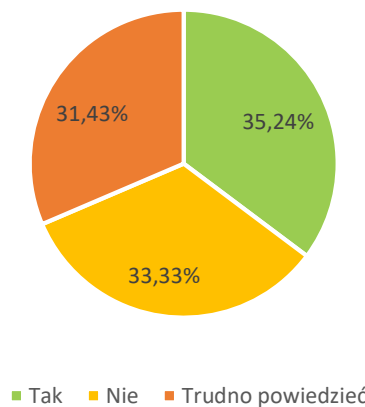
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Beneficjenci, którzy potwierdzili zwiększenie zatrudnienia, zostali dodatkowo poproszeni o ocenę, czy gdyby nie realizacja projektu również zwiększyliby poziom zatrudnienia (poniższy rysunek

przedstawia wyniki łączne, dla obu etapów badania). Znaczna część z nich nie potrafiła odpowiedzieć na to pytanie (ponad 31% wskazań dla wariantu trudno powiedzieć). Pozostały udział rozłożył się dość równomiernie pomiędzy wariant odpowiedzi świadczący o tym, że bez realizacji projektu nie udałoby się zwiększyć poziomu zatrudnienia (35,24%) oraz pomiędzy odpowiedź przeciwną (33,33%). Respondenci mieli również za zadanie oszacować, ile nowych stanowisk pracy byłoby w stanie stworzyć, gdyby nie realizacja projektów. Łącznie wskazano na 90 stanowisk pracy, które zostałyby w takim przypadku utworzone).

Rysunek 7. Gdyby nie realizacja projektu, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie?

Wyniki łączne

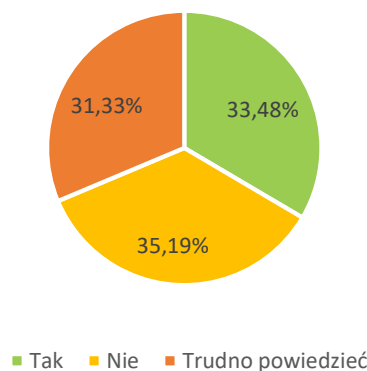

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Również w przypadku pytania o plany w zakresie zwiększenia zatrudnienia w perspektywie do końca 2020 r. znaczna część badanych (biorąc pod uwagę wyniki łączne, tj. dla obu edycji badania) nie miała zdania (31,33%). Niemniej jednak, ponad 33% badanych potwierdziło, że w związku z realizacją wspartych projektów planują dalsze zwiększanie zatrudnienia (wskazano przy tym, że łącznie (tj. wyniki dla obu edycji badania) zatrudnić chcą dodatkowe 586 osób). Warto zauważyć jednak, że ponad 35% badanych stwierdziło, że nie planuje zwiększenia zatrudnienia, przy czym w znacznej mierze argumentowali ten stan posiłkowaniem się zewnętrznymi podwykonawcami.

Rysunek 8. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z udzielonym wsparciem?

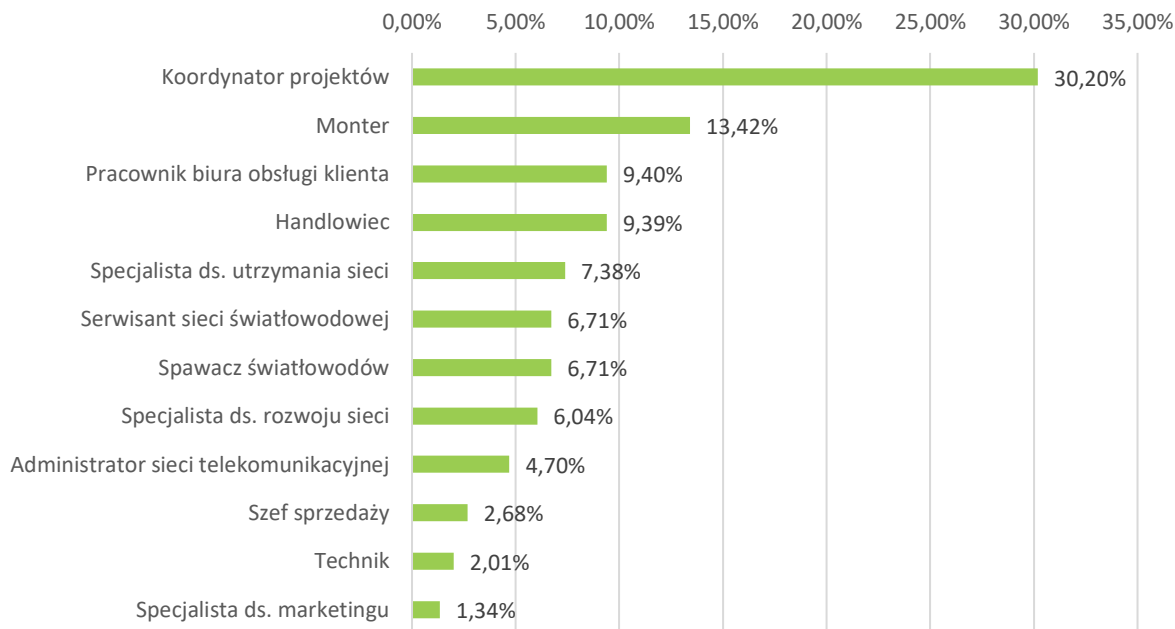
Wyniki łączne:

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

Badani, którzy potwierdzili plany w zakresie dalszego zwiększania poziomu zatrudnienia w związku z realizacją projektów, zostali dodatkowo poproszeni o wskazanie stanowisk, których dotyczyć będą planowane zmiany (poniższy rysunek przedstawia wyniki łączne, tj. wspólne dla obu edycji badania). Jak się okazuje, największe zapotrzebowanie występuje w przypadku usług koordynatorów projektów (ponad 30%). Na drugim miejscu znaleźni się monterzy, których udział z kolei wyniósł 13,42%.

Rysunek 9. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia? Wyniki łączne:

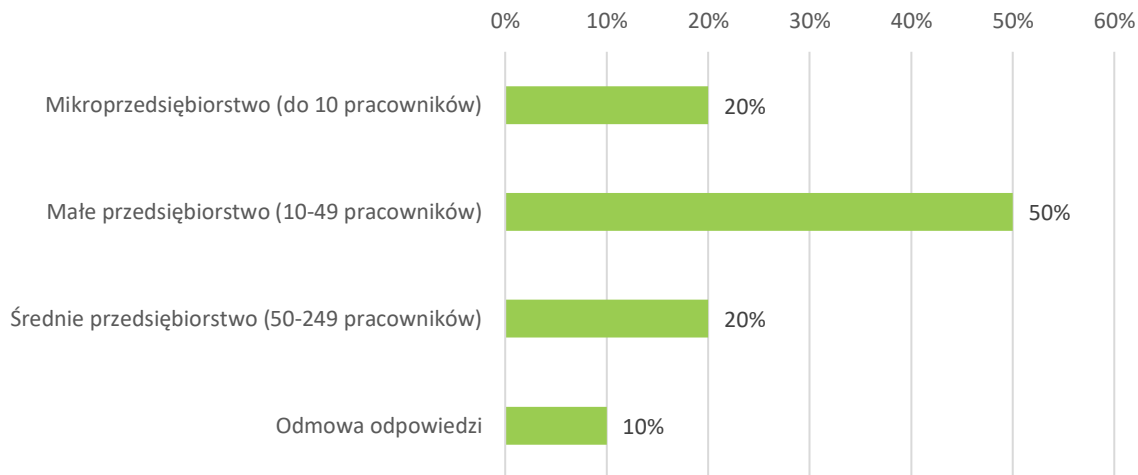
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

5.4.2. Struktura zatrudnienia w branżach podwykonawstwa wspartych projektów

Identyfikację podwykonawców beneficjentów przeprowadzono w oparciu o wyniki przetargów organizowanych przez wsparte podmioty. Przeprowadzonych zostało łącznie 20 ankiet.

Wśród poddanych badaniu podwykonawców beneficjentów największy udział przypadł na małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników (połowa przebadanych podmiotów%). Stosunkowo wysoki udział przypadł również na przedsiębiorstwa średnie, tj. zatrudniające od 50 do 249 pracowników (20%) oraz mikroprzedsiębiorstwa (również 20%). Tym samym, wśród podwykonawców beneficjentów (przebadanych na potrzeby opracowania niniejszego raportu) nie odnotowano żadnego dużego przedsiębiorstwa (tj. zatrudniającego powyżej 249 pracowników). Badani zostali również poproszeni o wskazanie dokładnej liczby zatrudnionych obecnie pracowników. Za wyjątkiem dwóch przedsiębiorstw, które odmówiły odpowiedzi w tym zakresie, łączna liczba pracowników wyniosła 606 osób, co przekłada się na średnią liczbę 34 osób zatrudnionych na każde z badanych przedsiębiorstw (dla porównania w badaniu zrealizowanym rok wcześniej, tj. na potrzeby opracowania raportu częściowego, średnia ta wynosiła aż 79 osób - warto jednak zaznaczyć, że ze względu na odmowę udziału w ankiecie ok. połowę respondentów obecnego badania stanowiły nowe podmioty, tj. niebadane w poprzedniej edycji).

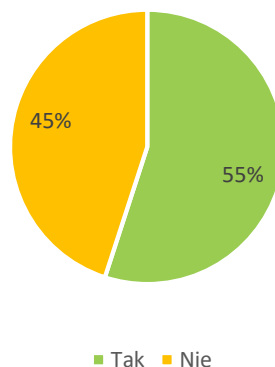
Rysunek 10. Struktura próby badawczej - wielkość przedsiębiorstwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=20)

Wyniki badania CATI przeprowadzonego z podwykonawcami beneficjentów wskazują na istotną zależność między wsparciem w ramach programu pomocowego, a zwiększeniem zasobów kadrowych. Ponad połowa badanych (55%) podwykonawców beneficjentów potwierdziło, że musiało zatrudnić dodatkowych pracowników na rzecz realizacji zleceń beneficjentów PO PC. Tym samym pozostałe 45% badanych nie zwiększyło zatrudnienia, argumentując jednak ten stan wystarczającą liczbą pracowników bądź posilkowaniem się pomocą kolejnych podwykonawców. Tym samym w tego typu przypadkach program pomocowy nie skutkował, co prawda zwiększeniem zatrudnienia, lecz zawarciem kolejnych umów w zakresie dalszego podwykonawstwa, co również uznać należy za pozytywny aspekt wpływu programu na rynek pracy.

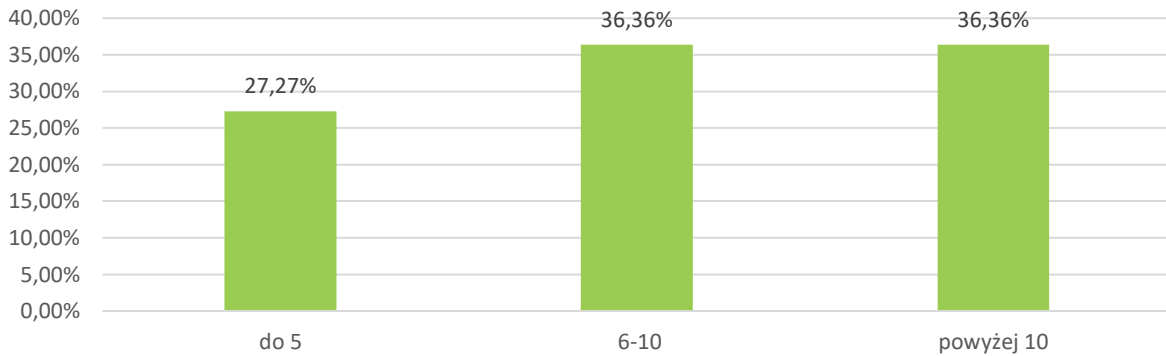
Rysunek 11. Czy zostały zwiększone zasoby kadrowe Państwa firmy na rzecz realizacji zleceń beneficjentów wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=20)

W ramach uszczegółowienia tejże kwestii poproszono podwykonawców beneficjentów, którzy potwierdzili zwiększenie zatrudnienia, o wskazanie skali tego działania. Ponad 36% udziału przypadł w tym przypadku na podmioty, które zatrudniły ponad 10 nowych pracowników. Identyczny udział przypadł na firmy, które zwiększyły zatrudnienie w przedziale 6-10 pracowników. Tym samym, najniższy udział wśród tej grupy badanych przypadł na podmioty, które zatrudniły nie więcej niż 5 nowych pracowników.

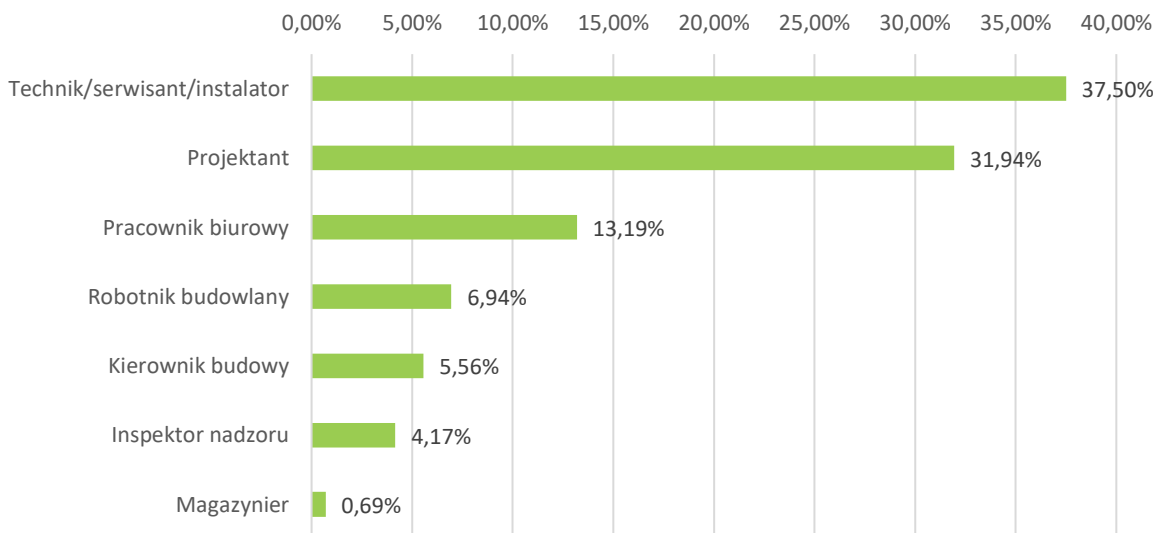
Rysunek 12. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie w celu realizacji zleceń na rzecz beneficjentów wsparcia?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=11)

Uszczegóławiając powyższe wyniki warto wskazać, że łączna liczba nowozatrudnionych pracowników przez badanych respondentów wyniosła 146 osób. Spośród nich największy udział przypadł na techników/serwisantów/installatorów, którzy stanowili 37,50% z tejże liczby. Na drugim miejscu w poniższym zestawieniu znaleźli się projektanci, a ich udział nie był znacznie niższy i wyniósł blisko 32%. Istotny udział przypadł również na pracowników biurowych (w tym specjalistów i księgowych), którzy stanowili ponad 13% spośród tej grupy. Wszystkie pozostałe kategorie stanowisk nie przekroczyły progu 10% udziału w ogólnej liczbie utworzonych miejsc pracy.

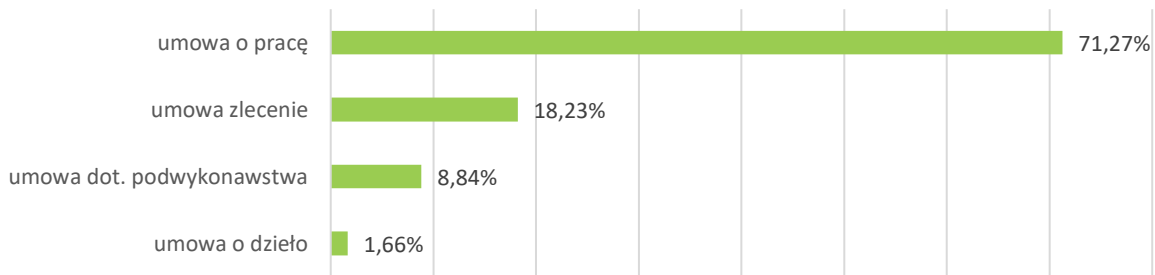
Rysunek 13. Udział nowoutworzonych stanowisk - podwykonawcy beneficjentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=11)

W ramach uzupełnienia kwestii dotyczącej stanu zatrudnienia wśród podwykonawców beneficjentów, respondentów poproszono o wskazanie rodzajów umów, na podstawie, których zatrudnieni zostali nowi pracownicy. Najwyższy udział w tym przypadku odnotowano w ramach osób zatrudnionych w oparciu o umowy o pracę (ponad 71 nowozatrudnionych). Na drugim miejscu w poniższym zestawieniu znalazły się osoby pracujące na podstawie umów zlecenia (ponad 18%). Pozostały udział (10,5%) przypadł na umowy dot. podwykonawstwa (zawierane z innymi firmami, w tym jednoosobowymi działalnościami gospodarczymi) i umowy o dzieło (kolejno 8,84% i 1,66%).

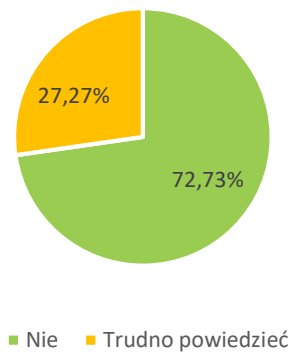
Rysunek 14. Proszę podać, na podstawie, jakich umów zatrudnione są osoby pracujące na nowo utworzonych stanowiskach?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=11)

Istotną rolę programu pomocowego w zwiększaniu zatrudnienia na rynku telekomunikacyjnym potwierdzają również wyniki badania z podwykonawcami beneficjentów w zakresie pytania dot. prawdopodobieństwa zatrudnienia nowych pracowników w przypadku braku realizacji zleceń dla beneficjentów. Ponad 72% badanych (którzy zwiększyli zatrudnienie) potwierdziło, że w takiej sytuacji nie zwiększyłoby zatrudnienia, a ponad 27% nie miało zdania. Tym samym, żaden respondent nie stwierdził, że sytuacji braku realizacji zleceń na rzecz beneficjenta programu zwiększyłby się poziom zatrudnienia w ich przedsiębiorstwach.

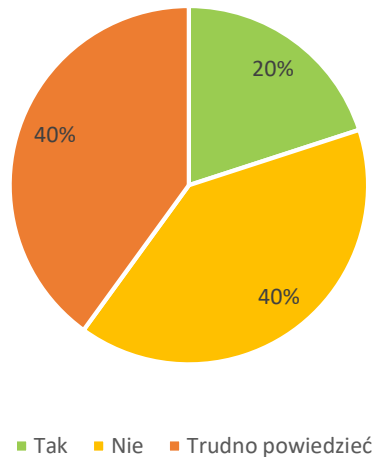
Rysunek 15. Czy gdyby nie realizacja zleceń na rzecz beneficjentów, zwiększyłoby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=11)

Program pomocowy ma wpływ również na dalsze plany podwykonawców beneficjentów. Okazuje się bowiem, że 20% respondentów tejże grupy planuje zwiększyć do końca 2020 r. poziom zatrudnienia w związku z realizacją zleceń dla beneficjentów - wśród badanej grupy łączny przyrost zatrudnienia obejmie (zdaniem respondentów) około 11 pracowników. Badani poproszeni zostali dodatkowo o wskazanie stanowisk, których dotyczyć będzie rekrutacja. Wskazywany zakres stanowisk był szeroki i obejmował techników, sprzedawców, spawaczy, serwisantów, specjalistów nadzoru sieci i specjalistów ds. inwestycji.

Rysunek 16. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z realizacją zleceń na rzecz beneficjentów?

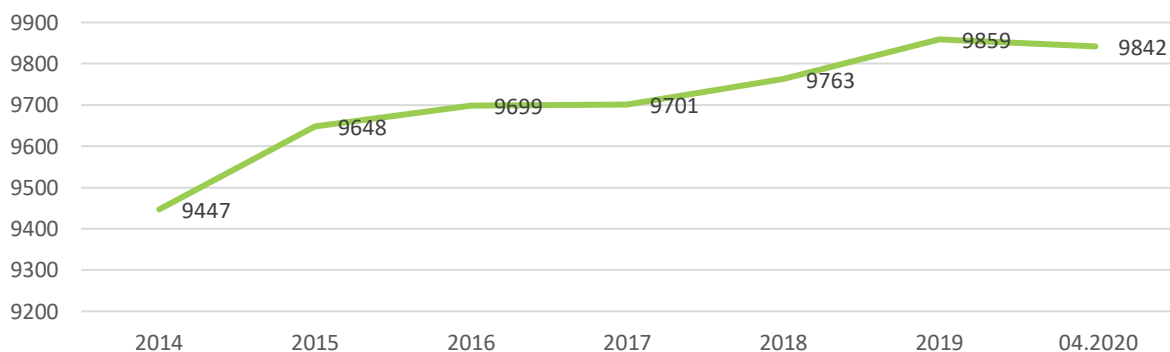
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami beneficjentów (n=20)

5.4.3. Globalna struktura zatrudnienia podmiotów uczestniczących w realizacji wspartych projektów - ujęcie statystyczne

W poprzednich podrozdziałach zaprezentowano wyniki badań CATI przedstawiających zmiany w strukturze zatrudnienia u beneficjentów wsparcia oraz ich podwykonawców. Warto więc poddać analizie również dane statystyczne dotyczące stanu rynku pracy w branży telekomunikacyjnej.

Jak wynika z danych GUS (rejestr REGON) poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwach telekomunikacyjnych (PKD 61) systematycznie wzrasta w ostatnich latach. Od 2014 r. do końca 2019 r. liczba ta wzrastała rokrocznie, a dopiero początek 2020 r. przyniósł niewielki spadek (który argumentować można jednakże niepewnością związaną ze stanem pandemii). Łączny wzrost w okresie 2014 - 04.2020 wyniósł tym samym 4,18%. Należy jednak zaznaczyć, że dane te traktować należy pogłęboko, gdyż zgodnie z zasadami statystyki publicznej stosowanej przez GUS, odnoszą się one do „przewidywanej” liczby pracujących, bazując na danych z rejestru REGON - nie uwzględniając podmiotów zatrudniających poniżej 9 osób oraz podmiotów, względem których w rejestrze REGON nie występuje informacja o przeważającym rodzaju działalności (grupa PKD).

Rysunek 17. Przewidywana liczba pracujących, przedsiębiorstwa telekomunikacyjne (PKD 61), lata 2014-31.04.2020

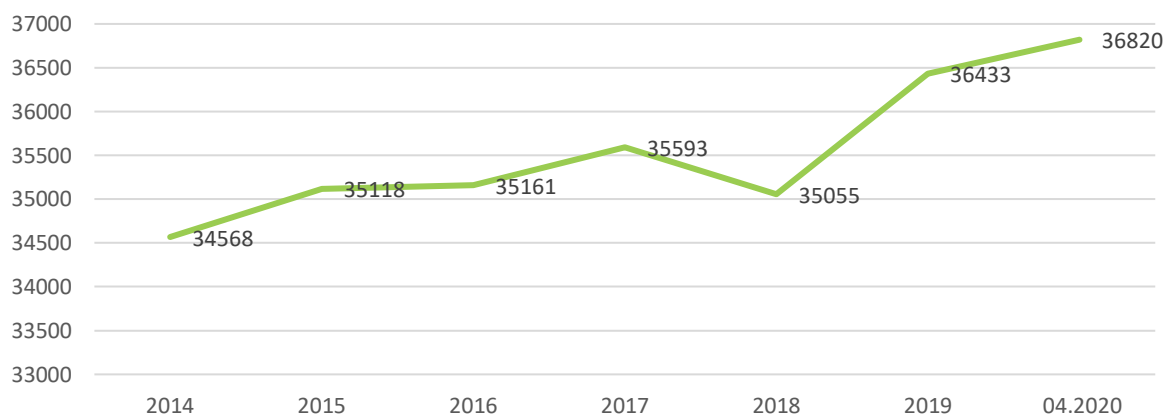

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania danych GUS - Podmioty według przewidywanej liczby pracujących oraz sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Zdecydowana większość beneficjentów oraz ich podwykonawców działa w ramach analizowanego powyżej działu 61 PKD. Niemniej, warto również zwrócić uwagę na statystyki związane z działem 42, stanowiącym również główny profil działalności części spośród firm telekomunikacyjnych. Dział ten odnosi się do przedsiębiorstw o profilu budowlanym, związanych stricte z fizyczną budową sieci światłowodowych.

W tym przypadku wzrost w całym badanym okresie (porównując wartość początkową i końcową) był wyższy zarówno w ujęciu procentowym (6,5%), jak i w przypadku analizy wartości nominalnych (wzrost o 2 252 podmiotów) - w stosunku do opisanego powyżej działu 61 PKD. Należy jednak mieć na uwadze, że w ramach działu 42 funkcjonują podmioty zajmujące się również innego rodzaju działalnością budowlaną, niekoniecznie związaną z budową sieci światłowodowych. W przypadku tychże firm można również zauważyć wahania w ujęciu rocznym, gdyż w latach 2017/2018 odnotowano spadek liczby zatrudnionych (-1,53%), jednakże już rok później zaobserwowano wzrost w tym zakresie (3,93%). Na koniec kwietnia 2020 r. liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach z grupy 42 PKD osiągnęła maksymalną wartość w całym badanym okresie (36 820 pracowników), nie wskazując w tym momencie na spowolnienie wynikające z zaistniałego stanu pandemii. Analizując wskazane dane należy mieć jednakże na uwadze obostrzenia metodologiczne wskazane w poprzednio analizowanym rysunku (obwarowania wynikające z cech systemu REGON).

Rysunek 18. Przewidywana liczba pracujących, przedsiębiorstwa telekomunikacyjne (PKD 42), lata 2014-31.04.2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania danych GUS - Podmioty według przewidywanej liczby pracujących oraz sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

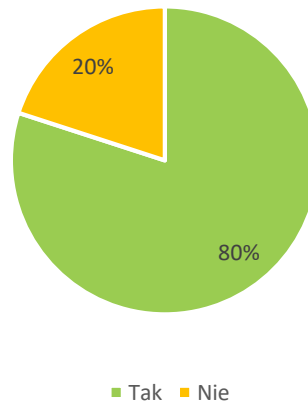
5.4.4. Struktura zatrudnienia przedsiębiorstw telekomunikacyjnych nieobjętych wsparciem oraz wśród ich podwykonawców

Na potrzeby niniejszej analizy przeprowadzono badanie na grupie kontrolnej wśród przedsiębiorstw telekomunikacyjnych nieobjętych wsparciem w ramach programu. W tym celu na potrzeby przeprowadzenia badania CATI utworzono listę podmiotów niebędących beneficjentami, lecz cechujących się zbliżonymi cechami, tj. profilem działalności (wg działów PKD), obszarem działalności i wielkością przedsiębiorstwa.

Potwierdzeniem zbliżonego charakteru przedsiębiorstw poddanych badaniu jest m.in. wysoki udział podmiotów posiadających wiedzę o możliwości uzyskania wsparcia w ramach PO PC na lata 2014-2020. Posiadanie tego typu wiedzy potwierdziło aż 80% badanych.

Wśród powodów, dla których respondenci nie aplikowali o wsparcie wymieniali brak tego typu potrzeby, przekonanie o zbyt niskiej skali działalności prowadzonej firmy, strach przed pozyskiwaniem środków zewnętrznych oraz krótki staż prowadzonej dotychczas działalności.

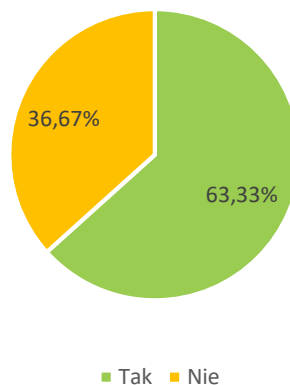
Rysunek 19. Czy wiedzą Państwo o możliwości uzyskania wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=30)

W celu zbadania zmian w strukturze zatrudnienia grupy kontrolnej w pierwszej kolejności poproszono respondentów o wskazanie, czy od 2016 r. realizowali jakieś projekty finansowane ze środków własnych. Jak się okazuje, projekty tego typu realizowała w tym okresie ponad połowa badanych firm telekomunikacyjnych (63,33%). Łączna liczba realizowanych projektów przez te firmy wyniosła 85, co w przeliczeniu daje średnią liczbę 4,5 projektów przypadających na jeden podmiot (deklarujący realizację jakiegokolwiek projektu finansowanego ze środków własnych).

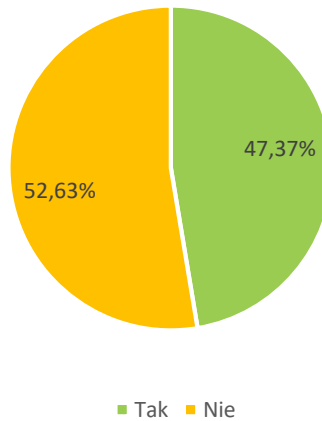
Rysunek 20. Czy od 2016 r. realizowali Państwo jakieś projekty finansowane ze środków własnych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=30)

Jak się okazuje, pomimo stosunkowo wysokiego udziału podmiotów realizujących projekty ze środków własnych, nie miały one znacznego znaczenia w zakresie zmian kadrowych. Co prawda w przypadku ponad 47% respondentów z tej grupy przedsiębiorstw projekty te skutkowały zmianą wielkości zatrudnienia, lecz skala tych zmian była stosunkowo niewielka (łącznie 37 nowozatrudnionych osób, w tym głównie technicy, instalatorzy, serwisanci oraz pracownicy obsługi klienta). Pozostali badani stwierdzili, że realizowane projekty nie generowały potrzeb w tym zakresie i do ich realizacji wystarczyły im dotychczasowe zasoby.

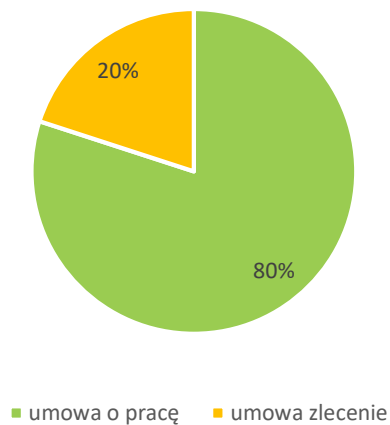
Rysunek 21. Czy od 2016 roku w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych były zwiększane zasoby kadrowe Państwa firmy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=19)

Wśród umów na podstawie, których zatrudnieni byli nowi pracownicy przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu przeważały umowy o pracę (80%). Pozostały udział (20%) przypadł na umowy zlecenie.

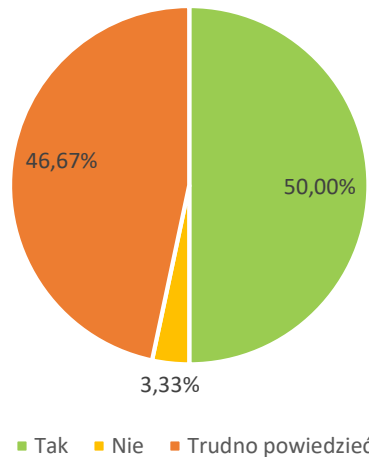
Rysunek 22. Na podstawie jakich umów zatrudnione były/są osoby pracujące na nowoutworzonych stanowiskach, stworzonych w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=19)

Warto zauważyć, że zdaniem połowy badanych w przypadku otrzymania wsparcia ze środków PO PC zwiększyliby poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie. Co więcej, blisko 47% nie miało zdania w tym temacie, zaś tylko 3,33% badanych (jeden podmiot) było przekonanych, że w takiej sytuacji nie nastąpiłyby zmiany w wysokości zatrudnienia.

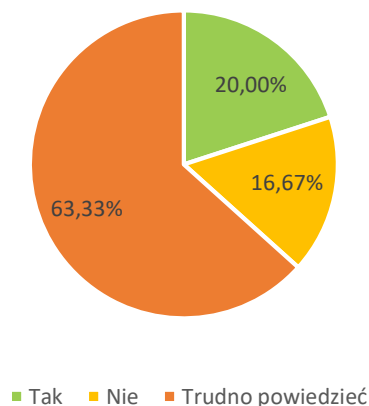
Rysunek 23. Czy gdyby otrzymali Państwo wsparcie finansowe ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=30)

Brak realizacji projektów w ramach programu w znacznym stopniu wpływa na ograniczone plany w zakresie zwiększenia zatrudnienia w perspektywie do końca 2020 r. Plany w tym zakresie potwierdziło tylko 20% badanych, a zakres tych zmian będzie niewielki (wzrost zatrudnienia o 1-6 osób na stanowiskach monterów, instalatorów i pracowników biurowych). Pozostali badani w większości przypadków nie mieli zdania (ponad 63%), a reszta była przekonana, że takich zmian nie wprowadzi (niecałe 17%), argumentując to brakiem potrzeb i niepewnością co do dalszego funkcjonowania w czasie pandemii. Wśród czynników decydujących o możliwości zwiększenia zatrudnienia badani wskazali w większości przypadków (73,33%) na konieczny w tym celu wzrost liczby klientów, co generowałoby nowe zlecenia monterskie i potrzeby w zakresie szerszej kadry specjalistycznej.

Rysunek 24. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?

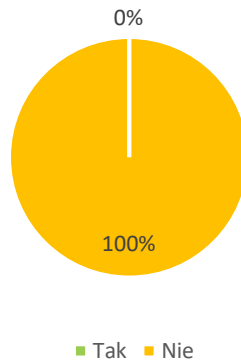
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu (n=30)

Znając już sytuację zatrudnieniową u przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami wsparcia, warto również zapoznać się z wynikami badań przeprowadzonych wśród ich podwykonawców (tj. podmiotów realizujących zlecenia na rzecz firm telekomunikacyjnych, które nie otrzymały wsparcia w ramach programu - wyniki badania przeprowadzonego w kwietniu 2020 r.).

Jak się okazuje, żadna tego typu firma nie zwiększyła zatrudnienia w ostatnim czasie. Świadczy to jednocześnie o braku większych różnic względem badania przeprowadzonego rok wcześniej, tj. na potrzeby opracowania raportu częściowego. Wtedy udział podwykonawców firm niebędących beneficjentami programu, którzy zwiększyli w ostatnim czasie zasoby kadrowe wynosił 4,76% (tj. jedna firma).

Wśród powodów wymienianych obecnie wobec braku zmian w strukturze zatrudnienia znalazł się brak występowania takiej potrzeby (spowodowany m.in. trudną sytuacją ekonomiczną badanych firm, w tym przechodzeniem w stan likwidacji).

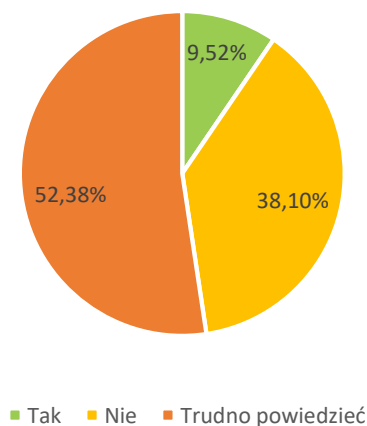
Rysunek 25. Czy zwiększyli Państwo zasoby kadrowe swojej firmy na rzecz realizacji zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (n=21)

W sytuacji, kiedy badani zaczęliby realizować zlecenia na rzecz beneficjentów programu, niemal 10% z nich zwiększyłoby poziom zatrudnienia. Niemniej zaobserwowany znaczny spadek w tym zakresie względem badania przeprowadzonego na potrzeby opracowania raportu częściowego (spadek o 28,58 p.p.). Należy jednak zauważyć, że znaczny udział respondentów przypadł na podmioty, które nie miały zdania w tym temacie (52,38%). Tym samym, udział respondentów, którzy byli pewni braku wpływu ewentualnej współpracy z beneficjentami programu na poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie wyniósł 38,10%. Argumentowali ten stan rzeczy nienajlepszym stanem ekonomicznym reprezentowanych podmiotów.

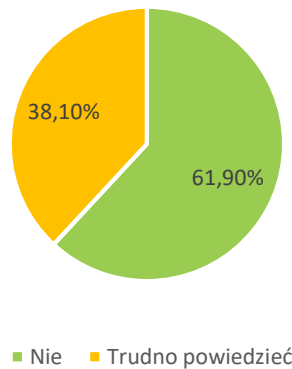
Rysunek 26. Czy gdyby Państwa przedsiębiorstwo miało możliwość realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe byłoby zwiększenie poziomu zatrudnienia w Państwa przedsiębiorstwie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (n=21)

W ramach planów zatrudnieniowych do 2020 r. 38,10% badanych przyznało, że nie planuje zwiększać zatrudnienia do końca obecnego roku. Należy zaznaczyć, że względem badania przeprowadzonego rok wcześniej, nastąpiła zdecydowana zmiana planów zatrudnieniowych. Ponad 38% badanych wskazywało wtedy bowiem, że planują zwiększyć zatrudnienie w najbliższym czasie. Tak wysoki spadek zainteresowania rozwojem firmy argumentowany był obecnie kryzysem w branży, skutkującym trudną sytuacją finansową badanych podmiotów.

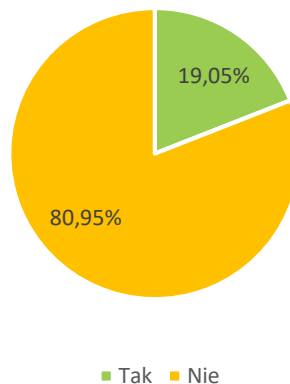
Rysunek 27. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (n=21)

Mimo dotychczasowego braku zainteresowania realizacją zleceń na rzecz beneficjentów wsparcia w ramach programu, blisko 20% badanych stwierdziło, że w przyszłości planują podjęcie tego typu współpracy (co oznacza spadek o 9 p.p. względem badania przeprowadzonego rok wcześniej).

Rysunek 28. Czy planują Państwo realizację zleceń dla podmiotów korzystających ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z podwykonawcami przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (n=21)

5.4.5. Wpływ wsparcia udzielonego na podstawie programu na rynek pracy

Dzięki zaprezentowanej w poprzednich podrozdziałach analizie stanu i struktury zatrudnienia, zarówno w oparciu o dane pierwotne (badanie CATI z poszczególnymi grupami respondentów), jak i wtórne (dane GUS) możliwe jest zweryfikowanie występowania związku między wsparciem udzielonym na podstawie programu, a zmianami na rynku pracy.

Jak wynika z danych GUS (a dokładniej z rejestru REGON) w okresie 2014-31.04.2020, liczba pracowników przedsiębiorstw telekomunikacyjnych (grupy 42 i 61 PKD) wzrosła o 2 647 osób. Ze względu jednak na procedury aplikacyjne i przetargowe, faktycznego wpływu programu na rynek pracy upatrywać można dopiero od 2016 r., kiedy to ruszyły pierwsze inwestycje (niemniej część nowozatrudnionych na potrzeby projektów pracowników z pewnością zrekrutowana była już przed tym okresem). Biorąc więc pod uwagę okres od 2016 r., liczba nowych stanowisk w badanej branży wyniosła 1 865 osób, (przy czym należy mieć na uwadze, że w ramach grupy 42 nie wszystkie podmioty zajmują się budową sieci telekomunikacyjnych).

Z przeprowadzonych badań wynika (badanie CATI z beneficjentami i ich podwykonawcami), że na potrzeby realizacji projektów (i zleceń beneficjentów wsparcia) zwiększyli zatrudnienie o 1 288 osób (1 142 w przypadku beneficjentów i 146 w przypadku ich podwykonawców). Biorąc pod uwagę, że badania nie były realizowane na pełnej populacji, lecz na próbie badawczej, przyjąć należy, że całościowa liczba nowozatrudnionych pracowników (związanych z realizacją projektów) jest jeszcze wyższa. W przypadku próby ekstrapolacji uzyskanych danych, ze względu na liczebność próby badawczej stanowiącej połowę beneficjentów i podwykonawców beneficjentów, wartości nominalne należałoby pomnożyć x2. Oczywiście takie założenia są obarczone ryzykiem błędu, lecz już na podstawie tego prostego modelu możemy wnioskować o bardzo dużym wpływie programu na zmiany w wysokości zatrudnienia w przedsiębiorstwach branży telekomunikacyjnej (odpowiadającego wręcz za większość spośród nowozatrudnionych pracowników).

Jednocześnie badanie przeprowadzone na próbie kontrolnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (metoda kontrfaktyczna) oraz ich podwykonawców wykazało, że poziom zmian kadrowych w przypadku tychże firm był zdecydowanie niższy (łącznie zaledwie 30 osób w przypadku badania przeprowadzonego na potrzeby raportu częściowego oraz 37 w ramach aktualnego badania). **Można, więc zauważyć, że realizacja projektów w ramach interwencji z programu pomocowego (oraz zleceń na rzecz beneficjentów programu) skutkuje zdecydowanie wyższym wzrostem zatrudnienia, względem innych przedsiębiorstw tej samej branży, lecz niedziałających w obszarze wspartych inwestycji.** Ponadto, wśród firm działających w obszarze wsparcia programu notuje się wyższy udział podmiotów, które mają w planach dalsze zwiększanie zatrudnienia.

O istotnym wpływie programu na rynek pracy świadczą również wyniki badania IDI z beneficjentami wsparcia. Wyniki aktualnego badania jednocześnie potwierdziły wcześniejsze wnioski, tj. sformułowane na potrzeby opracowania raportu częściowego. Ponownie bowiem, zdaniem badanych respondentów, program wpływa na tenże rynek na różnych płaszczyznach, tzn. z jednej strony wpływa bezpośrednio na zwiększenie zatrudnienia w przedsiębiorstwach realizujących inwestycje (na potrzeby działań projektowych, w tym u podwykonawców beneficjentów), a z drugiej strony umożliwia również rozwój pracy zdalnej wśród ludności zamieszkującej obszary nieobjęte dotychczas siecią szerokopasmową. Szczególne znaczenie tych działań odczuwa się obecnie w obliczu stanu pandemii koronawirusa, który wymusił znaczny wzrost wykorzystania internetu w życiu codziennym (zarówno zawodowym, jak i społecznym).

“ Tak, musieliśmy stworzyć zespół do prowadzenia tych projektów, tych projektów jest sporo, w tej chwili ponad 20 projektów w ramach Działania 1.1. W sumie

można powiedzieć że około 50 osób zatrudniono na potrzeby realizacji tych projektów. To są głównie kierownicy projektów i koordynatorzy, ale też osoby ze wsparcia, osoby z księgowości zatrudnione do rozliczania tych projektów.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ *Myślę, że jak najbardziej założenie tego projektu pozwala na pracę zdalną, aktywizację pracy. Dostęp do e-administracji, do e-zdrowia i innych usług które są wdrażane, albo w najbliższym czasie będą wdrażane. Widzimy to też w obecnej sytuacji - potencjalnych klientów na przestrzeni ostatnich 2 tygodni jest więcej niż wcześniej. Ludzie w związku z kwarantanną zostają w domu, pracują zdalnie, potrzebują szybkiego stabilnego łącza. Realizacja tego projektu spełnia cele tego działania w 100%.*

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

5.5. Dostęp do szerokopasmowego internetu

Cele PO PC w zakresie dostępu do szerokopasmowej sieci są spójne z celami Europejskiej Agencji Cyfrowej oraz Narodowego Planu Szerokopasmowego. Zgodnie z ww. dokumentami, powszechny dostęp do internetu o przepustowości łączy co najmniej 30 Mb/s ma zostać zapewniony do końca 2020 roku. Co więcej, do końca 2020 roku należy także doprowadzić do wykorzystania usług dostępu o przepustowości łączy co najmniej 100 Mb/s przez 50% gospodarstw domowych. Największe wyzwanie stanowić może trzeci cel zawarty w aktualizacji NPS, zgodnie z którym do 2025 roku wszystkie gospodarstwa domowe mają znaleźć się w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dla łączy, co najmniej 100 Mb/s z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach.⁵⁸ Co istotne, trzeci cel zawarty w aktualizacji NPS jest spójny z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie społeczeństwa gigabitowego - *Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego*. Poziom realizacji wskaźników jest kontrolowany na bieżąco, wobec czego stale monitorowana jest sytuacja na rynku telekomunikacyjnym. Sytuacja na ww. rynku podlega dynamicznym zmianom, na co znaczny wpływ ma realizacja projektów wspartych w ramach PO PC. Cennym źródłem informacji dotyczących rynku telekomunikacyjnego w Polsce są raporty UKE - w pierwszej części tego podrozdziału (tj. przed analizą PO PC pod kątem dostępu do szerokopasmowego internetu) kolejno przedstawiono dane z ostatnich raportów opublikowanych przez UKE⁵⁹.

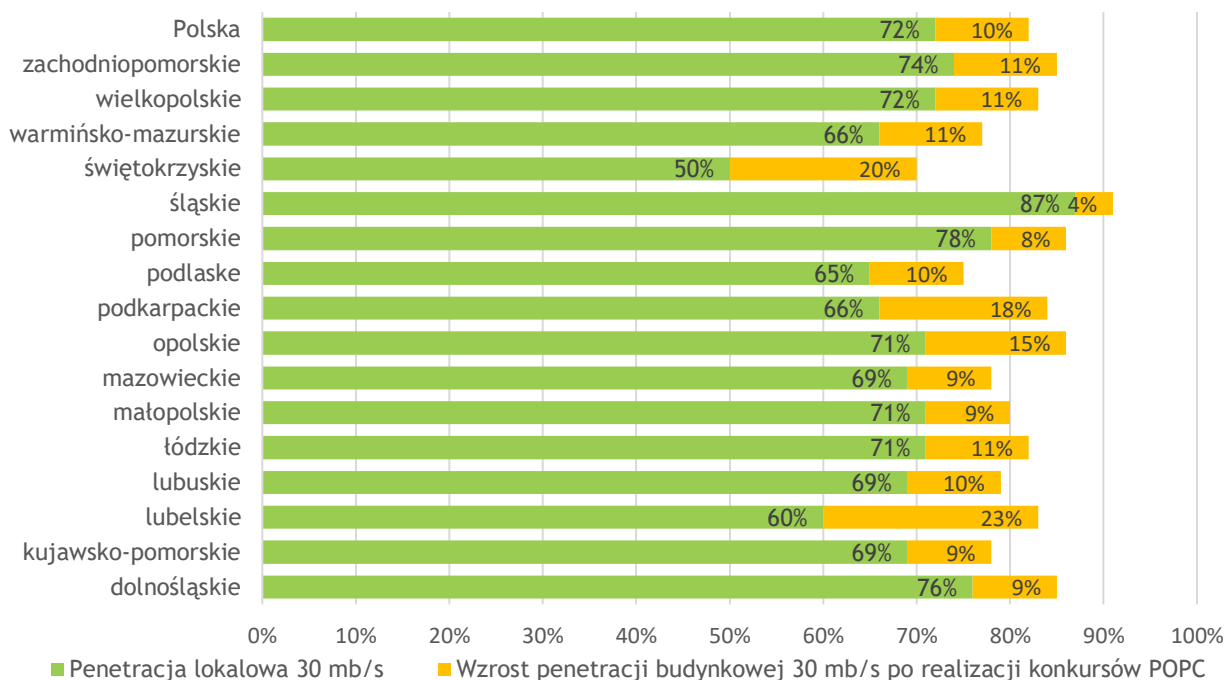
W związku z faktem, że raporty i dane publikowane przez UKE są cennym źródłem informacji dla beneficjentów planujących projekty, a także dla poszukujących informacji o infrastrukturze szerokopasmowej władz samorządowych i przedsiębiorców, rekomenduje się aktualizację wyszukiwarki UKE dostępnej na stronie <https://wyszukiwarka.uke.gov.pl/>, oraz aktualizację Atlasu szerokopasmowego dostępu do Internetu dostępnego na stronie <https://mapbook.uke.gov.pl/>.

Średnia penetracja lokalowa zasięgami internetu stacjonarnego o przepustowości min. 30 Mb/s pod koniec 2018 roku wynosiła 71,1%. Wyższą penetracją niż przeciętną wykazywały się województwa zachodnie. Jednocześnie na Śląsku procentowa wartość była najwyższa i wynosiła 87%. Najniższe wartości odnotowano w województwie świętokrzyskim, w którym możliwość dostępu do internetu o przepustowości min. 30 Mb/s była zapewniona w co drugim lokalu mieszkalnym. W tym to województwie szacuje się przyrost penetracji budynkowej po zrealizowaniu konkursów PO PC o 20 p.p. Najwyższy przyrost tj. o 23 p.p. nastąpi w województwie lubelskim, zaś dla całego kraju wyniesie on 10 p.p.

⁵⁸ Aktualizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego, 2018

⁵⁹ Skorzystano z opracowania najbardziej aktualnego na moment sporządzania raportu końcowego (opracowanie zawierające dane za 2019 rok dopiero się ukáže).

Rysunek 29. Penetracja lokalowa zasięgami internetu stacjonarnego o prędkości co najmniej 30 Mb/s po realizacji inwestycji w ramach PO PC

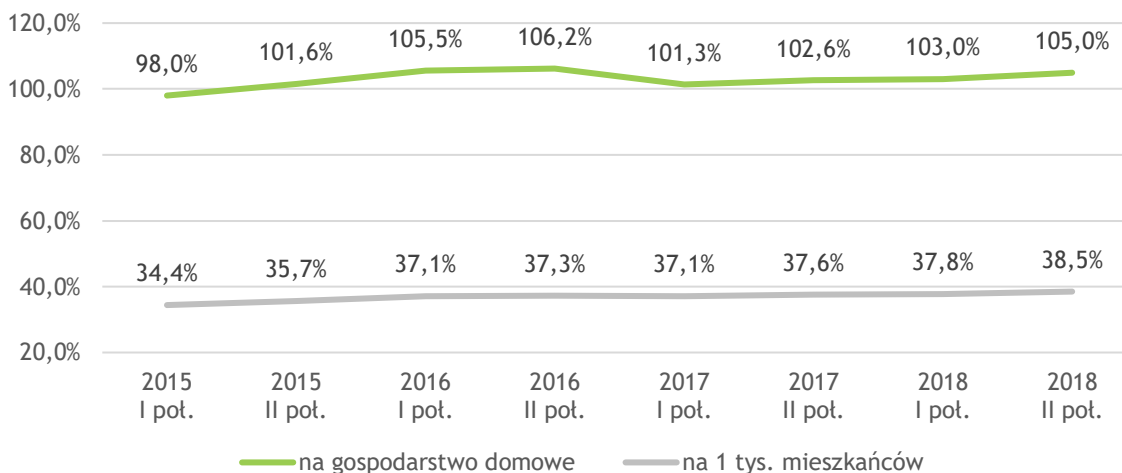

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2018

Pod koniec 2018 r. średnia penetracja wszystkich gospodarstw domowych o przepustowości min. 100 Mb/s wynosiła w kraju 58,7%. Największą szansę dostępu do takiej prędkości mieli mieszkańcy śląska (76%) z kolei najmniej zadowolająca sytuacja miała miejsce w województwie świętokrzyskim (poniżej 40%).

Wskaźnik nasycenia usługami internetu szerokopasmowego na 1 tys. mieszkańców od 2016 roku utrzymywał się na stabilnym poziomie. W pierwszej połowie 2017 roku wartość wskaźnika zmalała, by następnie wzrastać i w drugiej połowie 2018 roku osiągnąć wartość 38,5%. Podobnie sytuacja ukształtowała się w przypadku nasycenia usługami internetu szerokopasmowego na gospodarstwo domowe. Wskaźnik ten zmalał w pierwszej połowie 2017 roku, a następnie wzrósł i osiągnął wartość 105,0%. Co istotne, w 2016 roku wartość ta była nieco wyższa i wynosiła 105,5%.

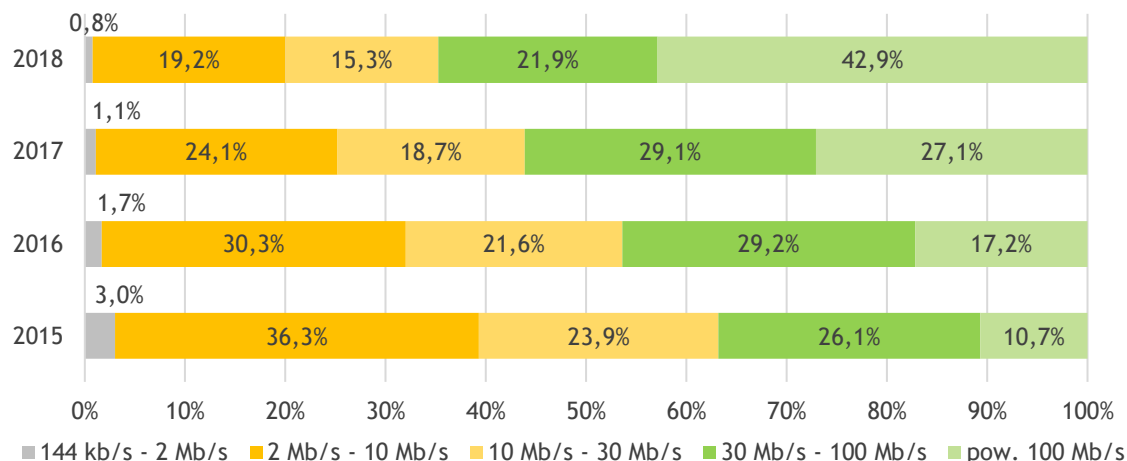
Rysunek 30. Wskaźnik nasycenia usługami internetu szerokopasmowego w latach 2015 - 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2018, Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2017

Z roku na rok zmianom ulegał udział łączny w podziale na poszczególne przepustowości - zauważa się wzrost udziału łączny o większej przepustowości. W 2018 roku największy udział miały łącza o przepustowości powyżej 100 Mb/s, natomiast w 2016 roku - łącza o przepustowości 2 Mb/s. W 2018 roku znikomy udział miały łącza o najmniejszej przepustowości, tj. 144 kb/s.

Rysunek 31. Udział łączny w podziale na przepustowości

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2018, Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2017

Dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma znaleźć się 1 934 475 gospodarstw domowych. Nieco więcej (tj. 1 953 148) gospodarstw domowych znajdzie się z kolei w zasięgu dostępu do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Przyjmując, że przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 2,64⁶⁰, oszacowano, że w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu znajdzie się ponad 5,1 mln mieszkańców (5 086 972 osób w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s oraz 5 141 186 - w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s).

Tabela 17. Gospodarstwa domowe oraz mieszkańcy objęte dostępem do szerokopasmowej sieci dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe		Liczba mieszkańców ⁶¹	
	co najmniej 100 Mb/s	co najmniej 30 Mb/s	co najmniej 100 Mb/s	co najmniej 30 Mb/s
I konkurs	108 560	109 719	294 701	302 679
II konkurs	1 101 214	1 118 455	2 907 205	2 952 721
III konkurs	724 701	724 974	1 885 066	1 885 786
Ogółem	1 934 475	1 953 148	5 086 972	5 141 186

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

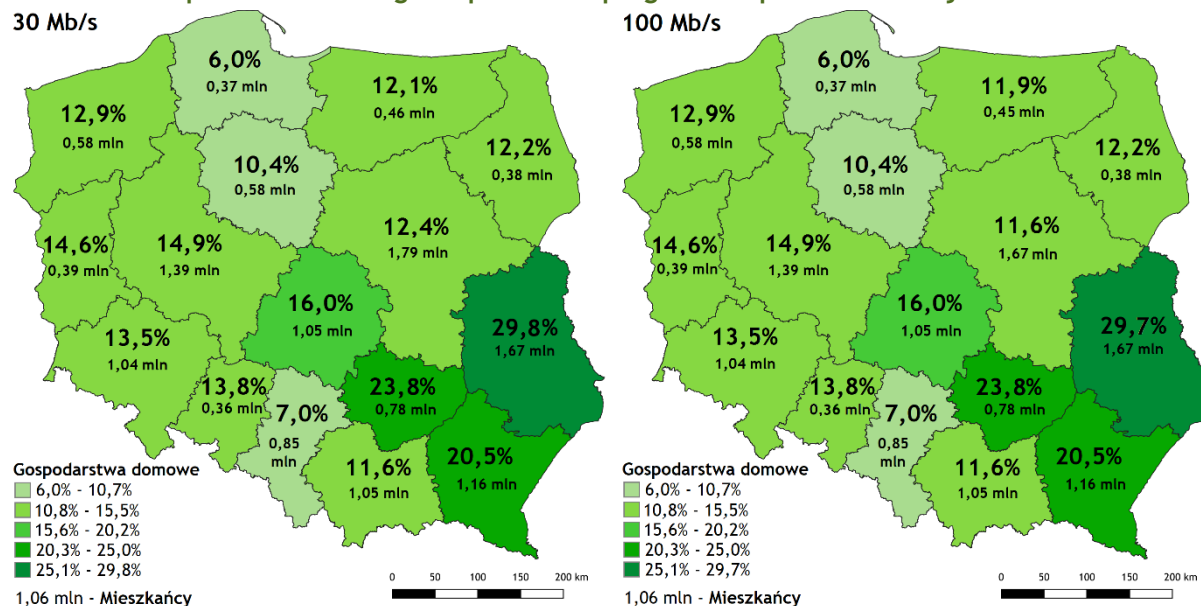
Dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia na podstawie programu, dostępem do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s objętych zostanie ponad 20% gospodarstw domowych w województwach lubelskim, podkarpackim oraz świętokrzyskim. Najwięcej mieszkańców zostanie objętych zasięgiem szerokopasmowego internetu o tej przepustowości w wo-

⁶⁰ Liczba mieszkańców oszacowana została na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących przeciętnej liczby osób w gospodarstwie domowym w 2018 roku - 2,64 osoby w gospodarstwie domowym

⁶¹ Liczba mieszkańców oszacowana została na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących przeciętnej liczby osób w gospodarstwie domowym w 2018 roku - 2,64 osoby w gospodarstwie domowym

jewództwie lubelskim (1,67 mln) oraz mazowieckim (po 1,79 mln). Podobnie jak w przypadku internetu o prędkości co najmniej 30 Mb/s, ponad 20% gospodarstw domowych w ww. trzech województwach zostanie również objętych zasięgiem sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Mapa 3. Gospodarstwa domowe oraz mieszkańcy, którzy zostaną objęci dostępem do szerokopasmowej sieci (o przepustowości min. 30 Mb/s i 100 Mb/s) dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu w podziale na województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Ze względu na fakt, iż od razu realizowane są inwestycje na większe przepustowości, odsetek osób i gospodarstw domowych, deklarowanych do objęcia dostępem do szerokopasmowej sieci jest bardzo zbliżony w przypadku obu przepustowości - 30 Mb/s i 100 Mb/s. Należy zwrócić uwagę, iż w większości regionów, odsetek gospodarstw domowych, które zostaną objęte zasięgiem o przepustowości co najmniej 30 Mb/s jest równy odsetkowi gospodarstw domowych, które znajdą się w zasięgu sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s. Wynika to z ustalenia kryteriów preferujących sieci zapewniające wyższe przepustowości - więcej punktów przyznawano projektom o planowanym zasięgu sieci o przepustowości powyżej 100 Mb/s.

“Dwa miliony gospodarstw domowych, które będą objęte zasięgiem szerokopasmowego internetu, znacząco zbliżają nas do zakładanych celów. Już nawet nie mówię o celach programów, bo te już przekraczamy znacząco, ale o realizacji tego powszechnego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Dzięki temu, że ustaliliśmy kryteria preferujące sieci zapewniające wyższe przepustowości, PO PC przybliży nas do realizacji celu na 2025 rok, czyli powszechnego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację PO PC

W wyniku inwestycji realizowanych z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, podłączenie do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma uzyskać 13 529 jednostek publicznych. Najwięcej jednostek (tj. 9 238) uzyska dostęp do szerokopasmowej sieci o ww. prędkości dzięki interwencjom publicznym podjętym w ramach konkursu drugiego. Z kolei najmniej jednostek publicznych (tj. 156) zostanie objętych zasięgiem szerokopasmowego internetu w ramach konkursu pierwszego.

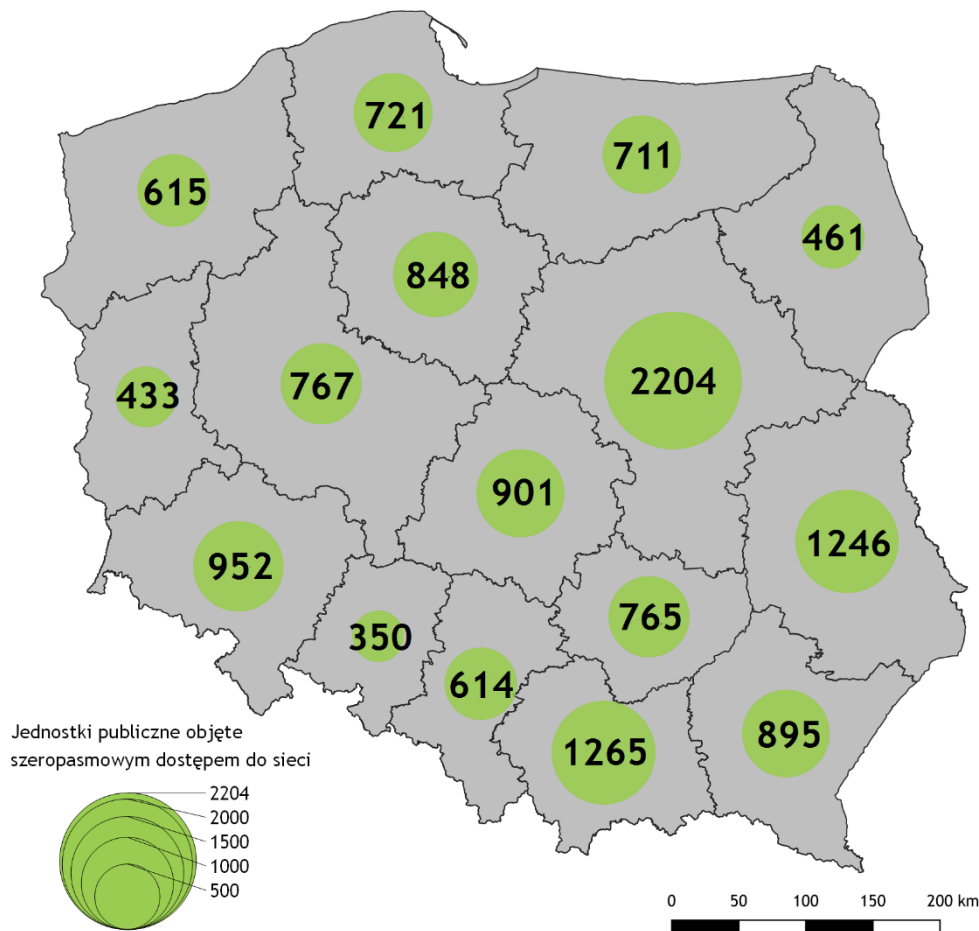
Tabela 18. Jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu

Wyszczególnienie	Dodatkowe jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s	Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s
I konkurs	156	-
II konkurs	-	9 238
III konkurs	-	4 291
Ogółem	156	13 529

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Najwięcej jednostek publicznych, które dzięki wspartym w ramach programu inwestycjom szerokopasmowym mają uzyskać dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s odnotowuje się w województwie mazowieckim (2 204 jednostki). Znaczną liczbę jednostek publicznych do objęcia szerokopasmowym dostępem do sieci zadeklarowano także dla województw małopolskiego (1 265 jednostek) oraz lubelskiego (1 246 jednostek). Z kolei najmniej jednostek publicznych zostanie podłączonych do szerokopasmowego internetu w województwie opolskim (156 jednostek).

Mapa 4. Jednostki publiczne objęte/podłączone szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu w podziale na województwa

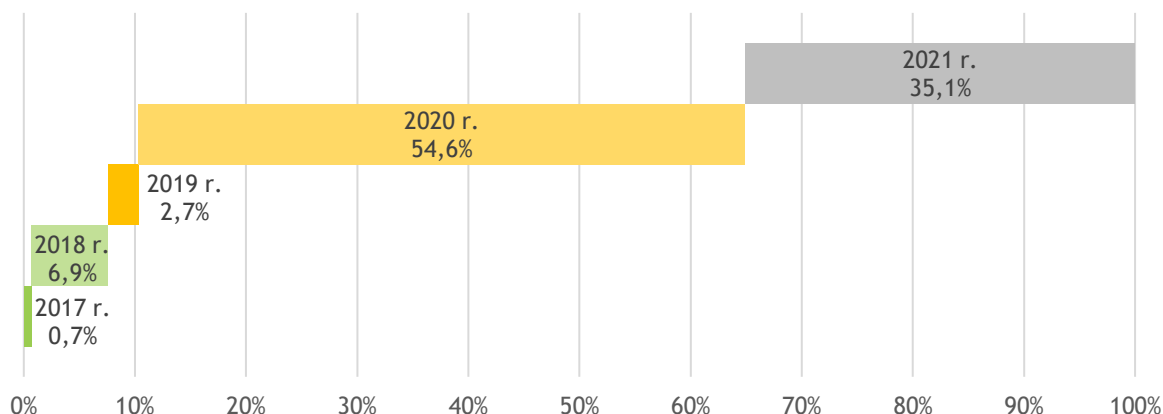

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Pełen obraz efektów interwencji publicznej w ramach działania 1.1 PO PC będzie widoczny dopiero po zakończeniu programu, tj. na początku 2024 r. (końcowa data realizacji programu przypada na

31 grudnia 2023 r.).⁶² Projekty realizowane w ramach zorganizowanych dotychczas trzech naborów planowo realizowane będą zgodnie z kolejnym wykresem. Warto podkreślić, iż w 2020 roku zostanie zrealizowana największa część inwestycji (54,6%), a w 2019 roku jedynie niewielka część inwestycji (2,7%). Co więcej, do 2019 roku zrealizowanych zostanie łącznie 10,3% wspartych projektów.

Rysunek 32. Planowany stopień realizacji wspartych inwestycji w ramach PO PC w latach 2017 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Atlas szerokopasmowego dostępu do internetu

Dotychczas w ramach wspartych projektów zasięgiem szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s objętych zostało 311 872 gospodarstw domowych. To oznacza, iż dostęp do internetu uzyskało 16,0% spośród zadeklarowanych przez respondentów gospodarstw domowych. Nieco mniej gospodarstw domowych (tj. 311 129) zostało objętych dostępem do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s. Oznacza to, iż do tej pory wskaźnik ten został zrealizowany na poziomie 16,1%. Z kolei wskaźnik dotyczący jednostek publicznych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s został zrealizowany w 100% - wszystkie zadeklarowane jednostki publiczne objęte zostały zasięgiem sieci. Należy zaznaczyć, iż do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s podłączono dotychczas 48,7% jednostek publicznych.

Tabela 19. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzenia raportu częściowego

	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na moment opracowywania raportu	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na podstawie umów o dofinansowanie	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych
Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (szt.)	311 872	1 953 148	16,0%
Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	311 129	1 934 475	16,1%
Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s (szt.)	743	18 400	4,0%
Dodatkowe jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci	156	156	100,0%

⁶² Załącznik nr 3: Kryteria wyboru projektów formalnych i merytorycznych dla działania 1.1 PO PC, Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na moment opracowywania raportu	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na podstawie umów o dofinansowanie	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych
o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)			
Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	6 592	13 529	48,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 oraz danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Dotychczas zrealizowane zostały wskaźniki w ramach konkursu pierwszego - inwestycje realizowane w ramach tego konkursu zostały już zakończone. Warto nadmienić, że konkurs ten zorganizowany był najwcześniej, a realizacja projektów trwała 24 miesiące. W przypadku drugiego konkursu, wskaźniki dotyczące liczby gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do internetu zostały osiągnięte na poziomie około 18%. W ramach tego konkursu do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s podłączono 71,3% zadeklarowanych jednostek publicznych. W przypadku trzeciego konkursu, do tej pory jedynie niewielka liczba gospodarstw domowych oraz jednostek publicznych została objęta zasięgiem/podłączona do szerokopasmowej sieci.

Tabela 20. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzenia raportu częściowego w podziale na nabory

Wartości zadeklarowane przez beneficjentów...		Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (szt.)	Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s (szt.)	Dodatkowe jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)
Konkurs I	...na moment opracowywania raportu	109 438	108 695	743	156	-
	...na podstawie umów o dofinansowanie	109 719	108 560	1 159	156	-
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	99,7%	100,1%	64,1%	100,0%	-
Konkurs II	...na moment opracowywania raportu	200 022	200 022	0	-	6 589
	...na podstawie umów o dofinansowanie	1 118 455	1 101 214	17 241	-	9 238
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	17,9%	18,2%	0,0%	-	71,3%
Konkurs III	...na moment opracowywania raportu	2 412	2 412	-	-	3
	...na podstawie umów o dofinansowanie	724 974	724 701	-	-	4 291
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	0,3%	0,3%	-	-	0,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 oraz danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

5.6. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego

Dostęp szerokopasmowy może być zapewniony klientowi końcowemu za pomocą różnorodnych technologii - co obejmuje m.in. dostęp stacjonarny xDSL lub poprzez sieć kablową CATV, nowoczesny dostęp światłowodowy (FTTx), Ethernet czy techniki bezprzewodowe 2G/3G, 4G (LTE, LTE-Advanced), WLAN czy WiMax. We wniosku o dofinansowanie wnioskodawcy określali technologie, w których realizowany będzie projekt. Wypełniając wniosek mieli możliwość wyboru kilku spośród następujących technologii: FTTH P2P, FTTH P2M, HFC, VDSL2, Ethernet + WiFi, Fiber + WiFi, LTE oraz inne.

Większość beneficjentów wskazała, że w ramach projektu wykorzystywano technologię FTTH P2M z wykorzystaniem standardu GPON. Wykonanie telekomunikacyjnej sieci światłowodowej polegać ma głównie na poprowadzeniu światłowodu napowietrznie (uwzględniając m.in. podbudowę słupową i użycie radiolinii), jak i wybudowaniu doziemnej kanalizacji kablowej. W ramach projektów utworzono także urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną, tj. punkty dostępu usługi, założenie siłowni telekomunikacyjnych oraz urządzeń aktywnych OLT. Beneficjenci zadeklarowali, iż nie nastąpiła zmiana własności infrastruktury, np. z publicznej na prywatną. Co istotne, z zebranych informacji wynika, iż na części obszarów infrastruktura jest na etapie projektowania czy też budowy - w tych przypadkach jeszcze żaden odcinek nie jest funkcjonalny lub też nie został jeszcze uruchomiony.⁶³

Z deklaracji wnioskodawców wynika, iż długość sieci szerokopasmowej, która ma powstać dzięki interwencjom publicznym w ramach programu pomocowego wyniesie łącznie 107 287,39 km. Najdłuższa sieć szerokopasmowa zostanie utworzona w ramach konkursu drugiego, z kolei najkrótsza - w ramach konkursu pierwszego. Liczba stworzonych węzłów dostępowych przekroczy 4 330, przy czym największą ich ilość zadeklarowano w drugim konkursie. W ramach programu pomocowego powstanie także prawie 250 węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych.

Tabela 21. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego

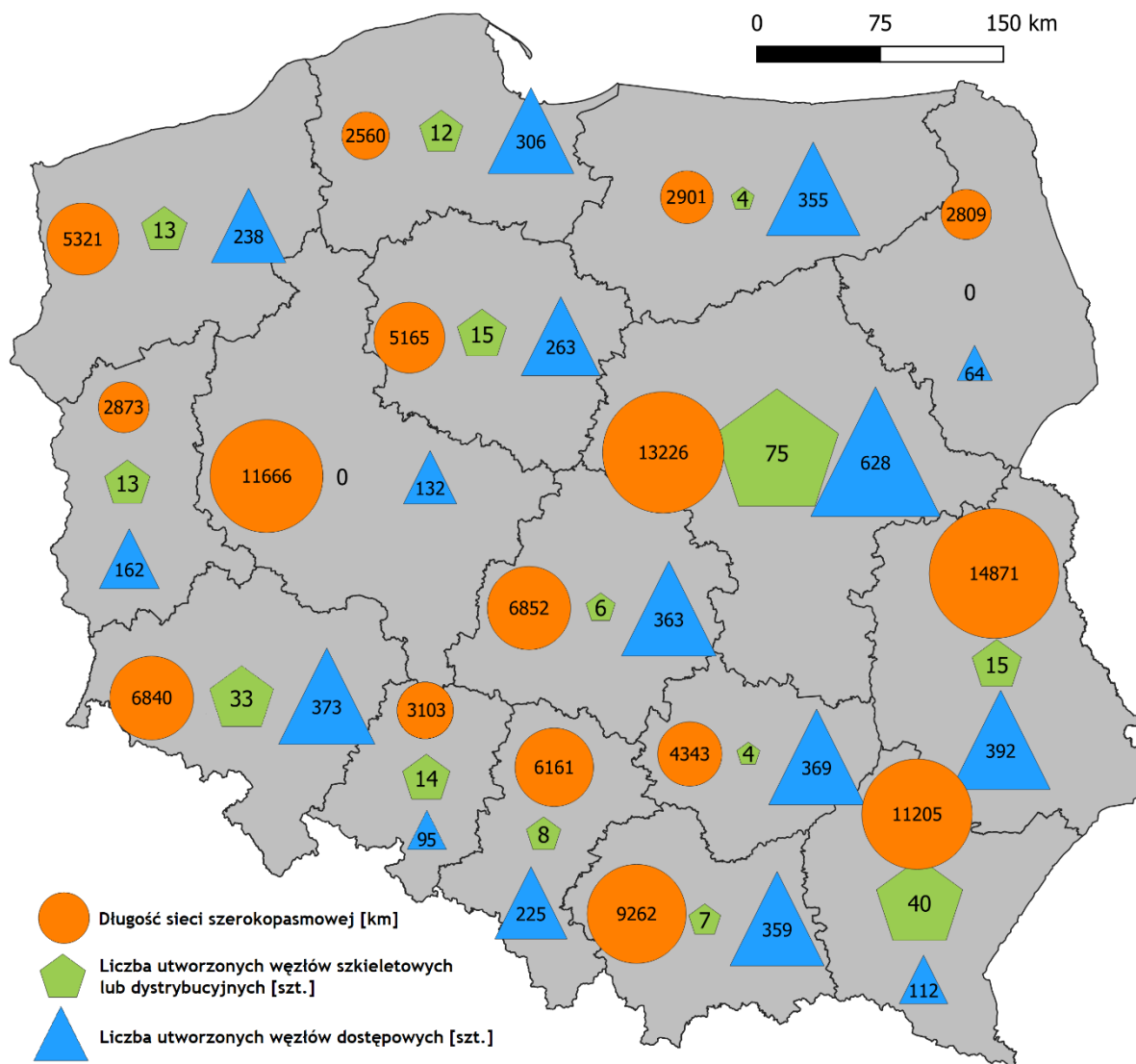
Wyszczególnienie	Długość sieci szerokopasmowej [km]	Liczba utworzonych węzłów dostępowych [szt.]	Liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych [szt.]
I konkurs	5 646,62	206	79
II konkurs	58 894,37	2 982	133
III konkurs	42 746,40	1 242	33
Ogółem	107 287,39	4 430	245

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Najdłuższa sieć szerokopasmowa zostanie utworzona w województwach lubelskim (14 871 km) oraz mazowieckim (13 226 km). Co więcej, z deklaracji wnioskodawców wynika, iż w tychże regionach utworzonych zostanie także najwięcej węzłów dostępowych (odpowiednio 392 szt. oraz 628 szt.). Najkrótsza sieć szerokopasmowa powstanie z kolei w województwach pomorskim (2 560 km). W deklaracjach składanych na etapie wnioskowania o wsparcie wskazano, iż w województwie podlaskim i wielkopolskim wsparte inwestycje nie będą obejmować tworzenia węzłów szkieletowych ani dystrybucyjnych. Dzięki dofinansowaniu najwięcej takich węzłów powstanie natomiast w województwach mazowieckim (75 szt.). Szczegółowe dane znajdują się w załączniku - Tabela 49

⁶³ Analiza zawarta w niniejszym akapicie przedstawia dane w odniesieniu do umów wyłącznie tych beneficjentów, którzy wzięli udział w badaniu CAWI (tj. 23 z 52 beneficjentów, 73 ze 157 umów).

Mapa 5. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego w podziale na województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Zadeklarowana przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie łączna długość sieci szerokopasmowej do utworzenia w ramach programu wynosiła 107 287,39 km. Na moment opracowania raportu zrealizowano 12 266,62 km tej infrastruktury, co przelożyło się na 11,4% łącznej zadeklarowanej długości. W tym czasie zrealizowano 55,5% zadeklarowanych do utworzenia węzłów dostępowych (2 459), przy czym 3 z nich to węzły bezprzewodowe - radiowe. Utworzono także 116 węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych, które stanowiły 47,34% wartości zadeklarowanej przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie (245).

Tabela 22. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzenia raportu częściowego

	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na moment opracowywania raportu	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na podstawie umów o dofinansowanie	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych
Długość sieci szerokopasmowej [km]	12 266,62	107 287,39	11,4%
Liczba utworzonych węzłów dostępowych [szt.]	2 459	4 430	55,5%

	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na moment opracowywania raportu	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów na podstawie umów o dofinansowanie	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych
Liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych [szt.]	116	245	47,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 oraz danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Wyniki badania ilościowego pozwoliły ponadto określić wartość infrastruktury zrealizowanej do tej pory przez beneficjentów. Na realizację inwestycji aktywnych i pasywnych wydano ponad miliard złotych (1 060 059 247,35 zł). Wydatki obejmowały przede wszystkim infrastrukturę pasywną, która najczęściej stanowiła około 90% wybudowanej infrastruktury.⁶⁴

Na moment opracowania raportu projekty z konkursu pierwszego zostały ukończone - wykonano 100% zadeklarowanej w umowach długości sieci szerokopasmowej, a także utworzono wszystkie zadeklarowane w umowach węzły dostępowe oraz szkieletowe/dystrybucyjne. Porównując wartość zadeklarowaną przez beneficjentów w badaniu ilościowym do wartości na podstawie umów o dofinansowanie w ramach konkursu drugiego, dostrzega się realizację na poziomie 11,1% zadeklarowanej długości sieci szerokopasmowej. Ponadto w ramach drugiego konkursu utworzonych zostało 75,2% zadeklarowanych węzłów dostępowych oraz 27,8% zadeklarowanych węzłów szkieletowych/dystrybucyjnych. Z deklaracji beneficjentów wynika, iż w trzecim konkursie zrealizowano niewielki procent infrastruktury, co jest związane z etapem na jakim znajdują się projekty.

Tabela 23. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzania raportu częściowego w podziale na konkursy

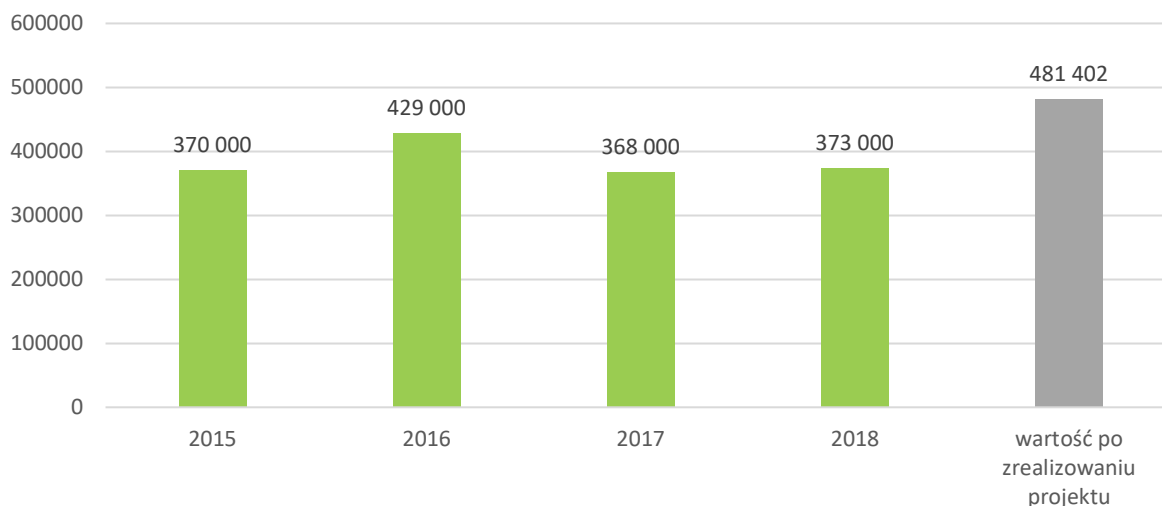
	Wartości zadeklarowane przez beneficjentów...	Długość sieci szerokopasmowej [km]	Liczba utworzonych węzłów dostępowych [szt.]	Liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych [szt.]
Konkurs I	...na moment opracowywania raportu	5 646,62	206	79
	...na podstawie umów o dofinansowanie	5 646,62	206	79
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	100,0%	100,0%	100,0%
Konkurs II	...na moment opracowywania raportu	6 535,00	2 243	37
	...na podstawie umów o dofinansowanie	58 894,37	2 982	133
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	11,1%	75,2%	27,8%
Konkurs III	...na moment opracowywania raportu	85,00	10	0
	...na podstawie umów o dofinansowanie	42 746,40	1 242	33
	Procent zrealizowanych wskaźników docelowych	0,2%	0,8%	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 oraz danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

⁶⁴ Analiza zawarta w niniejszym akapicie przedstawia dane w odniesieniu do umów wyłącznie tych beneficjentów, którzy wzięli udział w badaniu CAWI (tj. 46 z 52 beneficjentów, 143 ze 157 umów).

W 2018 r. długość sieci światłowodowych wynosiła 373 tys. km. Po zrealizowaniu programu pomocowego wartość wzrośnie o 29,1%. Należy podkreślić, iż spadek długości sieci światłowodowych pomiędzy rokiem 2016 i 2017 wynikał z dokładniejszego przekazania danych do SIIS przez interesariuszy.

Rysunek 33. Długości sieci światłowodowych własnych w latach 2015-2018

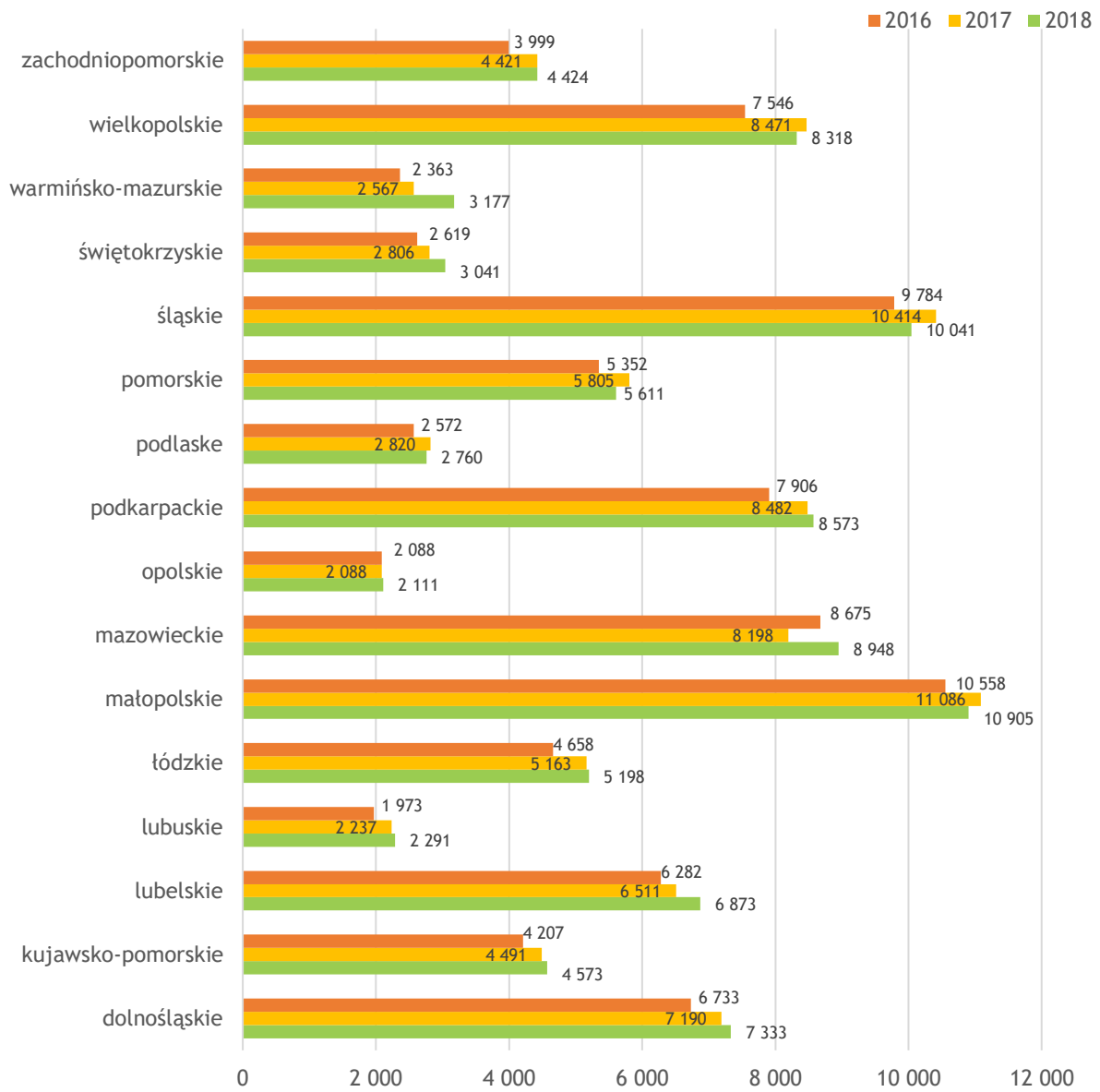

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2018, Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2017

Liczba węzłów radiowych wzrosła o 7,9% w porównaniu z rokiem 2016 (2018 - 94 177 węzłów radiowych). Największa liczba miejsc lokalizacji radiowych urządzeń nadawczo-odbiorczych usytuowana była w województwie małopolskim (10 905) oraz śląskim (10 041). Technologia ta była najrzadziej wykorzystywana w województwie podlaskim (2 760), lubuskim (2 291) i opolskim (2 111).

Warto nadmienić, iż w jednym z projektów realizowanych przez beneficjentów wsparcia zastosowana zostanie technologia radiowego dostępu do internetu LTE. W wyniku realizacji tej inwestycji wybudowane zostaną m.in. 124 stacje bazowe LTE oraz 68 węzłów dystrybucyjnych, które stanowią będą punkty styku z siecią szerokopasmową. Projekt ten pozwoli zatem na zapewnienie możliwości dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30Mb/s w 17 985 lokalach mieszkalnych oraz zapewni dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w 252 placówkach oświatowych. Co więcej, w kilku innych projektach wykorzystana zostanie technologia radiowa w paśmie chronionym P2P, dla których - ze względu na szczególnie niekorzystną ekonomikę rozwiązań światłowodowych - zastosowano link radiowy w paśmie chronionym.

Rysunek 34. Liczba węzłów radiowych w latach 2016 - 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE - Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2018, Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2017

5.7. Usługi hurtowe świadczone przez beneficjentów programu pomocowego

W warunkach zapewnienia dostępu hurtowego do sieci szerokopasmowej wybudowanej, rozbudowanej lub przebudowanej z wykorzystaniem środków publicznych przyznanych na podstawie programu pomocowego i wyznaczonych przez UKE w 2015 r. określono mechanizmy stosowane do określenia cen hurtowych przez operatorów uzyskujących wsparcie na podstawie programu. Kiedy OSD nie świadczył żadnych usług detalicznych i posiadał tylko ofertę hurtową miał obowiązek przygotować i opublikować hurtową ofertę ramową i oferowaną na jej podstawie usług dla wszystkich zainteresowanych OK na niedyskryminujących warunkach. Na podstawie badania określono, iż przedsiębiorstwa telekomunikacyjne publikują oferty hurtowe na swoich stronach internetowych, a ich zakres jest zgodny z wymaganiami NGA. W niektórych przypadkach beneficjenci przyznali, że cennik hurtowy jest w trakcie przygotowań i na bieżąco jest konsultowany z UKE.

Dla sieci zrealizowany ze środków I konkursu w przypadku usługi BSA⁶⁵ i LLU⁶⁶ górne limity opłat hurtowych obliczane były na podstawie wzorów, w których ujęte zostały: miesięczna opłata detaliczna, opłaty jednorazowe związane z aktywacją usługi detalicznej lub z pozyskaniem dodatkowego gadżetu promocyjnego oraz rozsądna marża. Z kolei górny limit opłat za dostęp do kanalizacji kablowej, ciemnego włókna, usług komplementarnych i innych usług zostały ściśle określone przez UKE w odpowiednich ofertach (SOR).⁶⁷

Dla II i III konkursu opłaty hurtowe za usługi BSA, LLU i VULA⁶⁸ wyznaczane są za pomocą narzędzia Testu Margin Squeeze. Opłaty te ustalane są samodzielnie przez beneficjentów, z uwzględnieniem zasady otwartego i efektywnego dostępu do usług hurtowych, tzn. na poziomie umożliwiającym świadczenie usług detalicznych na bazie usług hurtowych z uwzględnieniem rozsądnej marży. Analogicznie jak dla I konkursu górny limit opłat za dostęp do kanalizacji kablowej, ciemnego włókna, usług komplementarnych i innych usług jest oparty na zasadach wyceny ustalony w ofercie ramowej zatwierdzonej decyzją Prezesa UKE. W przypadku opłaty za podłączanie jednostek oświatowych - cena za usługę transmisji danych i dostęp do ciemnego włókna ustalana była na podstawie cen rynkowych zaakceptowanych przez Prezesa UKE. W przypadku hurtowych usług komplementarnych, górny limit opłat pobieranych przez operatora sieci dostępowej za ich świadczenie powinien być zgodny z opłatami za analogiczne usługi wskazane w obowiązującej Ofercie SOR. Jeśli oferta SOR nie wskazywała ceny za określoną usługę operator sieci dostępowej powinien przedstawić propozycje opłat Prezesowi UKE do akceptacji.

W zakresie Wymagań dla sieci NGA - PO PC oraz Zasadach dostępu dla GD wyznaczono obowiązki na Beneficjentów wsparcia. Tym samym dostęp do hurtowych usług aktywnych i pasywnych powinien być zapewniony przez co najmniej 7 lat od dnia zakończenia realizacji projektu. W przypadku kanalizacji kablowej, wolno stojących masztów i wież antenowych oraz podbudowy słupowej zapewnienie dostępu hurtowego nie jest ograniczone w czasie i następuje niezwłocznie po wybudowaniu określonego elementu infrastruktury. Jednocześnie beneficjent powinien przygotować i opublikować ofertę hurtową najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem świadczenia. Istotnym jest, aby OSD świadczył usługi hurtowe na równych i niedyskryminujących warunkach, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, a także oferował usługi oraz udostępnił informację na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa,

⁶⁵ Usługa dostępu telekomunikacyjnego w zakresie szerokopasmowego dostępu do Lokalnej pętli abonenckiej, poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej, na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych

⁶⁶ Usługa dostępu telekomunikacyjnego w zakresie dostępu pełnego i współdzielonego do Lokalnej pętli abonenckiej i lokalnej podpętli abonenckiej

⁶⁷ Wymagania dla sieci NGA - PO PC, UKE, Warszawa 2015

⁶⁸ Wirtualne uwolnienie Lokalnej pętli abonenckiej. Hurtowa usługa dostępu do Lokalnej pętli abonenckiej na poziomie L2 (warstwa Data Link modelu OSI) odpowiadająca funkcjonalnie Fizycznemu uwolnieniu pętli lokalnej

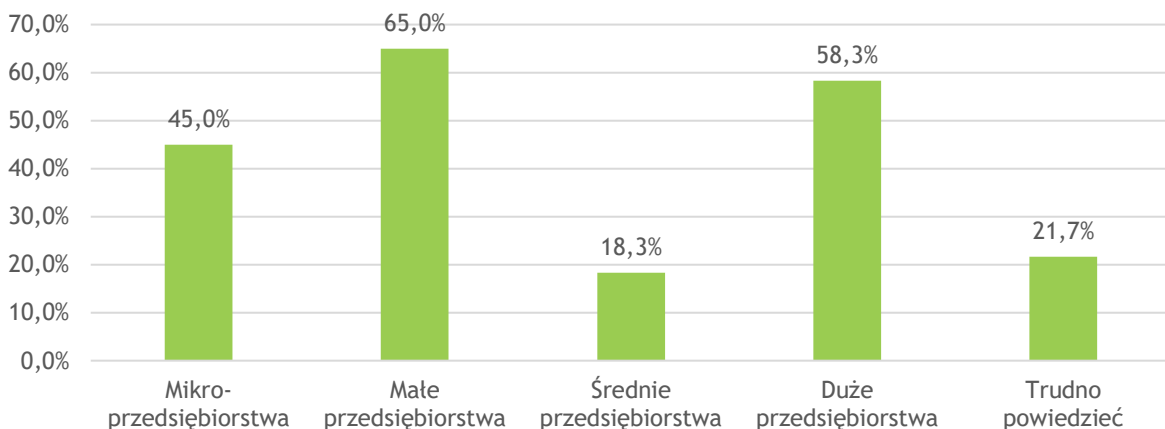
lub w stosunkach z podmiotami zależnymi. Do obowiązków beneficjentów należy także udostępnianie informacji odnośnie infrastruktury telekomunikacyjnej sieci PO PC, obsługiwanego obszaru geograficznego oraz punktów adresowych w zasięgu sieci PO PC. OSD ma obowiązek publikować oraz informować Operatorów Korzystających (OK) o wszelkich zmianach, które wpływają na ofertę hurtową oraz dostęp do infrastruktury Sieci PO PC.

W ramach II i III konkursu ustalono dodatkowe obowiązki dla beneficjentów tj. przedstawienie Prezesowi UKE projektu oferty hurtowej, na co najmniej 2 miesiące przed opublikowaniem oferty. Jednocześnie Prezes UKE może zgłosić zastrzeżenia, które OSD zobowiązany jest uwzględnić w ofercie hurtowej przed jej opublikowaniem. Tym samym zmiana oferty hurtowej wymaga każdorazowej akceptacji Prezesa UKE we wskazanym trybie.

Na podstawie badania ilościowego określono liczbę usług hurtowych uruchomionych na sieciach zrealizowanych w ramach wspartych projektów. Na podstawie deklaracji beneficjentów można stwierdzić, iż do tej pory uruchomiono 31 089 usług hurtowych, których wartość wyniosła 1 770 346,10 zł. Badanie przeprowadzone wśród beneficjentów pozwoliło także określić liczbę usług detalicznych świadczonych w oparciu o dostęp hurtowy do infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia. Na moment realizacji badania liczba ta wyniosła 1 019, a wartość - 84 403,58 zł. Należy przy tym wspomnieć, że na liczbę zawartych umów ma wpływ etap realizacji projektów realizowanych w ramach POPC, a część inwestycji jest dopiero na etapie projektowania lub budowania.⁶⁹

Do beneficjentów programu pomocowego wystosowano zapytania od 345 operatorów trzecich, którzy dążą do nawiązania współpracy hurtowej w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia z PO PC. Zapytania te odnosiły się do 60 obszarów objętych pomocą, spośród 143 badanych. Były one głównie kierowane przez operatorów małych (65,0% zapytań), rzadziej także przez duże przedsiębiorstwa (58,3%).

Rysunek 35. Zapytania operatorów trzecich skierowane do beneficjentów dążących do nawiązania współpracy hurtowej w podziale na wielkość przedsiębiorstwa (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)

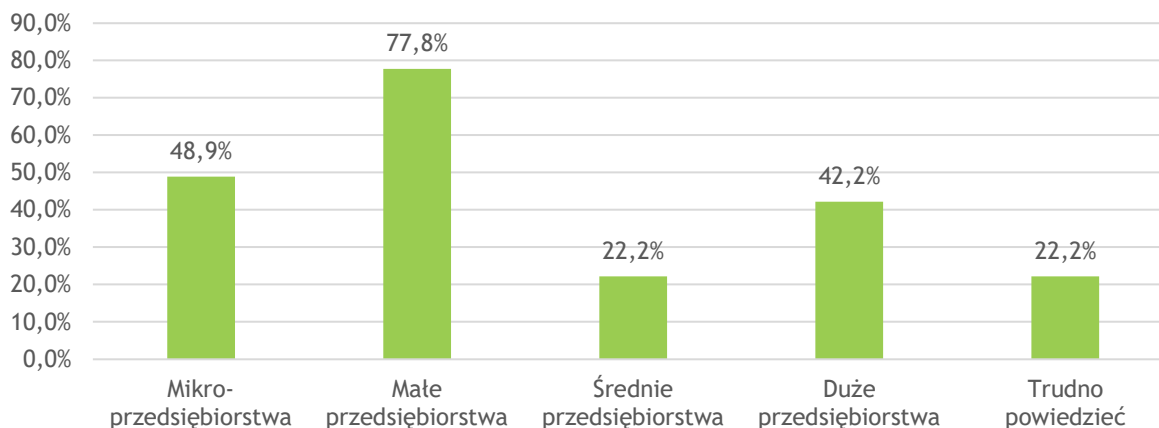

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 (n=143 umowy, 46 beneficjentów)

Beneficjenci programu pomocowego zawarli do tej pory 146 umów o współpracę hurtową z operatorami trzecimi. Umowy te odnosiły się do 45 obszarów wspartych w ramach PO PC, spośród 143 badanych. Najczęściej umowy te podpisywane były z małymi przedsiębiorstwami (77,8%). Niewielka liczba umów wynika przede wszystkim z liczby zakończonych projektów oraz z trwających prac i konsultowania cennika hurtowego z UKE.

⁶⁹ Analiza zawarta w niniejszym akapicie przedstawia dane w odniesieniu do umów wyłącznie tych beneficjentów, którzy wzięli udział w badaniu CAWI (tj. 46 z 52 beneficjentów, 143 ze 157 umów).

Rysunek 36. Umowy o współpracy hurtową zawarte z operatorami trzecimi przez beneficjentów w podziale na wielkość przedsiębiorstwa (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na marzec 2020 (n=143 umowy, 46 beneficjentów)

Kolejna tabela przedstawia dostępność poszczególnych technologii/usług na poziomie detalicznym. Dane wskazane w tabeli prezentują poziom dostępności tych technologii/usług zarówno przed interwencjami (2015 r.), jak i po interwencjach (2018 r.)⁷⁰ w ramach pomocy publicznej - widoczne są zachodzące w tym zakresie zmiany. Nie można jednak jednoznacznie określić, czy wynikają one z interwencji podjętych w ramach PO PC, gdyż dotychczas zrealizowano dopiero niewielki procent inwestycji w ramach tegoż programu. Pełen obraz efektów interwencji publicznych w ramach programu widoczny będzie po jego zakończeniu.

Tabela 24. Technologie/usługi na poziomie detalicznym dostępne na obszarach interwencji⁷¹

Wyszczególnienie		Przed interwencjami w ramach pomocy publicznej		Po interwencjach w ramach pomocy publicznej	
		% usług w danej technologii	Max prędkość pobierania (Mb/s)	% usług w danej technologii	Max prędkość pobierania (Mb/s)
xDSL	ADSL	15,0%	1 000	25,7%	2 500
	HDSL	0,0%	-	0,0%	-
	SDSL	0,0%	-	0,0%	-
	VDSL	20,7%	100	1,5%	2 500
	VDSL + Vectoring	0,0%	1 000	20,4%	1 000
Przewód koncentryczny	Coax DOC-SIS 1.x	0,0%	1 000	0,0%	1 000
	Coax DOC-SIS 2.0	0,2%	150	0,1%	600
	Coax DOC-SIS 3.0	5,1%	1 000	5,4%	40 000
	Coax DOCSIS 3.1	0,0%	-	0,0%	-
Bezprzewodowy	LTE	9,1%	150	82,8%	100 000

⁷⁰ Najbardziej aktualne dostępne dane w czasie opracowywania dokumentu, dane na dzień 31.12.2019 r. dostępne będą w czerwcu-lipcu 2020 roku.

⁷¹ Zestawienie dla adresów w zasięgu i max. zaraportowanej przepustowości. Dla kategorii łącznie 'ADSL', 'ADSL2' i 'ADSL2+' wartości wynoszą przed interwencjami 50,34% i max 1000 Mb/s, po interwencjach 51,02% i max pob. 10000 Mb/s; VDSL + Vectoring - podana wartość dla VDSL 2; Dla Coax DOCSIS podane wartości dotyczą EuroDOCSIS; Coax DOCSIS 2.0- podana wartość dla 2.x; Coax DOCSIS 3.0 3.1- podana wartość łączna dla 3.x; Dla światłowodu brak podziału na wymienione kategorie. Max prędkość pobierania- max. zaraportowana do SIIS jest to przepustowość.

Wyszczególnienie		Przed interwencjami w ramach pomocy publicznej		Po interwencjach w ramach pomocy publicznej	
		% usług w danej technologii	Max prędkość pobierania (Mb/s)	% usług w danej technologii	Max prędkość pobierania (Mb/s)
Medium światłowod	-	6,6%	100 000	19,3%	100 000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE

Dotychczas odnotowano 4 spory międzyoperatorskie w zakresie dostępu do sieci i projektów zrealizowanych w ramach działania 1.1 PO PC. Wszystkie spory zostały zainicjowane przez jednego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wnoszącego o dostęp do sieci czterech różnych operatorów telekomunikacyjnych, którzy zrealizowali sieci telekomunikacyjne w ramach pierwszego konkursu. Spory te dotyczyły dostępu do usługi BSA świadczonej na poziomie Ethernet i IP Niezarządzany. W przypadku trzech sporów postępowania zakończyły się umorzeniami ze względu na fakt, iż przedsiębiorca korzystający wnioskował o dostęp w terminie, w którym beneficjent wsparcia nie był jeszcze zobowiązany do zapewnienia dostępu do usługi BSA ani do prowadzenia negocjacji w tym zakresie. W jednym przypadku wydana została decyzja rozstrzygająca, która określała warunki współpracy.

5.8. Ceny usług szerokopasmowego dostępu do internetu

W rozdziale poddano analizie ceny usług detalicznych i hurtowych, zarówno na obszarach realizacji projektów, jak i poza nimi. Możliwe stało się tym samym porównanie cen stosowanych przez beneficjentów programu, jak i podmioty nierealizujące projektów w jego ramach.

W rozdziale poddano analizie ceny usług detalicznych i hurtowych, zarówno na obszarach realizacji projektów, jak i poza nimi. Możliwe stało się tym samym porównanie cen stosowanych przez beneficjentów programu, jak i podmioty nierealizujące projektów w jego ramach.

5.8.1. Ceny usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów na obszarach realizacji projektów

Jak wynika z przeprowadzonych badań CATI z beneficjentami wsparcia w ramach programu, usługi detaliczne (miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego) na obszarach realizacji projektów zaczęły być przez nich świadczone dopiero od 2018 r., kiedy to średnia stawka za prędkość 30 Mb/s wyniosła 36,46 PLN. Już w kolejnym roku (stan na 01.06.2019) średnia stawka wzrosła do 50,23 PLN. Wzrost r/r wyniósł więc blisko 38%. Niemniej, cena ta spadła w 2020 r. (stan na marzec), kiedy to wyniosła 48,40 PLN. Wzrost w tymże okresie odnotowano również w przypadku szybszego dostępu do internetu, tj. 100 Mb/s. Średnia stawka na koniec badanego okresu wyniosła 62,88 PLN, a wzrost w stosunku do 2019 r. wyniósł 13,6%. Niemniej, warto mieć na uwadze, że liczba beneficjentów świadczących usługi wzrasta z każdym rokiem, poprzez co dopiero po pewnym ustabilizowaniu się ich liczby będzie możliwe przeprowadzenie pełniejszej analizy.

Tabela 25. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarze realizacji projektów

Prędkość	Okres	Średnia cena (PLN)
30 Mb/s	30.09.2015	-
	30.09.2016	-
	30.09.2017	-
	30.09.2018	36,46
	01.06.2019	50,23
	01.03.2020	48,40
100 Mb/s	30.09.2015	-
	30.09.2016	-
	30.09.2017	-
	30.09.2018	50,59
	01.06.2019	55,34
	01.03.2020	62,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

5.8.2. Ceny usług detalicznych oferowanych przez potencjalnych konkurentów beneficjentów

W wyniku przeprowadzonego badania CATI grupie kontrolnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu udało się określić średnie ceny usług detalicznych oferowanych przez te podmioty w latach 2015-2020. Badając początek i koniec wskazanego okresu, zarówno w przypadku dostępu do internetu o prędkości 30 Mb/s, jak i 100 Mb/s odnotowano w ramach miesięcznych cen detalicznych wzrost stawek (20,44% w przypadku 30 Mb/s oraz 19,87% w przypadku łącza o prędkości 100 Mb/s). W obu tych przypadkach wzrosty spowodowane są podwyżką stawek zaobserwowaną w 2020 r. (warto jednak zauważyć, że w tym przypadku pewien wpływ może mieć zmiana struktury próby badawczej (w badaniu wzięła udział część podmiotów, które brały udział

również w badaniu przeprowadzonym na etapie opracowywania raportu częściowego, a pozostałe podmioty stanowiły nowe firmy, które dotychczas w tymże badaniu udziału nie brały).

Tabela 26. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - podmioty niebędące beneficjentami, poza obszarami realizacji projektów

Prędkość	Okres	Średnia cena (PLN)
30 Mb/s	30.09.2015	45,46
	30.09.2016	45,07
	30.09.2017	44,12
	30.09.2018	44,46
	01.06.2019	44,46
	01.03.2020	54,75
100 Mb/s	30.09.2015	62,75
	30.09.2016	65,88
	30.09.2017	73,64
	30.09.2018	62,02
	01.06.2019	62,02
	01.03.2020	75,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu

Porównując stawki stosowane przez beneficjentów na obszarach realizacji projektów (dane od 2018 r., kiedy beneficjenci rozpoczęli świadczenie usług) ze stawkami nie beneficjentów stosowanymi na terenach podobnych do obszarów realizacji projektów można zauważyć, że w przypadku prędkości 30 Mb/s na koniec badanego okresu (marzec 2020 r.) wyższe opłaty przypadają na usługi potencjalnych konkurentów beneficjentów (stawki te były wyższe kolejno o 13,12% oraz 19,62% w zależności od prędkości łącza (30/100 Mb/s)).

Tabela 27. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarach realizacji projektów i ich potencjalni konkurenci na obszarach nieobjętych interwencją (obszary podobne do objętych interwencją)

Prędkość	Okres	Beneficjenci	Potencjalni konkurencji beneficjentów
30 Mb/s	30.09.2015	-	45,46
	30.09.2016	-	45,07
	30.09.2017	-	44,12
	30.09.2018	36,46	44,46
	01.06.2019	50,23	44,46
	01.03.2020	48,40	54,75
100 Mb/s	30.09.2015	-	62,75
	30.09.2016	-	65,88
	30.09.2017	-	73,64
	30.09.2018	50,59	62,02
	01.06.2019	55,34	62,02
	01.03.2020	62,88	75,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu oraz beneficjentami

5.8.3. Porównanie cen usług detalicznych oferowanych przez beneficjentów i ich potencjalnych konkurentów na obszarach nieobjętych interwencjami

W ramach przeprowadzonego badania poproszono beneficjentów programu dodatkowo o podanie cen detalicznych usług oferowanych poza obszarami realizacji projektów. Dane w tym zakresie warto zestawić z analizowanymi poprzednio cenami podmiotów niebędącymi beneficjentami, co pozwoli na wskazanie różnic w poziomie cen usług pomiędzy tymi grupami na obszarach nieobjętych interwencją.

Jak wynika z przeprowadzonych badań ceny usług detalicznych świadczonych przez beneficjentów były w przypadku prędkości 30 Mb/s wyższe aż o 20,15% (średnia w całym badanym okresie). Jednocześnie warto jednak zauważyć, że w przypadku wyższych prędkości (100 Mb/s) beneficjenci oferowali niższe ceny niż ich potencjalni konkurenci (za wyjątkiem początku badanego okresu, tj. 2015 r. Biorąc pod uwagę średnią z całego okresu poziom stawek beneficjentów był niższy o 15,87%.

Tabela 28. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci i ich potencjalni konkurencji na obszarach nieobjętych interwencją

Prędkość	Okres	Beneficjenci	Potencjalni konkurencji beneficjentów
30 Mb/s	30.09.2015	51,54	45,46
	30.09.2016	54,81	45,07
	30.09.2017	54,12	44,12
	30.09.2018	54,70	44,46
	01.06.2019	54,55	44,46
	01.03.2020	64,67	54,75
100 Mb/s	30.09.2015	66,17	62,75
	30.09.2016	64,75	65,88
	30.09.2017	46,75	73,64
	30.09.2018	49,03	62,02
	01.06.2019	51,07	62,02
	01.03.2020	68,77	75,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu oraz beneficjentami

5.8.4. Ceny usług hurtowych oferowanych przez beneficjentów i ich potencjalnych konkurentów na obszarach realizacji projektów oraz obszarach nieobjętych interwencjami podjętymi na podstawie programu

Ceny usług hurtowych oferowanych przez beneficjentów wsparcia w okresie 2018-2020 (od momentu rozpoczęcia świadczenia usług na terenie objętym projektami) uległy wzrostowi. W przypadku prędkości 30 Mb/s na obszarze realizacji projektów usługi zaczęły być świadczone przez beneficjentów dopiero w 2018 r., kiedy to średnia cena wyniosła 22,70 PLN. Inaczej sytuacja prezentowała się poza obszarem objętym programem - usługi hurtowe były dostępne od początku badanego okresu, przy czym były one stosunkowo drogie (maksymalny poziom cen przypadł na 2016 r., kiedy to osiągnęły wartość 65,57 PLN). Niemniej na koniec badanego okresu uległy one znacznemu spadkowi - w marcu 2020 r. cena hurtowa za łącze 100 Mb/s wyniosła 41,08 PLN. Cena na obszarze realizacji projektów również uległa pewnej stabilizacji i ostatecznie (w marcu 2020 r.) wyniosła 26,93 PLN, co oznacza spadek względem 2019 r. o 11,15%. W przypadku wyższych prędkości, tj. 100 Mb/s, usługi hurtowe świadczone były na obszarze realizacji projektów również od 2018 r. Należy zauważyć, że występuje znaczna różnica w poziomach cen usług świadczonych na i poza obszarem programu. Na obszarze

realizacji projektów średni poziom cen (łącze 100 Mb/s) w całym okresie wyniósł 37,91 PLN, a poza tym obszarem aż 78,13 PLN (średnia dla stawek w ujęciu miesięcznym). Warto zauważyć, że w ostatnim badanym okresie (marzec 2020 r.) szczególnie wzrostowi uległy stawki za łącze o prędkości 100 Mb/s poza terenem realizacji projektów. Dla porównania, na obszarze ich realizacji, ceny wzrosły bardzo nieznacznie.

Tabela 29. Ceny hurtowe za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarze realizacji projektów oraz poza obszarem realizacji projektów

Prędkość	Okres	Średnia cena (PLN) - obszar realizacji projektów	Średnia cena (PLN) - poza obszarem realizacji projektów
30 Mb/s	30.09.2015	-	63,63
	30.09.2016	-	65,57
	30.09.2017	-	45,90
	30.09.2018	22,70	45,24
	01.06.2019	30,31	46,16
	01.03.2020	26,93	41,08
100 Mb/s	30.09.2015	-	72,50
	30.09.2016	-	68,45
	30.09.2017	-	66,94
	30.09.2018	31,63	58,01
	01.06.2019	40,36	56,04
	01.03.2020	41,74	146,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów.

W przypadku przeprowadzonego badania IDI z beneficjentami, znaczna część respondentów znajdowała się (w momencie prowadzenia wywiadu) dopiero na etapie oczekiwania na zatwierdzenie złożonej do UKE oferty hurtowej, bądź na etapie negocjowania pierwszych umów na dostawę hurtową. Z tego też względu nie wskazywano zbyt wielu sytuacji problemowych, a dotychczasowe doświadczenia oceniali pozytywnie. Niemniej warto wskazać, że wśród beneficjentów, którzy już tego rodzaju umowy zawarli, zdarzały się problemy np. ze zbyt niską dynamiką (w stosunku do oczekiwanej) pozyskiwania klientów przez operatorów (z którymi zawarte zostały te umowy). Problem ten zostanie jednak prawdopodobnie rozwiązany już w niedługim czasie, tj. po podpisaniu umów z większymi operatorami (zdaniem znacznej części beneficjentów, takie umowy są już w toku negocjacji).

Innym zjawiskiem problemowym (lecz wskazanym wyłącznie przez jednego z badanych beneficjentów) była jedna z form współpracy w zakresie dostępu hurtowego, tj. IP niezarządzane. Zdaniem badanego, należałoby zrezygnować z tego rodzaju współpracy, gdyż wymusza ona udostępnienie operatorowi zewnętrznemu zasobów podmiotu niewspartych ze środków unijnych.

“ Złożyliśmy ofertę hurtową do Urzędu Komunikacji Elektronicznej i czekamy na zatwierdzenie, wtedy będziemy świadczyć usługi hurtowe.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

“ Uważam, że formy współpracy na zasadzie BSA są jak najbardziej w porządku i nie absorbują naszych kosztów firmowych, tylko te które zostały zbudowane z środków unijnych. Natomiast jest tam taka forma współpracy dostępu hurtowego, jak forma IP niezarządzane. Uważam że ta forma jest nie akceptowalna. Ta forma polega na tym, że operator korzystający może korzystać z moich zasobów i moich łączy dostępu do Internetu, które nie są współfinansowane przez UE.

Źródło: indywidualny wywiad pogłębiony z beneficjentem wsparcia w ramach działania 1.1 PO PC

Dane przeprowadzonego obecnie badania ankietowego z beneficjentami wskazują, że poziom opłat za dzierżawę ciemnego włókna światłowodowego (po przeprowadzeniu interwencji) mieści się w granicach 64,36-143 PLN/mc/km. Dla porównania, opłata związana z udostępnieniem ciemnego włókna światłowodowego w ofercie ramowej określającej ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń hurtowego dostępu do sieci TP wynosi obecnie 64,38 PLN/mc/km (plus opłata jednorazowa w wysokości 1 101,13 PLN)⁷².

Stawki opłat przypadające na dzierżawę kanalizacji kablowej są zróżnicowane względem średnicy zewnętrznej zaciąganego kabla. Najniższy poziom opłat wśród usług oferowanych przez beneficjentów programu przypadł oczywiście na najwęższą średnicę kabla, tj. poniżej 10 mm (0,30 PLN netto/mb/msc). Kable o średnicy przekraczającej 27 mm to już opłata w wysokości 1,20 netto/mb/msc. W celach porównawczych zestawiono dane dot. obszarów realizacji projektów ze stawkami przypadającymi na obszary nieobjęte wsparciem. W tym celu przedstawiono przykładowe dane, w tym przypadku pochodzące z cennika operatora z woj. świętokrzyskiego (dane publikowane przez zarządcę SSPW WŚ, tj. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego). W przypadku większości średnic kabla stawki obowiązujące poza obszarem realizacji projektów są wyższe, niż na terenie realizowanych projektów. Jedynie w przypadku dzierżawy większej średnicy (powyżej 27 mm) stawki poza obszarem wsparcia cechują się większą konkurencyjnością (1 PLN przy założeniu, że średnica zaciąganego kabla może wynieść aż 40 mm).

Tabela 30. Zakres stawek za dzierżawę kanalizacji kablowej na obszarze realizacji projektów i poza nim

Lp.	Średnica zewnętrzna	Opłata netto [mb/zł/mc] - obszar realizacji projektów	Opłata netto [mb/zł/mc] - poza obszarem realizacji projektów
1.	Poniżej 10 mm	0,30	0,60
2.	Od 10 mm do 13 mm	0,40	0,80
3.	Powyżej 13 mm i do 20 mm	0,60	1,00
4.	Powyżej 20 mm i do 27 mm	0,80	1,00
5.	Powyżej 27 mm	1,20	1,00

Źródło: Dane pozyskane od Zamawiającego oraz cennik operatora przymusowego SSPW WŚ

Zakres stawek beneficjentów programu za usługę LLU mieścił się w granicach 14,19-60 PLN/szt./mc⁷³. Opłata miesięczna uwolnienia łącza abonenckiego w Ofercie ramowej wynosi z kolei 22 PLN PLN/szt./mc⁷⁴.

Z kolei poziom opłat za usługę BSA, w poszczególnych opcjach przepustowości, w zależności od beneficjenta przyjmował dość zróżnicowany poziom (w niektórych przypadkach różnica ponad 100% względem najniższej i najwyższej stawki opłat). Dane te zestawiono w poniższej tabeli z cenami spoza obszaru realizacji projektów, tj. z cennikiem BSA Orange Polska. Niestety opcje przepustowości stosowane na obszarach realizacji projektów w znacznej mierze nie współgrają z opcjami ujętymi w cenniku usług hurtowych BSA (w przypadku występowania w ww. cenniku zbieżnych konfiguracji przepustowości stawki odnosiły się do niedostępnych już w sprzedaży ofert. Należy jednak zaznaczyć, że stawki te (oraz przypadające na łącza o zbliżonej prędkości lecz w innej konfiguracji) były niższe niż w przypadku stawek za usługę BSA z obszaru realizacji projektów.

⁷² *Oferta ramowa określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń hurtowego dostępu do sieci TP, UKE.*

⁷³ Dane UKE (stan na marzec 2020).

⁷⁴ *Oferta ramowa określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń hurtowego dostępu do sieci TP, UKE..*

Tabela 31. Zakres stawek za usługę BSA na obszarze realizacji projektów

Lp.	Usługa	Opcja przepustowości	Opłata [zł/mc] obszar realizacji projektów	Opłata [zł/mc] poza obszarem realizacji projektów
1.	BSA IP Niezarządzany	100/10 Mb/s	28 - 46,80	14,81 (nie dostępne w sprzedaży)
2.	BSA IP Niezarządzany	100/30 Mb/s	32,28 - 67,56	Brak tego typu konfiguracji łącza w cenniku
3.	BSA IP Niezarządzany	300/30 Mb/s	32 - 62,40	11,26 (nie dostępne w sprzedaży)
4.	BSA IP Niezarządzany	1000/100 Mb/s	45,42	23,22
5.	BSA Ethernet	100/10 Mb/s	25,72 - 42	9,60 (nie dostępne w sprzedaży)
6.	BSA Ethernet	100/30 Mb/s	25,89 - 54,20	Brak tego typu konfiguracji łącza w cenniku
7.	BSA Ethernet	300/30 Mb/s	30,96 - 54	8,87 (nie dostępne w sprzedaży)
8.	BSA Ethernet	1000/100 Mb/s	39-47	17,17 (nie dostępne w sprzedaży)

Źródło: Dane UKE (stan na marzec 2020) oraz Cennik BSA ORANGE Polska (Strona internetowa: <http://www.hurt-orange.pl/operatorzy-krajowi/bsa/> (stan na 19.03.2020))

W wyniku przeprowadzonego badania CATI grupie kontrolnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu udało się określić średnie ceny usług hurtowych oferowanych przez te podmioty w latach 2015-2020.

Dopiero od 2020 r. badani respondenci zaczęli oferować usługę hurtowego dostępu do internetu o prędkości 30 Mb/s. Inaczej sytuacja prezentuje się w przypadku prędkości 100 Mb/s, lecz odnotowane ceny dotyczą okresu 2018-2020 (wcześniej respondenci nie mieli w ofercie hurtowego dostępu do internetu). Cena dla hurtowego dostępu do internetu o prędkości 30 Mb/s wyniosła na koniec badanego okresu 57,78 PLN, a w przypadku łącza o prędkości 100 Mb/s 82,09 PLN.

Tabela 32. Ceny hurtowe za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - podmioty niebędące beneficjentami, poza obszarami realizacji projektów

Prędkość	Okres	Średnia cena
30 Mb/s	30.09.2015	-
	30.09.2016	-
	30.09.2017	-
	30.09.2018	-
	01.06.2019	-
	01.03.2020	57,78
100 Mb/s	30.09.2015	-
	30.09.2016	-
	30.09.2017	-
	30.09.2018	250,00
	01.06.2019	250,00
	01.03.2020	82,09

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu

Podsumowując przeanalizowane w niniejszym rozdziale dane należy zauważyć, że interwencje z programu pomocowego doprowadziły do możliwości oferowania niższych stawek w zakresie świad-

czenia szerokopasmowego dostępu do internetu (w porównaniu do potencjalnych konkurentów beneficjentów - badanie metodą kontrfaktyczną). Ceny przypadające na stawki beneficjentów programu odnoszące się do usługi dostępu do internetu o wyższej prędkości, tj. 100 Mb/s (zarówno w przypadku cen detalicznych, jak i hurtowych na obszarach realizacji projektów) są bowiem znacząco niższe, niż stawki nie beneficjentów (tj. poza obszarami realizacji projektów).

5.9. Koszty realizacji infrastruktury

W rozdziale zaprezentowano wyniki przeprowadzonych badań ankietowych pozwalających na obliczenie średnich kosztów realizacji projektów, w tym w podziale na strukturę rodzajową w postaci udziału kosztów dostaw, usług i robót budowlanych. Porównano ww. strukturę przypadającą zarówno na projekty realizowane przez beneficjentów w ramach programu, jak i w zakresie komercyjnych inwestycji. Ponadto analizie poddano średnie koszty realizacji inwestycji światłowodowych w poprzedniej perspektywie finansowej oraz w trzech innych krajach UE.

Dzięki przeprowadzonemu badaniu z beneficjentami programu, możliwe stało się ustalenie średniej wysokości kosztów w ramach inwestycji szerokopasmowych w podziale na koszty dostaw, robót budowlanych i usług.

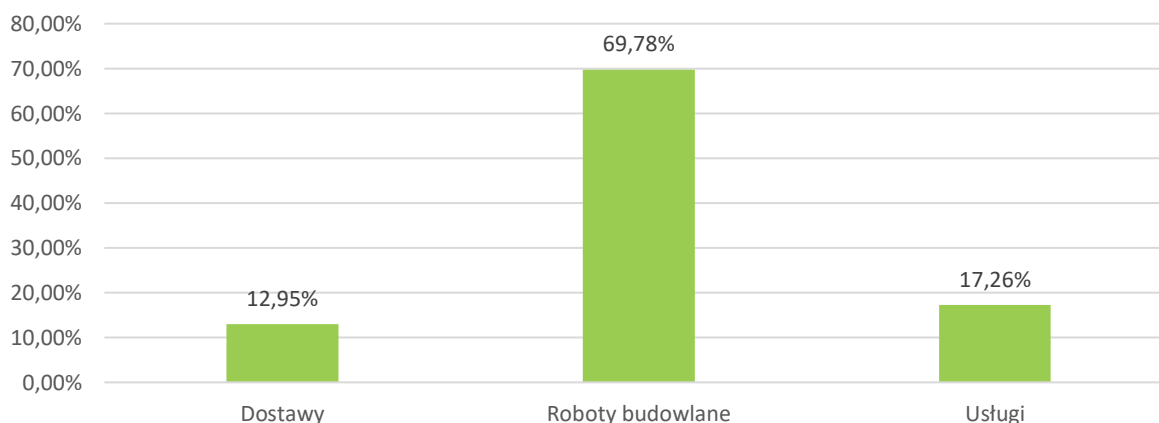
Najbardziej kosztownym aspektem badanych inwestycji okazały się być roboty budowlane, które stanowią większość wartości inwestycji (blisko 70%). Wartość nominalna robót budowlanych w ramach przebadanych projektów wyniosła blisko 1 020 mln PLN. Stosunkowo wysokie koszty przypadły również na usługi w ramach realizowanych projektów (ponad 17%, tj. ponad 252 mln PLN). Tym samym na trzeci z badanych elementów, tj. na dostawy przypadł najniższy udział kosztów w ogólnej wartości inwestycji (niecałe 13%, tj. ponad 189 mln PLN).

Tabela 33. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez beneficjentów w ramach programu

	Dostawy	Roboty budowlane	Usługi
Wartość nominalna (PLN)	189 314 583,21	1 019 777 768,55	252 277 449,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów wg stanu na kwiecień 2020 r. (n=73)

Rysunek 37. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez beneficjentów w ramach programu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania CAWI beneficjentów

5.9.1. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - komercyjne inwestycje szerokopasmowe

W wyniku przeprowadzonego badania CATI grupie kontrolnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu (badanie metodą kontrfaktyczną) możliwe stało się oszacowanie średnich kosztów w odniesieniu do kategorii robót budowlanych, dostaw i usług. Uzyskane dane pozwoliły na obliczenie średnich wartości względem podmiotów niebędących beneficjentami programu, realizujących szerokopasmowe inwestycje komercyjne.

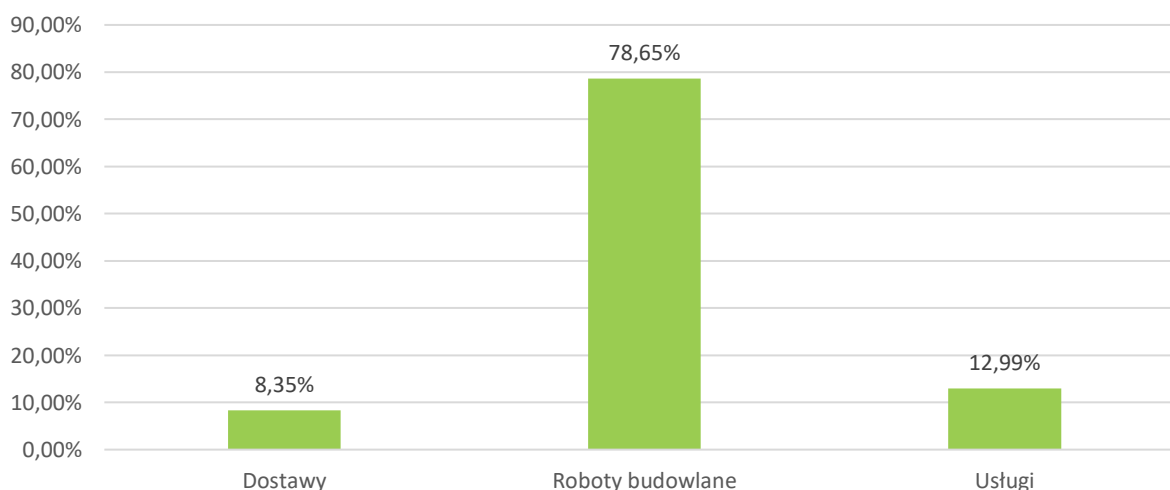
Średnie koszty inwestycji w przypadku tej grupy respondentów były zdecydowanie niższe niż w przypadku beneficjentów realizujących projekty w ramach programu (łączny koszt inwestycji poczynionych przez te podmioty wyniósł nieco ponad 778 tys. PLN). Udział poszczególnych kosztów jest jednak zbliżony do podziału przedstawionego powyżej (tj. odnoszącego się do inwestycji beneficjentów programu). Najwyższy udział kosztów ponownie przypadł na roboty budowlane (blisko 79%), które w przypadku inwestycji w ramach programu również stanowiły najbardziej kosztowny aspekt. Z kolei najniższy udział (8,35%) przypadł na dostawy, które również stanowiły najniższy element kosztowy inwestycji wspartych programem. Przytoczone dane świadczą niewątpliwie o zdecydowanie większej skali inwestycji poczynionych w analogicznym czasie przez beneficjentów programu pomocowego.

Tabela 34. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez podmioty niebędące beneficjentami programu, w PLN

	Dostawy	Roboty budowlane	Usługi
Wartość nominalna (PLN)	65 000,00	612 000,00	101 111,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu

Rysunek 38. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez podmioty niebędące beneficjentami programu, w %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi niebędącymi beneficjentami programu

5.9.2. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - inne kraje UE

W ramach analizy porównawczej zbadano średnie koszty inwestycji szerokopasmowych w innych krajach UE. Kraje dobrano względem zbliżonej sytuacji gospodarczej i gęstości zaludnienia (Hiszpa-

nia, Rumunia i Węgry), porównywalną do Polski sytuację w zakresie cyfryzacji w 2019 roku (Chorwacja) oraz (dla uwzględnienia kontrastu) Danię, cechującą się wyższymi od wskazanych krajów wskaźnikami (Wskaźnik „Digital Economy and Society Index (DESI) 2019, Connectivity”⁷⁵).

Instrumenty finansowania:

Hiszpania⁷⁶: *Agenda Digital para España* (hiszpańska strategia w zakresie rozwoju cyfrowego, w tym inwestycji szerokopasmowych, do 2020 roku) zakłada wsparcie finansowe równe 200 mln EUR na rozbudowę sieci szerokopasmowej nowej generacji w celu doprowadzenia łączności o przepustowości co najmniej 100 Mb/s do małych i średnich gmin na zidentyfikowanych białych plamach oraz poprawy sieci dosyłowych zapewniających łączność, co najmniej 30 Mb/s w innych białych obszarach. *Sekretarz Stanu ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Agendy Cyfrowej* planował przeznaczyć 277 mln EUR na opracowanie działań współfinansowanych z EFRR w ramach *Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020*. W Hiszpanii na inwestycje szerokopasmowe przeznaczono łącznie 449 milionów euro z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w ramach 11 programów operacyjnych⁷⁷.

Rumunia⁷⁸: Dokumentem dotyczącym inwestycji szerokopasmowych w Rumunii jest *Agenda Digitală pentru România 2020* (strategia w zakresie rozwoju cyfrowego, w tym inwestycji szerokopasmowych, do 2020 roku). W obecnej perspektywie finansowej 2014-2020 Rumunia finansuje inwestycje szerokopasmowe głównie z dwóch źródeł. Pierwszym z nich są europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne równe 100 mln EUR w ramach programu operacyjnego konkurencyjność⁷⁹. Ponadto, firma telekomunikacyjna Cosmote Romania uzyskała pożyczkę w wysokości 225 mln EUR od Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) w celu dalszego rozwoju infrastruktury szerokopasmowej. 75 mln EUR pochodziło bezpośrednio z EBOR, pozostałe 150 mln EUR z konsorcjum banków komercyjnych. Termin spłaty pożyczki przypadł na kwiecień 2018 roku. Korzystając z powyższych źródeł oraz środków państwowych Rumunia uruchomiła projekt Ro-NET, który wykorzystuje fundusze strukturalne (około 69 mln EUR) na rozbudowę infrastruktury szerokopasmowej na obszarach cechujących się brakiem tego rodzaju infrastruktury. Bezpośrednim beneficjentem i odbiorcą wszystkich dotacji pomocy publicznej jest *Ministerstwo Łączności i Społeczeństwa Informacyjnego* za pośrednictwem jednostki realizującej projekt, która pozostanie zarządcą nowo utworzonej infrastruktury dosyłowej.

Węgry⁸⁰: W zakresie inwestycji szerokopasmowych na Węgrzech w perspektywie finansowej 2014-2020 przeznaczono środki z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w wysokości 400 mln EUR. Środki te wykorzystywane są w ramach dwóch programów operacyjnych⁸¹, wspierając głównie rozwój publicznych sieci szerokopasmowych i rozbudowę szybkich połączeń w kraju oraz pomagając w rozbudowie sieci szerokopasmowych w regionie środkowych Węgier. W ramach pożyczek, podobnie jak w przypadku Rumunii, w okresie 2014-2020 również środki finansowe z Programu Operacyjnego Rozwój Gospodarczy i Innowacje (EDIOP/GINOP) wspierają rozwój publicznych sieci szeroko-

⁷⁵ Connectivity Broadband market developments in the EU - Digital Economy and Society Index Report 2019, str. 3.

⁷⁶ *Agenda Digital para España*, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/agenda-digital-para-espa%C3%B1a-digital-agenda-spain> [dostęp: 19.06.2019]

⁷⁷ Crecimiento Inteligente FEDER 2014-20 PO, Cataluña ERDF 2014-20 OP, Andalucía ERDF 2014-20 OP, Castilla-La Mancha ERDF 2014-20 OP, Extremadura ERDF 2014-20 OP, Aragón ERDF 2014-20 OP, Comunidad Valenciana ERDF 2014-20 OP, Murcia ERDF 2014-20 OP, Baleares ERDF 2014-20 OP, Canary Islands ERDF 2014-20 OP, Castilla y León ERDF 2014-20 OP.

⁷⁸ *Agenda Digitală pentru România 2020*, <https://www.comunicatii.gov.ro/agenda-digitala-pentru-romania-2020/> [dostęp: 19.06.2019]

⁷⁹ Programul operațional competitivitate, <http://www.poc.research.gov.ro/uploads/despre-oicercetare/documente-de-programare/programul-opera-ional-competitivitate-1.pdf> [dostęp: 19.06.2019]

⁸⁰ Gazdaságfejlesztési és Innovatív Operatív Program, <https://www.palyazat.gov.hu/download.php?objectId=53465> [dostęp: 19.06.2019]

⁸¹ Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program - Program operacyjny konkurencyjnego regionu środkowo-węgierskiego, Gazdaságfejlesztési és Innovatív Operatív Program - Program operacyjny rozwoju gospodarczego i innowacji

kopasmowych i rozbudowę szybkich połączeń. Rząd przeznaczył około 22 mln EUR zgodnie z programem EDIOP/GINOP, działaniem 3.4.1 w budżecie na 2017 r. Część budżetu na rozbudowę infrastruktury szerokopasmowej pochodzi również ze środków krajowych.

Chorwacja:

Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa (ONP)⁸² (chorwacki krajowy program ramowy na rzecz rozwoju infrastruktury szerokopasmowej na obszarach nieatrakcyjnych inwestycyjnie) jest dokumentem zawierającym wytyczne dotyczące realizacji poszczególnych projektów w ramach ONP przez lokalne gminy. Szacunkowe całkowite finansowanie programu ramowego na poziomie krajowym wynosi 257,9 mln EUR, z czego 123,1 mln EUR ma zostać sfinansowane z EFRR, zaś pozostałe 134,8 mln EUR zostanie pokryte z pożyczki udzielonej przez Europejski Bank Inwestycyjny. Oba źródła finansowania przeznaczone są dla władz publicznych na poziomie lokalnym i regionalnym (miasta, gminy i powiaty). Szacuje się, iż wkład środków prywatnych we współfinansowanie sieci szerokopasmowych w ramach realizacji programu wyniesie 120 mln EUR. Średni roczny budżet programu do roku 2023 wynosi 31,5 mln EUR.

Dania:

W Danii realizowany jest fundusz dla inwestycji szerokopasmowych (Bredbåndspuljen⁸³) do roku 2019. Fundusz ustanowiony został przez rząd kraju, zarządzany jest zaś przez Duńską Agencję Energii. Na Fundusz składa się łącznie 200 mln DKK (około 40,2 mln EUR), rozłożonych na 4 lata od 2016 r. do 2019 r. Adresatami Funduszu są stowarzyszenia gospodarstw domowych, firm i domów wakacyjnych, znajdujących się w zasięgu sieci o niskiej przepustowości.

Obowiązującym w Danii dokumentem w zakresie inwestycji szerokopasmowych jest nowa strategia na rzecz wzrostu cyfrowego w Danii (Strategi for Danmarks digitale vaekst⁸⁴), w ramach której alokację stanowi 1 mld DKK. Fundusze przeznaczone są na inicjatywy realizowane do 2025 r. w celu wzmocnienia duńskich przedsiębiorstw m.in. w zakresie infrastruktury szerokopasmowej.

Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

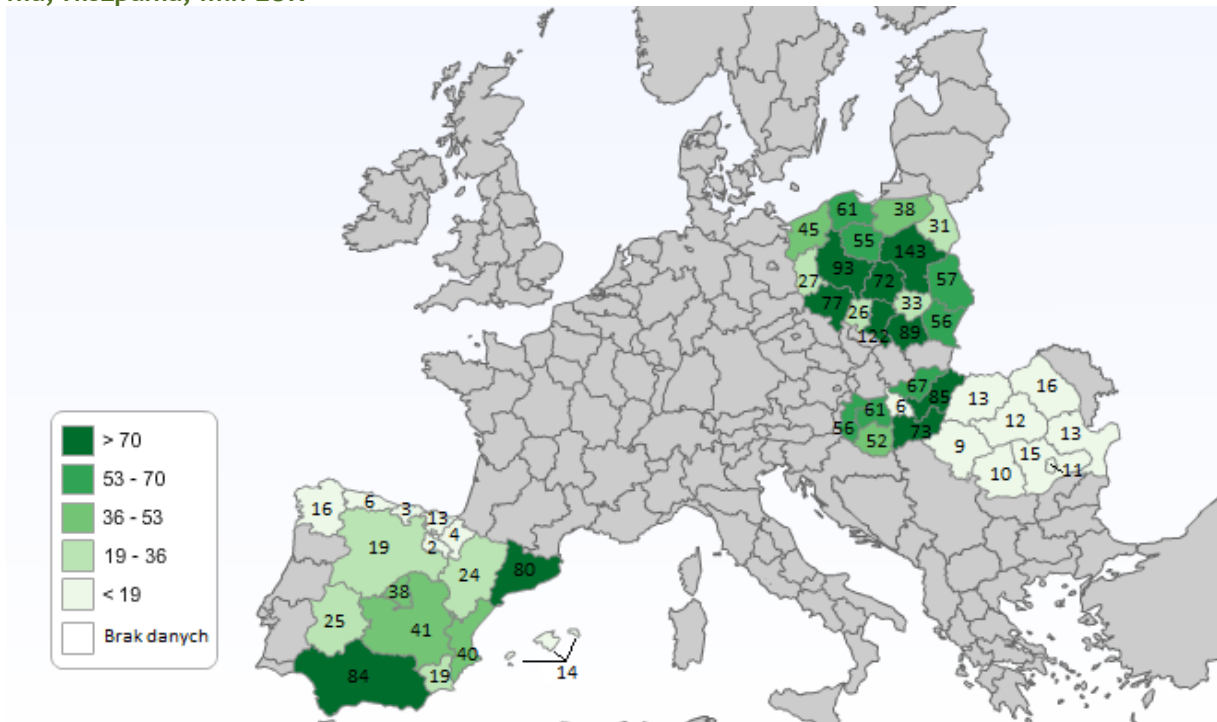
Biorąc pod uwagę poziom dofinansowania w ramach EFRR na inwestycje szerokopasmowe, Polska jest zdecydowanym liderem względem krajów poddanych analizie porównawczej. Wartość środków przeznaczonych na dofinansowanie tego typu inwestycji w Polsce przekracza łączną wartość alokacji w ramach wszystkich pozostałych krajów. Dokładne dane zaprezentowane zostały na poniższej mapie i (związanej z nią) tabeli.

⁸² <https://mmpi.gov.hr/promet/elektronicke-komunikacije-126/dokumenti-8279/8279>

⁸³ <https://ens.dk/ansvarsomraader/bredbaand/bredbaandspuljen>

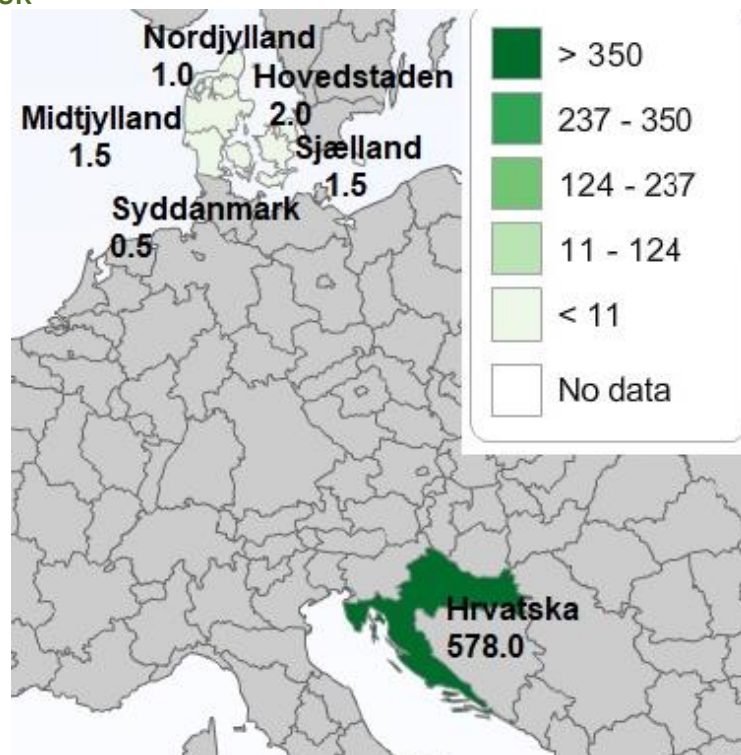
⁸⁴ <https://em.dk/publikationer/2018/strategi-for-danmarks-digitale-vaekst>

Mapa 6. Dofinansowanie w ramach EFRR na inwestycje szerokopasmowe - Polska, Węgry, Rumunia, Hiszpania, mln EUR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Platformy Inteligentnych Specjalizacji, Monitoringu TIK - ICT Monitoring - Planned ICT Investments under ESIF (http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/ict-monitoring/-/tool/search?p_auth=FLMKbIY9 [dostęp: 1.07.2019])

Mapa 7. Dofinansowanie w ramach EFRR do 2020 roku na inwestycje szerokopasmowe - Dania, Chorwacja, mln EUR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Platformy Inteligentnych Specjalizacji, Monitoringu TIK - ICT Monitoring - Planned ICT Investments under ESIF (http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/ict-monitoring/-/tool/search?p_auth=FLMKbIY9 [dostęp: 10.04.2020])

Tabela 35. Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych w ramach EFRR (dane z mapy) w mln EUR

Kraj	Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych wg regionów [EUR]	Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych wg Programów Operacyjnych [EUR]
Polska	<ul style="list-style-type: none"> — Woj. mazowieckie - 143 M — Woj. śląskie - 122 M — Woj. wielkopolskie - 93 M — Woj. małopolskie - 89 M — Woj. dolnośląskie - 77 M — Woj. łódzkie - 72 M — Woj. pomorskie - 61 M — Woj. lubelskie - 57 M — Woj. podkarpackie - 56 M — Woj. kujawsko-pomorskie - 55 M — Woj. zachodniopomorskie - 45 M — Woj. warmińsko-mazurskie - 38 M — Woj. świętokrzyskie - 33 M — Woj. podlaskie - 31 M — Woj. lubuskie - 27 M — Woj. opolskie - 26 M 	— 2014PL16RFOP002 - 1,020 M
Węgry	<ul style="list-style-type: none"> — Észak-Alföld - 85 M — Dél-Alföld - 73 M — Észak-Magyarország - 67 M — Közép-Dunántúl - 61 M — Nyugat-Dunántúl - 56 M — Dél-Dunántúl - 52 M — Közép-Magyarország - 6 M 	<ul style="list-style-type: none"> — 2014HU16M00P001 - 394 M — 2014HU16M20P002 - 6 M
Rumunia	<ul style="list-style-type: none"> — Nord-Est - 16 M — Sud - Muntenia - 15 M — Nord-Vest - 13 M — Sud-Est - 13 M — País Vasco - 13 M — Centru - 12 M — Bucuresti - Ilfov - 11 M — Sud-Vest Oltenia - 10 M — Vest - 9 M 	— 2014RO16RFOP001 - 100 M
Hiszpania	<ul style="list-style-type: none"> — Andalucía - 84 M — Cataluña - 80 M — Castilla-La Mancha - 41 M — Comunidad Valenciana - 40 M — Comunidad De Madrid - 38 M — Extremadura - 25 M — Aragón - 24 M — Castilla Y León - 19 M — Región De Murcia - 19 M — Canarias - 18 M — Galicia - 16 M — Islas Baleares - 14 M — Principado de Asturias - 6 M — Comunidad Foral De Navarra - 4 M — Cantabria - 3 M — La Rioja - 2 M — Ciudad Autónoma De Ceuta - 1 M — Ciudad Autónoma De Melilla - 1 M 	<ul style="list-style-type: none"> — 2014ES16RFOP001 - 278 M — 2014ES16RFOP011 - 6 M — 2014ES16RFOP003 - 34 M — 2014ES16RFOP010 - 29 M — 2014ES16RFOP014 - 18 M — 2014ES16RFOP004 - 17 M — 2014ES16RFOP013 - 11 M — 2014ES16RFOP019 - 10 M — 2014ES16RFOP006 - 8 M — 2014ES16RFOP007 - 5 M — 2014ES16RFOP009 - 4 M

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Platformy Inteligentnych Specjalizacji, Monitoringu TIK - ICT Monitoring - Planned ICT Investments under ESIF (http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/ict-monitoring/-/tool/search?p_auth=FLMKbIY9) [dostęp: 1.07.2019])

Tabela 36. Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych do 2020 w ramach EFRR (dane z mapy) w mln EUR - Dania, Chorwacja

Kraj	Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych wg regionów [EUR]
Dania	— Nordjylland - 1 M — Midtjylland - 1,5 M — Hovedstaden - 2 M — Sjælland - 1,5 M — Syddanmark - 0,5 M
Chorwacja	— Hrvatska - 578 M

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Platformy Inteligentnych Specjalizacji, Monitoringu TIK - ICT Monitoring - Planned ICT Investments under ESIF (http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/ict-monitoring/-/tool/search?p_auth=FLMKbIY9) [dostęp: 10.04.2020])

Przykładowe inwestycje szerokopasmowe w obecnej perspektywie finansowej 2014-2020

Hiszpania

Tytuł: Stworzenie sieci światłowodowej w hiszpańskiej comarca Llanos de Olivenza

Celem projektu były prace budowlane w zakresie instalacji sieci światłowodowej w hiszpańskiej comarca Llanos de Olivenza. Rok realizacji - 2019. Na inwestycję przeznaczono kwotę 247 933,88 EUR.

Rumunia

Tytuł: Rural areas of Romania get broadband coverage

Rumuński projekt RO-NET rozszerzył zasięg sieci szerokopasmowych, budując sieci dystrybucji w ponad 700 miejscowościach w całym kraju gdzie nie były one wcześniej dostępne i gdzie nie było planów ich rozwoju przez sektor prywatny. Dostęp do szerokopasmowego Internetu cechuje się prędkością ponad 30 megabitów na sekundę, a w 99% przypadków jest przesyłany do lokalnych punktów dostępowych za pomocą kabli światłowodowych. Infrastruktura obsługuje około 200 000 gospodarstw domowych, 399 000 osób i ponad 8 000 instytucji publicznych i firm prywatnych. Okres realizacji obejmuje lata 2014 - 2020, zaś kwota przeznaczona na inwestycje wynosi 66 617 938 euro (45 779 730 euro - środki unijne, 20 838 208 - środki własne)

Węgry

Tytuł: Szélessávú körzethálózat fejlesztése támogatása (Wsparcie rozwoju sieci szerokopasmowych)

Celem projektu jest wsparcie budowy nowoczesnej, optycznej sieci szerokopasmowej we wszystkich miejscowościach na Węgrzech, gdzie sieć jeszcze nie została zbudowana. Rezultat to niemal 3000 km wybudowanej optycznej sieci kablowej, dzięki której dostęp do najnowocześniejszej infrastruktury telekomunikacyjnej uzyskało 500 miejscowości. Okres realizacji obejmuje lata 2014 - 2020. Koszt projektu równy jest 38 334 750 euro.

Chorwacja:

W 2019 roku chorwacki Rząd przyjął krajowy program rozwoju wspólnej infrastruktury szerokopasmowej, który ma na celu wdrożenie państwowych sieci otwartego dostępu w celu zapewnienia łączności z Internetem na obszarach wiejskich, w których nie ma dostępu szerokopasmowej infrastruktury. Wartość projektu to 770,6 mln HKR (100,9 mln EUR).

Dania:

„Umiejętności cyfrowe dla wszystkich” to jeden z sześciu strategicznych obszarów planu rozwoju cyfrowego Danii. „Duński pakt technologiczny”, jedna z inicjatyw zawartych w krajowym planie rozwoju zakłada inicjatywy mające na celu poprawę umiejętności STEM (ang: Science, Technology, Engineering & Mathematics - nauki ścisłe, technologia, inżynieria i matematyka), w tym poprzez rozwój infrastruktury szerokopasmowej. Każdego roku w latach 2019-2022 20 milionów DKK (około 2,7 miliona EUR). Wartość projektu to 80 mln DKK (10,7 mln EUR).

Wymienione powyżej wiodące projekty w zakresie aktualnych inwestycji szerokopasmowych nie są niestety realizowane w formie umożliwiającej wskazanie struktury kosztów w układzie rodzajowym poddanym niniejszej analizie (usługi/dostawy/roboty budowlane).

Niemniej, na potrzeby niniejszej analizy poniżej zestawiono wartość wskazanych powyżej projektów ze strukturą procentową udziału poszczególnych kategorii kosztowych wynikającą z badań przeprowadzonych z polskimi beneficjentami PO PC (wskazaną w poprzednich podrozdziałach). Ze względu na podobny charakter inwestycji względem obecnie zagranicznych projektów, zabieg ten pozwala na poznanie szacunkowych kosztów rodzajowych w przeliczeniu na jeden projekt realizowany w poszczególnych krajach.

Ponadto, warto zwrócić uwagę na (podobnie jak w przypadku projektów PO PC) rozległą skalę działań realizowanych w ramach wskazanych projektów (w ujęciu geograficznym). Cechują się one znacznym wpływem na zwiększenie dostępności usług w lokalizacjach w których dotychczas występował problem z dostępem do sieci szerokopasmowej. Z tego względu warto zwrócić uwagę na długość sieci dystrybucyjnej wybudowanej w ich ramach. W przypadku rumuńskiego projektu RO-NET mowa aż o 4 843 km sieci. Tym samym, koszt w przeliczeniu na 1 km sieci dystrybucyjnej wyniósł 13 756 EUR. Podobnie sytuacja prezentuje się w przypadku Węgier, gdzie prezentowany projekt zakłada realizację robót budowlanych skutkujących powstaniem aż 3 000 km sieci (średni koszt w przeliczeniu na 1 km wyniósł tym samym 12 778 EUR)⁸⁵. Duża skala geograficzna przedsięwzięcia potwierdza tym samym zakładany wysoki udział procentowy kosztów robót budowlanych w ogólnej wartości projektu, co pozytywnie świadczy o możliwości estymacji struktury kosztowej z projektów realizowanych obecnie w ramach PO PC.

Tabela 37. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - inne kraje UE

Kraj	Wartość nominalna analizowanego projektu (EUR)	Dostawy (EUR)	Roboty budowlane (EUR)	Usługi (EUR)
Hiszpania	247 933,88	6 512,33	200 748,97	40 672,58
Rumunia	66 617 938,00	1 749 813,38	53 939 712,52	10 928 412,10
Węgry	38 334 750,00	1 006 915,86	31 039 168,38	6 288 665,76
Chorwacja	100 900 000,00	2 650 279,72	81 697 470,03	16 552 250,25
Dania	10 700 000,00	281 050,48	8 663 656,39	1 755 293,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz badań z beneficjentami

5.9.3. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - na lata 2017 - 2013

Analizie średnich kosztów dostaw, robót budowlanych i usług poddano również projekty realizowane w ramach poprzedniej perspektywy finansowej, tj. 2007-2013. Projekty z zakresu wspierania inwestycji szerokopasmowych realizowane były w ramach trzech Programów, tj.

- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013;

⁸⁵ Brak dostępnych informacji o długości sieci budowanej w ramach projektu hiszpańskiego (Creación de la red de fibra óptica de los Llanos de Olivenza)

- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013;
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013⁸⁶:

W ramach OP 8. *Spółeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki* realizowane było działanie 8.4 *Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”*, które miało na celu zapewnienie możliwości bezpośredniego dostarczania usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu dla użytkowników. W ramach działania realizowane były projekty dofinansowujące inwestycje szerokopasmowe w zakresie infrastruktury.

Zgodnie ze sprawozdaniem końcowym, w ramach ww. działania zakontraktowano 526 projektów w zakresie budowy infrastruktury dostępu do internetu na etapie „ostatniej mili”, a łączna wartość tychże projektów wyniosła 756,49 mln PLN⁸⁷.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013⁸⁸:

Działania realizowane w ramach OP II *Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego* dotyczyły rozbudowy krajowej infrastruktury szerokopasmowej. Działanie II.1 *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej* ukierunkowane było na rozbudowę i modernizację sieci telekomunikacyjnej w celu stworzenia infrastruktury Internetu szerokopasmowego. Realizowane projekty polegały m.in. na budowie ponadregionalnej sieci szerokopasmowej składającej się z 5 regionalnych sieci szkieletowych województw Polski Wschodniej. Ponadto zrealizowano 74 projekty konkursowe na budowę infrastruktury dostępowej sieci szerokopasmowej, tzw. „ostatniej mili”. Łącznie na ww. projekty przeznaczono środki w wysokości 295 mln EUR, przy czym wartość projektów konkursowych wyniosła 40 mln EUR⁸⁹.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013⁹⁰:

Jedną z osi priorytetowych WRPO 2007-2013 była OP II *Infrastruktura komunikacyjna*, w ramach, której realizowane było działanie 2.8 *Zapewnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego*. Wdrażane projekty związane były z budową, rozbudową bądź przebudową szerokopasmowych sieci szkieletowych lub dystrybucyjnych oraz systemów lub centrów zarządzania sieciami teleinformatycznymi wraz z ich wyposażeniem. Jak wynika ze Sprawozdania końcowego z wdrażania WRPO na lata 2007-2013 wartość dofinansowania UE na podstawie skorygowanych wniosków o płatność w zakresie działania 2.8 wyniosła 24 468 326,63 EUR, a wsparciem objęto 22 projekty⁹¹.

Struktura rodzajowa kosztów

Jak wynika z przeprowadzonych prac badawczych, w tym z informacji przekazanych od Instytucji Zarządzających wspomnianymi Programami, projekty wdrażane w ich ramach realizowane były w głównej mierze jako łączne kontrakty na budowę sieci i dostawę sprzętu, często w formule „za-projektuj i wybuduj” co skutkowało odnoszeniem się faktur za wykonane działania do całości kontraktu, bez możliwości wyodrębnienia kosztów w układzie rodzajowym poddanym niniejszej analizie (usługi/dostawy/roboty budowlane). Tym samym również systemy monitoringowe odpowiednie dla powyższych Programów oraz dane z wniosków o płatność (częściowe i końcowe) nie pozwalają na wyodrębnienie kosztów w tymże układzie.

⁸⁶ Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013, Warszawa, 27.06.2013

⁸⁷ Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013

⁸⁸ *Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007 - 2013. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 - 2013. Szczegółowy opis osi priorytetowych*, Warszawa, 28.04.2009

⁸⁹ Sprawozdanie końcowe z realizacji PORPW 2007-2013.

⁹⁰ Źródło danych:

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 - 2013. Szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego, Poznań, listopad 2016.

Sprawozdanie końcowe z wdrażania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

⁹¹ Sprawozdanie końcowe z wdrażania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Niemniej, na potrzeby niniejszej analizy poniżej zestawiono średnią wartość projektów zrealizowanych w ramach poszczególnych Programów ze strukturą procentową udziału poszczególnych kategorii kosztowych wynikającą z badań przeprowadzonych z beneficjentami PO PC (wskazaną w poprzednich podrozdziałach). Ze względu na podobny charakter inwestycji względem obecnie realizowanych projektów, zabieg ten pozwala na poznanie szacunkowych kosztów rodzajowych w przeliczeniu na jeden projekt realizowany w Programach poprzedniej perspektywy finansowej.

Podobnie jak w przypadku wcześniejszej analizy projektów realizowanych w innych krajach UE, również i w tym przypadku warto podkreślić, że udzielane wsparcie w ramach poprzedniej perspektywy cechowało się szeroką skalą działań (w ujęciu geograficznym). W przypadku WRPO 2017-2013 działanie poskutkowało powstaniem sieci o długości aż 2 733,82 km, co w przeliczeniu na 1 km daje koszt 8 950 EUR. W przypadku Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 długość wybudowanej sieci wyniosła aż 10 424 km (3 837,30 EUR w przeliczeniu na 1 km⁹²). Wskaźniki monitoringowe działania 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 nie odnoszą się do długości wybudowanej sieci, lecz analizując zakres realizowanych projektów również wnioskować można o bardzo szerokiej skali geograficznej działań.

Duża skala geograficzna przedsięwzięć potwierdza tym samym zakładany wysoki udział procentowy kosztów robót budowlanych w ogóle wartości projektu, co pozytywnie świadczy o możliwości estymacji struktury kosztowej z projektów realizowanych obecnie w ramach PO PC.

Tabela 38. Szacunkowa struktura rodzajowa kosztów w ramach projektów realizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej

Program	Średnia wartość nominalna projektu (EUR)	Dostawy (EUR)	Roboty budowlane (EUR)	Usługi (EUR)
PO IG 2007-2013	324 657,79	8 527,59	262 871,36	53 258,84
PO RPW 2007-2013	540 540,54 ⁹³	14 198,05	437 668,93	88 673,56
WRPO 2007-2013	1 112 196,67	29 213,40	900 531,76	182 451,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz badań z beneficjentami

5.10. Efektywność wsparcia i zaangażowanie środków własnych

5.10.1. Efektywność wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego

W pierwszej kolejności poddano analizie efektywność wsparcia PO PC w latach 2014-2020. Uwzględniono następujące dane:

- całkowite wartości projektów (jednostkowo i globalnie),
- całkowite kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu (jednostkowo i globalnie),
- wysokość dofinansowania (jednostkowo i globalnie),
- okres realizacji projektów,
- wartości wskaźników produktu - długość sieci szerokopasmowej [km] (jednostkowo i globalnie),

⁹² Przy uwzględnieniu wyłącznie projektów konkursowych.

⁹³ Liczba dotyczy średniej wartości jednego projektu konkursowego.

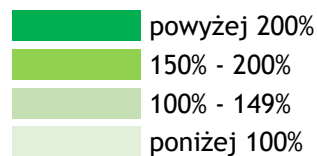
- wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego - dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10) [szt.] (jednostkowo i globalnie).⁹⁴

Wymienione powyżej dane zostały umieszczone w tabeli 56 w załączniku nr 10.2

Wskaźnik efektywności PO PC w latach 2014-2020 obliczono odnosząc rzeczywiste liczby gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s do minimalnych wartości efektów wsparcia, tj. minimalnej liczby gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem (wynikających z ogłoszonej dokumentacji konkursowej).

$$\text{Wskaźnik efektywności} = \frac{\text{Liczba gosp.domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s}}{\text{Minimalna liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem}} * 100\%$$

Analizę wskaźnika efektywności PO PC oparto na następujących przedziałach procentowych, które wyróżniono za pomocą wskazanych kolorów:

Zaprezentowano także szacunkowy koszt przyłączenia jednego gospodarstwa domowego do szerokopasmowego dostępu do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s.

W ramach PO PC realizowanych jest 157 projektów, a ich wartość finansowa wynosiła: 6 742 873 335,17 zł, z czego największa wartość projektu to: 158 955 840,22 zł (2,35% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 200%). Natomiast najniższa wartość projektu to: 2 534 292,81 zł (0,04% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 136%). Na podstawie dokumentacji konkursowej założono, że zasięgiem szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s powinno zostać objętych minimum 1 273 305 gospodarstw domowych. Natomiast beneficjenci na etapie wnioskowania o wsparcie zadeklarowali, iż po realizacji wspartych projektów w zasięgu szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s znajdzie się 1 953 148 gospodarstw domowych, co stanowi wartość o 53,4% większą od wskazanej w dokumentacji konkursowej. Z kolei w PO PC założono, iż do 2023 roku zasięgiem szerokopasmowej sieci powinno zostać objętych 726 517 gospodarstw domowych. Odnosząc liczbę gospodarstw domowych zadeklarowaną przez beneficjentów do objęcia zasięgiem szerokopasmowego internetu (tj. 1 953 148) do wartości określonej w PO PC (tj. 726 517), należy zauważyć, że również w tym przypadku efektywność PO PC jest bardzo wysoka - liczba gospodarstw domowych zadeklarowanych do objęcia zasięgiem szerokopasmowej sieci jest o 169% wyższa, niż ta, którą pierwotnie określono w PO PC. 70% projektów osiągnęła efektywność na poziomie 100% - 149%, co oznacza, że liczba gospodarstw domowych objętych dostępem do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30 Mb/s była wyższa niż zakładana podczas naboru projektu do konkursu. Niemal ¼ projektów osiągnęła efektywność w przedziale 150%-200%. Efektywność równej i powyżej 200% dotyczy 12 projektów, co stanowi blisko 8% ogółu projektów korzystających ze wsparcia finansowego w ramach PO PC. Taki wynik informuje, że beneficjenci programu obejmą zasięgiem sieci ponad dwukrotną liczbę gospodarstw domowych do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30

⁹⁴ Dane w ujęciu globalnym stanowią procentowe wyliczenie wartości poszczególnych wymienionych zmiennych z ogólnej ich wartości.

Mb/s niż zakładana pierwotnie minimalna liczba określona w dokumentacji konkursowej. Należy zauważyć, że najwyższą efektywność tj. 296% osiągnął projekt o wartości 25 040 642,68 zł, gdzie wyliczony koszt przyłączenia jednego gospodarstwa domowego do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30 Mb/s był jednym z najniższych spośród projektów realizowanych w ramach PO PC i wyniósł 1 392,31 zł. Najniższy koszt przyłączenia jednego gospodarstwa domowego do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30 Mb/s to 1 210,58 zł oraz 1 293,43 zł. Natomiast najwyższy koszt przyłączenia jednego gospodarstwa domowego do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30 Mb/s - 8 661,94 zł - należy do projektu, którego wskaźnik efektywności to 100%. Średni koszt przyłączenia jednego gospodarstwa domowego do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 30 Mb/s wyniósł 4 097,98 zł.

Efektywność programu pomocowego omówiono także w drodze przeprowadzonych wywiadów IDI. Należy podkreślić, że ich uczestnicy podkreślali jego wysoką efektywność oraz skuteczność. Zaznaczali pozytywny wpływ PO PC na rozwój rynku telekomunikacyjnego w Polsce, przejawiający się w możliwości budowy sieci szerokopasmowej w miejscach, które nie są atrakcyjne dla inwestorów komercyjnych bez dodatkowego wsparcia finansowego z PO PC. Beneficjenci programu podkreślali także znaczenie programu dla rozwoju firm telekomunikacyjnych oraz wzrost jakości oferowanych przez nie usług (ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do sieci światłowodowej). Dodatkowo przedstawiciele instytucji o charakterze specjalistycznym dla osi I PO PC podkreślali wysoką efektywność programu w odniesieniu do innowacyjnego realizowanego podejścia opierającego się na podłączeniu szkół do sieci szerokopasmowej, co stanowi novum w skali Europy. Respondenci zauważyli także, że wysoka efektywność programu przybliżyła do realizacji celu na 2025 roku, zakładającego przyłączenie do sieci szerokopasmowej o wyższej przepustowości tj. 100 Mb/s.

Tabela 39. Efektywność PO PC w latach 2014-2020

lp.	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego	Wskaźnik efektywności	lp.	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego	Wskaźnik efektywności
1	2 591,79	193%	80	4 327,89	178%
2	3 909,62	146%	81	2 185,21	214%
3	3 038,01	142%	82	1 728,61	136%
4	2 406,59	140%	83	5 028,42	163%
5	3 843,94	115%	84	2 715,56	129%
6	3 773,92	143%	85	2 670,21	133%
7	3 450,99	123%	86	1 794,82	136%
8	5 640,33	105%	87	2 124,72	229%
9	6 704,96	105%	88	2 709,23	152%
10	5 507,69	103%	89	2 676,00	138%
11	4 752,07	108%	90	1 877,88	176%
12	2 926,29	105%	91	1 571,69	131%
13	3 508,87	106%	92	3 754,81	132%
14	4 934,22	100%	93	4 384,67	142%
15	5 640,43	112%	94	6 152,89	127%
16	4 606,19	103%	95	4 662,34	136%
17	5 514,44	101%	96	3 742,02	139%
18	5 109,90	102%	97	3 021,72	137%
19	5 501,34	105%	98	2 000,99	137%
20	6 446,64	114%	99	2 683,72	157%
21	5 491,02	109%	100	2 444,32	171%
22	5 550,50	197%	101	2 665,26	181%
23	4 177,02	177%	102	4 260,87	151%
24	3 589,78	160%	103	4 548,70	128%
25	5 640,54	161%	104	4 254,98	155%
26	3 920,52	145%	105	3 909,31	100%
27	3 655,90	131%	106	3 645,90	117%
28	4 197,42	141%	107	5 912,68	165%
29	4 377,36	127%	108	5 179,47	174%

lp.	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego	Wskaźnik efektywności	lp.	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego	Wskaźnik efektywności
30	4 354,55	155%	109	2 888,60	134%
31	6 281,24	110%	110	3 109,11	147%
32	4 198,47	131%	111	3 363,63	133%
33	5 088,05	113%	112	3 693,56	146%
34	4 959,02	114%	113	3 280,71	132%
35	3 581,33	110%	114	2 415,73	143%
36	4 247,83	113%	115	1 293,43	143%
37	5 173,80	100%	116	3 410,84	151%
38	4 434,97	136%	117	3 485,69	161%
39	5 347,27	109%	118	2 691,41	133%
40	2 437,43	134%	119	2 729,41	174%
41	3 222,01	139%	120	3 376,19	161%
42	2 782,29	185%	121	4 368,13	135%
43	3 378,83	129%	122	4 998,51	125%
44	3 770,47	108%	123	4 018,04	138%
45	2 817,39	150%	124	3 510,65	173%
46	3 467,65	132%	125	3 670,96	141%
47	4 597,83	121%	126	3 425,24	141%
48	4 653,26	126%	127	4 114,84	107%
49	4 596,93	202%	128	2 952,49	185%
50	4 340,54	132%	129	3 680,39	200%
51	2 447,91	138%	130	2 559,38	190%
52	5 324,39	116%	131	2 922,81	200%
53	3 351,20	131%	132	4 031,62	201%
54	1 693,43	202%	133	3 166,62	163%
55	3 537,57	141%	134	5 423,96	119%
56	3 474,51	134%	135	5 992,28	101%
57	3 967,00	177%	136	6 374,66	102%
58	4 026,05	142%	137	5 149,49	117%
59	3 127,28	120%	138	8 456,30	111%
60	3 333,18	115%	139	5 650,32	105%
61	3 593,77	131%	140	5 887,49	106%
62	3 558,33	152%	141	6 489,33	114%
63	4 039,90	131%	142	5 478,75	107%
64	4 511,90	121%	143	6 736,16	117%
65	1 210,58	145%	144	8 661,94	100%
66	5 187,39	110%	145	5 785,05	101%
67	2 560,30	134%	146	4 935,72	106%
68	1 392,31	296%	147	5 874,24	109%
69	5 363,32	204%	148	5 543,91	120%
70	2 077,34	236%	149	4 600,09	101%
71	2 911,58	193%	150	4 427,77	121%
72	8 181,98	130%	151	5 669,04	114%
73	6 068,17	116%	152	4 140,05	112%
74	2 656,10	224%	153	5 948,69	100%
75	2 852,27	183%	154	5 211,89	101%
76	3 669,08	181%	155	5 227,64	102%
77	4 669,30	199%	156	3 796,35	128%
78	5 885,87	202%	157	3 401,07	113%
79	3 917,03	163%	Ogółem	3 452,93	153%

Źródło: Dane z odpowiedniego systemu monitoringowego

Analizie efektywność wsparcia PO PC w latach 2014-2020 poddano także czwarty konkurs w zakresie możliwym do określenia na podstawie dokumentacji konkursowej (brak rozstrzygnięcia konkursu). W ramach analizy obliczono: wysokość dofinansowania rozumianą w tym przypadku jako maksymalną kwotę dofinansowania (jednostkowo i globalnie), minimalną liczbę gospodarstw domowych do

objęcia zasięgiem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10) [szt.] (jednostkowo i globalnie)⁹⁵, koszt podłączenia jednego gospodarstwa domowego. Wymienione powyżej dane zostały umieszczone w tabeli 57 w załączniku nr 10.2

W ramach czwartego konkursu PO PC do realizacji wytypowano 35 obszarów spośród 11 województw. Przy założeniu, że w każdym obszarze dofinansowanie wyniesie maksymalną wartość (85,0%), to wartość projektów zrealizowanych na 35 obszarach wyniesie nieco ponad 680 mln zł, z czego największa wartość projektu to 26 971 253,52 zł (3,96% wartości wszystkich projektów), natomiast najmniejsza 8 472 045,35 zł (1,24% wartości wszystkich projektów). Na podstawie dokumentacji konkursowej założono, że zasięgiem szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s powinno zostać objętych minimum 249 925 gospodarstw domowych, a średnia wartość przyłączenia jednego gospodarstwa domowego przy takich założeniach wyniesie 2 768,23 zł. Analizując poszczególne projekty najniższy koszt przyłączenia gospodarstwa domowego wyniesie 1 657,34 zł, a najwyższy koszty przekroczy 3 700 zł (3 704,84 zł).

W następnej kolejności dokonano analizy efektywności innych krajowych programów pomocowych:

- 1) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013: Priorytet II Infrastruktura Komunikacyjna - Działanie 2.8. Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego,
- 2) Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007 - 2013: Oś priorytetowa II: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego - Działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej,
- 3) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013: Priorytet VIII Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki - Działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”.

W ramach analizy efektywności działania 2.8. Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego WRPO na lata 2007-2013 poddano analizie następujące dane:

- całkowite wartości projektów (jednostkowo i globalnie),
- całkowite kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu (jednostkowo i globalnie),
- wysokość dofinansowania (jednostkowo i globalnie),
- okres realizacji projektów,
- wartości wskaźników produktu - długość wybudowanej sieci NGA (sieci internetowej nowej generacji) (km) (jednostkowo i globalnie),
- wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego - liczbę osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu (osoby) (jednostkowo i globalnie).⁹⁶

Wymienione powyżej dane zostały umieszczone w tabeli w załączniku nr 10.2

Wskaźnik efektywności programu obliczono odnosząc realną liczbę osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu do jej zakładanej wartości. Zaprezentowano także szacunkowy koszt przyłączenia jednej osoby do szerokopasmowego Internetu.

$$\text{Wskaźnik efektywności} = \frac{\text{Liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu}}{\text{Docelowa liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu}} * 100\%$$

⁹⁵ Dane w ujęciu globalnym stanowią procentowe wyliczenie wartości poszczególnych wymienionych zmiennych z ogólnej ich wartości.

⁹⁶ Dane w ujęciu globalnym stanowią procentowe wyliczenie wartości poszczególnych wymienionych zmiennych z ogólnej ich wartości.

Wartość finansowa projektów w WRPO wynosiła: 338 478 905,72 zł, z czego największa wartość projektu to: 24 246 104,40 zł (7,16% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 100%). Natomiast najniższa wartość projektu to: 1 006 876,77 zł (0,30% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 100%). Wszystkie projekty realizowane w ramach działania 2.8. Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego WRPO na lata 2007-2013 osiągnęły wartość wskaźnika efektywności na poziomie 100%, co oznacza, że przyłączono do szerokopasmowego Internetu taką liczbę osób, jaką zakładano pierwotnie. Najniższy koszt przyłączenia jednej osoby do szerokopasmowego internetu wynosił 1 094,92 zł. Dotyczył on projektu o łącznej wartości 23 466 516,75 zł, czyli projektu, który pod względem wielkości wartości plasował się na drugim miejscu w skali wszystkich projektów realizowanych w ramach działania 2.8. Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego WRPO na lata 2007-2013. Natomiast największy koszt przyłączenia jednej osoby do szerokopasmowego internetu to: 2 189,02 zł Średni koszt przyłączenia jednej osoby do szerokopasmowego internetu wyniósł: 1 595,71 zł.

Tabela 40. Wskaźnik efektywności WRPO w latach 2007-2013

Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do sieci	Wskaźnik efektywności	Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do sieci	Wskaźnik efektywności
1	2 189,02	100%	12	1 580,94	100%
2	1 962,14	100%	13	1 609,17	100%
3	1 166,47	100%	14	2 086,29	100%
4	1 415,02	100%	15	1 744,78	100%
5	1 399,20	100%	16	1 104,19	100%
6	1 525,57	100%	17	1 863,16	100%
7	2 001,01	100%	18	1 457,09	100%
8	1 872,86	100%	19	1 491,35	100%
9	1 383,09	100%	20	1 626,90	100%
10	1 595,32	100%	21	1 273,69	100%
11	1 663,44	100%	22	1 094,93	100%

Źródło: Dane z odpowiedniego systemu monitoringowego

W następnej kolejności analizie poddano działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej realizowane w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013. Uwzględniono następujące dane dotyczące realizowanych projektów:

- całkowite wartości projektów (jednostkowo i globalnie),
- całkowite kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu (jednostkowo i globalnie),
- wysokość dofinansowania (jednostkowo i globalnie),
- okres realizacji projektów,
- wartości wskaźników produktu - długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego (km) (jednostkowo i globalnie),
- wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego - liczbę osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (jednostkowo i globalnie).⁹⁷

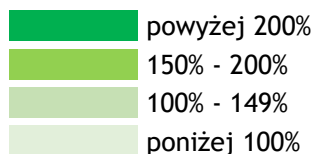
Wymienione powyżej dane zostały umieszczone w tabeli w załączniku nr 10.2

Wskaźnik efektywności programu obliczono odnosząc rzeczywiste osiągnięte liczby osób, które mogły uzyskać dostęp do internetu do docelowej liczby osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu.

⁹⁷ Dane w ujęciu globalnym stanowią procentowe wyliczenie wartości poszczególnych wymienionych zmiennych z ogólnej ich wartości.

$$\text{Wskaźnik efektywności} = \frac{\text{Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu}}{\text{Docelowa liczba osób, które mogły uzyskać dostęp do internetu}} * 100\%$$

Analizę wskaźnika efektywności PO RPW działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej na lata 2007-2013 oparto na następujących przedziałach procentowych, które wyróżniono za pomocą kolorów:

Zaprezentowano także szacunkowy koszt przyłączenia jednej osoby do internetu.

Podczas analizy wskaźnika efektywności PO RPW działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej na lata 2007-2013 brano pod uwagę 66 projektów zakwalifikowanych do finansowania w ramach tego programu. Wartość tych projektów to: 350 112 258,61 zł, z czego największa wartość projektu to 27 425 554,77 zł (7,83% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 117%). Natomiast najniższa wartość projektu to: 784 013,94 zł (0,22% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 147%). W PO RPW zakładano, że docelowa liczba osób objętych dostępem do internetu wyniesie 87 582. Natomiast dostęp do internetu uzyskało 113 969 osób. Aż 82% analizowanych projektów osiągnęła wskaźnik efektywności w przedziale od 100% do 149%, z czego 70% (tj. 38 projekty) charakteryzowało się 100% efektywnością. 7 projektów osiągnęło efektywność powyżej 200%. Należy nadmienić, że 1 realizowany projekt wykazał wskaźnik efektywności - 533%, co stanowi najwyższy poziom wskaźnika w ramach realizacji omawianego programu pomocowego. Wskaźnik efektywności mieszczący się w przedziale 150%-200% odnosił się do 4 projektów realizowanych w programie. Tylko jeden realizowany projekt nie osiągnął zakładanej liczby docelowej osób objętych dostępem do internetu. Jednakże jego wartość wskaźnika efektywności plasowała się na poziomie 99%, do osiągnięcia zakładanej docelowej liczby, zabrakło 20 osób, które uzyskałyby możliwość dostępu do internetu. Najwyższy koszt przyłączenia do internetu to 20 743,40 zł, natomiast najniższy wyniósł: 291,74 zł. Należy odnotować, że najniższe koszty przyłączenia jednej osoby do internetu osiągały projekty o najwyższych wskaźnikach efektywności. Średni koszt przyłączenia jednej osoby do internetu wyniósł: 5 866,57 zł.

Tabela 41. Wskaźnik efektywność PO RPW w latach 2007-2013

Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności	Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności
1	2 805,33	100%	37	519,31	104%
2	6 137,54	100%	38	881,44	166%
3	2 326,41	99%	39	3 777,27	100%
4	4 408,33	102%	40	5 777,46	104%
5	4 059,87	122%	41	2 408,30	100%
6	1 795,33	523%	42	14 136,82	100%
7	2 323,12	100%	43	2 467,99	100%
8	9 254,78	100%	44	880,00	104%
9	12 082,40	100%	45	6 933,88	100%
10	569,44	139%	46	12 232,35	100%
11	3 777,15	121%	47	3 926,07	100%
12	5 312,83	109%	48	3 624,32	100%
13	3 289,41	100%	49	12 468,63	100%
14	1 449,48	100%	50	4 899,25	100%

Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności	Lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności
15	8 387,66	100%	51	18 355,26	100%
16	19 595,79	100%	52	1 317,33	533%
17	9 557,01	100%	53	6 110,05	119%
18	8 171,13	127%	54	20 743,40	100%
19	14 203,52	100%	55	1 215,41	100%
20	2 710,12	215%	56	2 502,57	315%
21	7 759,93	100%	57	7 649,13	100%
22	3 389,95	100%	58	2 041,28	100%
23	18 324,09	100%	59	665,62	282%
24	1 655,91	100%	60	375,89	283%
25	5 915,55	100%	61	4 284,94	100%
26	14 754,50	100%	62	4 453,57	100%
27	7 926,36	171%	63	1 468,91	100%
28	2 912,58	100%	64	5 297,39	147%
29	6 706,73	101%	65	6 768,65	100%
30	510,00	120%	66	2 813,02	100%
31	2 484,84	100%	67	2 625,24	100%
32	4 055,86	306%	68	4 150,80	100%
33	2 777,80	136%	69	8 643,41	117%
34	453,36	171%	70	10 244,11	100%
35	291,74	154%	71	5 966,88	107%
36	643,18	106%	Ogółem		103%

Źródło: Dane z odpowiedniego systemu monitoringowego

Trzeci krajowy program, który został poddany analizie to PO IG na lata 2007-2013 działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”. Uwzględniono następujące dane:

- całkowite wartości projektów (jednostkowo i globalnie),
- całkowite kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu (jednostkowo i globalnie),
- wysokość dofinansowania (jednostkowo i globalnie),
- okres realizacji projektów,
- wartości wskaźników produktu - długość wybudowanej sieci światłowodowej (km) (jednostkowo i globalnie),
- wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego - liczbę osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (radiolinia lub światłowód) (jednostkowo i globalnie).⁹⁸

Wymienione powyżej dane zostały umieszczone w tabeli 57 w załączniku nr 10.2

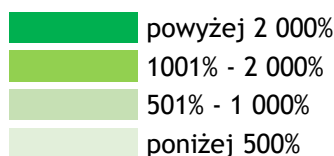
Wartość wskaźnika efektywności w PO IG w latach 2007-2013 dla działania 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” obliczono odnosząc się do minimalnej liczby osób, które miały zostać objęte zasięgiem internetu. W kryteriach formalnych specyficznych wyboru projektów w ramach tego działania przeczytać można, iż *dzięki realizacji projektu min. 40 podmiotów uzyska dostęp do Internetu w okresie wymaganej trwałości projektu*. Z uwagi na przytoczony zapis, osiągniętą wartość liczby osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu odniesiono właśnie do zakładanej w kryteriach wartości. Należy także nadmienić, że do wyliczenia wskaźnika efektywności brano pod uwagę liczbę osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu poprzez światłowód,

⁹⁸ Dane w ujęciu globalnym stanowią procentowe wyliczenie wartości poszczególnych wymienionych powyżej zmiennych z ogólnej ich wartości.

wszędzie tam, gdzie zastosowano wymienioną technologię. W przypadku, gdy zastosowano technologię mieszaną, do analizy wskaźnika wybrano liczbę osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu poprzez światłowód. Natomiast w pozostałych przypadkach, gdy zastosowaną technologią przyłączenia do internetu była tylko i wyłącznie radiolinia, brano pod uwagę liczbę osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu właśnie w tej technologii.

$$\text{Wskaźnik efektywności} = \frac{\text{Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu}}{40} * 100\%$$

Podczas analizy wskaźnika efektywności w programie PO IG w latach 2007-2013 zastosowano zaprezentowaną poniżej skalę kolorów w celu określenia przedziałów procentowych przyjętych w ramach obliczenia wskaźnika efektywności:

Zaprezentowano także szacunkowy koszt przyłączenia jednej osoby do internetu.

W PO IG w latach 2007-2013 dla działania 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu brało udział 655 beneficjentów. Ze względu na ich dużą liczbę, analizie poddano 100 pierwszych projektów, przy czym należy zaznaczyć, że wszystkie przedstawiono wartości w ujęciu globalnym odnoszą się do ogólnych wartości wyliczonych na podstawie danych uwzględniających 655 beneficjentów tego programu. Wartość ogólna wszystkich projektów wynosiła: 1 935 541 391,76 zł, z czego największa wartość projektu spośród zaprezentowanych 100 przykładowych to: 25 610 774,64 zł (1,32% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 7 110%). Natomiast najniższa wartość projektu to: 52 740 zł (0,0027% wartości wszystkich realizowanych projektów, wskaźnik efektywności - 250%). Liczba wszystkich osób przyłączonych do internetu w technologii światłowodowej w ramach 655 realizowanych projektów wyniosła 199 514 osób. 1/3 projektów osiągnęła wskaźnik efektywności poniżej 500%, z czego 4 projekty poniżej 200%. Kolejne 30% analizowanych projektów charakteryzuje się efektywnością w przedziale 501% - 1 000%. Najwyższy wskaźnik efektywności w analizowanym programie pomocowym to 7 110% (w ramach projektu do internetu podłączono 2 844 osoby). Wysokie wskaźniki efektywności osiągnięte w ramach PO IG w latach 2007-2013 dla działania 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu, świadczą o wysokim stopniu realizacji zamierzonych celów. Najwyższy koszt przyłączenia jednej osoby do internetu wyniósł: 59 299,12 zł, natomiast najniższy - 192,00zł. Średni koszt przyłączenia jednej osoby do internetu wyniósł: 8 907,48 zł.

Tabela 42. Efektywność PO IG w latach 2007-2013

lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności	lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności
1	7 771,95	1450%	51	16 126,66	620%
2	1 991,16	265%	52	527,40	250%
3	15 247,47	175%	53	1 531,65	385%
4	2 168,04	2000%	54	18 007,20	1350%
5	1 361,82	300%	55	22 613,00	1298%
6	26 194,08	375%	56	8 054,78	750%
7	1 173,60	300%	57	4 392,21	500%
8	7 518,87	750%	58	8 495,54	650%
9	3 778,34	875%	59	13 882,38	925%

lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności	lp.	Koszt przyłączenia jednej osoby do internetu	Wskaźnik efektywności
10	2 605,11	685%	60	24 281,38	375%
11	4 089,41	300%	61	9 686,90	1788%
12	1 642,39	338%	62	6 994,02	700%
13	4 007,75	750%	63	8 934,76	625%
14	4 611,97	485%	64	9 005,20	7110%
15	7 647,18	1125%	65	20 587,11	688%
16	5 023,72	488%	66	12 631,24	750%
17	1 282,75	650%	67	12 884,93	1125%
18	10 535,32	925%	68	2 160,05	450%
19	7 678,29	503%	69	2 310,99	5448%
20	1 361,82	300%	70	11 638,37	875%
21	9 237,93	1240%	71	2 421,40	3400%
22	2 558,40	375%	72	15 518,35	875%
23	17 175,58	175%	73	5 440,17	1000%
24	4 513,11	1458%	74	9 884,90	500%
25	8 785,69	5000%	75	10 235,23	1975%
26	649,85	450%	76	5 706,76	920%
27	4 820,37	923%	77	11 461,15	500%
28	9 318,28	555%	78	1 265,59	1000%
29	8 489,51	725%	79	16 913,15	950%
30	1 237,12	1770%	80	16 923,75	200%
31	7 694,90	200%	81	59 299,12	295%
32	5 147,28	3318%	82	3 125,42	1468%
33	8 969,16	735%	83	8 599,53	2625%
34	8 195,60	1050%	84	2 594,79	1013%
35	988,96	2708%	85	31 326,44	188%
36	10 837,30	250%	86	6 936,59	2750%
37	10 469,85	1063%	87	8 620,60	435%
38	2 642,54	2460%	88	7 849,12	2853%
39	8 993,44	1950%	89	11 326,49	1613%
40	1 162,13	225%	90	19 952,09	825%
41	3 036,44	1125%	91	1 222,84	700%
42	5 047,98	2533%	92	17 140,76	668%
43	4 085,41	2500%	93	2 890,82	1313%
44	1 030,97	313%	94	3 561,17	175%
45	2 616,79	4688%	95	303,39	625%
46	192,00	2813%	96	45 516,59	625%
47	2 086,59	418%	97	50 349,07	313%
48	9 131,48	2508%	98	5 899,92	200%
49	4 029,67	2103%	99	2 942,15	2375%
50	8 117,94	1228%	100	1 821,16	500%

Źródło: Dane z odpowiedniego systemu monitoringowego

Podsumowując, dostrzega się, iż efektywność projektów realizowanych w ramach PO PC jest wysoka i wypada dobrze w porównaniu z projektami realizowanymi w ramach innych programów w poprzedniej perspektywie finansowej. Wyższą efektywność dostrzega się w przypadku projektów, które realizowane były w ramach PO IG. Pozostałe programy wypadły w tym kontekście nieco gorzej (WRPO -

wskaźnik efektywności na poziomie 100%, bez wartości przewyższających pierwotnie zakładane; PO RPW - efektywność ogółem na poziomie 103%) aniżeli PO PC (efektywność ogółem na poziomie 153%).

W następnej kolejności zaprezentowano dane udostępnione przez dwie zagraniczne instytucje zarządzające, które dotyczą programów pomocowych z obszaru dostępu do szerokopasmowego zasięgu internetu. Należy nadmienić, że obliczenie wskaźnika efektywności programów zagranicznych, jak w przypadku obliczeń w odniesieniu do programów realizowanych w Polsce, było niemożliwe. Powodem tego jest fakt, iż zdecydowana większość krajów jest w trakcie lub przed rozpoczęciem realizacji wsparcia, dlatego przekazywane dane nie są kompletne.

Na podstawie danych udostępnionych przez Ministerio de Economía y Empresa - Ministerstwo Ekonomii i Biznesu nie jest możliwe opracowanie wskaźnika efektywności projektu (brak danych dotyczących wskaźników produktu oraz wskaźników rezultatu bezpośredniego). W tabeli 6 zaprezentowano dane dotyczące całkowitej wartości projektów (jednostkowo i globalnie) oraz wysokość dofinansowania (jednostkowo i globalnie). Odnosząc łączną wartość dofinansowania (140 149 846,80 €) do całkowitej wartości projektów (199 793 485,97 €), można dostrzec, iż wsparcie udzielone projektom ogółem wynosi około 70% ich łącznej wartości (w przypadku PO PC było to około 57%).

Tabela 43. Intensywność wsparcia w ramach programu przedłużenia łączności szerokopasmowej nowej generacji w roku 2019 w Hiszpanii

Lp.	Dofinansowanie [€]	Całkowita wartość dofinansowania w ujęciu globalnym [%]	Wartość ogółem [€]	Całkowita wartość ogółem w ujęciu globalnym [%]
1	75 140,00	0,05	125 234,00	0,06
2	22 273,76	0,02	37 122,94	0,02
3	75 112,00	0,05	107 304,00	0,05
4	83 176,00	0,06	118 823,00	0,06
5	94 197,00	0,07	134 568,00	0,07
6	99 201,00	0,07	141 716,00	0,07
7	117 776,04	0,08	168 252,20	0,08
8	120 864,00	0,09	151 080,00	0,08
9	149 088,00	0,11	186 360,00	0,09
10	44 346,17	0,03	88 692,34	0,04
11	81 808,00	0,06	102 260,00	0,05
12	263 173,77	0,19	526 348,01	0,26
13	1 283 857,37	0,92	1 975 166,00	0,99
14	490 156,43	0,35	816 928,04	0,41
15	454 108,93	0,32	648 728,54	0,32
16	304 371,66	0,22	405 830,58	0,20
17	86 762,35	0,06	108 454,29	0,05
18	134 687,00	0,10	192 411,00	0,10
19	83 290,41	0,06	118 986,40	0,06
20	95 279,00	0,07	158 799,00	0,08
21	78 130,00	0,06	142 056,00	0,07
22	82 531,00	0,06	150 057,00	0,08
23	91 543,00	0,07	166 443,00	0,08
24	78 000,00	0,06	130 000,00	0,07
25	16 204,87	0,01	23 149,84	0,01
26	81 600,00	0,06	102 000,00	0,05
27	70 700,00	0,05	101 000,00	0,05
28	75 324,00	0,05	125 540,00	0,06
29	81 006,15	0,06	162 012,30	0,08
30	60 665,00	0,04	101 109,00	0,05
31	50 371,00	0,04	100 743,00	0,05

Lp.	Dofinansowanie [€]	Całkowita wartość dofinansowania w ujęciu globalnym [%]	Wartość ogółem [€]	Całkowita wartość ogółem w ujęciu globalnym [%]
32	80 352,00	0,06	100 440,00	0,05
33	78 803,00	0,06	112 577,00	0,06
34	92 529,00	0,07	132 185,00	0,07
35	72 802,00	0,05	104 003,00	0,05
36	20 891,29	0,01	37 984,72	0,02
37	49 457,48	0,04	89 922,74	0,05
38	2 278 958,02	1,63	3 255 655,40	1,63
39	2 334 297,34	1,67	3 334 710,49	1,67
40	2 497 315,45	1,78	3 567 593,51	1,79
41	2 538 522,94	1,81	3 626 461,35	1,82
42	2 731 609,03	1,95	3 902 299,04	1,95
43	1 888 934,19	1,35	2 698 477,44	1,35
44	1 318 440,09	0,94	1 883 486,31	0,94
45	2 065 044,29	1,47	2 950 064,15	1,48
46	1 786 433,00	1,27	2 233 042,00	1,12
47	1 866 984,30	1,33	2 333 730,85	1,17
48	920 524,82	0,66	1 150 656,13	0,58
49	394 586,35	0,28	657 643,91	0,33
50	1 906 583,00	1,36	2 933 206,00	1,47
51	1 094 470,00	0,78	1 683 801,00	0,84
52	242 254,81	0,17	372 699,73	0,19
53	1 978 650,31	1,41	3 297 750,80	1,65
54	2 161 792,94	1,54	3 602 988,54	1,80
55	2 306 070,00	1,65	3 843 450,00	1,92
56	1 855 222,87	1,32	3 092 038,86	1,55
57	2 278 887,00	1,63	3 798 145,00	1,90
58	568 196,09	0,41	946 993,78	0,47
59	439 407,99	0,31	732 346,65	0,37
60	2 741 670,00	1,96	3 916 672,00	1,96
61	2 528 486,00	1,80	3 612 123,00	1,81
62	2 552 491,00	1,82	3 646 417,00	1,83
63	2 552 636,00	1,82	3 646 623,00	1,83
64	2 758 910,00	1,97	3 941 301,00	1,97
65	72 960,00	0,05	104 229,00	0,05
66	29 379,06	0,02	58 758,11	0,03
67	1 199 008,00	0,86	1 712 869,00	0,86
68	2 465 310,00	1,76	3 521 872,00	1,76
69	2 767 225,00	1,97	3 953 179,00	1,98
70	2 423 914,00	1,73	3 462 735,00	1,73
71	2 731 735,00	1,95	3 902 479,00	1,95
72	1 109 597,00	0,79	2 219 195,00	1,11
73	970 881,93	0,69	1 941 764,71	0,97
74	1 018 168,44	0,73	2 036 336,88	1,02
75	1 990 528,97	1,42	3 619 143,93	1,81
76	2 442 262,46	1,74	3 488 947,41	1,75
77	1 586 777,38	1,13	2 885 050,26	1,44
78	2 650 360,00	1,89	3 786 230,00	1,90
79	1 373 675,70	0,98	1 962 395,11	0,98
80	1 809 127,10	1,29	2 584 467,29	1,29
81	1 889 311,56	1,35	2 699 016,52	1,35
82	2 749 248,00	1,96	3 436 560,00	1,72

Lp.	Dofinansowanie [€]	Całkowita wartość dofinansowania w ujęciu globalnym [%]	Wartość ogółem [€]	Całkowita wartość ogółem w ujęciu globalnym [%]
83	2 741 108,00	1,96	3 426 386,00	1,71
84	3 061 621,00	2,18	3 827 027,00	1,92
85	3 037 832,00	2,17	3 797 291,00	1,90
86	3 069 315,00	2,19	3 836 644,00	1,92
87	2 840 612,00	2,03	3 550 766,00	1,78
88	2 444 736,00	1,74	3 055 921,00	1,53
89	2 781 503,00	1,98	3 476 879,00	1,74
90	2 886 427,00	2,06	3 608 034,00	1,81
91	3 061 565,00	2,18	3 826 957,00	1,92
92	3 105 898,00	2,22	3 882 373,00	1,94
93	2 953 860,00	2,11	3 692 326,00	1,85
94	3 155 353,00	2,25	3 944 192,00	1,97
95	3 164 255,00	2,26	3 955 319,00	1,98
96	390 077,00	0,28	600 119,00	0,30
97	319 246,00	0,23	491 149,00	0,25
98	719 433,45	0,51	899 292,44	0,45
99	362 217,00	0,26	557 257,00	0,28
100	428 919,00	0,31	857 839,00	0,43
101	53 593,84	0,04	89 323,28	0,04
102	227 794,00	0,16	379 657,00	0,19
103	108 576,60	0,08	180 960,99	0,09
104	152 576,00	0,11	305 152,00	0,15
105	60 063,00	0,04	100 105,00	0,05
106	92 786,00	0,07	168 703,00	0,08
107	12 248,45	0,01	24 496,89	0,01
108	37 913,27	0,03	66 514,50	0,03
109	458 699,00	0,33	655 285,00	0,33
110	116 047,94	0,08	162 874,32	0,08
111	58 623,90	0,04	94 554,69	0,05
112	119 088,00	0,08	238 177,00	0,12
113	80 754,00	0,06	100 943,00	0,05
114	10 917,07	0,01	18 195,14	0,01
115	96 356,95	0,07	192 713,91	0,10
116	50 969,00	0,04	101 938,00	0,05
117	139 350,00	0,10	278 700,00	0,14
118	77 186,00	0,06	110 267,00	0,06
119	2 640 595,09	1,88	3 474 467,23	1,74
120	2 038 509,28	1,45	2 912 156,12	1,46
121	1 327 740,95	0,95	2 655 482,75	1,33
122	1 551 149,37	1,11	1 938 936,85	0,97
123	2 062 683,00	1,47	2 946 690,00	1,47
124	709 572,70	0,51	886 966,22	0,44
125	155 649,83	0,11	194 562,54	0,10
RAZEM	140 149 846,80	-	199 793 485,97	-

Źródło: opracowane na podstawie danych Ministerio de Economía y Empresa - Ministerstwo Ekonomii i Biznesu [w:] <https://advancedigital.gob.es/banda-ancha/ayudas/Paginas/convocatoria-2019.aspx>

W tabeli 7 przedstawiono dane udostępnione przez Department for Digital, Culture, Media & Sport w Wielkiej Brytanii. Dotyczą one stopnia realizacji programu Superfast Broadband Programme (faza 1) w poszczególnych regionach Wielkiej Brytanii. Należy jednak zaznaczyć, że w tabeli zawarto dane

dotyczące tylko tych regionów, które w ramach wymienionego programu otrzymują wsparcie z funduszy europejskich. Ogólna wartość wszystkich projektów wynosi £107 514 960. Natomiast stopień ich realizacji we wrześniu 2019 roku mieścił się w przedziale od 56,15% - 67,85%.

Tabela 44. Procentowy stopień realizacji programu Superfast Broadband Programme Phase 1 (stan na wrzesień 2019 roku) - Wielka Brytania

Nazwa regionu	Wartość ogółem [£]	% realizacji (stan na wrzesień 2019 roku)
Cheshire	£4 000 000	67,78
Cumbria	£17 099 519	62,92
Derbyshire	£7 389 550	61,03
East Riding (Yorkshire)	£4 546 295	65,5
Greater Manchester	£2 990 000	58,27
Lancashire	£10 830 000	59,32
Leicestershire	£3 418 895	65,86
Lincolnshire	£14 310 000	65,18
Merseyside	£5 460 000	56,15
North Lincolnshire	£2 603 007	63,3
North Yorkshire	£17 840 000	58,21
Northumberland	£7 687 867	65,78
Nottinghamshire	£4 500 000	64,3
West Yorkshire	£4 129 827	60,43
South Gloucestershire	£710 000	67,85

Źródło: opracowane na podstawie danych Department for Digital, Culture, Media & Sport (Wielka Brytania)

5.10.2. Wpływ wsparcia publicznego na zaangażowanie środków własnych beneficjentów

Łączna wartość wkładu własnego beneficjentów wynosi 2 884 834 061,71 zł. Oznacza to, iż przedsiębiorcy ze środków własnych sfinansowali 42,8% wartości projektów. W kolejnej tabeli zawarto rozkład procentowy beneficjentów według odsetka wkładu własnego. W pierwszym konkursie wkład własny beneficjentów wynosił nie mniej niż 40,0% wartości projektów. Ponad połowa beneficjentów realizujących projekty w ramach pierwszego konkursu zaangażowała własne środki w wysokości od 50,0% do 54,9% wartości realizowanej inwestycji. W kolejnych konkursach wysokość wkładu własnego beneficjentów była bardziej zróżnicowana, przy czym w konkursie trzecim najczęściej wartość wkładu własnego była niższa aniżeli 35,0% wartości projektu. Ogólnie wartość wkładu własnego beneficjentów, bez względu na konkurs, mieściła się w przedziale od 50,0% do 54,9%.

Warto nadmienić, że w trakcie sporządzania raportu końcowego trwał nabór do konkursu IV, w którym maksymalna wartość dofinansowania wynosi 85% w każdym z 35 obszarów.

Tabela 45. Wkład własny beneficjentów w realizację projektów w ramach PO PC

Wyszczególnienie	Poniżej 35,0%	Od 35,0% do 39,9%	Od 40,0% do 44,9%	Od 45,0% do 49,9%	Od 50,0% do 54,9%	Od 55,0% do 59,9%	Powyżej 60,0%
I konkurs	0,0%	0,0%	4,2%	22,2%	55,6%	16,7%	1,4%
II konkurs	28,0%	10,0%	24,0%	18,0%	10,0%	4,0%	6,0%
III konkurs	44,1%	35,3%	14,7%	2,9%	2,9%	0,0%	2,9%
Ogółem	18,5%	10,8%	12,7%	16,6%	29,3%	8,9%	3,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu monitoringowego wg stanu na dzień 10.03.2020 r.

Z badania przedsiębiorców niebędących beneficjentami wynika, iż w większości wiedzieli oni o możliwości uzyskania wsparcia z PO PC (80% badanych), aczkolwiek nie zdecydowali się na złożenie wniosku o dofinansowanie - głównie ze względu na brak takiej potrzeby, zbyt dużą skalę projektu (w stosunku do rozmiaru firmy) czy też realizację inwestycji ze środków własnych. Inwestycje ze środków własnych realizowała ponad połowa badanych podmiotów (63,33%) niebędących beneficjentami, przy czym średnio (w przeliczeniu na jeden podmiot) realizowali po 4,5 inwestycji. Średnie koszty inwestycji w przypadku tej grupy respondentów były zdecydowanie niższe niż w przypadku beneficjentów realizujących projekty w ramach programu (średni poziom wydatków inwestycyjnych poniesiony przez pojedynczą firmę w ramach tej grupy podmiotów wyniósł niespełna 87 tys. PLN).

6. Podsumowanie

Pytanie badawcze 1: Ile gospodarstw domowych, mieszkańców oraz budynków użyteczności publicznej znalazło się w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej: 30 Mb/s, 100 Mb/s, dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu, oraz o ile zwiększyło się pokrycie zasięgiem szerokopasmowego dostępu do internetu o ww. przepustowościach obszarów objętych interwencją z programu?

Dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma znaleźć się 1 934 475 gospodarstw domowych. Nieco więcej (tj. 1 953 148) gospodarstw domowych znajdzie się z kolei w zasięgu dostępu do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Przyjmując, że przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 2,64, oszacowano, że w zasięgu dostępu do szerokopasmowego internetu znajdzie się ponad 5,1 mln mieszkańców (5 086 972 osób) w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s oraz 5 141 186 - w przypadku sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. W wyniku inwestycji realizowanych z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego, podłączenie do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s ma uzyskać niemalże 14 tys. jednostek publicznych (156 jednostek publicznych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s - pierwszy konkurs oraz 13 529 jednostek publicznych podłączonych do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s - drugi, trzeci konkurs).

Dotychczas w ramach wspartych projektów zasięgiem szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s objętych zostało 311 872 gospodarstw domowych (na moment opracowywania raportu częściowego 172 989). To oznacza, iż dostęp do internetu uzyskało 16,0% spośród zadeklarowanych przez respondentów gospodarstw domowych (8,9% - raport częściowy). Nieco mniej gospodarstw domowych (tj. 311 129) zostało objętych dostępem do szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (169 967 - raport częściowy). Oznacza to, iż do tej pory wskaźnik ten został zrealizowany na poziomie 16,1% (8,8% - raport częściowy). Z kolei wskaźnik dotyczący jednostek publicznych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s został zrealizowany w 100% - wszystkie zadeklarowane jednostki publiczne objęte zostały zasięgiem sieci. Należy zaznaczyć, iż do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s podłączono dotychczas 48,7% jednostek publicznych (19,3% - raport częściowy).

Pytanie badawcze 2: Ilu przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz należących do jakiej kategorii (mikro, mały i średni/ duży przedsiębiorca) i od ilu lat działających na rynku telekomunikacyjnym otrzymało wsparcie na podstawie programu?

Wsparcie na podstawie programu uzyskało dotychczas pięćdziesięciu dwóch przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W pierwszym konkursie dofinansowano projekty trzydziestu dwóch podmiotów. W drugim konkursie do dofinansowania wyłoniono projekty czternastu przedsiębiorstw. Z kolei w trzecim konkursie dofinansowanie uzyskało łącznie 10 podmiotów. Grupę beneficjentów wsparcia w większości stanowiły małe przedsiębiorstwa oraz mikroprzedsiębiorstwa (odpowiednio 26 i 16 podmiotów). Natomiast znacznie mniejszy udział w grupie miały duże (8 podmiotów) i średnie podmioty (2 podmioty). Większość beneficjentów stanowią podmioty działające na rynku najdłużej, tj. powyżej pięciu lat.

Na potrzeby realizacji projektów tworzone były spółki celowe, dlatego też w konkursach wśród beneficjentów pojawiały się liczne mikroprzedsiębiorstwa, czy też podmioty o krótkim okresie funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym. Takie nowo powstałe spółki tworzone były wyłącznie na rzecz realizacji projektów - w przeciwieństwie do spółek macierzystych nie świadczyły wcześniej usług telekomunikacyjnych, a zazwyczaj także nie zatrudniają pracowników.

Pytanie badawcze 3: Ile jednostek samorządu terytorialnego otrzymało wsparcie na podstawie programu?

Z rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 r., poz. 1466 z późn. zm.) w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 wynika, iż nie tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą być beneficjentami programu pomocowego - wsparcie może być udzielone także na projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednakże żadna z jednostek samorządu terytorialnego nie otrzymała dotychczas wsparcia na podstawie programu, co z kolei pośrednio wynika z zapisów zawartych w regulaminach konkursów do naborów. W regulaminach ściśle określony jest typ wnioskodawcy, który może przystąpić do konkretnego konkursu. Zgodnie z treścią PO PC, to przedsiębiorcy telekomunikacyjni mają pierwszeństwo przed jednostkami samorządu terytorialnego. Ponadto warto nadmienić, że w procesie oceny wniosków weryfikowana jest kwalifikowalność wnioskodawcy, który - zgodnie z powyższym - powinien być Przedsiębiorcą Telekomunikacyjnym wpisanym do właściwego rejestru Prezesa UKE zgodnie z art. 10 Ustawy Prawo Telekomunikacyjne.

Pytanie badawcze 4: Jaka jest wartość oraz wielkość projektów realizowanych przez beneficjentów?

Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach programu pomocowego wynosi ogółem 6 742 873 335,17 zł (wartość określona na podstawie danych z systemu monitoringowego). Łącznie największą wartość (3 456 422 393,93 zł) mają projekty dofinansowane w ramach konkursu drugiego, z kolei najmniejszą (491 920 178,15 zł) - projekty beneficjentów wyłonione w pierwszym konkursie. Wsparcie udzielone projektom ogółem wynosi około 57% ich łącznej wartości, zatem łączny wkład własny beneficjentów wynosi prawie 43% wartości wszystkich projektów.

Ponad połowa (52,2%; 82) projektów realizowana jest na obszarze obejmującym więcej aniżeli jeden powiat. Nieco mniejszy odsetek (43,3%; 68) wspartych inwestycji realizowany jest na terenie, co najmniej dwóch gmin. Blisko 4% (6) projektów realizowanych jest na obszarze jednego powiatu. Warto podkreślić, że żadna z inwestycji nie obejmuje obszaru całego województwa.

W każdym projekcie deklarowana liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem przekracza minimalne zobowiązanie pokryciowe. W trzecim konkursie zasięgiem objęte zostanie ponad 75% spośród wszystkich gospodarstw możliwych do objęcia wsparciem na wyznaczonych obszarach interwencji. W drugim konkursie odsetek ten będzie niższy (54,2% maksymalnej możliwej liczby gospodarstw), aczkolwiek należy zwrócić uwagę na fakt, iż w tymże konkursie maksymalna liczba gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem jest najwyższa i przekracza 2 mln. Warto dodać, iż w drugim naborze wartości minimalne po zrealizowaniu wszystkich inwestycji zostaną przekroczone o 65,2%.

Pytanie badawcze 5: Czy wsparcie w ramach programu odbywało się na równych, niedyskryminujących zasadach?

W opinii przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację PO PC, w trakcie naboru wniosków każdorazowo przestrzegano zasad przejrzystości i równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania. Beneficjenci także przyznawali, iż zasady przyznawania wsparcia były dla nich jasne i przejrzyste. Nie odnotowano zatem żadnych większych problemów ze zrozumieniem przez beneficjentów warunków i kryteriów określonych w dokumentacji konkursowej. W rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. określono, iż beneficjentami wsparcia mogą być między innymi przedsiębiorcy telekomunikacyjni. W zapisie tym nie wskazano żadnych konkretnych kategorii podmiotów ani innych warunków, które mogłyby faworyzować bądź wykluczać pewne przedsiębiorstwa. Pojawiły się jednak opinie beneficjentów, którzy

wskazywali, że rozmiar obszarów konkursowych może w pewnym stopniu dyskryminować pewne kategorie przedsiębiorstw, tym samym faworyzując inne (dotyczy to głównie II i III naboru). Dyskryminacja okazała się jednak nieskuteczna, gdyż większość beneficjentów to małe podmioty.

Pytanie badawcze 6: Ile miejsc pracy zostało stworzonych przez przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie na podstawie programu?

Realizacja projektów w ramach programu miała istotny wpływ na poziom zatrudnienia wśród beneficjentów wsparcia. Biorąc pod uwagę łączne wyniki badania (tj. z obu etapów) ponad 40% z nich potwierdziło, że na potrzeby realizacji projektów zwiększyli liczbę pracowników. Łączna liczba nowozatrudnionych wśród podmiotów poddanych badaniu wyniosła aż 1 142 osoby (874 w okresie od początku realizacji projektu do lipca 2019 r. - badanie z etapu raportu częściowego) oraz 268 osób w ramach aktualnego badania (do marca 2020 r.) Analogiczny wzrost odnotowano w przypadku podwykonawców beneficjentów. Ponad połowa badanych (55%) podwykonawców beneficjentów potwierdziło, że musiało zatrudnić dodatkowych pracowników na rzecz realizacji zleceń beneficjentów PO PC. W ich przypadku wzrost zatrudnienia (względem przebadanych podmiotów) wyniósł 146 pracowników. Tym samym łączna liczba nowych stanowisk wśród podmiotów objętych niniejszym badaniem wyniosła 1 288. Tak wysoki przyrost ma duży wpływ na kształtowanie się sektorowego rynku pracy, w ramach którego liczba pracowników przedsiębiorstw telekomunikacyjnych (grupy 42 i 61 PKD) wzrosła o 2 647 osób. Można więc mówić o istotnym wpływie wspartych inwestycji na kształt sektorowego rynku pracy. Tezę tę potwierdza stosunkowo niski poziom zwiększenia zatrudnienia w ostatnich latach wśród przedsiębiorstw telekomunikacyjnych niebędących beneficjentami programu. W ich przypadku miejsca pracy utworzone zostały co prawda wśród 47,37% badanych, lecz zmiany te charakteryzowały się niewielką skalą i odnosiły się (wśród badanej grupy) do łącznie zaledwie 37 nowych stanowisk.

Pytanie badawcze 7: Jaka jest łączna wartość i wolumen infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu?

Wyniki badania ilościowego pozwoliły określić wartość infrastruktury zrealizowanej do tej pory przez beneficjentów. Na realizację inwestycji aktywnych i pasywnych wydano ponad miliard złotych (1 060 059 247,35 zł). Wydatki obejmowały przede wszystkim infrastrukturę pasywną, która najczęściej stanowiła ponad 90% wybudowanej infrastruktury.

Zadeklarowana przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie łączna długość sieci szerokopasmowej do utworzenia w ramach programu wynosiła 107 287,39 km. Na moment opracowania raportu zrealizowano 11,4% tej infrastruktury (10,2% - raport częściowy), co przelożyło się na wartość 12 266,62 km (raport częściowy 11 046,85 km). W tym czasie zrealizowano 55,5% zadeklarowanych do utworzenia węzłów dostępowych 2 459 (22,2%, 972 - raport częściowy), w tym węzły radiowe. Utworzono także 116 węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych, które stanowiły 47,3% wartości zadeklarowanej przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie (245).

W ramach projektu najczęściej wykorzystywano technologię FTTH P2MP z wykorzystaniem standardu GPON. Wykonanie telekomunikacyjnej sieci światłowodowej polegać ma głównie na poprowadzeniu światłowodu napowietrznie (uwzględniając m.in. podbudowę słupową i użycie radiolinii), jak i wybudowaniu doziemnej kanalizacji kablowej. W ramach projektu utworzono także urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną, tj. punkty dostępu usługi, założenie siłowni telekomunikacyjnych oraz urządzeń aktywnych OLT. Co istotne, z zebranych informacji wynika, iż na części obszarów infrastruktura jest na etapie projektowania/budowy - w tych przypadkach jeszcze żaden odcinek nie jest funkcjonalny lub nie został jeszcze uruchomiony.

Pytanie badawcze 8: Jaka jest łączna wartość i wolumen usług hurtowych, świadczonych przez beneficjentów programu w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia?

Z badania wynika, iż do tej pory uruchomiono 31 089 usług hurtowych, których wartość wyniosła 1,77 mln zł. Badanie pozwoliło także określić liczbę usług detalicznych świadczonych w oparciu o dostęp hurtowy do infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia. Na moment realizacji badania liczba ta wyniosła 1 019, a wartość - 84,4 tys. zł. Należy przy tym wspomnieć, że na liczbę zawartych umów ma wpływ etap realizacji projektów realizowanych w ramach PO PC, a część inwestycji jest dopiero na etapie projektowania lub budowania.

Do beneficjentów programu pomocowego wystosowano dotychczas zapytania od 345 operatorów trzecich, którzy dążą do nawiązania współpracy hurtowej w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia z PO PC. Zapytania te odnosiły się do 60 obszarów objętych pomocą. Były one głównie kierowane przez małych i dużych operatorów.

Ze zgromadzonych danych wynika, iż dotychczas odnotowano 4 spory międzyoperatorskie w zakresie dostępu do sieci i projektów zrealizowanych w ramach działania 1.1 PO PC, przy czym wszystkie spory zostały zainicjowane przez jednego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Pytanie badawcze 9: Jak kształtują się koszty realizacji infrastruktury z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu?

W zakresie struktury rodzajowej kosztów projektów objętych programem przeważają koszty związane z robotami budowlanymi, które stanowią większość wartości inwestycji (blisko 70%). Na drugiej pozycji znalazły się koszty przypadające na usługi w ramach realizowanych projektów (ponad 17%). Tym samym na trzeci z badanych elementów, tj. na dostawy przypadł najniższy udział kosztów w ogóle wartości inwestycji (jedynie niecałe 13%).

Średnie koszty inwestycji w przypadku firm niebędących beneficjentami programu były zdecydowanie niższe niż w przypadku beneficjentów (łączny koszt inwestycji poczynionych przez badane podmioty wyniósł nieco ponad 778 tys. PLN). Udział poszczególnych kosztów był jednak zbliżony do udziału odnoszącego się do inwestycji poczynionych przez beneficjentów programu.

Projekty realizowane w ramach Programów poprzedniej perspektywy finansowej realizowane były w głównej mierze jako łączne kontrakty na budowę sieci i dostawę sprzętu, często w formule „zaprojektuj i wybuduj” co skutkowało odnoszeniem się faktur za wykonane działania do całości kontraktu, bez możliwości wyodrębnienia kosztów w układzie rodzajowym poddanym niniejszej analizie (usługi/dostawy/roboty budowlane). Pod względem średniej wartości projektów, inwestycje realizowane w ramach poszczególnych Programów były mocno zróżnicowane. Najwyższa średnia wartość projektów przypadła na WRPO 2007-2013 (1 112 196,67 EUR), a najniższa na projekty szerokopasmowe realizowane w ramach PO IG 2007-2013 (324 657,79 EUR, co wynika w głównej mierze z dużej liczby zrealizowanych projektów względem kwoty alokacji).

Pytanie badawcze 10: Jak kształtują się ceny detalicznych usług szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usług hurtowych w ujęciu rocznym w okresie od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie do momentu sporządzenia raportu częściowego / końcowego z Analizy?

Przeprowadzona analiza pozwoliła na porównanie stawek oferowanych przez beneficjentów na obszarach wsparcia ze stawkami podmiotów niebędących beneficjentami, poza tymi obszarami. Co prawda porównania w tym zakresie obarczone są pewnym ryzykiem błędu, ze względu na fakt, że wraz z upływem czasu usługi zaczną oferować znacznie większa liczba beneficjentów, co może wpłynąć na kształtowanie się średnich cen. Niemniej, warto zauważyć, że ceny przypadające na stawki beneficjentów programu odnoszące się do usługi dostępu do internetu o wyższej prędkości, tj. 100 Mb/s (zarówno w przypadku cen detalicznych, jak i hurtowych na obszarach realizacji projektów) są znacząco niższe, niż stawki podmiotów niebędących beneficjentami (tj. poza obszarami realizacji projektów).

Pytanie badawcze 11: Jakie mechanizmy służące zapewnieniu efektu zachęty i proporcjonalności wsparcia zostały przewidziane w programie?

Efekt zachęty i proporcjonalność wsparcia zostały określone w programie zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Oznacza to, że w ramach programu finansowane są projekty, których realizacja nie byłaby możliwa bez wsparcia finansowego państwa, a prace nad nimi nie zostały jeszcze rozpoczęte. Natomiast proporcjonalność wsparcia opiera się na założeniu ograniczenia do minimum pomocy państwa i potencjalnych zakłóceń konkurencji. Mechanizmy te są tożsame z tymi, które obowiązują w polskich regulacjach.

Pytanie badawcze 12: Jaka jest efektywność wsparcia udzielonego na podstawie programu pomocowego?

Wsparcie udzielone na podstawie programu charakteryzuje się bardzo wysoką efektywnością, o czym świadczą wskaźniki produktu i rezultatu, m.in. duża liczba gospodarstw domowych objętych zasięgiem szerokopasmowej sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, która docelowo wyniesie 1 953 148 - to stanowi liczbę o 53,4% większą od zakładanej, minimalnej liczby gospodarstw domowych, która została wskazana w dokumentacji konkursowej (tj. 1 273 305). W PO PC założono, iż do 2023 roku zasięgiem szerokopasmowej sieci powinno zostać objętych 726 517 gospodarstw domowych. Odnosząc liczbę gospodarstw domowych zadeklarowaną przez beneficjentów do objęcia zasięgiem szerokopasmowego internetu (tj. 1 953 148) do wartości określonej w PO PC (tj. 726 517), należy zauważyć, że również w tym przypadku efektywność PO PC jest bardzo wysoka - liczba gospodarstw domowych zadeklarowanych do objęcia zasięgiem szerokopasmowej sieci jest o 169% wyższa, niż ta, którą pierwotnie określono w PO PC. Należy także odnotować, że na tym etapie realizacji PO PC wszystkie projekty osiągnęły efektywność 100% lub więcej, co oznacza, że zrealizowano zakładane cele programu. Tak wysoki wskaźnik efektywności stanowi pozytywną prognozę dla osiągnięcia zakładanych do realizacji w przyszłości celów dotyczących zwiększenia liczby podłączeń do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Pytanie badawcze 13: Na ile wsparcie publiczne udzielane w ramach programu pomocowego przyczynia się do zaangażowania środków własnych beneficjentów?

Łączna wartość wkładu własnego beneficjentów wynosi 2 884 834 061,71 zł. Oznacza to, iż przedsiębiorcy ze środków własnych sfinansowali 42,8% wartości projektów. Blisko co trzeci beneficjent ze środków własnych sfinansował od 50,0% do 54,9% wartości projektu. Niemalże co piąty operator telekomunikacyjny zaangażował własne środki w wysokości poniżej 35,0% wartości inwestycji. Największy wkład własny (powyżej 60,0% wartości projektów) odnotowano w przypadku niewielkiego odsetka (3,2%) beneficjentów. Warto podkreślić, że pokrycie siecią obszarów wspartych w ramach programu pomocowego nie byłoby możliwe bez dofinansowania publicznego ze względu na zbyt niską opłacalność takiego przedsięwzięcia.

Z badania przedsiębiorców niebędących beneficjentami wynika, iż w większości wiedzieli oni o możliwości uzyskania wsparcia z PO PC, aczkolwiek nie zdecydowali się na złożenie wniosku o dofinansowanie - głównie ze względu na brak takiej potrzeby, zbyt dużą skalę projektu czy też realizację inwestycji ze środków własnych.

7. Wnioski

Głównym przedmiotem badania był program pomocowy tj. rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034). W trzech pierwszych konkursach wyłoniono do dofinansowania projekty 52 beneficjentów, którzy realizują inwestycje na wyznaczonych obszarach (I konkurs 72 obszary; II konkurs 50 obszarów; III konkurs 35 obszarów). Pokrycie siecią tych obszarów nie byłoby możliwe bez dofinansowania, ze względu na zbyt niską opłacalność takiego przedsięwzięcia. Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach programu pomocowego wynosi ogółem 6 742 873 335,17 zł. Wsparcie udzielone projektom ogółem wyniosło blisko 57% ich łącznej wartości, przy czym jest ono różnicowane w poszczególnych projektach realizowanych przez beneficjentów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż efektywność wsparcia udzielanego w ramach programu pomocowego jest wysoka. Potwierdzają to wartości wskaźników zadeklarowane przez beneficjentów w podpisanych umowach o dofinansowanie. Miał na to wpływ przede wszystkim konkursowy charakter naborów i preferowanie beneficjentów, którzy obejmą wsparciem jak największą liczbę gospodarstw domowych. Efektem takiego podejścia jest możliwość objęcia, po zrealizowaniu wszystkich inwestycji, dostępem do szerokopasmowego internetu jak największej liczby gospodarstw domowych i osób. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 pozwoli dzięki temu objąć dostępem do szerokopasmowego internetu o 53,4% więcej gospodarstw domowych niż zakładane w dokumentacji konkursowej minimalne wartości, a także o 169% więcej gospodarstw aniżeli określono w PO PC. Należy tutaj podkreślić fakt, iż większość projektów pozwala na objęcie gospodarstw domowych nie tylko siecią o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (1 953 148 gospodarstw domowych; około 5,14 mln osób), lecz także minimum 100 Mb/s (1 934 475 gospodarstw domowych; około 5,09 mln osób).

Dane statystyczne dotyczące kształtowania się sytuacji na rynku pracy w sektorze telekomunikacyjnym oraz uzyskane wyniki badań dotyczące zmian w poziomie zatrudnienia wśród beneficjentów programu i ich podwykonawców, pozwalają wnioskować o istotnym wpływie wspartych inwestycji na kształt sektorowego rynku pracy. Program pozwolił dotychczas na zwiększenie liczby miejsc pracy wśród poddanych badaniu ankietowemu przedsiębiorców (realizujących działania w ramach programu) o ponad dwa tysiące stanowisk, co stanowi większość nowopowstałych miejsc pracy w tym sektorze gospodarki.

Natomiast biorąc pod uwagę strukturę rodzajową kosztów projektów objętych programem przeważają koszty związane z robotami budowlanymi, które stanowią ponad połowę wartości inwestycji (niemal 70%). Wartość nominalna robót budowlanych w ramach przebadanych projektów wyniosła blisko 1 020 mln PLN. Stosunkowo wysokie koszty przypadły również na usługi w ramach realizowanych projektów (ponad 17%, tj. ponad 252 mln PLN). Tym samym na trzeci z badanych elementów, tj. na dostawy przypadł najniższy udział kosztów w ogóle wartości inwestycji (niecałe 13%, tj. ponad 189 mln PLN).

Obecny stan realizacji inwestycji na poszczególnych obszarach objętych wsparciem różni się ze względu na nabory. Najmniej zaawansowane są prace realizowane w ramach III naboru. Jest to związane z zakresem prac, jakie mają zostać zrealizowane w ramach tych inwestycji. Przekłada się to bezpośrednio m.in. na liczbę usług hurtowych świadczonych obecnie przez beneficjentów programu. Pełen obraz efektów interwencji publicznej w ramach działania 1.1 PO PC będzie widoczny dopiero po zakończeniu programu (końcowa data realizacji programu przypada na 31 grudnia 2023 r.).

8.Rekomendacje

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
1.	<p>Z rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 16.09.2015 r. wynika, że wsparciem w ramach programu pomocowego mogą być objęci nie tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, ale również jednostki samorządu terytorialnego (JST). Jednakże żadna z JST nie otrzymała dotychczas wsparcia na podstawie programu, co z kolei pośrednio wynika z zapisów regulaminów konkursów. JST nie zostały uwzględnione w naborach ze względu na kryteria zdefiniowane w programie operacyjnym. JST, ich związki i stowarzyszenia mogą ubiegać się o wsparcie, gdy przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie będą zainteresowani realizacją inwestycji na danym obszarze [str. 21-22].</p> <p>Ponadto realizacja inwestycji w zakresie sieci szerokopasmowych przez JST w poprzednim okresie programowania wykazała, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> były to projekty bardzo kosztowne (co wiązało się z zaangażowaniem wyłącznie środków publicznych) inwestycje stanowiły problem dla JST, ponieważ nie były przygotowane do tego 	<p>Rekomenduje się dokonanie zmiany w Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w § 3., poprzez usunięcie punktu 2 „jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, jednostki samorządu terytorialnego działające w ramach porozumienia z innymi jednostkami, na obszarze, na którym żaden z podmiotów, o których mowa w pkt 1, nie złożył wniosku o udzielenie wsparcia.”, a także poprzez wykreślenie w § 4, w pkt. 8, podpunkcie 1 zapisu „albo rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji” [str. 23-24].</p>	Ministerstwo Cyfryzacji	Aktualizacja obowiązującego Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 na potrzeby przyszłej perspektywy finansowej	IV 2020	Strategiczna	Technologie informacyjno-komunikacyjne

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
	<p>typu zadań i nie posiadały doświadczenia w budowie infrastruktury telekomunikacyjnej [str. 22-23]</p> <p>Jednocześnie badanie ewaluacyjne wykazało, że doświadczenie, potencjał oraz zaangażowanie środków prywatnych operatorów telekomunikacyjnych w realizację projektów wywołuje pozytywny efekt ekonomiczny [str. 23]. Zasadne jest więc, by projekty były realizowane wyłącznie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.</p>						
2.	<p>Z przeprowadzonych badań wynika, że zmniejszenie obszarów konkursowych wpływa na zwiększenie ilości podmiotów, które mają potencjał, by wziąć udział w konkursie [str. 40-41]. Świadczył o tym dotychczasowy przebieg konkursów. Obszary konkursowe w drugim oraz trzecim konkursie były znacznie większe aniżeli w pierwszym, a tym samym było ich mniej [str.20]. w pierwszym konkursie wsparcie uzyskało 32 beneficjentów (229 obszarów konkursowych). Natomiast drugim konkursie wsparcie uzyskało 14 beneficjentów (79 obszarów konkursowych), a w trzecim konkursie - 10 beneficjentów (35 obszarów konkursowych) [str. 19-20]. Ponadto wyniki badań wykazały, że realizacja projektów wpływa na zwięk-</p>	<p>Rekomenduje się, aby eksperci przy tworzeniu Listy obszarów interwencji, na potrzeby dokumentacji konkursowej w kolejnej perspektywie finansowej, dążyli do wyznaczania możliwie małych obszarów, na których mogą być realizowane projekty (jeżeli będzie to zasadne i celowe). Zmniejszenie obszarów, na których mogą być realizowane projekty, zwiększy ilość potencjalnych beneficjentów, a tym samym wpłynie pozytywnie na zwiększenie zatrudnienia, szczególnie na rynkach lokalnych [str. 41].</p>	Ministerstwo Cyfryzacji / Urząd Komunikacji Elektronicznej	Aktualizacja obszarów, na których mogą być realizowane projekty w ramach naboru wniosków w przyszłej perspektywie finansowej, pod kątem zmniejszenia tychże obszarów w sytuacji, kiedy jest to możliwe, zasadne i celowe.	IV 2020	Operacyjna	Technologie informacyjno-komunikacyjne

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
	szenie zasobów kadrowych beneficjentów oraz współpracujących z nimi podwykonawców [str. 61-62, 69-70]. W związku z powyższym prognozuje się, że zmniejszenie obszarów konkursowych, przełoży się na większą ilość mniejszych podmiotów realizujących projekty, dzięki którym beneficjenci zwiększą swoje szanse utrzymania się na rynku, a także przyczynią się do zwiększenia własnych zasobów kadrowych oraz tych, należących do podwykonawców, z którymi podejmą współpracę.						
3.	Beneficjenci podczas badania ewaluacyjnego, wskazali na takie czynniki podnoszące koszty realizowanych inwestycji jak: brak zgody na realizację inwestycji na działkach należących do prywatnych właścicieli, a także długi i uciążliwy proces uzgodnień z wszystkimi służbami kolejowymi (zgoda na budowę sieci na terenach kolejowych) oraz z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad (zgoda na budowę sieci wzdłuż dróg krajowych) [str. 32-33]. Można zatem wywnioskować, że beneficjenci nie byli w pełni świadomi skali problemów, jakie wiążą się z koniecznością uzgodnień z podmiotami zewnętrznymi. Należy zatem wyposażyć beneficjentów w wiedzę, która pośrednio pozwoli uniknąć zwiększenia kosztów inwestycji.	Na spotkaniach informacyjno-promocyjnych dla potencjalnych beneficjentów w przyszłym okresie programowania należy podjąć tematykę potencjalnych problemów i zagrożeń, jakie mogą napotkać podczas realizacji projektów. Należy zaproponować wnioskodawcom wstępne rozmowy z prywatnymi właścicielami działek, służbami kolejowymi i GDDKiA, jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, aby uzmysłowić potencjalnym beneficjentom skalę problemów, na jakie mogą ewentualnie napotkać [str. 33].	Centrum Projektów Polska Cyfrowa / Ministerstwo Cyfryzacji	Uwzględnienie w prowadzonych działaniach informacyjno-promocyjnych w przyszłej perspektywie finansowej przekazywania potencjalnym i obecnym beneficjentom informacji o potencjalnych problemach i zagrożeniach, związanych z realizacją projektów.	I 2023	Operacyjna	Informacja i promocja

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
4.	Beneficjenci podczas badania ewaluacyjnego, wskazali na takie czynniki podnoszące koszty realizowanych inwestycji jak: brak zgody na realizację inwestycji na działkach należących do prywatnych właścicieli, a także długi i uciążliwy proces uzgodnień z wszystkimi służbami kolejowymi (zgoda na budowę sieci na terenach kolejowych) oraz z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad (zgoda na budowę sieci wzdłuż dróg krajowych) [str. 32-33]. Można zatem wywnioskować, że beneficjenci nie byli w pełni świadomi skali problemów, jakie wiążą się z koniecznością uzgodnień z podmiotami zewnętrznymi. Należy zatem wyposażyć beneficjentów w wiedzę, która pośrednio pozwoli uniknąć zwiększenia kosztów inwestycji.	Powszechny dostęp do szybkiego Internetu, korzystnie wpływa na rozwój społeczeństwa informacyjnego. Rekomenduje się przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii wizerunkowej, uzmysławiającej pozytywne efekty realizacji projektów w ramach Działania 1.1 PO PC. Opcjonalnym działaniem może być przekazanie materiałów informacyjno-promocyjnych w formie ulotek, broszur lub folderów, przedstawiających wagę projektów podejmowanych w Działaniu 1.1 bezpośrednio do przedstawicieli służb kolejowych lub GDDKiA. Pozytywne skutki może również odnieść spotkanie przedstawicieli IZ oraz IP PO PC z przedstawicielami GDDKiA oraz służb kolejowych, służące przedstawieniu roli tychże instytucji w sprawnym realizowaniu projektów przez beneficjentów w ramach PO PC [str. 33].	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej / Ministerstwo Cyfryzacji / Centrum Projektów Polska Cyfrowa	Przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii wizerunkowej w ogólnopolskich mediach (tv, radio, Internet, prasa) Zorganizowanie spotkania przedstawicieli IP PO PC z przedstawicielami służb kolejowych i GDDKiA w miejscu i terminie uzgodnionym przez uczestników spotkania.	I 2023	Operacyjna	Informacja i promocja
5.	Badanie ewaluacyjne wykazało, że realizowane konkursy były dla beneficjentów przejrzyste i zrozumiałe (zarówno w opinii instytucji zaangażowanych w realizację PO PC, jak i w opinii samych beneficjentów) [str. 38].	Rekomenduje się utrzymanie w przyszłej perspektywie finansowej, poziomu zrozumiałości i przejrzystości udostępnianej beneficjentom dokumentacji konkursowej [str. 41].	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Rozwoju Cyfrowego	Śródkresowy monitoring poziomu przejrzystości i zrozumiałości dokumentacji konkursowej poprzez badanie opinii wśród potencjalnych i obecnych beneficjentów. W przypadku wykazania nieprawidłowości rekomenduje się	II 2024	Operacyjna	System realizacji polityki spójności

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
				wprowadzenie działań korygujących.			
6.	Doświadczenie instytucji zaangażowanej we wdrażanie PO PC wykazało, że w przypadku obszarów, na których nie wyłoniono obszarów do dofinansowania, pozytywne efekty przyniosła dogłębna analiza oraz racjonalna modernizacja założeń (np. zmiana/zmniejszenie liczby obszarów) [str. 41].	Rekomenduje się, by w nadchodzącej perspektywie finansowej zarezerwować zasoby organizacyjne, czasowe i finansowe na korektę wstępnych założeń poszczególnych interwencji w celu ich optymalizacji. Jeżeli realizacja interwencji w danym obszarze była niezadowolająca powinno stworzyć się warunki do korekty tych założeń i możliwość wprowadzenia ewentualnych zmian, przed realizacją kolejnych interwencji w tym samym obszarze. Dotychczasowe doświadczenie wykazują, że niezwykle ważne jest by w przypadku problemów z realizacją projektów na danym obszarze, dochodziło do modernizacji dotychczasowych założeń [str. 41].	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Rozwoju Cyfrowego	Spotkania adekwatne do potrzeb w ramach Departamentu Rozwoju Cyfrowego, mające na celu podjęcie decyzji o konieczności bądź braku konieczności modernizacji dotychczasowych założeń. Utworzenie rezerwy finansowej na korektę wstępnych założeń w celu optymalizacji Programu. Przygotowanie planu dotyczącego zapotrzebowania na zasoby organizacyjne, czasowe i finansowe, w zależności od skali korekty założeń.	IV 2020	Operacyjna	System realizacji polityki spójności
7.	Przed Polską stoi jeszcze szereg wyzwań związanych z zapewnieniem dostępu do szerokopasmowego Internetu. Zgodnie z trzecim celem zawartym w Narodowym Planie Szerokopasmowym (NPS), do 2025 roku wszystkie gospodarstwa domowe mają znaleźć się w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dla łącza co	W związku z faktem, że raporty i dane publikowane przez UKE są cennym źródłem informacji dla beneficjentów planujących projekty, a także dla poszukującym informacji o infrastrukturze szerokopasmowej władz samorządowych i przedsiębiorców, rekomenduje się aktualizację wyszukiwarki UKE, dostępnej na stro-	Urząd Komunikacji Elektronicznej	Podjęcie prac przez Urząd Komunikacji Elektronicznej, mających na celu zaktualizowanie wyszukiwarki UKE oraz Atlasu szerokopasmowego dostępu do Internetu.	IV 2020	Operacyjna	Informacja i promocja

Tabela rekomendacji							
Rekomendacje programowe - dotyczące tylko jednego PO							
Lp.	Treść wniosku (strona w raporcie)	Treść rekomendacji (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Podklasa rekomendacji (rekomendacja programowa)	Obszar tematyczny
	najmniej 100 Mb/s z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach. Co istotne, trzeci cel zawarty w aktualizacji NPS jest spójny z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie społeczeństwa gigabitowego - <i>Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego</i> . Poziom realizacji wskaźników jest kontrolowany na bieżąco, wobec czego stale monitorowana jest sytuacja na rynku telekomunikacyjnym. Sytuacja na ww. rynku podlega dynamicznym zmianom, na co znaczny wpływ ma realizacja projektów wspartych w ramach PO PC. Cennym źródłem informacji dotyczących rynku telekomunikacyjnego w Polsce są raporty UKE [str. 82].	nie Strona internetowa: https://wyszukiwarka.uke.gov.pl/ , oraz aktualizację Atlasu szerokopasmowego dostępu do Internetu, dostępnego na stronie Strona internetowa: https://mapbook.uke.gov.pl/ [str. 82].					
8.	W ramach wywiadów pogłębionych z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację PO PC pojawiła się propozycja, by w kolejnej perspektywie finansowej za „biały obszar” uznać tereny, na których nie są świadczone usługi o przepustowości co najmniej 100 Mb/s. Proponowane rozwiązanie niesie ze sobą szereg korzyści: doszłoby do uproszczenia w procesie tworzenia nowych interwencji w ramach PO PC, a Komisja Europejska uniknęłaby długotrwałego i czasochłonnego procesu notyfikacji programu pomocowego [str. 48].	Rekomenduje się by w przyszłym okresie programowania w latach 2021-2027 uznać za „białe obszary” tereny, na których nie są świadczone usługi o przepustowości co najmniej 100 Mb/s [str. 48].	Komisja Europejska	Komisja Europejska powinna zrewidować treść dotychczasowych rozporządzeń wprowadzając zapis, który umożliwiłby udzielenie pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe na obszarach, na których nie istnieją sieci umożliwiające świadczenie usług o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.	31 grudnia 2020	Strategiczna	Technologie informacyjno-komunikacyjne

9. Spis tabel, rysunków i map

Spis tabel

Tabela 1. Dobór próby badawczej w badaniu ilościowym CAWI/CATI	17
Tabela 2. Dobór próby badawczej w badaniu jakościowym IDI.....	17
Tabela 3. Przyporządkowanie metod badawczych do pytań badawczych	17
Tabela 4. Informacje o konkursach - działanie 1.1 PO PC.....	19
Tabela 5. Wielkość przedsiębiorstw telekomunikacyjnych będących beneficjentami wsparcia.....	20
Tabela 6. Okres funkcjonowania beneficjentów na rynku telekomunikacyjnym - stan na dzień realizacji badania.....	21
Tabela 7. Forma prawna przedsiębiorstw będących beneficjentami wsparcia	21
Tabela 8. Warunki uczestnictwa w konkursach - typ wnioskodawcy	22
Tabela 9. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w ujęciu globalnym.....	25
Tabela 10. Wielkość projektów w odniesieniu do liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na wyznaczonym obszarze interwencji	28
Tabela 11. Kryteria merytoryczne - wagi punktowe stosowane w ramach PO PC 2014-2020	46
Tabela 12. Proporcjonalność wsparcia w przykładowych programach krajowych	49
Tabela 13. Mechanizmy weryfikacji występowania efektu zachęty w krajowych programach pomocowych.....	51
Tabela 14. Wybrane strategie realizowane w obszarze inwestycji szerokopasmowych w krajach Unii Europejskiej	52
Tabela 15. Proporcjonalność wsparcia w zagranicznych strategiach.....	54
Tabela 16. Występowanie efektu zachęty w zagranicznych strategiach w obszarze inwestycji szerokopasmowych	57
Tabela 17. Gospodarstwa domowe oraz mieszkańcy objęte dostępem do szerokopasmowej sieci dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu	83
Tabela 18. Jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu	85
Tabela 19. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzania raportu częściowego	86
Tabela 20. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzania raportu częściowego w podziale na nabory	87
Tabela 21. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego	88
Tabela 22. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzania raportu częściowego	89
Tabela 23. Faktyczne osiągnięte wskaźniki zadeklarowane przez beneficjentów na moment sporządzania raportu częściowego w podziale na konkursy.....	90
Tabela 24. Technologie/usługi na poziomie detalicznym dostępne na obszarach interwencji	95
Tabela 25. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarze realizacji projektów	97
Tabela 26. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - podmioty niebędące beneficjentami, poza obszarami realizacji projektów	98
Tabela 27. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarach realizacji projektów i ich potencjalni konkurenci na obszarach nieobjętych interwencją (obszary podobne do objętych interwencją)	98

Tabela 28. Ceny detaliczne za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci i ich potencjalni konkurencji na obszarach nieobjętych interwencją	99
Tabela 29. Ceny hurtowe za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - beneficjenci na obszarze realizacji projektów oraz poza obszarem realizacji projektów	100
Tabela 30. Zakres stawek za dzierżawę kanalizacji kablowej na obszarze realizacji projektów i poza nim	101
Tabela 31. Zakres stawek za usługę BSA na obszarze realizacji projektów	102
Tabela 32. Ceny hurtowe za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego - podmioty niebędące beneficjentami, poza obszarami realizacji projektów	102
Tabela 33. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez beneficjentów w ramach programu	103
Tabela 34. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez podmioty niebędące beneficjentami programu, w PLN.....	104
Tabela 35. Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych w ramach EFRR (dane z mapy) w mln EUR	108
Tabela 36. Dofinansowanie inwestycji szerokopasmowych do 2020 w ramach EFRR (dane z mapy) w mln EUR - Dania, Chorwacja	109
Tabela 37. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług - inne kraje UE	110
Tabela 38. Szacunkowa struktura rodzajowa kosztów w ramach projektów realizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej	112
Tabela 39. Efektywność PO PC w latach 2014-2020	114
Tabela 40. Wskaźnik efektywności WRPO w latach 2007-2013	117
Tabela 41. Wskaźnik efektywność PO RPW w latach 2007-2013.....	118
Tabela 42. Efektywność PO IG w latach 2007-2013.....	120
Tabela 43. Intensywność wsparcia w ramach programu przedłużenia łączności szerokopasmowej nowej generacji w roku 2019 w Hiszpanii	122
Tabela 44. Procentowy stopień realizacji programu Superfast Broadband ProgrammePhase 1 (stan na wrzesień 2019 roku) - Wielka Brytania.....	125
Tabela 45. Wkład własny beneficjentów w realizację projektów w ramach PO PC	125
Tabela 46. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w podziale na województwa.....	144
Tabela 47. Liczba obszarów objętych wsparciem według kategorii w podziale na województwa ..	144
Tabela 48. Udział łączny w podziale na przepustowości	144
Tabela 49. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego w podziale na województwa	144
Tabela 50. Intensywność wsparcia w ramach PO PC w latach 2014-2020	145
Tabela 51. Intensywność wsparcia w ramach WRPO w latach 2007-2013	147
Tabela 52. Intensywność wsparcia w ramach PO RPW w latach 2007-2013	148
Tabela 53. Intensywność wsparcia w ramach PO IG w latach 2007-2013	150
Tabela 54. Intensywność wsparcia w ramach programu przedłużenia łączności szerokopasmowej nowej generacji w roku 2019 w Hiszpanii	152
Tabela 55. Szacunkowa intensywność wsparcia programu pomocowego określonego w ramach strategii Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme w Grecji.....	153
Tabela 56. Efektywność wsparcia w ramach PO PC	154
Tabela 57. Efektywność wsparcia w ramach PO PC dla czwartego konkursu - potencjalna.....	157
Tabela 58. Efektywność wsparcia w ramach PO IG	158
Tabela 59. Efektywność wsparcia w ramach PO RPW	160
Tabela 60. Efektywność wsparcia w ramach WRPO	162

Spis map

Mapa 1. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w podziale na województwa.....	26
Mapa 2. Wielkość projektów w odniesieniu do minimalnej i maksymalnej liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na wyznaczonym obszarze interwencji w podziale na województwa.....	29
Mapa 3. Gospodarstwa domowe oraz mieszkańcy, którzy zostaną objęci dostępem do szerokopasmowej sieci (o przepustowości min. 30 Mb/s i 100 Mb/s) dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu w podziale na województwa	84
Mapa 4. Jednostki publiczne objęte/podłączone szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s dzięki inwestycjom realizowanym z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu w podziale na województwa	85
Mapa 5. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego w podziale na województwa	89
Mapa 6. Dofinansowanie w ramach EFRR na inwestycje szerokopasmowe - Polska, Węgry, Rumunia, Hiszpania, mln EUR.....	107
Mapa 7. Dofinansowanie w ramach EFRR do 2020 roku na inwestycje szerokopasmowe - Dania, Chorwacja, mln EUR	107

Spis rysunków

Rysunek 1. Wielkość obszarów, na których realizowane są projekty, w odniesieniu do granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego	27
Rysunek 2. Liczba obszarów objętych wsparciem według kategorii w podziale na województwa	27
Rysunek 3. Czy w związku z realizacją projektu zostały zwiększone zasoby kadrowe firmy?.....	61
Rysunek 4. Ile miejsc pracy utworzono w przedsiębiorstwie w celu realizacji wspartych projektów?.....	62
Rysunek 5. Nowoutworzone stanowiska	63
Rysunek 6. Umowy na podstawie których zatrudnieni zostali nowi pracownicy.....	66
Rysunek 7. Gdyby nie realizacja projektu, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie?	67
Rysunek 8. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z udzielonym wsparciem?	67
Rysunek 9. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia?	68
Rysunek 10. Struktura próby badawczej - wielkość przedsiębiorstwa	69
Rysunek 11. Czy zostały zwiększone zasoby kadrowe Państwa firmy na rzecz realizacji zleceń beneficjentów wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?.....	69
Rysunek 12. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie w celu realizacji zleceń na rzecz beneficjentów wsparcia?.....	70
Rysunek 13. Udział nowoutworzonych stanowisk - podwykonawcy beneficjentów	70
Rysunek 14. Proszę podać, na podstawie, jakich umów zatrudnione są osoby pracujące na nowoutworzonych stanowiskach?	71
Rysunek 15. Czy gdyby nie realizacja zleceń na rzecz beneficjentów, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie?	71
Rysunek 16. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z realizacją zleceń na rzecz beneficjentów?.....	72
Rysunek 17. Przewidywana liczba pracujących, przedsiębiorstwa telekomunikacyjne (PKD 61), lata 2014-31.04.2020	72
Rysunek 18. Przewidywana liczba pracujących, przedsiębiorstwa telekomunikacyjne (PKD 42), lata 2014-31.04.2020	73

Rysunek 19. Czy wiedzą Państwo o możliwości uzyskania wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020?.....	74
Rysunek 20. Czy od 2016 r. realizowali Państwo jakieś projekty finansowane ze środków własnych?.....	74
Rysunek 21. Czy od 2016 roku w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych były zwiększane zasoby kadrowe Państwa firmy?.....	75
Rysunek 22. Na podstawie jakich umów zatrudnione były/są osoby pracujące na nowoutworzonych stanowiskach, stworzonych w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych?	75
Rysunek 23. Czy gdyby otrzymali Państwo wsparcie finansowe ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwie?.....	76
Rysunek 24. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?.....	76
Rysunek 25. Czy zwiększyli Państwo zasoby kadrowe swojej firmy na rzecz realizacji zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?	77
Rysunek 26. Czy gdyby Państwa przedsiębiorstwo miało możliwość realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe byłoby zwiększenie poziomu zatrudnienia w Państwa przedsiębiorstwie?	77
Rysunek 27. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?.....	78
Rysunek 28. Czy planują Państwo realizację zleceń dla podmiotów korzystających ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?	78
Rysunek 29. Penetracja lokalowa zasięgami internetu stacjonarnego o prędkości co najmniej 30 Mb/s po realizacji inwestycji w ramach PO PC.....	82
Rysunek 30. Wskaźnik nasycenia usługami internetu szerokopasmowego w latach 2015 - 2018	82
Rysunek 31. Udział łączy w podziale na przepustowości	83
Rysunek 32. Planowany stopień realizacji wspartych inwestycji w ramach PO PC w latach 2017 - 2021	86
Rysunek 33. Długości sieci światłowodowych własnych w latach 2015-2018	91
Rysunek 34. Liczba węzłów radiowych w latach 2016 - 2018	92
Rysunek 35. Zapytania operatorów trzecich skierowane do beneficjentów dążących do nawiązania współpracy hurtowej w podziale na wielkość przedsiębiorstwa (możliwość wskazania kilku odpowiedzi).....	94
Rysunek 36. Umowy o współpracy hurtową zawarte z operatorami trzecimi przez beneficjentów w podziale na wielkość przedsiębiorstwa (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)	95
Rysunek 37. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez beneficjentów w ramach programu	103
Rysunek 38. Średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług w inwestycjach realizowanych przez podmioty niebędące beneficjentami programu, w %.....	104

10. Załączniki

10.1. Lista dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych

1. Atlas szerokopasmowego dostępu do internetu UKE
2. Polska Baza Danych Bisnode
3. Baza SL 2014
4. Dane dotyczące poszczególnych naborów - Centrum Projektów Polska Cyfrowa
5. Dane Głównego Urzędu Statystycznego
6. Dane Strateg
7. Dane z systemu SIMBA
8. Decyzja C(2016) 2144 z dnia 15 kwietnia 2016 r.
9. Ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020
10. Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego i finansowego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020
11. Evaluation plan for the aid scheme "Support for the development of broadband infrastructure under the Operational Programme Digital Poland for 2014-2020"
12. Lista projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020 (dostępna na stronie: www.funduszeuropejskie.gov.pl);
13. Mapa dotacji
14. Nabory konkursowe w ramach I Osi Priorytetowej PO PC wraz z informacjami ich dotyczącymi
15. Narodowy Plan Szerokopasmowy
16. Oferta ramowa określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczęcia i zakańczania połączeń hurtowego dostępu do sieci TP, dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych
17. Oferty ramowe opublikowane przez beneficjentów wsparcia
18. Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 wraz z diagnozą, umową partnerstwa oraz Szczegółowym opisem osi priorytetowych Programu Polska Cyfrowa 2014-2020
19. Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce za 2017 i 2018 rok
20. Rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji
21. Rejestr Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych
22. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1466, z 2016 r. poz. 1648, z 2017 r. poz. 2025 i z 2019 r. poz. 2034)
23. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności art. 52 - Pomoc na infrastrukturę szerokopasmową,
24. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,
25. Wnioski o dofinansowanie
26. Wytoczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych (2013/C 25/01)

10.2. Tabele z danymi wykorzystanymi w analizie

Tabela 46. Wartość wsparcia udzielonego projektom oraz wartość wkładu własnego beneficjentów w podziale na województwa

Nazwa	Liczba obszarów	Średnia procentowa wartość wsparcia	Średnia procentowa wartość wkładu własnego
Dolnośląskie	18	57,8%	42,2%
Kujawsko-pomorskie	6	61,9%	38,1%
Lubelskie	16	68,0%	32,0%
Lubuskie	8	53,7%	46,3%
Łódzkie	11	52,9%	47,1%
Małopolskie	8	61,4%	38,6%
Mazowieckie	12	54,2%	45,8%
Opolskie	2	46,5%	53,5%
Podkarpackie	18	62,0%	38,0%
Podlaskie	4	66,5%	33,5%
Pomorskie	6	59,4%	40,6%
Śląskie	8	59,1%	40,9%
Świętokrzyskie	6	48,1%	51,9%
Warmińsko-mazurskie	5	56,0%	44,0%
Wielkopolskie	20	41,6%	58,4%
Zachodniopomorskie	9	62,7%	37,3%

Tabela 47. Liczba obszarów objętych wsparciem według kategorii w podziale na województwa

Województwa	Gmina	Więcej niż 1 gmina	Powiat	Więcej niż 1 powiat	Suma końcowa
Dolnośląskie		13		5	18
Kujawsko-pomorskie				6	6
Lubelskie		5	3	8	16
Lubuskie		4		4	8
Łódzkie		6	1	4	11
Małopolskie			1	7	8
Mazowieckie		4		8	12
Opolskie				2	2
Podkarpackie	1	10		7	18
Podlaskie		1		3	4
Pomorskie		2		4	6
Śląskie		1	1	6	8
Świętokrzyskie		2		4	6
Warmińsko-mazurskie		1		4	5
Wielkopolskie		15		5	20
Zachodniopomorskie		4		5	9

Tabela 48. Udział łączny w podziale na przepustowości

Wyszczególnienie	144 kb/s - 2 Mb/s	2 Mb/s - 10 Mb/s	10 Mb/s - 30 Mb/s	30 Mb/s - 100 Mb/s	pow. 100 Mb/s
2015	3,0%	36,3%	23,9%	26,1%	10,7%
2016	1,7%	30,3%	21,6%	29,2%	17,2%
2017	1,1%	24,1%	18,7%	29,1%	27,1%
2018	0,8%	19,2%	15,3%	21,9%	42,9%

Tabela 49. Infrastruktura realizowana w ramach programu pomocowego w podziale na województwa

Nazwa	Długość sieci szerokopasmowej [km]	Liczba utworzonych węzłów dostępowych [szt.]	Liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych [szt.]
Dolnośląskie	6902	373	44
Kujawsko-pomorskie	5165	263	3
Lubelskie	14871	392	15
Lubuskie	2873	162	13
Łódzkie	6852	363	6
Małopolskie	9262	359	7
Mazowieckie	13226	628	75

Nazwa	Długość sieci szerokopasmowej [km]	Liczba utworzonych węzłów dostępowych [szt.]	Liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych [szt.]
Opolskie	2117	45	14
Podkarpackie	11205	112	40
Podlaskie	2809	64	0
Pomorskie	2560	306	12
Śląskie	6161	225	8
Świętokrzyskie	4343	369	4
Warmińsko-mazurskie	3070	355	64
Wielkopolskie	11666	132	0
Zachodniopomorskie	5321	238	13

Tabela 50. Intensywność wsparcia w ramach PO PC w latach 2014-2020

Lp.	Liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s (szt.)	Intensywność pomocy	Wartość ogółem (zł)
1	36 134	54%	93 651 817,47
2	24 014	64%	93 885 569,13
3	23 057	61%	70 047 393,47
4	19 724	61%	47 467 545,26
5	1 342	46%	5 158 565,67
6	2 365	47%	8 925 316,88
7	25 099	61%	86 616 513,90
8	1 170	51%	6 599 184,93
9	916	52%	6 141 745,27
10	1 534	50%	8 448 793,86
11	1 668	53%	7 926 458,26
12	1 135	49%	3 321 341,26
13	1 108	42%	3 887 826,17
14	1 751	49%	8 639 823,41
15	1 474	49%	8 313 990,28
16	1 814	45%	8 355 629,77
17	1 013	45%	5 586 123,19
18	1 483	46%	7 577 988,75
19	10 937	69%	60 168 169,53
20	13 112	68%	84 528 324,45
21	9 142	69%	50 198 885,46
22	15 387	60%	85 405 489,11
23	13 116	58%	54 785 781,78
24	15 352	45%	55 110 319,74
25	12 317	69%	69 474 489,75
26	31 578	68%	123 802 063,32
27	18 414	69%	67 319 827,41
28	33 003	68%	138 527 427,75
29	35 307	68%	154 551 449,55
30	2 099	55%	9 140 210,19
31	15 263	68%	95 870 584,95
32	16 999	69%	71 369 822,58
33	7 942	69%	40 409 305,62
34	14 749	69%	73 140 593,31
35	9 030	69%	32 339 436,75
36	10 735	68%	45 600 405,00
37	1 291	53%	6 679 379,95
38	1 484	49%	6 581 501,22
39	1 244	53%	6 652 007,28
40	1 417	54%	3 453 839,99
41	2 003	47%	6 453 690,94
42	30 137	56%	83 849 804,79
43	1 897	45%	6 409 633,02
44	1 509	48%	5 689 633,26
45	15 597	55%	43 942 838,55
46	1 734	46%	6 012 910,19

Lp.	Liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s (szt.)	Intensywność pomocy	Wartość ogółem (zł)
47	1 535	47%	7 057 662,91
48	1 366	54%	6 356 348,18
49	2 016	48%	9 267 404,67
50	1 426	50%	6 189 610,45
51	2 008	45%	4 915 393,48
52	1 180	48%	6 282 786,05
53	14 913	69%	49 976 399,37
54	38 671	47%	65 486 639,68
55	19 475	50%	68 894 190,51
56	30 556	50%	106 167 056,40
57	19 268	56%	76 436 241,78
58	2 290	50%	9 219 663,47
59	1 399	50%	4 375 063,81
60	27 075	55%	90 245 814,63
61	13 540	61%	48 659 690,03
62	11 134	61%	39 618 393,86
63	23 349	63%	94 327 685,75
64	10 242	69%	46 210 872,45
65	17 873	69%	21 636 705,53
66	20 796	68%	107 876 958,12
67	24 382	49%	62 425 250,28
68	17 985	64%	25 040 642,68
69	1 767	53%	9 476 989,49
70	51 883	47%	107 778 716,79
71	34 382	40%	100 105 898,07
72	1 209	48%	9 892 014,25
73	1 113	47%	6 753 874,52
74	57 725	55%	153 323 249,04
75	44 029	56%	125 582 675,28
76	31 246	64%	114 643 991,31
77	29 190	57%	136 296 799,03
78	10 213	56%	60 112 387,03
79	2 007	50%	7 861 483,50
80	27 877	39%	120 648 706,05
81	22 895	67%	50 030 408,11
82	16 590	65%	28 677 686,71
83	12 121	62%	60 949 488,90
84	1 041	53%	2 826 902,92
85	1 323	49%	3 532 690,11
86	1 412	54%	2 534 292,81
87	29 645	65%	62 987 338,38
88	19 099	63%	51 743 497,32
89	16 371	58%	43 808 789,71
90	29 832	66%	56 020 824,59
91	2 514	50%	3 951 219,32
92	2 060	47%	7 734 917,52
93	1 760	55%	7 717 019,99
94	1 278	56%	7 863 390,01
95	1 538	52%	7 170 678,61
96	1 518	48%	5 680 386,00
97	1 616	46%	4 883 100,00
98	1 656	49%	3 313 647,48
99	13 651	66%	36 635 490,96
100	15 222	68%	37 207 500,00
101	23 707	67%	63 185 326,97
102	1 565	53%	6 668 260,50
103	11 077	67%	50 385 952,47
104	23 009	57%	97 902 720,84
105	1 126	46%	4 401 886,91
106	2 283	48%	8 323 596,77

Lp.	Liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s (szt.)	Intensywność pomocy	Wartość ogółem (zł)
107	8 149	58%	48 182 397,63
108	7 014	60%	36 328 779,39
109	9 548	61%	27 580 390,02
110	14 636	61%	45 504 934,65
111	10 967	47%	36 888 929,00
112	11 254	64%	41 567 342,01
113	27 680	64%	90 810 003,33
114	25 585	54%	61 806 493,48
115	17 961	59%	23 231 287,28
116	1 920	45%	6 548 821,77
117	29 436	52%	102 604 734,09
118	25 545	49%	68 752 025,88
119	34 714	37%	94 748 678,58
120	17 937	58%	60 558 775,71
121	1 664	46%	7 268 566,72
122	1 349	45%	6 742 986,15
123	1 993	41%	8 007 961,07
124	23 383	58%	82 089 550,56
125	11 631	59%	42 696 956,79
126	26 822	54%	91 871 818,05
127	1 209	50%	4 974 838,87
128	17 205	54%	50 797 523,95
129	43 190	45%	158 955 840,22
130	49 096	28%	125 655 501,90
131	40 272	35%	117 707 227,48
132	26 269	50%	105 906 649,43
133	1 488	33%	4 711 927,85
134	1 356	48%	7 354 883,40
135	1 511	45%	9 054 336,71
136	1 213	48%	7 732 461,23
137	1 279	52%	6 586 193,66
138	904	47%	7 644 499,19
139	1 610	46%	9 097 017,26
140	1 432	48%	8 430 891,73
141	1 600	44%	10 382 930,59
142	1 553	49%	8 508 496,01
143	1 095	42%	7 376 092,29
144	1 016	47%	8 800 533,94
145	1 074	45%	6 213 138,87
146	1 506	44%	7 433 188,46
147	1 620	47%	9 516 270,10
148	21 077	60%	116 848 990,53
149	10 941	66%	50 329 629,54
150	16 243	66%	71 920 193,46
151	11 584	67%	65 670 214,14
152	16 762	66%	69 395 555,73
153	1 390	46%	8 268 675,00
154	1 366	40%	7 119 445,52
155	1 480	45%	7 736 911,50
156	1 634	49%	6 203 232,79
157	23360	58%	79 448 886,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Tabela 51. Intensywność wsparcia w ramach WRPO w latach 2007-2013

Lp.	Liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego internetu (osoby)	Intensywność wsparcia	Wartość ogółem (zł)
1	4 119	50%	9 016 561,740
2	12 357	50%	24 246 104,40
3	9 801	40%	11 432 531,11

Lp.	Liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego internetu (osoby)	Intensywność wsparcia	Wartość ogółem (zł)
4	15 099	40%	21 365 352,26
5	9 525	40%	13 327 351,42
6	660	40%	1 006 876,77
7	10 350	50%	20 710 426,35
8	3 711	50%	6 950 174,04
9	13 740	40%	19 003 707,44
10	7 437	40%	11 864 416,15
11	9 894	40%	16 458 083,87
12	8 694	40%	13 744 703,17
13	10 251	40%	16 495 587,94
14	5 901	40%	12 311 172,19
15	8 889	40%	15 509 363,44
16	15 333	40%	16 930 515,45
17	6 960	40%	12 967 580,65
18	14 421	40%	21 012 749,84
19	10 731	40%	16 003 670,36
20	9 948	40%	16 184 418,18
21	14 502	40%	18 471 042,20
22	21 432	40%	23 466 516,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Tabela 52. Intensywność wsparcia w ramach PO RPW w latach 2007-2013

Lp.	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu	Intensywność wsparcia	Wartości ogółem (zł)
1	490	67%	1 374 611,10
2	844	70%	5 180 082,32
3	2190	69%	5 094 828,52
4	510	70%	2 248 248,34
5	623	70%	2 529 298,20
6	3140	67%	5 637 324,93
7	505	67%	1 173 175,23
8	330	69%	3 054 077,70
9	570	70%	6 886 966,80
10	3240	69%	1 845 000,00
11	223	68%	842 304,00
12	191	68%	1 014 750,00
13	2400	70%	7 894 572,97
14	170	68%	1 425 902,10
15	1319	70%	25 846 851,00
16	300	67%	2 867 103,93
17	213	68%	1 740 450,00
18	826	70%	11 732 104,38
19	463	70%	1 254 784,13
20	700	67%	5 431 949,50
21	660	70%	2 237 370,00
22	165	68%	3 023 475,30
23	7500	70%	12 419 322,66
24	405	69%	2 395 796,50
25	350	70%	5 164 073,82
26	1210	70%	9 590 896,71
27	1610	67%	4 689 256,92
28	675	66%	4 527 039,60

Lp.	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu	Intensywność wsparcia	Wartości ogółem (zł)
29	3671	70%	1 872 210,68
30	692	70%	1 719 509,25
31	306	50%	1 241 092,91
32	1030	50%	2 861 132,94
33	7420	49%	3 363 897,23
34	7238	48%	2 111 611,44
35	8550	48%	5 499 230,08
36	2238	48%	1 162 214,79
37	2684	45%	2 365 775,88
38	1205	66%	4 551 615,00
39	156	70%	901 283,74
40	4946	65%	11 911 443,00
41	562	70%	7 944 895,04
42	1054	67%	2 601 265,50
43	515	68%	3 570 946,95
44	600	68%	7 339 410,00
45	800	62%	3 140 852,29
46	700	63%	2 537 020,99
47	220	70%	2 743 099,58
48	2798	68%	13 708 112,86
49	516	70%	9 471 315,14
50	2831	66%	3 729 360,00
51	4478	66%	27 360 789,24
52	252	70%	5 227 337,27
53	1618	70%	4 049 160,00
54	2225	70%	17 019 311,75
55	7740	47%	5 151 866,53
56	5976	49%	2 246 335,13
57	530	67%	2 271 016,44
58	435	70%	1 937 301,91
59	629	68%	923 944,04
60	148	69%	784 013,94
61	505	70%	3 418 170,00
62	1655	70%	4 655 550,00
63	700	57%	2 905 559,74
64	3173	70%	27 425 554,77
65	282	68%	2 888 840,40
66	1069	70%	6 378 595,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Tabela 53. Intensywność wsparcia w ramach PO IG w latach 2007-2013⁹⁹

Lp.	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (radiolinia)	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (światłowód)	Intensywność wsparcia	Wartości Ogółem (zł)
1	580	0	70%	4 507 729,20
2	105	106	60%	211 063,33
3	0	70	60%	1 067 322,61
4	800	0	50%	1 734 428,86
5	120	0	60%	163 417,80
6	150	150	60%	3 929 112,00
7	120	0	60%	140 831,54
8	273	274	60%	2 255 660,10
9	135	0	60%	1 322 418,61
10	0	300	60%	713 800,00
11	0	450	60%	490 729,22
12	0	195	60%	221 722,56
13	260	0	60%	1 202 325,00
14	0	370	60%	894 722,18
15	0	201	60%	3 441 232,84
16	120	0	60%	979 624,45
17	0	496	60%	333 516,11
18	150	0	70%	3 898 066,93
19	0	70	60%	1 543 336,35
20	0	583	60%	163 417,80
21	0	2 000	50%	4 582 011,82
22	180	0	60%	383 760,00
23	369	369	60%	1 202 290,56
24	0	222	60%	2 631 142,20
25	0	290	60%	17 571 374,84
26	708	0	60%	116 973,00
27	0	80	60%	1 778 715,68
28	0	1327	70%	2 068 657,92
29	0	294	60%	2 461 957,50
30	0	420	70%	875 883,00
31	1083	0	70%	615 591,63
32	0	100	60%	6 830 436,00
33	425	425	70%	2 636 934,43
34	984	0	70%	3 442 152,06
35	0	780	70%	1 071 046,60
36	90	0	70%	1 083 729,78
37	450	0	70%	4 449 687,82
38	1012	1013	70%	2 600 259,20
39	0	1000	70%	7 014 883,40
40	125	0	70%	104 591,75
41	0	1875	70%	1 366 400,00
42	1125	0	70%	5 113 602,00
43	0	1003	70%	4 085 414,00
44	0	841	70%	128 871,71
45	0	491	70%	4 906 474,00
46	247	248	70%	216 000,00

⁹⁹ Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 zostało objętych 655 beneficjentów. Ze względu na ich dużą liczbę w Raporcie przedstawiono pierwszych 100 beneficjentów, aby ukazać specyfikę projektu oraz główne tendencje w nim występujące.

Lp.	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (radiolinia)	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (światłowód)	Intensywność wsparcia	Wartości Ogółem (zł)
47	100	0	70%	348 459,70
48	154	0	70%	9 158 871,29
49	540	540	70%	3 388 954,00
50	518	519	70%	3 985 910,43
51	0	200	70%	3 999 412,91
52	0	260	70%	52 740,00
53	0	370	70%	235 873,80
54	0	150	70%	9 723 888,00
55	715	715	70%	11 736 145,61
56	0	280	70%	2 416 433,39
57	250	250	70%	878 442,85
58	0	2844	70%	2 208 839,96
59	275	275	70%	5 136 480,00
60	0	300	60%	3 642 207,30
61	0	450	70%	6 926 130,00
62	0	180	70%	1 958 325,24
63	0	350	70%	2 233 690,06
64	0	1360	70%	25 610 774,64
65	0	400	70%	5 661 455,30
66	0	200	70%	3 789 371,70
67	0	790	70%	5 798 220,00
68	0	80	70%	388 809,06
69	0	118	70%	5 035 636,94
70	587	0	70%	4 073 427,90
71	0	1050	70%	3 293 103,60
72	0	405	70%	5 431 422,47
73	75	75	70%	2 176 066,88
74	0	1100	70%	1 976 979,00
75	0	174	70%	8 085 835,01
76	0	1141	70%	2 100 089,50
77	0	645	70%	2 292 230,10
78	0	330	70%	506 237,25
79	280	0	70%	6 426 996,00
80	0	267	70%	1 353 900,28
81	0	525	70%	6 997 295,82
82	70	0	70%	1 834 622,65
83	250	0	70%	9 029 505,03
84	250	250	70%	1 050 890,97
85	125	125	70%	2 349 483,32
86	80	80	70%	7 630 250,00
87	950	0	70%	1 499 985,00
88	0	200	70%	8 955 840,33
89	45	45	70%	7 305 585,00
90	100	0	70%	6 584 190,00
91	0	200	70%	342 395,10
92	300	0	70%	4 576 584,00
93	0	120	70%	1 517 677,94
94	50	50	70%	249 281,98
95	0	302	70%	75 846,57
96	125	125	70%	11 379 148,00

Lp.	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (radiolinia)	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu (światłowód)	Intensywność wsparcia	Wartości Ogółem (zł)
97	0	160	70%	6 293 634,00
98	0	640	69%	471 993,60
99	57	58	70%	2 795 039,70
100	125	125	70%	364 231,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji konkursowej

Tabela 54 Intensywność wsparcia w ramach programu przedłużenia łączności szerokopasmowej nowej generacji w roku 2019 w Hiszpanii

Lp.	intensywność wsparcia [%]	wartość ogółem [€]	lp.	intensywność wsparcia [%]	wartość ogółem [€]
1	60	125 234,00	64	70	3 941 301,00
2	60	37 122,94	65	70	104 229,00
3	70	107 304,00	66	50	58 758,11
4	70	118 823,00	67	70	1 712 869,00
5	70	134 568,00	68	70	3 521 872,00
6	70	141 716,00	69	70	3 953 179,00
7	70	168 252,20	70	70	3 462 735,00
8	80	151 080,00	71	70	3 902 479,00
9	80	186 360,00	72	50	2 219 195,00
10	50	88 692,34	73	50	1 941 764,71
11	80	102 260,00	74	50	2 036 336,88
12	50	526 348,01	75	55	3 619 143,93
13	65	1 975 166,00	76	70	3 488 947,41
14	60	816 928,04	77	55	2 885 050,26
15	70	648 728,54	78	70	3 786 230,00
16	75	405 830,58	79	70	1 962 395,11
17	80	108 454,29	80	70	2 584 467,29
18	70	192 411,00	81	70	2 699 016,52
19	70	118 986,40	82	80	3 436 560,00
20	60	158 799,00	83	80	3 426 386,00
21	55	142 056,00	84	80	3 827 027,00
22	55	150 057,00	85	80	3 797 291,00
23	55	166 443,00	86	80	3 836 644,00
24	60	130 000,00	87	80	3 550 766,00
25	70	23 149,84	88	80	3 055 921,00
26	80	102 000,00	89	80	3 476 879,00
27	70	101 000,00	90	80	3 608 034,00
28	60	125 540,00	91	80	3 826 957,00
29	50	162 012,30	92	80	3 882 373,00
30	60	101 109,00	93	80	3 692 326,00
31	50	100 743,00	94	80	3 944 192,00
32	80	100 440,00	95	80	3 955 319,00
33	70	112 577,00	96	65	600 119,00
34	70	132 185,00	97	65	491 149,00

35	70	104 003,00	98	80	899 292,44
36	55	37 984,72	99	65	557 257,00
37	55	89 922,74	100	50	857 839,00
38	70	3 255 655,40	101	60	89 323,28
39	70	3 334 710,49	102	60	379 657,00
40	70	3 567 593,51	103	60	180 960,99
41	70	3 626 461,35	104	50	305 152,00
42	70	3 902 299,04	105	60	100 105,00
43	70	2 698 477,44	106	55	168 703,00
44	70	1 883 486,31	107	50	24 496,89
45	70	2 950 064,15	108	57	66 514,50
46	80	2 233 042,00	109	70	655 285,00
47	80	2 333 730,85	110	71	162 874,32
48	80	1 150 656,13	111	62	94 554,69
49	60	657 643,91	112	50	238 177,00
50	65	2 933 206,00	113	80	100 943,00
51	65	1 683 801,00	114	60	18 195,14
52	65	372 699,73	115	50	192 713,91
53	60	3 297 750,80	116	50	101 938,00
54	60	3 602 988,54	117	50	278 700,00
55	60	3 843 450,00	118	70	110 267,00
56	60	3 092 038,86	119	76	3 474 467,23
57	60	3 798 145,00	120	70	2 912 156,12
58	60	946 993,78	121	50	2 655 482,75
59	60	732 346,65	122	80	1 938 936,85
60	70	3 916 672,00	123	70	2 946 690,00
61	70	3 612 123,00	124	80	886 966,22
62	70	3 646 417,00	125	80	194 562,54
63	70	3 646 623,00			

Źródło: opracowane na podstawie danych Ministerio de Economía y Empresa - Ministerio Economía y Empresa [w:] <https://advancedigital.gob.es/banda-ancha/ayudas/Paginas/convocatoria-2019.aspx>

Tabela 55. Szacunkowa intensywność wsparcia programu pomocowego określonego w ramach strategii Ultrafast Broadband Infrastructure Scheme w Grecji

Część	Liczba gospodarstw domowych [tys.]	Dofinansowanie - wkład publiczny [mln €]	Intensywność wsparcia [%]	Wartość ogółem [mln €]
1	118	45	43,5%	104
2	126	43	40,8%	106
3	112	46	46,2%	100
4	103	41	42,9%	96
5	124	42	40,3%	104
6	114	41	42,8%	96
7	115	41	44,1%	94
ogółem	812	301	42,9%	701

Źródło: opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Ministry of Digital Governance (Ministerstwa Zarządzania Cyfrowego w Grecji)

Tabela 56. Efektywność wsparcia w ramach PO PC

lp.	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Całkowita kwota wydatków kwalifikowanych w ujęciu globalnym [%]	Dofinansowanie [zł]	Dofinansowanie w ujęciu globalnym [%]	Wartość ogółem [zł]	Całkowita wartość projektu w ujęciu globalnym [%]	Długość sieci szerokopasmowej [km]-wskaźnik produktu	Długość sieci szerokopasmowej [km]-wskaźnik produktu w ujęciu globalnym	Minimalna liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem	Liczba gosp. domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s - wskaźnik rezultatu	Liczba gosp. domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s - wskaźnik rezultatu w ujęciu globalnym [%]	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego [zł]	Wskaźnik efektywności
1	59 031 100,88	1,24	50 176 435,74	1,30	93 651 817,47	1,38	1 485,38	1,37	18 705	36 134	1,86	2 591,79	193%
2	70 841 623,35	1,48	60 215 379,83	1,56	93 885 569,13	1,39	1 394,32	1,29	16 443	24 014	1,23	3 909,62	146%
3	50 277 205,95	1,05	42 735 625,05	1,10	70 047 393,47	1,03	1 130,00	1,04	16 262	23 057	1,18	3 038,01	142%
4	34 096 835,56	0,71	28 982 310,21	0,75	47 467 545,26	0,70	738,00	0,68	14 118	19 724	1,01	2 406,59	140%
5	4 193 955,84	0,09	2 348 615,20	0,06	5 158 565,67	0,08	90,29	0,08	1 162	1 342	0,07	3 843,94	115%
6	7 256 355,17	0,15	4 208 685,92	0,11	8 925 316,88	0,13	177,08	0,16	1 656	2 365	0,12	3 773,92	143%
7	69 722 025,00	1,46	52 695 906,50	1,36	86 616 513,90	1,28	1 226,80	1,13	20 378	25 099	1,29	3 450,99	123%
8	5 365 191,00	0,11	3 380 070,33	0,09	6 599 184,93	0,10	68,00	0,06	1 114	1 170	0,06	5 640,33	105%
9	4 993 288,84	0,10	3 195 704,81	0,08	6 141 745,27	0,09	55,00	0,05	873	916	0,05	6 704,96	105%
10	6 863 043,09	0,14	4 186 456,24	0,11	8 448 793,86	0,12	58,00	0,05	1 484	1 534	0,08	5 507,69	103%
11	6 435 551,00	0,13	4 183 108,14	0,11	7 926 458,26	0,12	63,00	0,06	1 546	1 668	0,09	4 752,07	108%
12	2 700 277,44	0,06	1 620 166,42	0,04	3 321 341,26	0,05	38,04	0,04	1 085	1 135	0,06	2 926,29	105%
13	3 160 834,30	0,07	1 637 628,22	0,04	3 887 826,17	0,06	42,34	0,04	1 050	1 108	0,06	3 508,87	106%
14	6 917 001,01	0,14	4 219 370,58	0,11	8 639 823,41	0,13	57,23	0,05	1 743	1 751	0,09	4 934,22	100%
15	6 665 239,63	0,14	4 065 796,13	0,11	8 313 990,28	0,12	56,18	0,05	1 321	1 474	0,08	5 640,43	112%
16	6 686 813,43	0,14	3 744 615,51	0,10	8 355 629,77	0,12	57,65	0,05	1 769	1 814	0,09	4 606,19	103%
17	4 469 217,40	0,09	2 502 761,71	0,06	5 586 123,19	0,08	45,19	0,04	1 005	1 013	0,05	5 514,44	101%
18	6 065 300,33	0,13	3 457 221,16	0,09	7 577 988,75	0,11	57,31	0,05	1 453	1 483	0,08	5 109,90	102%
19	48 501 348,00	1,02	41 226 145,80	1,07	60 168 169,53	0,89	754,00	0,70	10 398	10 937	0,56	5 501,34	105%
20	68 087 616,00	1,43	57 874 473,60	1,50	84 528 324,45	1,25	991,70	0,91	11 482	13 112	0,67	6 446,64	114%
21	40 477 677,00	0,85	34 406 025,45	0,89	50 198 885,46	0,74	632,20	0,58	8 402	9 142	0,47	5 491,02	109%
22	60 246 557,38	1,26	51 209 573,78	1,32	85 405 489,11	1,26	1 066,04	0,98	7 812	15 387	0,79	5 550,50	197%
23	37 274 436,30	0,78	31 683 270,86	0,82	54 785 781,78	0,81	660,84	0,61	7 414	13 116	0,67	4 177,02	177%
24	29 375 020,05	0,62	24 965 829,53	0,65	55 110 319,74	0,81	606,38	0,56	9 612	15 352	0,79	3 589,78	160%
25	56 303 325,00	1,18	47 857 826,25	1,24	69 474 489,75	1,03	469,00	0,43	7 672	12 317	0,63	5 640,54	161%
26	99 767 324,00	2,09	84 802 225,40	2,19	123 802 063,32	1,83	1 848,80	1,71	21 826	31 578	1,62	3 920,52	145%
27	54 285 871,00	1,14	46 142 990,35	1,19	67 319 827,41	0,99	983,60	0,91	14 011	18 414	0,95	3 655,90	131%
28	111 616 693,00	2,34	94 874 189,05	2,45	138 527 427,75	2,05	1 937,30	1,79	23 474	33 003	1,69	4 197,42	141%
29	124 414 385,00	2,60	105 752 227,25	2,73	154 551 449,55	2,28	2 162,50	1,99	27 819	35 307	1,81	4 377,36	127%
30	7 431 065,20	0,16	5 053 124,32	0,13	9 140 210,19	0,14	230,00	0,21	1 352	2 099	0,11	4 354,55	155%
31	77 227 087,00	1,62	65 643 023,95	1,70	95 870 584,95	1,42	1 119,40	1,03	13 911	15 263	0,78	6 281,24	110%
32	57 533 366,00	1,20	48 903 361,10	1,26	71 369 822,58	1,05	1 020,90	0,94	12 958	16 999	0,87	4 198,47	131%
33	32 572 471,00	0,68	27 686 600,35	0,72	40 409 305,62	0,60	492,90	0,45	7 026	7 942	0,41	5 088,05	113%
34	58 968 948,00	1,23	50 123 605,80	1,30	73 140 593,31	1,08	909,30	0,84	12 896	14 749	0,76	4 959,02	114%
35	26 077 057,00	0,55	22 165 498,45	0,57	32 339 436,75	0,48	471,20	0,43	8 200	9 030	0,46	3 581,33	110%
36	36 744 412,00	0,77	31 232 750,20	0,81	45 600 405,00	0,67	624,10	0,58	9 490	10 735	0,55	4 247,83	113%
37	5 236 740,20	0,11	3 508 615,93	0,09	6 679 379,95	0,10	77,30	0,07	1 291	1 291	0,07	5 173,80	100%
38	5 128 214,00	0,11	3 230 774,82	0,08	6 581 501,22	0,10	77,30	0,07	1 090	1 484	0,08	4 434,97	136%
39	5 388 536,00	0,11	3 556 433,76	0,09	6 652 007,28	0,10	39,00	0,04	1 143	1 244	0,06	5 347,27	109%
40	2 807 705,90	0,06	1 881 162,94	0,05	3 453 839,99	0,05	61,50	0,06	1 061	1 417	0,07	2 437,43	134%
41	5 246 903,19	0,11	3 043 203,80	0,08	6 453 690,94	0,10	109,82	0,10	1 443	2 003	0,10	3 222,01	139%
42	55 163 627,68	1,15	46 878 050,81	1,21	83 849 804,79	1,24	1 524,86	1,41	16 306	30 137	1,55	2 782,29	185%
43	5 211 083,75	0,11	2 866 096,01	0,07	6 409 633,02	0,09	116,59	0,11	1 476	1 897	0,10	3 378,83	129%

44	4 625 718,10	0,10	2 729 173,61	0,07	5 689 633,26	0,08	98,55	0,09	1 398	1 509	0,08	3 770,47	108%
45	28 273 465,39	0,59	24 023 963,55	0,62	43 942 838,55	0,65	767,24	0,71	10 383	15 597	0,80	2 817,39	150%
46	4 888 544,86	0,10	2 737 585,07	0,07	6 012 910,19	0,09	94,35	0,09	1 314	1 734	0,09	3 467,65	132%
47	5 737 937,32	0,12	3 328 003,62	0,09	7 057 662,91	0,10	81,00	0,07	1 273	1 535	0,08	4 597,83	121%
48	5 167 762,75	0,11	3 462 401,02	0,09	6 356 348,18	0,09	81,00	0,07	1 086	1 366	0,07	4 653,26	126%
49	7 285 129,47	0,15	4 448 299,99	0,11	9 267 404,67	0,14	164,01	0,15	999	2 016	0,10	4 596,93	202%
50	4 878 607,72	0,10	3 070 595,62	0,08	6 189 610,45	0,09	105,50	0,10	1 082	1 426	0,07	4 340,54	132%
51	3 789 469,79	0,08	2 233 513,43	0,06	4 915 393,48	0,07	85,78	0,08	1 460	2 008	0,10	2 447,91	138%
52	4 987 000,10	0,10	2 985 716,92	0,08	6 282 786,05	0,09	84,14	0,08	1 021	1 180	0,06	5 324,39	116%
53	40 312 626,00	0,84	34 265 732,10	0,89	49 976 399,37	0,74	807,90	0,75	11 402	14 913	0,77	3 351,20	131%
54	36 424 399,03	0,76	30 960 739,18	0,80	65 486 639,68	0,97	1 650,00	1,52	19 127	38 671	1,99	1 693,43	202%
55	40 609 522,02	0,85	34 505 910,87	0,89	68 894 190,51	1,02	887,10	0,82	13 860	19 475	1,00	3 537,57	141%
56	62 720 194,11	1,31	53 312 165,01	1,38	106 167 056,40	1,57	1 215,75	1,12	22 795	30 556	1,57	3 474,51	134%
57	50 256 745,59	1,05	42 718 233,75	1,10	76 436 241,78	1,13	1 043,71	0,96	10 871	19 268	0,99	3 967,00	177%
58	7 042 106,35	0,15	4 627 368,05	0,12	9 219 663,47	0,14	113,00	0,10	1 610	2 290	0,12	4 026,05	142%
59	3 556 962,45	0,07	2 186 820,46	0,06	4 375 063,81	0,06	33,61	0,03	1 166	1 399	0,07	3 127,28	120%
60	65 774 853,92	1,38	49 923 114,12	1,29	90 245 814,63	1,33	1 403,70	1,29	23 529	27 075	1,39	3 333,18	115%
61	35 009 220,93	0,73	29 757 837,79	0,77	48 659 690,03	0,72	836,00	0,77	10 315	13 540	0,70	3 593,77	131%
62	28 487 617,99	0,60	24 214 475,29	0,63	39 618 393,86	0,59	710,00	0,65	7 330	11 134	0,57	3 558,33	152%
63	70 036 734,48	1,47	59 531 224,29	1,54	94 327 685,75	1,39	1 984,50	1,83	17 874	23 349	1,20	4 039,90	131%
64	37 295 555,33	0,78	31 701 222,03	0,82	46 210 872,45	0,68	712,27	0,66	8 489	10 242	0,53	4 511,90	121%
65	17 590 817,50	0,37	14 952 194,88	0,39	21 636 705,53	0,32	892,84	0,82	12 333	17 873	0,92	1 210,58	145%
66	85 827 960,34	1,80	72 953 766,30	1,89	107 876 958,12	1,59	1 477,12	1,36	18 928	20 796	1,07	5 187,39	110%
67	35 856 454,73	0,75	30 477 986,51	0,79	62 425 250,28	0,92	1 245,86	1,15	18 172	24 382	1,25	2 560,30	134%
68	19 953 117,00	0,42	15 962 493,60	0,41	25 040 642,68	0,37	313,00	0,29	6 067	17 985	0,92	1 392,31	296%
69	7 480 261,94	0,16	4 980 358,36	0,13	9 476 989,49	0,14	173,95	0,16	867	1 767	0,09	5 363,32	204%
70	63 493 055,45	1,33	50 794 444,34	1,31	107 778 716,79	1,59	1 683,05	1,55	21 973	51 883	2,66	2 077,34	236%
71	50 158 752,03	1,05	40 127 001,61	1,04	100 105 898,07	1,48	2 529,51	2,33	17 842	34 382	1,77	2 911,58	193%
72	8 029 433,29	0,17	4 787 951,01	0,12	9 892 014,25	0,15	112,90	0,10	930	1 209	0,06	8 181,98	130%
73	5 478 698,72	0,11	3 177 097,30	0,08	6 753 874,52	0,10	64,42	0,06	958	1 113	0,06	6 068,17	116%
74	123 693 882,00	2,59	84 136 578,54	2,17	153 323 249,04	2,27	2 562,50	2,36	25 821	57 725	2,96	2 656,10	224%
75	101 240 839,00	2,12	70 180 149,59	1,81	125 582 675,28	1,86	1 968,20	1,82	24 039	44 029	2,26	2 852,27	183%
76	92 387 695,00	1,93	73 910 156,00	1,91	114 643 991,31	1,69	1 642,00	1,51	17 224	31 246	1,60	3 669,08	181%
77	94 885 705,70	1,99	78 280 707,20	2,02	136 296 799,03	2,01	2 988,00	2,76	14 660	29 190	1,50	4 669,30	199%
78	42 367 713,17	0,89	33 894 170,54	0,88	60 112 387,03	0,89	700,75	0,65	5 067	10 213	0,52	5 885,87	202%
79	6 391 450,00	0,13	3 967 812,16	0,10	7 861 483,50	0,12	80,00	0,07	1 231	2 007	0,10	3 917,03	163%
80	69 030 712,78	1,45	47 175 589,12	1,22	120 648 706,05	1,78	2 116,80	1,95	15 669	27 877	1,43	4 327,89	178%
81	39 357 254,36	0,82	33 453 666,19	0,86	50 030 408,11	0,74	1 951,40	1,80	10 714	22 895	1,18	2 185,21	214%
82	21 909 286,36	0,46	18 622 893,42	0,48	28 677 686,71	0,42	808,75	0,75	12 222	16 590	0,85	1 728,61	136%
83	44 196 287,54	0,93	37 566 844,41	0,97	60 949 488,90	0,90	1 216,00	1,12	7 415	12 121	0,62	5 028,42	163%
84	2 298 295,05	0,05	1 493 891,77	0,04	2 826 902,92	0,04	70,43	0,06	810	1 041	0,05	2 715,56	129%
85	2 872 105,78	0,06	1 723 263,46	0,04	3 532 690,11	0,05	84,67	0,08	991	1 323	0,07	2 670,21	133%
86	2 060 400,66	0,04	1 380 468,42	0,04	2 534 292,81	0,04	54,36	0,05	1 037	1 412	0,07	1 794,82	136%
87	48 387 590,26	1,01	41 129 451,74	1,06	62 987 338,38	0,93	2 679,60	2,47	12 962	29 645	1,52	2 124,72	229%
88	38 324 382,87	0,80	32 575 725,43	0,84	51 743 497,32	0,76	1 070,00	0,99	12 580	19 099	0,98	2 709,23	152%
89	29 950 253,06	0,63	25 457 715,10	0,66	43 808 789,71	0,65	1 277,30	1,18	11 883	16 371	0,84	2 676,00	138%
90	43 673 470,51	0,91	37 122 449,94	0,96	56 020 824,59	0,83	1 380,00	1,27	16 936	29 832	1,53	1 877,88	176%
91	3 212 373,43	0,07	1 959 547,77	0,05	3 951 219,32	0,06	60,49	0,06	1 918	2 514	0,13	1 571,69	131%
92	6 163 179,81	0,13	3 636 276,05	0,09	7 734 917,52	0,11	104,75	0,10	1 563	2 060	0,11	3 754,81	132%
93	6 255 295,14	0,13	4 253 600,64	0,11	7 717 019,99	0,11	91,00	0,08	1 240	1 760	0,09	4 384,67	142%
94	6 374 117,30	0,13	4 398 140,89	0,11	7 863 390,01	0,12	66,00	0,06	1 004	1 278	0,07	6 152,89	127%
95	5 810 941,82	0,12	3 719 002,72	0,10	7 170 678,61	0,11	97,00	0,09	1 134	1 538	0,08	4 662,34	136%
96	4 543 436,00	0,10	2 743 326,62	0,07	5 680 386,00	0,08	74,00	0,07	1 092	1 518	0,08	3 742,02	139%
97	3 954 738,75	0,08	2 254 201,06	0,06	4 883 100,00	0,07	70,37	0,06	1 182	1 616	0,08	3 021,72	137%
98	2 694 022,34	0,06	1 616 413,39	0,04	3 313 647,48	0,05	48,41	0,04	1 211	1 656	0,09	2 000,99	137%
99	28 475 294,47	0,60	24 204 000,27	0,63	36 635 490,96	0,54	652,26	0,60	8 674	13 651	0,70	2 683,72	157%
100	29 878 577,49	0,63	25 396 790,86	0,66	37 207 500,00	0,55	799,46	0,74	8 924	15 222	0,78	2 444,32	171%
101	49 997 619,53	1,05	42 497 976,60	1,10	63 185 326,97	0,93	1 287,52	1,19	13 114	23 707	1,22	2 665,26	181%
102	5 421 350,00	0,11	3 520 624,69	0,09	6 668 260,50	0,10	70,00	0,06	1 039	1 565	0,08	4 260,87	151%

103	39 743 456,19	0,83	33 781 937,76	0,87	50 385 952,47	0,74	615,16	0,57	8 631	11 077	0,57	4 548,70	128%
104	66 175 871,64	1,39	56 236 255,72	1,45	97 902 720,84	1,45	836,85	0,77	14 882	23 009	1,18	4 254,98	155%
105	3 578 769,85	0,07	2 004 111,05	0,05	4 401 886,91	0,07	59,80	0,06	1 122	1 126	0,06	3 909,31	100%
106	6 767 151,86	0,14	3 992 619,54	0,10	8 323 596,77	0,12	132,79	0,12	1 954	2 283	0,12	3 645,90	117%
107	36 755 726,59	0,77	27 956 405,64	0,72	48 182 397,63	0,71	491,72	0,45	4 937	8 149	0,42	5 912,68	165%
108	26 174 442,53	0,55	21 970 827,05	0,57	36 328 779,39	0,54	423,50	0,39	4 021	7 014	0,36	5 179,47	174%
109	19 808 530,55	0,41	16 837 250,97	0,44	27 580 390,02	0,41	456,00	0,42	7 147	9 548	0,49	2 888,60	134%
110	32 702 973,66	0,68	27 797 527,61	0,72	45 504 934,65	0,67	784,00	0,72	9 928	14 636	0,75	3 109,11	147%
111	20 607 220,02	0,43	17 516 137,02	0,45	36 888 929,00	0,55	617,00	0,57	8 246	10 967	0,56	3 363,63	133%
112	31 526 970,20	0,66	26 794 771,98	0,69	41 567 342,01	0,61	645,07	0,60	7 695	11 254	0,58	3 693,56	146%
113	73 239 006,00	1,53	58 129 799,06	1,50	90 810 003,33	1,34	1 492,10	1,38	20 962	27 680	1,42	3 280,71	132%
114	39 490 062,67	0,83	33 566 553,27	0,87	61 806 493,48	0,91	1 296,00	1,20	17 913	25 585	1,31	2 415,73	143%
115	16 118 003,59	0,34	13 700 303,06	0,35	23 231 287,28	0,34	715,00	0,66	12 564	17 961	0,92	1 293,43	143%
116	4 830 386,20	0,10	2 956 196,20	0,08	6 548 821,77	0,10	156,10	0,14	1 271	1 920	0,10	3 410,84	151%
117	63 103 295,00	1,32	53 637 800,74	1,39	102 604 734,09	1,52	1 389,94	1,28	18 294	29 436	1,51	3 485,69	161%
118	39 532 761,19	0,83	33 598 893,73	0,87	68 752 025,88	1,02	837,44	0,77	19 246	25 545	1,31	2 691,41	133%
119	41 352 953,65	0,87	35 150 010,59	0,91	94 748 678,58	1,40	1 200,64	1,11	19 985	34 714	1,78	2 729,41	174%
120	41 248 127,43	0,86	35 060 908,30	0,91	60 558 775,71	0,89	768,76	0,71	11 128	17 937	0,92	3 376,19	161%
121	5 909 403,84	0,12	3 368 360,14	0,09	7 268 566,72	0,11	75,00	0,07	1 234	1 664	0,09	4 368,13	135%
122	5 482 102,56	0,11	3 015 156,38	0,08	6 742 986,15	0,10	71,00	0,07	1 079	1 349	0,07	4 998,51	125%
123	6 510 537,46	0,14	3 266 987,67	0,08	8 007 961,07	0,12	103,00	0,10	1 448	1 993	0,10	4 018,04	138%
124	56 066 028,64	1,17	47 656 124,33	1,23	82 089 550,56	1,21	1 070,89	0,99	13 523	23 383	1,20	3 510,65	173%
125	29 663 017,94	0,62	25 213 565,24	0,65	42 696 956,79	0,63	514,75	0,47	8 254	11 631	0,60	3 670,96	141%
126	58 756 083,21	1,23	49 936 795,13	1,29	91 871 818,05	1,36	1 171,24	1,08	19 085	26 822	1,38	3 425,24	141%
127	4 044 584,45	0,08	2 507 642,31	0,06	4 974 838,87	0,07	40,99	0,04	1 130	1 209	0,06	4 114,84	107%
128	32 034 632,71	0,67	27 229 437,78	0,70	50 797 523,95	0,75	806,69	0,74	9 284	17 205	0,88	2 952,49	185%
129	83 283 154,65	1,74	70 790 681,45	1,83	158 955 840,22	2,35	3 027,51	2,79	21 543	43 190	2,22	3 680,39	200%
130	41 639 298,66	0,87	35 393 403,86	0,91	125 655 501,90	1,86	2 451,62	2,26	25 782	49 096	2,52	2 559,38	190%
131	47 780 368,19	1,00	40 613 312,96	1,05	117 707 227,48	1,74	2 318,78	2,14	20 095	40 272	2,07	2 922,81	200%
132	62 917 455,73	1,32	53 479 837,38	1,38	105 906 649,43	1,56	2 193,09	2,02	13 097	26 269	1,35	4 031,62	201%
133	3 745 810,95	0,08	1 563 876,03	0,04	4 711 927,85	0,07	117,40	0,11	912	1 488	0,08	3 166,62	163%
134	5 979 580,00	0,13	3 534 529,70	0,09	7 354 883,40	0,11	55,87	0,05	1 136	1 356	0,07	5 423,96	119%
135	7 273 272,91	0,15	4 073 032,81	0,11	9 054 336,71	0,13	51,27	0,05	1 498	1 511	0,08	5 992,28	101%
136	6 206 089,26	0,13	3 723 653,53	0,10	7 732 461,23	0,11	46,02	0,04	1 186	1 213	0,06	6 374,66	102%
137	5 272 274,00	0,11	3 446 485,48	0,09	6 586 193,66	0,10	51,00	0,05	1 094	1 279	0,07	5 149,49	117%
138	5 966 049,99	0,12	3 607 073,79	0,09	7 644 499,19	0,11	59,63	0,06	812	904	0,05	8 456,30	111%
139	6 975 284,00	0,15	4 183 775,32	0,11	9 097 017,26	0,13	56,80	0,05	1 529	1 610	0,08	5 650,32	105%
140	6 538 123,52	0,14	4 018 330,67	0,10	8 430 891,73	0,12	65,70	0,06	1 345	1 432	0,07	5 887,49	106%
141	7 991 131,98	0,17	4 526 976,23	0,12	10 382 930,59	0,15	74,98	0,07	1 405	1 600	0,08	6 489,33	114%
142	6 537 901,42	0,14	4 145 029,47	0,11	8 508 496,01	0,13	66,20	0,06	1 452	1 553	0,08	5 478,75	107%
143	5 716 017,97	0,12	3 127 233,40	0,08	7 376 092,29	0,11	51,16	0,05	939	1 095	0,06	6 736,16	117%
144	7 083 416,54	0,15	4 179 215,74	0,11	8 800 533,94	0,13	40,68	0,04	1 016	1 016	0,05	8 661,94	100%
145	4 974 723,71	0,10	2 785 845,26	0,07	6 213 138,87	0,09	45,57	0,04	1 065	1 074	0,06	5 785,05	101%
146	5 981 642,13	0,13	3 289 903,15	0,09	7 433 188,46	0,11	34,36	0,03	1 427	1 506	0,08	4 935,72	106%
147	7 650 359,96	0,16	4 437 208,76	0,11	9 516 270,10	0,14	51,25	0,05	1 489	1 620	0,08	5 874,24	109%
148	81 955 791,97	1,72	69 662 423,17	1,80	116 848 990,53	1,73	1 594,00	1,47	17 561	21 077	1,08	5 543,91	120%
149	38 794 733,13	0,81	32 975 523,16	0,85	50 329 629,54	0,74	654,79	0,60	10 846	10 941	0,56	4 600,09	101%
150	56 068 515,05	1,17	47 658 237,78	1,23	71 920 193,46	1,06	940,34	0,87	13 378	16 243	0,83	4 427,77	121%
151	51 660 568,46	1,08	43 911 483,20	1,13	65 670 214,14	0,97	881,97	0,81	10 124	11 584	0,59	5 669,04	114%
152	53 586 909,62	1,12	45 548 873,17	1,18	69 395 555,73	1,03	950,31	0,88	14 914	16 762	0,86	4 140,05	112%
153	6 722 500,00	0,14	3 830 480,50	0,10	8 268 675,00	0,12	74,95	0,07	1 385	1 390	0,07	5 948,69	100%
154	5 788 167,09	0,12	2 856 460,40	0,07	7 119 445,52	0,11	71,00	0,07	1 357	1 366	0,07	5 211,89	101%
155	6 290 171,94	0,13	3 496 706,55	0,09	7 736 911,50	0,11	93,00	0,09	1 451	1 480	0,08	5 227,64	102%
156	4 936 657,20	0,10	3 060 727,46	0,08	6 203 232,79	0,09	60,59	0,06	1 276	1 634	0,08	3 796,35	128%
Ra- zem	4 700 203 393,41	-	3 812 134 460,18	-	6 663 424 448,24	-	106 301,39	-	12 586 120	1 929 788	-	3 452,93	153,3%

Tabela 57. Efektywność wsparcia w ramach PO PC dla czwartego konkursu - potencjalna

Ip.	Dofinansowanie (maksymalna kwota dofinansowania dla obszaru interwencji) [zł]	Dofinansowanie w ujęciu globalnym [%]	Wartość ogółem (przy założeniu, że dofinansowanie wynosi 85%, a wkład własny 15%) [zł]	Całkowita wartość projektu w ujęciu globalnym [%]	Minimalna liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem	Liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepływności co najmniej 30 Mb/s - wskaźnik rezultatu w ujęciu globalnym [%]	Koszt 1 przyłączenia gospodarstwa domowego [zł]
1	16 526 329,07	2,86	19 442 740,08	2,86	9 556	3,82	2 034,61
2	14 066 256,86	2,43	16 548 537,49	2,43	9 985	4,00	1 657,34
3	14 529 912,97	2,51	17 094 015,26	2,51	5 827	2,33	2 933,59
4	12 836 022,28	2,22	15 101 202,68	2,22	6 458	2,58	2 338,37
5	14 278 402,05	2,47	16 798 120,06	2,47	7 493	3,00	2 241,84
6	13 813 092,59	2,39	16 250 697,16	2,39	6 164	2,47	2 636,39
7	14 346 306,36	2,48	16 878 007,48	2,48	5 987	2,40	2 819,11
8	11 460 504,64	1,98	13 482 946,64	1,98	5 133	2,05	2 626,72
9	21 389 359,41	3,70	25 163 952,24	3,70	8 087	3,24	3 111,65
10	16 839 588,05	2,91	19 811 280,06	2,91	6 729	2,69	2 944,16
11	18 359 426,78	3,17	21 599 325,62	3,17	10 190	4,08	2 119,66
12	19 094 882,98	3,30	22 464 568,21	3,30	8 633	3,45	2 602,17
13	16 604 960,61	2,87	19 535 247,77	2,87	7 828	3,13	2 495,56
14	21 394 014,68	3,70	25 169 429,04	3,70	8 629	3,45	2 916,84
15	8 623 014,49	1,49	10 144 722,93	1,49	3 411	1,36	2 974,12
16	16 429 351,66	2,84	19 328 649,02	2,84	6 497	2,60	2 975,01
17	17 453 924,63	3,02	20 534 028,97	3,02	7 437	2,98	2 761,06
18	14 774 097,10	2,55	17 381 290,71	2,55	5 990	2,40	2 901,72
19	18 675 857,13	3,23	21 971 596,62	3,23	9 217	3,69	2 383,81
20	18 192 932,29	3,14	21 403 449,75	3,14	7 587	3,04	2 821,07
21	18 431 713,90	3,19	21 684 369,30	3,19	8 473	3,39	2 559,23
22	20 811 669,24	3,60	24 484 316,75	3,60	9 910	3,97	2 470,67
23	21 099 217,61	3,65	24 822 608,95	3,65	7 827	3,13	3 171,41
24	18 169 366,75	3,14	21 375 725,59	3,14	7 964	3,19	2 684,04
25	18 918 106,67	3,27	22 256 596,08	3,27	6 111	2,45	3 642,05
26	17 736 859,79	3,07	20 866 893,87	3,07	8 124	3,25	2 568,55
27	15 598 462,35	2,70	18 351 132,17	2,70	7 292	2,92	2 516,61
28	21 116 479,09	3,65	24 842 916,58	3,65	7 654	3,06	3 245,74
29	22 925 565,49	3,96	26 971 253,52	3,96	7 280	2,91	3 704,84
30	14 830 875,89	2,56	17 448 089,29	2,56	6 042	2,42	2 887,80
31	22 343 574,82	3,86	26 286 558,62	3,86	8 162	3,27	3 220,60
32	12 109 196,10	2,09	14 246 113,06	2,09	4 539	1,82	3 138,60
33	18 193 994,42	3,14	21 404 699,32	3,14	6 207	2,48	3 448,48
34	7 201 238,55	1,24	8 472 045,35	1,24	4 162	1,67	2 035,57
35	9 365 895,22	1,62	11 018 700,26	1,62	3 340	1,34	3 299,01
RAZEM	578 540 452,52	-	680 635 826,49	-	249 925	-	2 723,36

Tabela 58. Efektywność wsparcia w ramach PO IG

Ip.	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Wydatki kwalifikowalne w ujęciu globalnym [%]	Dofinansowanie [zł]	Dofinansowanie w ujęciu globalnym [%]	Wartości ogółem [zł]	Wartości ogółem w ujęciu globalnym [%]	Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego [km]	Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego [km] w ujęciu globalnym	Docelowa liczba osób, które mogły uzyskać dostęp do internetu [szt.]	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu [szt.]	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu w ujęciu globalnym [%]	Koszt przyłączenia 1 osoby do internetu [zł]	Wskaźnik efektywności	Ip.	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Wskaźnik efektywności
1	3 694 860,00	0,24	2 586 402,00	0,26	4 507 729,20	0,23	580	0,48	0	0,00	0	0,00	580	7 771,95	1450 %	
2	171 596,21	0,01	102 957,72	0,01	211 063,33	0,01	105	0,09	106	0,05	15,00	0,08	106	1 991,16	265%	
3	795 100,00	0,05	477 060,00	0,05	1 067 322,61	0,06	0	0,00	70	0,04	12,00	0,07	70	15 247,47	175%	
4	1 244 243,00	0,08	622 121,50	0,06	1 734 428,86	0,09	800	0,66	0	0,00	0	0,00	800	2 168,04	2000 %	
5	132 860,00	0,01	79 716,00	0,01	163 417,80	0,01	120	0,10	0	0,00	0	0,00	120	1 361,82	300%	
6	3 147 150,00	0,20	1 888 290,00	0,19	3 929 112,00	0,20	150	0,12	150	0,08	80,00	0,45	150	26 194,08	375%	
7	108 512,56	0,01	65 107,53	0,01	140 831,54	0,01	120	0,10	0	0,00	0	0,00	120	1 173,60	300%	
8	1 833 870,00	0,12	1 100 322,00	0,11	2 255 660,10	0,12	0	0,00	300	0,15	12,50	0,07	300	7 518,87	750%	
9	1 075 137,08	0,07	645 082,24	0,06	1 322 418,61	0,07	350	0,29	0	0,00	0	0,00	350	3 778,34	875%	
10	585 081,97	0,04	351 049,18	0,04	713 800,00	0,04	273	0,23	274	0,14	0	0,00	274	2 605,11	685%	
11	400 836,77	0,03	240 502,06	0,02	490 729,22	0,03	0	0,00	120	0,06	14,80	0,08	120	4 089,41	300%	
12	186 434,10	0,01	111 860,46	0,01	221 722,56	0,01	135	0,11	0	0,00	0	0,00	135	1 642,39	338%	
13	977 500,00	0,06	586 500,00	0,06	1 202 325,00	0,06	0	0,00	300	0,15	25,00	0,14	300	4 007,75	750%	
14	727 416,41	0,05	436 449,84	0,04	894 722,18	0,05	0	0,00	194	0,10	4,65	0,03	194	4 611,97	485%	
15	2 735 924,29	0,18	1 640 234,57	0,16	3 441 232,84	0,18	0	0,00	450	0,23	10,00	0,06	450	7 647,18	1125 %	
16	796 442,65	0,05	477 865,59	0,05	979 624,45	0,05	0	0,00	195	0,10	5,90	0,03	195	5 023,72	488%	
17	271 448,71	0,02	162 869,23	0,02	333 516,11	0,02	260	0,22	0	0,00	0	0,00	260	1 282,75	650%	
18	2 995 911,16	0,19	2 097 137,81	0,21	3 898 066,93	0,20	0	0,00	370	0,19	52,80	0,30	370	10 535,32	925%	
19	1 254 745,00	0,08	752 847,00	0,08	1 543 336,35	0,08	0	0,00	201	0,10	7,39	0,04	201	7 678,29	503%	
20	132 860,00	0,01	79 716,00	0,01	163 417,80	0,01	120	0,10	0	0,00	0	0,00	120	1 361,82	300%	
21	3 432 012,86	0,22	1 716 006,43	0,17	4 582 011,82	0,24	0	0,00	496	0,25	34,00	0,19	496	9 237,93	1240 %	
22	312 000,00	0,02	187 200,00	0,02	383 760,00	0,02	150	0,12	0	0,00	0	0,00	150	2 558,40	375%	
23	977 472,00	0,06	586 483,20	0,06	1 202 290,56	0,06	0	0,00	70	0,04	15,00	0,08	70	17 175,58	175%	
24	2 139 140,00	0,14	1 283 484,00	0,13	2 631 142,20	0,14	0	0,00	583	0,29	11,50	0,06	583	4 513,11	1458 %	
25	14 285 700,00	0,92	8 571 420,00	0,86	17 571 374,84	0,91	0	0,00	2000	1,00	57,00	0,32	2000	8 785,69	5000 %	
26	95 100,00	0,01	57 060,00	0,01	116 973,00	0,01	180	0,15	0	0,00	0	0,00	180	649,85	450%	
27	1 454 867,15	0,09	872 920,29	0,09	1 778 715,68	0,09	369	0,31	369	0,18	4,00	0,02	369	4 820,37	923%	
28	1 679 396,69	0,11	1 175 577,68	0,12	2 068 657,92	0,11	0	0,00	222	0,11	49,60	0,28	222	9 318,28	555%	
29	1 999 152,44	0,13	1 199 491,46	0,12	2 461 957,50	0,13	0	0,00	290	0,15	78,70	0,44	290	8 489,51	725%	
30	702 100,00	0,05	491 470,00	0,05	875 883,00	0,05	708	0,59	0	0,00	0	0,00	708	1 237,12	1770 %	
31	500 434,14	0,03	350 303,89	0,04	615 591,63	0,03	0	0,00	80	0,04	5,10	0,03	80	7 694,90	200%	
32	5 553 200,00	0,36	3 331 920,00	0,33	6 830 436,00	0,35	0	0,00	1327	0,67	71,20	0,40	1327	5 147,28	3318 %	
33	2 141 816,61	0,14	1 499 271,62	0,15	2 636 934,43	0,14	0	0,00	294	0,15	57,10	0,32	294	8 969,16	735%	
34	2 795 245,58	0,18	1 956 671,90	0,20	3 442 152,06	0,18	0	0,00	420	0,21	32,20	0,18	420	8 195,60	1050 %	
35	875 957,05	0,06	613 169,94	0,06	1 071 046,60	0,06	1083	0,90	0	0,00	0	0,00	1083	988,96	2708 %	
36	878 642,10	0,06	615 049,47	0,06	1 083 729,78	0,06	0	0,00	100	0,05	14,20	0,08	100	10 837,30	250%	
37	3 617 632,37	0,23	2 532 342,65	0,25	4 449 687,82	0,23	425	0,35	425	0,21	0	0,00	425	10 469,85	1063 %	
38	2 131 360,00	0,14	1 491 952,00	0,15	2 600 259,20	0,13	984	0,82	0	0,00	0	0,00	984	2 642,54	2460 %	
39	5 703 157,23	0,37	3 992 210,06	0,40	7 014 883,40	0,36	0	0,00	780	0,39	131,02	0,73	780	8 993,44	1950 %	
40	85 730,94	0,01	60 011,66	0,01	104 591,75	0,01	90	0,07	0	0,00	0	0,00	90	1 162,13	225%	
41	1 120 000,00	0,07	784 000,00	0,08	1 366 400,00	0,07	450	0,37	0	0,00	0	0,00	450	3 036,44	1125 %	
42	4 107 400,00	0,26	2 875 180,00	0,29	5 113 602,00	0,26	1012	0,84	1013	0,51	23,25	0,13	1013	5 047,98	2533 %	

43	3 293 700,00	0,21	2 305 590,00	0,23	4 085 414,00	0,21	0	0,00	1000	0,50	20,37	0,11	1000	4 085,41	2500 %
44	104 773,75	0,01	73 341,63	0,01	128 871,71	0,01	125	0,10	0	0,00	0	0,00	125	1 030,97	313%
45	3 966 700,00	0,26	2 776 690,00	0,28	4 906 474,00	0,25	0	0,00	1875	0,94	21,30	0,12	1875	2 616,79	4688 %
46	177 049,18	0,01	123 934,43	0,01	216 000,00	0,01	1125	0,93	0	0,00	0	0,00	1125	192,00	2813 %
47	298 690,00	0,02	209 083,00	0,02	348 459,70	0,02	167	0,14	0	0,00	0	0,00	167	2 086,59	418%
48	7 442 171,78	0,48	5 209 520,24	0,52	9 158 871,29	0,47	0	0,00	1003	0,50	206,00	1,15	1003	9 131,48	2508 %
49	2 755 247,16	0,18	1 928 673,01	0,19	3 388 954,00	0,18	0	0,00	841	0,42	55,30	0,31	841	4 029,67	2103 %
50	3 238 138,57	0,21	2 266 696,99	0,23	3 985 910,43	0,21	0	0,00	491	0,25	44,61	0,25	491	8 117,94	1228 %
51	3 249 116,18	0,21	2 274 381,32	0,23	3 999 412,91	0,21	247	0,20	248	0,12	113,00	0,63	248	16 126,66	620%
52	42 878,04	0,00	30 014,62	0,00	52 740,00	0,00272	100	0,08	0	0,00	0	0,00	100	527,40	250%
53	194 460,00	0,01	136 122,00	0,01	235 873,80	0,01	154	0,13	0	0,00	0	0,00	154	1 531,65	385%
54	7 805 600,00	0,50	5 463 920,00	0,55	9 723 888,00	0,50	540	0,45	540	0,27	24,78	0,14	540	18 007,20	1350 %
55	9 481 581,80	0,61	6 637 107,26	0,66	11 736 145,61	0,61	518	0,43	519	0,26	22,76	0,13	519	22 613,00	1298 %
56	1 964 580,00	0,13	1 375 206,00	0,14	2 416 433,39	0,12	0	0,00	300	0,15	20,00	0,11	300	8 054,78	750%
57	714 181,17	0,05	499 926,81	0,05	878 442,85	0,05	0	0,00	200	0,10	2,48	0,01	200	4 392,21	500%
58	1 795 804,84	0,12	1 257 063,38	0,13	2 208 839,96	0,11	0	0,00	260	0,13	23,15	0,13	260	8 495,54	650%
59	4 064 000,00	0,26	2 844 800,00	0,28	5 136 480,00	0,27	0	0,00	370	0,19	18,00	0,10	370	13 882,38	925%
60	2 961 144,15	0,19	1 776 686,49	0,18	3 642 207,30	0,19	0	0,00	150	0,08	15,00	0,08	150	24 281,38	375%
61	5 631 000,00	0,36	3 941 700,00	0,39	6 926 130,00	0,36	715	0,59	715	0,36	61,90	0,35	715	9 686,90	1788 %
62	1 592 134,35	0,10	1 114 494,04	0,11	1 958 325,24	0,10	0	0,00	280	0,14	92,69	0,52	280	6 994,02	700%
63	1 794 056,94	0,12	1 255 660,45	0,13	2 233 690,06	0,12	250	0,21	250	0,13	2,00	0,01	250	8 934,76	625%
64	20 821 768,00	1,34	14 575 237,60	1,46	25 610 774,64	1,32	0	0,00	2844	1,43	280,40	1,57	2844	9 005,20	7110 %
65	4 602 809,19	0,30	3 221 966,43	0,32	5 661 455,30	0,29	275	0,23	275	0,14	55,00	0,31	275	20 587,11	688%
66	3 080 790,00	0,20	2 156 553,00	0,22	3 789 371,70	0,20	0	0,00	300	0,15	8,00	0,04	300	12 631,24	750%
67	4 310 000,46	0,28	3 017 000,32	0,30	5 798 220,00	0,30	0	0,00	450	0,23	14,00	0,08	450	12 884,93	1125 %
68	316 104,93	0,02	221 273,45	0,02	388 809,06	0,02	0	0,00	180	0,09	1,47	0,01	180	2 160,05	450%
69	4 094 013,76	0,26	2 865 809,63	0,29	5 035 636,94	0,26	2179	1,81	0	0,00	0	0,00	2179	2 310,99	5448 %
70	3 149 785,00	0,20	2 204 849,50	0,22	4 073 427,90	0,21	0	0,00	350	0,18	27,29	0,15	350	11 638,37	875%
71	2 677 320,00	0,17	1 874 124,00	0,19	3 293 103,60	0,17	0	0,00	1360	0,68	7,60	0,04	1360	2 421,40	3400 %
72	4 415 790,63	0,28	3 091 053,44	0,31	5 431 422,47	0,28	350	0,29	350	0,18	39,50	0,22	350	15 518,35	875%
73	1 771 538,60	0,11	1 240 077,02	0,12	2 176 066,88	0,11	0	0,00	400	0,20	10,08	0,06	400	5 440,17	1000 %
74	1 607 300,00	0,10	1 125 110,00	0,11	1 976 979,00	0,10	0	0,00	200	0,10	17,00	0,10	200	9 884,90	500%
75	6 573 849,60	0,42	4 601 694,72	0,46	8 085 835,01	0,42	0	0,00	790	0,40	20,00	0,11	790	10 235,23	1975 %
76	1 707 389,84	0,11	1 195 172,88	0,12	2 100 089,50	0,11	0	0,00	368	0,18	35,63	0,20	368	5 706,76	920%
77	1 863 601,71	0,12	1 304 521,19	0,13	2 292 230,10	0,12	0	0,00	200	0,10	17,52	0,10	200	11 461,15	500%
78	411 575,00	0,03	288 102,50	0,03	506 237,25	0,03	400	0,33	0	0,00	0	0,00	400	1 265,59	1000 %
79	5 039 300,00	0,32	3 527 510,00	0,35	6 426 996,00	0,33	0	0,00	380	0,19	30,00	0,17	380	16 913,15	950%
80	1 100 731,93	0,07	770 512,35	0,08	1 353 900,28	0,07	0	0,00	80	0,04	5,75	0,03	80	16 923,75	200%
81	5 723 488,38	0,37	4 006 441,87	0,40	6 997 295,82	0,36	0	0,00	118	0,06	25,32	0,14	118	59 299,12	295%
82	1 444 682,53	0,09	1 011 277,77	0,10	1 834 622,65	0,09	587	0,49	0	0,00	0	0,00	587	3 125,42	1468 %
83	7 341 061,00	0,47	5 138 742,70	0,51	9 029 505,03	0,47	0	0,00	1050	0,53	309,20	1,73	1050	8 599,53	2625 %
84	852 242,90	0,05	596 570,03	0,06	1 050 890,97	0,05	0	0,00	405	0,20	0	0,00	405	2 594,79	1013 %
85	1 925 806,00	0,12	1 348 064,20	0,14	2 349 483,32	0,12	75	0,06	75	0,04	30,00	0,17	75	31 326,44	188%
86	6 203 455,28	0,40	4 342 418,69	0,43	7 630 250,00	0,39	0	0,00	1100	0,55	55,00	0,31	1100	6 936,59	2750 %
87	1 200 000,00	0,08	840 000,00	0,08	1 499 985,00	0,08	0	0,00	174	0,09	18,00	0,10	174	8 620,60	435%
88	7 281 171,00	0,47	5 096 819,70	0,51	8 955 840,33	0,46	0	0,00	1141	0,57	28,77	0,16	1141	7 849,12	2853 %
89	5 819 500,00	0,37	4 073 650,00	0,41	7 305 585,00	0,38	0	0,00	645	0,32	18,00	0,10	645	11 326,49	1613 %
90	5 332 000,00	0,34	3 732 400,00	0,37	6 584 190,00	0,34	0	0,00	330	0,17	24,00	0,13	330	19 952,09	825%
91	258 770,00	0,02	181 139,00	0,02	342 395,10	0,02	280	0,23	0	0,00	0	0,00	280	1 222,84	700%
92	3 709 000,00	0,24	2 596 300,00	0,26	4 576 584,00	0,24	0	0,00	267	0,13	15,00	0,08	267	17 140,76	668%
93	1 233 884,50	0,08	863 719,15	0,09	1 517 677,94	0,08	0	0,00	525	0,26	9,00	0,05	525	2 890,82	1313 %
94	202 668,28	0,01	141 867,79	0,01	249 281,98	0,01	70	0,06	0	0,00	0	0,00	70	3 561,17	175%
95	54 992,34	0,00	38 494,64	0,00	75 846,57	0,00	250	0,21	0	0,00	0	0,00	250	303,39	625%

96	9 251 339,84	0,59	6 475 937,89	0,65	11 379 148,00	0,59	250	0,21	250	0,13	100,00	0,56	250	45 516,59	625%
97	5 116 775,61	0,33	3 581 742,93	0,36	6 293 634,00	0,33	125	0,10	125	0,06	55,00	0,31	125	50 349,07	313%
98	386 880,00	0,02	268 816,00	0,03	471 993,60	0,02	80	0,07	80	0,04	55,00	0,31	80	5 899,92	200%
99	2 272 390,00	0,15	1 590 673,00	0,16	2 795 039,70	0,14	950	0,79	0	0,00	0	0,00	950	2 942,15	2375%
100	296 800,00	0,02	207 760,00	0,02	364 231,00	0,02	0	0,00	200	0,10	1,00	0,01	200	1 821,16	500%
Razem	1 555 343 813,25	-	998 430 289,05	-	1 935 541 391,76	-	120568	-	199514	-	17858,755	-	-	-	-

Tabela 59. Efektywność wsparcia w ramach PO RPW

lp.	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Wydatki kwalifikowalne w ujęciu globalnym [%]	Dofinansowanie [zł]	Dofinansowanie w ujęciu globalnym [%]	Wartości ogółem [zł]	Wartości ogółem w ujęciu globalnym [%]	Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego [km]	Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego [km] w ujęciu globalnym	Docelowa liczba osób, które mogły uzyskać dostęp do internetu [szt.]	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu [szt.]	Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do internetu w ujęciu globalnym [%]	Koszt przyłączenia 1 osoby do internetu [zł]	Wskaźnik efektywności
1	1 099 970,00	0,39	737 179,00	0,39	1 374 611,10	0,39	15,03	0,40	490	490	0,43	2 805,33	100%
2	4 207 384,00	1,51	2 945 168,80	1,57	5 180 082,32	1,48	20,99	0,57	844	844	0,74	6 137,54	100%
3	3 822 137,01	1,37	2 644 180,00	1,41	5 094 828,52	1,46	29,00	0,78	2 210	2 190	1,92	2 326,41	99%
4	1 827 844,18	0,65	1 279 490,93	0,68	2 248 248,34	0,64	6,80	0,18	500	510	0,45	4 408,33	102%
5	2 056 340,00	0,74	1 433 838,00	0,76	2 529 298,20	0,72	35,50	0,96	510	623	0,55	4 059,87	122%
6	4 422 691,00	1,58	2 971 447,00	1,58	5 637 324,93	1,61	43,60	1,17	600	3 140	2,76	1 795,33	523%
7	951 801,00	0,34	638 580,00	0,34	1 173 175,23	0,34	17,00	0,46	505	505	0,44	2 323,12	100%
8	2 452 990,00	0,88	1 684 293,00	0,90	3 054 077,70	0,87	63,00	1,70	330	330	0,29	9 254,78	100%
9	5 583 660,00	2,00	3 908 562,00	2,08	6 886 966,80	1,97	181,00	4,88	570	570	0,50	12 082,40	100%
10	1 498 400,00	0,54	1 039 880,00	0,55	1 845 000,00	0,53	12,50	0,34	2 324	3 240	2,84	569,44	139%
11	678 800,00	0,24	459 160,00	0,24	842 304,00	0,24	9,25	0,25	185	223	0,20	3 777,15	121%
12	819 000,00	0,29	555 300,00	0,30	1 014 750,00	0,29	12,42	0,33	175	191	0,17	5 312,83	109%
13	6 418 352,01	2,30	4 492 846,40	2,40	7 894 572,97	2,25	39,00	1,05	2 400	2 400	2,11	3 289,41	100%
14	1 157 270,00	0,41	785 129,00	0,42	1 425 902,10	0,41	10,40	0,28	170	170	0,15	8 387,66	100%
15	20 790 545,00	7,45	14 515 381,50	7,74	25 846 851,00	7,38	158,90	4,28	1 319	1 319	1,16	19 595,79	100%
16	2 318 478,30	0,83	1 550 233,20	0,83	2 867 103,93	0,82	40,00	1,08	300	300	0,26	9 557,01	100%
17	1 409 000,00	0,50	962 300,00	0,51	1 740 450,00	0,50	16,02	0,43	168	213	0,19	8 171,13	127%
18	9 518 296,24	3,41	6 662 807,36	3,55	11 732 104,38	3,35	102,72	2,77	826	826	0,72	14 203,52	100%
19	1 017 802,25	0,36	712 461,58	0,38	1 254 784,13	0,36	24,00	0,65	215	463	0,41	2 710,12	215%
20	4 296 219,10	1,54	2 894 252,80	1,54	5 431 949,50	1,55	45,60	1,23	700	700	0,61	7 759,93	100%
21	1 729 090,30	0,62	1 210 363,20	0,65	2 237 370,00	0,64	46,60	1,26	660	660	0,58	3 389,95	100%
22	2 448 710,00	0,88	1 673 279,00	0,89	3 023 475,30	0,86	44,03	1,19	165	165	0,14	18 324,09	100%
23	9 965 435,08	3,57	6 975 804,55	3,72	12 419 322,66	3,55	39,39	1,06	7 500	7 500	6,58	1 655,91	100%
24	1 785 733,74	0,64	1 224 513,60	0,65	2 395 796,50	0,68	66,75	1,80	405	405	0,36	5 915,55	100%
25	4 198 434,00	1,50	2 938 903,80	1,57	5 164 073,82	1,47	34,11	0,92	350	350	0,31	14 754,50	100%
26	7 790 477,00	2,79	5 453 333,80	2,91	9 590 896,71	2,74	75,82	2,04	706	1 210	1,06	7 926,36	171%
27	3 802 404,00	1,36	2 529 862,80	1,35	4 689 256,92	1,34	61,50	1,66	1 610	1 610	1,41	2 912,58	100%
28	3 676 500,00	1,32	2 426 490,00	1,29	4 527 039,60	1,29	61,84	1,67	671	675	0,59	6 706,73	101%
29	1 522 122,50	0,55	1 065 485,75	0,57	1 872 210,68	0,53	9,30	0,25	3 050	3 671	3,22	510,00	120%
30	1 391 200,00	0,50	973 840,00	0,52	1 719 509,25	0,49	59,00	1,59	692	692	0,61	2 484,84	100%

31	738 657,12	0,26	369 328,56	0,20	1 241 092,91	0,35	8,07	0,22	100	306	0,27	4 055,86	306%
32	1 473 138,37	0,53	736 569,18	0,39	2 861 132,94	0,82	7,39	0,20	760	1 030	0,90	2 777,80	136%
33	2 484 034,21	0,89	1 215 800,00	0,65	3 363 897,23	0,96	8,90	0,24	4 348	7 420	6,51	453,36	171%
34	1 572 070,59	0,56	761 900,00	0,41	2 111 611,44	0,60	7,15	0,19	4 692	7 238	6,35	291,74	154%
35	4 208 171,55	1,51	2 004 500,00	1,07	5 499 230,08	1,57	21,85	0,59	8 032	8 550	7,50	643,18	106%
36	852 186,34	0,31	411 500,00	0,22	1 162 214,79	0,33	4,80	0,13	2 152	2 238	1,96	519,31	104%
37	1 744 000,81	0,62	781 600,00	0,42	2 365 775,88	0,68	12,67	0,34	1 618	2 684	2,36	881,44	166%
38	3 690 500,00	1,32	2 447 200,00	1,30	4 551 615,00	1,30	62,70	1,69	1 205	1 205	1,06	3 777,27	100%
39	731 930,00	0,26	512 351,00	0,27	901 283,74	0,26	39,00	1,05	150	156	0,14	5 777,46	104%
40	9 602 240,00	3,44	6 285 568,00	3,35	11 911 443,00	3,40	193,00	5,20	4 946	4 946	4,34	2 408,30	100%
41	6 432 493,25	2,30	4 502 745,27	2,40	7 944 895,04	2,27	206,31	5,56	562	562	0,49	14 136,82	100%
42	2 114 850,00	0,76	1 414 832,80	0,75	2 601 265,50	0,74	24,70	0,67	1 054	1 054	0,92	2 467,99	100%
43	2 883 208,90	1,03	1 955 736,00	1,04	3 570 946,95	1,02	30,00	0,81	515	515	0,45	6 933,88	100%
44	5 955 000,00	2,13	4 037 203,00	2,15	7 339 410,00	2,10	107,10	2,89	600	600	0,53	12 232,35	100%
45	2 412 048,20	0,86	1 499 892,00	0,80	3 140 852,29	0,90	43,00	1,16	800	800	0,70	3 926,07	100%
46	1 938 198,20	0,69	1 221 760,20	0,65	2 537 020,99	0,72	41,50	1,12	700	700	0,61	3 624,32	100%
47	2 226 016,00	0,80	1 558 211,20	0,83	2 743 099,58	0,78	24,00	0,65	220	220	0,19	12 468,63	100%
48	10 941 148,82	3,92	7 397 634,00	3,94	13 708 112,86	3,92	140,00	3,77	2 798	2 798	2,46	4 899,25	100%
49	7 574 280,00	2,71	5 283 996,00	2,82	9 471 315,14	2,71	56,00	1,51	516	516	0,45	18 355,26	100%
50	3 016 480,00	1,08	2 004 556,00	1,07	3 729 360,00	1,07	88,00	2,37	531	2 831	2,48	1 317,33	533%
51	22 009 544,10	7,88	14 463 145,87	7,71	27 360 789,24	7,81	202,60	5,46	3 752	4 478	3,93	6 110,05	119%
52	4 219 267,70	1,51	2 935 007,39	1,56	5 227 337,27	1,49	49,73	1,34	252	252	0,22	20 743,40	100%
53	3 282 000,00	1,18	2 297 400,00	1,22	4 049 160,00	1,16	72,93	1,96	513	1 618	1,42	2 502,57	315%
54	13 768 546,14	4,93	9 637 982,29	5,14	17 019 311,75	4,86	107,00	2,88	2 225	2 225	1,95	7 649,13	100%
55	3 887 480,54	1,39	1 840 950,00	0,98	5 151 866,53	1,47	12,76	0,34	2 742	7 740	6,79	665,62	282%
56	1 683 124,36	0,60	819 000,00	0,44	2 246 335,13	0,64	4,04	0,11	2 108	5 976	5,24	375,89	283%
57	1 707 084,83	0,61	1 145 959,37	0,61	2 271 016,44	0,65	31,00	0,84	530	530	0,47	4 284,94	100%
58	1 571 042,20	0,56	1 099 729,40	0,59	1 937 301,91	0,55	12,47	0,34	435	435	0,38	4 453,57	100%
59	749 548,00	0,27	506 503,60	0,27	923 944,04	0,26	9,00	0,24	629	629	0,55	1 468,91	100%
60	637 159,84	0,23	439 431,59	0,23	784 013,94	0,22	5,90	0,16	101	148	0,13	5 297,39	147%
61	2 769 000,00	0,99	1 938 300,00	1,03	3 418 170,00	0,98	65,59	1,77	505	505	0,44	6 768,65	100%
62	3 775 000,00	1,35	2 642 500,00	1,41	4 655 550,00	1,33	83,75	2,26	1 655	1 655	1,45	2 813,02	100%
63	2 237 823,20	0,80	1 270 250,60	0,68	2 905 559,74	0,83	49,50	1,33	700	700	0,61	4 150,80	100%
64	22 234 199,00	7,96	15 563 939,30	8,30	27 425 554,77	7,83	363,43	9,79	2 708	3 173	2,78	8 643,41	117%
65	2 289 748,29	0,82	1 567 903,80	0,84	2 888 840,40	0,83	33,00	0,89	282	282	0,25	10 244,11	100%
66	5 185 850,00	1,86	3 630 095,00	1,94	6 378 595,50	1,82	101,88	2,74	996	1 069	0,94	5 966,88	107%
-	279 254 157,27	-	187 545 348,49	-	350 112 258,61	-	3 711,79	-	87 582	113 969	-	-	103%

Tabela 60. Efektywność wsparcia w ramach WRPO

Lp	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Wydatki kwalifikowalne w ujęciu globalnym	Dofinansowanie [zł]	Dofinansowanie w ujęciu globalnym	Wartość ogółem [zł]	Wartość ogółem w ujęciu globalnym	Długość wybudowanej sieci NGA (sieci internetowej nowej generacji) [km]	Długość wybudowanej sieci NGA (sieci internetowej nowej generacji) [km] w ujęciu globalnym	Docelowa liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu (osoby)	Liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu [os.]	Liczba osób przyłączonych do szerokopasmowego Internetu (os.) - wskaźnik rezultatu w ujęciu globalnym	koszt przyłączenia jednej osoby do sieci	Wskaźnik efektywności
1	7 328 038,00	2,83	3 664 019,00	3,38	9 016 561,74	2,66	71,60	0,72	4119	4 119	1,84	2 189,02	100%
2	19 677 768,00	7,61	9 838 884,00	9,08	24 246 104,40	7,16	170,11	1,72	12 357	12 357	5,52	1 962,14	100%
3	9 025 500,00	3,49	3 610 200,00	3,33	11 432 531,11	3,38	115,59	1,17	9 801	9 801	4,38	1 166,47	100%
4	16 742 746,00	6,47	6 697 098,40	6,18	21 365 352,26	6,31	189,53	1,92	15099	15 099	6,75	1 415,02	100%
5	10 645 000,00	4,12	4 258 000,00	3,93	13 327 351,42	3,94	100,57	1,02	9 525	9 525	4,26	1 399,20	100%
6	784 000,00	0,30	313 600,00	0,29	1 006 876,77	0,30	7 155,00	72,41	660	660	0,29	1 525,57	100%
7	16 825 158,00	6,51	8 412 579,00	7,76	20 710 426,35	6,12	157,25	1,59	10 350	10 350	4,63	2 001,01	100%
8	5 643 948,00	2,18	2 821 974,00	2,60	6 950 174,04	2,05	65,10	0,66	3 711	3 711	1,66	1 872,86	100%
9	15 250 000,00	5,90	6 100 000,00	5,63	19 003 707,44	5,61	135,10	1,37	13 740	13 740	6,14	1 383,09	100%
10	8 964 300,00	3,47	3 585 720,00	3,31	11 864 416,15	3,51	76,85	0,78	7 437	7 437	3,32	1 595,32	100%
11	12 307 742,73	4,76	4 923 097,09	4,54	16 458 083,87	4,86	105,52	1,07	9 894	9 894	4,42	1 663,44	100%
12	10 219 600,00	3,95	4 087 840,00	3,77	13 744 703,17	4,06	104,40	1,06	8 694	8 694	3,89	1 580,94	100%
13	12 306 218,40	4,76	4 922 487,36	4,54	16 495 587,94	4,87	138,51	1,40	10 251	10 251	4,58	1 609,17	100%
14	9 405 300,00	3,64	3 762 120,00	3,47	12 311 172,19	3,64	70,58	0,71	5 901	5 901	2,64	2 086,29	100%
15	11 656 707,00	4,51	4 662 682,80	4,30	15 509 363,44	4,58	131,22	1,33	8 889	8 889	3,97	1 744,78	100%
16	12 113 337,86	4,68	4 845 335,14	4,47	16 930 515,45	5,00	161,35	1,63	15 333	15 333	6,85	1 104,19	100%
17	9 877 300,00	3,82	3 950 920,00	3,65	12 967 580,65	3,83	119,80	1,21	6 960	6 960	3,11	1 863,16	100%
18	15 329 200,00	5,93	6 131 680,00	5,66	21 012 749,84	6,21	212,46	2,15	14 421	14 421	6,44	1 457,09	100%
19	11 788 519,21	4,56	4 715 407,68	4,35	16 003 670,36	4,73	123,57	1,25	10 731	10 731	4,80	1 491,35	100%
20	12 085 589,24	4,67	4 834 235,69	4,46	16 184 418,18	4,78	154,28	1,56	9 948	9 948	4,45	1 626,90	100%
21	13 627 400,00	5,27	5 450 960,00	5,03	18 471 042,20	5,46	147,93	1,50	14 502	14 502	6,48	1 273,69	100%
22	17 008 500,00	6,58	6 803 400,00	6,28	23 466 516,75	6,93	175,45	1,78	21 432	21 432	9,58	1 094,93	100%
	258 611 872,44		108 392 240,16		338 478 905,72		9 881,75			223 755			

10.3. Narzędzia badawcze wykorzystane w raporcie końcowym

CAWI/CATI – beneficjenci

Szanowni Państwo,

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla 1 osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu. W ramach badania przeprowadzamy wywiady ankietowe z beneficjentami wsparcia w ramach Programu. Z uwagi na to, że Państwa przedsiębiorstwo jest beneficjentem wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, chcielibyśmy Pana/Panią prosić o udział w badaniu dotyczącym tego zagadnienia. Jesteśmy jednocześnie świadomi, że brali już Państwo udział w tym badaniu w roku ubiegłym (za co serdecznie dziękujemy), lecz prosimy obecnie o ponowny udział i odniesienie się wyłącznie do stanu obecnego. Pozwoli nam to przeanalizować ewentualne zmiany, które zaszły w badanych aspektach w przeciągu ostatniego roku. Państwa zaangażowanie w badanie będzie stanowiło cenny wkład w przygotowanie raportu końcowego z badania oraz przyczyni się do lepszego ukierunkowania wsparcia w ramach Programu. Uprzejmie prosimy o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania.

M1 Data wypełnienia ankiety (jednocześnie dzień, na który aktualne są podawane dalej informacje)

(dzień) (miesiąc) (rok)

M2 Wielkość Państwa przedsiębiorstwa - proszę uwzględnić dane podmiotów powiązanych [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników)
 Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników)
 Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników)
 Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)

M3 Obszar działalności Państwa przedsiębiorstwa [możliwość wskazania kilku odpowiedzi znakiem X i doprecyzowania w kolumnie D]

Cała Polska
 Województwo
 Powiat
 Gmina
 Dzielnica (jeśli dotyczy)

M4 Jak długo Państwa przedsiębiorstwo funkcjonuje na rynku telekomunikacyjnym? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

Do 1 roku
 Powyżej roku do 3 lat
 Powyżej 3 do 5 lat
 Powyżej 5 lat

P1 Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwie - proszę uwzględnić dane podmiotów powiązanych [proszę wpisać wartość]

P2 Czy w związku z realizacją projektu zostały zwiększone zasoby kadrowe firmy? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X, proszę postępować zgodnie ze strzałkami]

Nie → Dlaczego? → Przejdź do pytania [P8](#)
 Tak (przejdź do kolejnego pytania)

P3 Ile miejsc pracy utworzono w przedsiębiorstwie w celu realizacji wspartych projektów? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

1
 2
 3
 4
 5
 Powyżej 5

P4 Jakiekolwiek stanowiska zostały utworzone? Proszę podać ich nazwy i liczbę zatrudnionych na tych stanowiskach osób.

Nazwa stanowiska	Liczba utworzonych miejsc pracy na danym

P5 Proszę podać, na podstawie jakich umów zatrudnione są osoby pracujące na nowo utworzonych stanowiskach [zaznaczyć X rodzaj umowy i podać liczbę osób]

☐ Umowa o pracę	Liczba osób: <input type="text"/>
☐ Umowa o dzieło	Liczba osób: <input type="text"/>
☐ Umowa zlecenie	Liczba osób: <input type="text"/>
☐ Umowa o roboty budowlane	Liczba osób: <input type="text"/>
☐ Umowa agencyjna	Liczba osób: <input type="text"/>
☐ Inna forma zatrudnienia	Jaka?: <input type="text"/> Liczba osób: <input type="text"/>

P6 Gdyby nie realizacja projektu, zwiększyłoby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X, proszę postępować zgodnie ze strzałkami]

Tak
 Nie → Dlaczego? → Przejdź do pytania [P9](#)
 Trudno powiedzieć →

P7 Czy wówczas skala zwiększenia zatrudnienia byłaby taka sama, jak obecnie? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

Tak
 Nie
 Trudno powiedzieć

P8 Proszę oszacować, ile nowych stanowisk pracy byłoby Państwo w stanie stworzyć, gdyby nie realizacja projektów? [proszę wpisać liczbę]

P9 Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z udzielonym wsparciem? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi]

Tak → Ile stanowisk?
 Nie → Dlaczego? → Przejdź do pytania [P11 \(arkusz Infrastruktura\)](#)
 Trudno powiedzieć →

P10 Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia? [proszę wpisać stanowiska]

Nazwa stanowiska

P11 Informacje ogólne

Na jakim etapie realizacji projektu są Państwo? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

☐	Projektowanie
☐	Budowa
☐	Eksploatacja

Proszę przedstawić podsumowanie wybudowanej infrastruktury (rodzaj pasywnej/aktywnej infrastruktury) wybudowanej w ramach projektu.

Proszę wyszczególnić infrastrukturę już eksploatowaną.

Technologia sfinansowana w ramach projektu. Proszę wybrać właściwą i opisać. [możliwość wskazania kilku odpowiedzi znakiem X i doprecyzowania w kolumnie obok]

☐	FTTH P2P	<div style="border: 1px solid black; height: 129px;"></div>
☐	FTTH P2M	
☐	HFC	
☐	VDSL2	
☐	Ethernet + Wf-fi	
☐	Fiber + Wf-Fi	
☐	LTE	
☐	Inne (jakie?)	

Jaki % istniejącej infrastruktury wykorzystują Państwo w projekcie %
 [jeżeli infrastruktura jest budowana od nowa wpisać 0%]
 (% całej infrastruktury objętej pomocą publiczną)

Proszę opisać powody takiej zmiany. Proszę wyjaśnić czy warunki dostępu hurtowego były w takich przypadkach kontynuowane.

Inwestycje realizowane z udziałem wsparcia w ramach PO PC - dane aktualne na moment wypełniania ankiety

P12 Jaka jest łączna wartość infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu? [wartość brutto]

infrastruktura pasywna (PLN)	infrastruktura aktywna (PLN)
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Jaki jest łączny wolumen infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu? - dane aktualne na moment wypełniania ankiety

węzły w sieciach przewodowych (szt.)	
szkieletowe	<input type="text"/>
dystrybucyjne	<input type="text"/>
dostępowe	<input type="text"/>
węzły w sieciach bezprzewodowych - radiowe (szt.)	
szkieletowe	<input type="text"/>
dystrybucyjne	<input type="text"/>
dostępowe	<input type="text"/>
kanalizacja kablowa (km)	<input type="text"/>
infrastruktura przewodowa - wybudowana (km)	
szkieletowa	<input type="text"/>
dystrybucyjna	<input type="text"/>
dostępowa	<input type="text"/>
infrastruktura przewodowa - wykorzystanie istniejącej (km)	
szkieletowa	<input type="text"/>
dystrybucyjna	<input type="text"/>
dostępowa	<input type="text"/>
wieżę/maszty telekomunikacyjne (szt.)	<input type="text"/>
Inne jakie - nazwa	Inne jakie - ilość
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Usługi hurtowe

P14 Liczba usług hurtowych uruchomionych na sieciach zrealizowanych w ramach wspartych projektów [Jeżeli nie uruchomiono żadnej proszę wpisać 0]

P15 Wartość usług hurtowych uruchomionych na sieciach zrealizowanych w ramach wspartych projektów [pln; wartość za 1 miesiąc]

P16 Liczba usług detalicznych świadczonych w oparciu o dostęp hurtowy do infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia [Jeżeli nie uruchomiono żadnej proszę wpisać 0]

P17 Wartość usług detalicznych świadczonych w oparciu o dostęp hurtowy do infrastruktury zrealizowanej z udziałem wsparcia [pln; wartość za 1 miesiąc]

Koszty poniesione na realizację wspartych projektów

P18 Łączne koszty poniesione przez Państwa podmiot (z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu):

łączne koszty dostaw (PLN)	łączne koszty robót budowlanych (PLN)	łączne koszty usług (PLN)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Osiągnięte wskaźniki

P19 Proszę podać osiągniętą wartość wskaźnika (wypełnić tylko dla wskaźników, które dotyczą Państwa inwestycji) - wartość na dzień wypełnienia ankiety

Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (szt.)	<input type="text"/>
Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	<input type="text"/>
Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s (szt.)	<input type="text"/>
Dodatkowe jednostki publiczne objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	<input type="text"/>
Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt.)	<input type="text"/>
Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (szt.)	<input type="text"/>

Ceny detalicznych usług szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usług hurtowych w ujęciu rocznym

P20 Proszę określić cenę detaliczną za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których realizowane są projekty w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.

	Cena obowiązująca na dzień: 01.03.2020
30 Mb/s	<input type="text"/>
100 Mb/s	<input type="text"/>
Inna prędkość (jaka)?	<input type="text"/>

→ W razie potrzeby należy dodać nowe wiersze do tabeli z odpowiednimi, nowymi kategoriami

P21 Proszę określić cenę hurtową za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których realizowane są projekty w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.

	Cena obowiązująca na dzień: 01.03.2020
30 Mb/s	<input type="text"/>
100 Mb/s	<input type="text"/>
Inna prędkość (jaka)?	<input type="text"/>

→ W razie potrzeby należy dodać nowe wiersze do tabeli z odpowiednimi, nowymi kategoriami

P22 Proszę określić cenę detaliczną za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których nie są realizowane projekty w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.

	Cena obowiązująca na dzień: 01.03.2020
30 Mb/s	<input type="text"/>
100 Mb/s	<input type="text"/>
Inna prędkość (jaka)?	<input type="text"/>

→ W razie potrzeby należy dodać nowe wiersze do tabeli z odpowiednimi, nowymi kategoriami

P23 Proszę określić cenę hurtową za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których nie są realizowane projekty w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.

	Cena obowiązująca na dzień: 01.03.2020
30 Mb/s	<input type="text"/>
100 Mb/s	<input type="text"/>
Inna prędkość (jaka)?	<input type="text"/>

→ W razie potrzeby należy dodać nowe wiersze do tabeli z odpowiednimi, nowymi kategoriami

Dostęp do sieci

P24 Liczba zapytań, jakie operatorzy trzeci skierowali do Państwa, dążąc do nawiązania współpracy hurtowej w oparciu o infrastrukturę zrealizowaną z udziałem wsparcia z PO PC. [Jeżeli nie skierowano żadnego proszę wpisać 0]

P25 Rodzaj operatorów wyrażających chęć przyłączenia [możliwość wskazania kilku odpowiedzi znakiem X]

☐	Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników)
☐	Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników)
☐	Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników)
☐	Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)

P26 Liczba zawartych umów o współpracę hurtową z operatorami trzecimi. [Jeżeli nie zawarto żadnej proszę wpisać 0]

P27 Z jakiego rodzaju operatorami? [możliwość wskazania kilku odpowiedzi znakiem X]

☐	Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników)
☐	Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników)
☐	Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników)
☐	Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)

P28 Liczba odmów zawarcia umowy o współpracę hurtową z operatorami trzecimi. [Jeżeli nie odmówiono proszę wpisać 0]

P29 Przyczyny odmów współpracy.

P30 Czy z powodu odmów wnoszono spory do rozstrzygnięcia przez właściwe organy? [możliwość wskazania jednej odpowiedzi znakiem X]

☐	Tak
☐	Nie → Przejdźcie do pytania P32

P31 Proszę podać sposób rozstrzygnięcia tych sporów

P32 Warunki dostępu (rodzaj dostępu, lista oferowanych produktów dostępu, rodzaj technologii stosowanej do połączenia się z siecią).

P33

Po interwencji w ramach pomocy publicznej (tzn. po uzyskaniu wsparcia w ramach PO PC)

Łącza stałe

Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 2 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 10 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 20 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
NGA (min. 30 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Bardzo szybka (min. 100 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Giga (min. 1Gbit/s)	☐	EUR - /msc

Łącza dzierżawione**

2Mb/s	☐	EUR - /msc/km
10Mb/s	☐	EUR - /msc/km
20Mb/s	☐	EUR - /msc/km
30Mb/s	☐	EUR - /msc/km
50Mb/s	☐	EUR - /msc/km
100Mb/s	☐	EUR - /msc/km
150Mb/s	☐	EUR - /msc/km

Bezprzewodowe

LTE	☐	EUR - /msc
FWA	☐	EUR - /msc

Proszę podać wszelkie istotne informacje dodatkowe.

P34

ceny hurtowe

Po interwencjach w ramach pomocy publicznej (tzn. po uzyskaniu wsparcia w ramach PO PC)

Szerokopasmowa transmisja danych powyżej:

xdsl		
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 2 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 10 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 20 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
NGA (min. 30 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Bardzo szybka (min. 100 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Kabel		

Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 2 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 10 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Podstawowa sieć szerokopasmowa (min. 20 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
NGA (min. 30 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Bardzo szybka (min. 100 Mb/s pobierania)	☐	EUR - /msc
Światłowód		
Bardzo szybki (min. 100 Mb/s)	☐	EUR - /msc
Bardzo szybki (min. 200 Mb/s)	☐	EUR - /msc
Giga (min. 1Gbit/s)	☐	EUR - /msc
Łącza dzierżawione**		
2Mb/s	☐	EUR - /msc/km
10Mb/s	☐	EUR - /msc/km
20Mb/s	☐	EUR - /msc/km
30Mb/s	☐	EUR - /msc/km
50Mb/s	☐	EUR - /msc/km
100Mb/s	☐	EUR - /msc/km
150Mb/s	☐	EUR - /msc/km
Uwolnienie (fizyczne i wirtualne)		
Uwolnienie lokalnej pętli abonenckiej	☐	EUR - /msc
Uwolnienie podpętli	☐	EUR - /msc
VULA	☐	EUR - /msc
Dostęp do infrastruktury pasywnej		
Szafka uliczna	☐	EUR - /msc
Kanał	☐	EUR - /m*
Słup	☐	EUR - /m*
Ciemne włókno	☐	EUR - /km*

Proszę podać wszelkie istotne informacje dodatkowe.

CAWI/CATI – podwykonawcy beneficjentów

Szanowni Państwo,

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszyły w trakcie wdrażania tego programu.* W ramach badania przeprowadzamy wywiady ankietowe z beneficjentami wsparcia w ramach Programu i z ich podwykonawcami. Z uwagi na to, że Państwa przedsiębiorstwo realizowało zlecenia dla beneficjentów wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, chcielibyśmy Pana/Panią prosić o udział w badaniu dotyczącym tego zagadnienia. **Jesteśmy jednocześnie świadomi, że brali już Państwo udział w tym badaniu w roku ubiegłym (za co serdecznie dziękujemy), lecz prosimy obecnie o ponowny udział i odniesienie się wyłącznie do stanu obecnego. Pozwoli nam to przeanalizować ewentualne zmiany, które zaszyły w badanych aspektach w przeciągu ostatniego roku.** Państwa zaangażowanie w badanie będzie stanowiło cenny wkład w przygotowanie raportu końcowego z badania oraz przyczyni się do lepszego ukierunkowania wsparcia w ramach Programu. Uprzejmie prosimy o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi odnoszących się nie tylko do 2020 r., lecz od początku badanego okresu, tj. od momentu rozpoczęcia współpracy z przedsiębiorstwami będącymi beneficjentami Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa aż do obecnej chwili.

1. Pytanie filtrujące - Czy są Państwo wciąż podwykonawcami beneficjenta wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak (przejdźcie do pyt. 2)
- b) Nie (koniec badania)

2. Czy zostały zwiększone zasoby kadrowe Państwa firmy na rzecz realizacji zleceń beneficjentów wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak
- b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 8)

3. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie w celu realizacji zleceń na rzecz beneficjentów wsparcia?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...

4. Jakie stanowiska zostały utworzone? Proszę podać ich nazwy i liczbę zatrudnionych na tych stanowiskach osób.

Nazwa stanowiska	Liczba utworzonych miejsc pracy na danym stanowisku

5. Proszę podać, na podstawie jakich umów zatrudnione są osoby pracujące na nowoutworzonych stanowiskach?

- a) Umowa o pracę (ile osób?) ...
- b) Umowa o dzieło (ile osób?) ...
- c) Umowa zlecenie (ile osób?) ...

d) Umowa o roboty budowlane (ile osób?) ... e) Umowa agencyjna (ile osób?) ... f) Inna forma zatrudnienia (jaka?) ... (ile osób?) ...
6. Czy gdyby nie realizacja zleceń na rzecz beneficjentów, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie?
a) Tak b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 9) c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 9)
7. Czy wówczas skala zwiększenia zatrudnienia byłaby taka sama, jak obecnie?
a) Tak (proszę przejść do pyt. 9) b) Nie c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 9)
8. Proszę oszacować, ile nowych stanowisk pracy byłoby Państwo w stanie stworzyć, gdyby nie realizacja zleceń na rzecz beneficjentów wsparcia?
9. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku w związku z realizacją zleceń na rzecz beneficjentów?
a) Tak (o ile stanowisk?) ... b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 11) c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 11)
10. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia?
METRYKA
11. Proszę określić wielkość Państwa przedsiębiorstwa:
a) Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników) b) Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników) c) Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników) d) Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)
12. Ile dokładnie osób zatrudnia Państwa przedsiębiorstwo?
13. Jaki jest obszar Państwa działalności?
a) Branża budowlana b) Branża usługowa c) Inna (jaka?) ...
Dziękujemy za udział w badaniu!

CAWI/CATI – podmioty niebędące beneficjentami

Szanowni Państwo,

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. W ramach badania przeprowadzamy wywiady ankietowe z beneficjentami wsparcia w ramach Programu, a także z podmiotami, które nie korzystały z takiego wsparcia. Z uwagi na to, że Państwa przedsiębiorstwo nie korzystało ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, chcielibyśmy Pana/Panią prosić o udział w badaniu dotyczącym tego zagadnienia. **Jesteśmy jednocześnie świadomi, że brali już Państwo udział w tym badaniu w roku ubiegłym (za co serdecznie dziękujemy), lecz prosimy obecnie o ponowny udział i odniesienie się wyłącznie do stanu obecnego. Pozwoli nam to przeanalizować ewentualne zmiany, które zaszły w badanych aspektach w przeciągu ostatniego roku.** Państwa zaangażowanie w badanie będzie stanowiło cenny wkład w przygotowanie raportu końcowego z badania oraz przyczyni się do lepszego ukierunkowania wsparcia w ramach Programu. Uprzejmie prosimy o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi odnoszących się nie tylko do 2020 r., lecz od początku badanego okresu, tj. od 2016 r. do obecnej chwili.

1. Czy wiedzą Państwo o możliwości uzyskania wsparcia z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020?

- a) Tak
- b) Nie (proszę przejść do pyt. 3)

2. Czy aplikowali Państwo o wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak (koniec badania)
- b) Nie (dlaczego nie zdecydowali się Państwo na złożenie wniosku o wsparcie?) ...

3. Czy od 2016 roku realizowali Państwo jakieś projekty finansowane ze środków własnych?

- a) Tak (ile było takich projektów?) ...
- b) Nie (proszę przejść do pyt. 8)

4. Czy od 2016 roku w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych były zwiększane zasoby kadrowe Państwa firmy?

- a) Tak
- b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 8)

5. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie od 2016 roku w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...

6. Jakie stanowiska zostały utworzone? Proszę podać ich nazwy i liczbę zatrudnionych na tych stanowiskach osób.

	Nazwa stanowiska	Liczba utworzonych miejsc pracy na danym stanowisku	
7. Proszę podać, na podstawie jakich umów zatrudnione były/są osoby pracujące na nowo utworzonych stanowiskach, stworzonych w celu realizacji projektów finansowanych ze środków własnych?			
a) Umowa o pracę (ile osób?) ... b) Umowa o dzieło (ile osób?) ... c) Umowa zlecenie (ile osób?) ... d) Umowa o roboty budowlane (ile osób?) ... e) Umowa agencyjna (ile osób?) ... f) Inna forma zatrudnienia (jaka?) ... (ile osób?) ...			
8. Czy gdyby otrzymali Państwo wsparcie finansowe ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, zwiększyliby Państwo poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwie?			
a) Tak b) Nie (dlaczego?) ... c) Trudno powiedzieć			
9. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?			
a) Tak (o ile stanowisk?)... b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 15) c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 15)			
10. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia?			
.....			
11. Które czynniki są decydujące, jeśli chodzi o możliwości zwiększenia przez Państwa zatrudnienia?			
a) Dostępność do wykwalifikowanych pracowników b) Rozwój sieci informatycznej w kraju c) Wzrost wartości obrotów d) Wzrost liczby klientów e) Inne czynniki (jakie?) ...			
12. Proszę określić cenę detaliczną za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których nie mają Państwo konkurencji. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.			
		Cena obowiązująca na dzień przeprowadzania badania	
	30 Mb/s		
	100 Mb/s		
13. Proszę określić cenę hurtową za miesięczny dostęp do internetu szerokopasmowego na obszarach, na których nie mają Państwo konkurencji. Ceny proszę podać w PLN/miesiąc.			
		Cena obowiązująca na dzień przeprowadzania badania	
	30 Mb/s		

	100 Mb/s		
14. Proszę określić łączną wartość inwestycji realizowanych przez Państwa przedsiębiorstwo w latach 2017-2020.			
	Infrastruktura pasywna (PLN):		
	Infrastruktura aktywna (PLN):		
15. Proszę podać średnie koszty realizacji infrastruktury w latach 2017-2020.			
	Koszty dostaw (PLN):		
	Koszty robót budowlanych (PLN):		
	Koszty usług (PLN):		
METRYKA			
16. Proszę określić wielkość Państwa przedsiębiorstwa:			
a) Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników)			
b) Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników)			
c) Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników)			
d) Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)			
17. Ile dokładnie osób zatrudnia Państwa przedsiębiorstwo?			
.....			
18. Jak długo Państwa przedsiębiorstwo funkcjonuje na rynku telekomunikacyjnym?			
a) Do 1 roku			
b) Powyżej 1 roku do 3 lat			
c) Powyżej 3 do 5 lat			
d) Powyżej 5 lat (ile dokładnie?) ...			
19. Jaki jest obszar działalności Państwa przedsiębiorstwa?			
	Województwo	...	
	Powiat	...	
	Gmina	...	
	Dzielnica (jeśli dotyczy)	...	
Dziękujemy za udział w badaniu!			

CAWI/CATI – podwykonawcy podmiotów niebędących beneficjentami (respondenci biorący udział w poprzednim badaniu)

Szanowni Państwo,

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. W ramach badania przeprowadzamy wywiady ankietowe z podwykonawcami realizującymi zlecenia na rzecz podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia w ramach Programu. Z uwagi na to chcielibyśmy Pana/Panią prosić o udział w badaniu dotyczącym tego zagadnienia. **Jesteśmy jednocześnie świadomi, że brali już Państwo udział w tym badaniu w roku ubiegłym (za co serdecznie dziękujemy), lecz prosimy obecnie o ponowny udział i odniesienie się wyłącznie do stanu obecnego. Pozwoli nam to przeanalizować ewentualne zmiany, które zaszły w badanych aspektach w przeciągu ostatniego roku.** Państwa zaangażowanie w badanie będzie stanowiło cenny wkład w przygotowanie raportu końcowego z badania oraz przyczyni się do lepszego ukierunkowania wsparcia w ramach Programu. Uprzejmie prosimy o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi odnoszących się nie tylko do 2020 r., lecz od początku badanego okresu, tj. 2016 r. do obecnej chwili

1. Czy od 2016 roku korzystali Państwo z możliwości realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak (odpowiedź twierdząca determinuje zakończenie wywiadu)
- b) Nie

Dalsza część badania będzie dotyczyła sytuacji Państwa przedsiębiorstwa w związku z realizacją zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

2. Czy zwiększyli Państwo zasoby kadrowe swojej firmy na rzecz realizacji zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak
- b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 7)

3. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie w celu realizacji zleceń na rzecz tych podmiotów?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...

4. Jakie stanowiska zostały utworzone? Proszę podać ich nazwy i liczbę zatrudnionych na tych stanowiskach osób.

Nazwa stanowiska	Liczba utworzonych miejsc pracy na danym stanowisku

5. Proszę podać, na podstawie jakich umów zatrudnione były/są osoby pracujące na nowo- tworzonych stanowiskach?			
a) Umowa o pracę (ile osób?) ... b) Umowa o dzieło (ile osób?) ... c) Umowa zlecenie (ile osób?) ... d) Umowa o roboty budowlane (ile osób?) ... e) Umowa agencyjna (ile osób?) ... f) Inna forma zatrudnienia (jaka?) ... (ile osób?) ...			
6. Ile spośród utworzonych nowych stanowisk istnieje obecnie?			
a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...			
7. Czy gdyby Państwa przedsiębiorstwo miało możliwość realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe byłoby zwięks- szenie poziomu zatrudnienia w Państwa przedsiębiorstwie?			
a) Tak (dlaczego?) ... b) Nie (dlaczego?) ... c) Trudno powiedzieć			
8. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?			
a) Tak (o ile stanowisk?) ... b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 10) c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 10)			
9. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia?			
.....			
10. Z czym związane jest planowane przez Państwa zwiększenie zatrudnienia w perspektywie do końca 2020 roku?			
a) Z rozwojem przedsiębiorstwa b) Z poprawą sytuacji na rynku telekomunikacyjnym c) Z realizacją stałych zleceń d) Z innymi czynnikami (jakimi?) ...			
11. Czy planują Państwo realizację zleceń dla podmiotów korzystających ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?			
a) Tak b) Nie			
METRYKA			
12. Proszę określić wielkość Państwa przedsiębiorstwa:			
a) Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników) b) Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników) c) Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników) d) Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)			
13. Ile dokładnie osób zatrudnia Państwa przedsiębiorstwo?			
.....			
14. Jaki jest obszar Państwa działalności?			
a) Branża budowlana			

- b) Branża usługowa
- c) Inna (jaka?) ...

Dziękujemy za udział w badaniu!

CAWI/CATI – podwykonawcy podmiotów niebędących beneficjentami (nowi respondenci)

Szanowni Państwo,

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu.* W ramach badania przeprowadzamy wywiady ankietowe z podwykonawcami realizującymi zlecenia na rzecz podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia w ramach Programu. Z uwagi na to chcielibyśmy Pana/Panią prosić o udział w badaniu dotyczącym tego zagadnienia. Państwa zaangażowanie w badanie będzie stanowiło cenny wkład w przygotowanie raportu końcowego z badania oraz przyczyni się do lepszego ukierunkowania wsparcia w ramach Programu. Uprzejmie prosimy o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania.

1. Czy od 2016 roku korzystali Państwo z możliwości realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak (odpowiedź twierdząca determinuje zakończenie wywiadu)
- b) Nie

Dalsza część badania będzie dotyczyła sytuacji Państwa przedsiębiorstwa w związku z realizacją zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

2. Czy zwiększyli Państwo zasoby kadrowe swojej firmy na rzecz realizacji zleceń dla podmiotów, które nie korzystały ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?

- a) Tak
- b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 7)

3. Ile miejsc pracy utworzono w Państwa przedsiębiorstwie w celu realizacji zleceń na rzecz tych podmiotów?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...

4. Jakie stanowiska zostały utworzone? Proszę podać ich nazwy i liczbę zatrudnionych na tych stanowiskach osób.

Nazwa stanowiska	Liczba utworzonych miejsc pracy na danym stanowisku

5. Proszę podać, na podstawie jakich umów zatrudnione były/są osoby pracujące na nowo utworzonych stanowiskach?

- a) Umowa o pracę (ile osób?) ...
- b) Umowa o dzieło (ile osób?) ...
- c) Umowa zlecenie (ile osób?) ...

d) Umowa o roboty budowlane (ile osób?) ... e) Umowa agencyjna (ile osób?) ... f) Inna forma zatrudnienia (jaka?) ... (ile osób?) ...
6. Ile spośród utworzonych nowych stanowisk istnieje obecnie?
a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) Powyżej 5 (ile dokładnie?) ...
7. Czy gdyby Państwa przedsiębiorstwo miało możliwość realizacji zleceń na rzecz podmiotów korzystających ze wsparcia Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe byłoby zwiększenie poziomu zatrudnienia w Państwa przedsiębiorstwie?
a) Tak (dlaczego?) ... b) Nie (dlaczego?) ... c) Trudno powiedzieć
8. Czy planują Państwo zwiększenie zatrudnienia w swoim przedsiębiorstwie do końca 2020 roku?
a) Tak (o ile stanowisk?) ... b) Nie (dlaczego?) ... (proszę przejść do pyt. 10) c) Trudno powiedzieć (proszę przejść do pyt. 10)
9. Na jakich stanowiskach planują Państwo zwiększenie zatrudnienia?
10. Z czym związane jest planowane przez Państwa zwiększenie zatrudnienia w perspektywie do końca 2020 roku?
a) Z rozwojem przedsiębiorstwa b) Z poprawą sytuacji na rynku telekomunikacyjnym c) Z realizacją stałych zleceń d) Z innymi czynnikami (jakimi?) ...
11. Czy planują Państwo realizację zleceń dla podmiotów korzystających ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa?
a) Tak b) Nie
METRYKA
12. Proszę określić wielkość Państwa przedsiębiorstwa:
a) Mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników) b) Małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 pracowników) c) Średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 pracowników) d) Duże przedsiębiorstwo (co najmniej 250 pracowników)
13. Ile dokładnie osób zatrudnia Państwa przedsiębiorstwo?
14. Jaki jest obszar Państwa działalności?
a) Branża budowlana b) Branża usługowa c) Inna (jaka?) ...
Dziękujemy za udział w badaniu!

IDI – Beneficjenci

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. W ramach badania przeprowadzamy między innymi indywidualne wywiady pogłębione z beneficjentami wsparcia w ramach Programu. Badanie jest anonimowe. Przebieg rozmowy zostanie nagrany, a z całości sporządzona będzie transkrypcja umożliwiająca analizę materiału w celach badawczych.

METRYKA

1. Wielkość zatrudnienia w przedsiębiorstwie telekomunikacyjnym
2. Czas funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym
3. Obszar geograficzny działania przedsiębiorców (ogólnopolski, województwo, powiat, gmina, dzielnica - doprecyzować zasięg)

PYTANIA

4. Czy reprezentowane przez Pana(-nią) przedsiębiorstwo napotkało problemy podczas realizacji projektów? Jakie to problemy? Z czego wynikały? W jaki sposób zostały rozwiązane? W jaki sposób można zapobiegać występowaniu takich problemów? Czy i w jaki sposób instytucje zaangażowane w realizację Programu mogą wesprzeć beneficjentów w rozwiązywaniu podobnych problemów? (Wskazówka dla moderatora - jakie działania powinny podejmować instytucje zaangażowane w realizację PO PC, by ograniczać wskazane przez respondenta problemy)
5. Czy w trakcie realizacji projektu wystąpiły problemy z pozyskaniem podwykonawców? Jakie to były problemy? Jak zostały rozwiązane? Czy wystąpiły inne problemy z podwykonawcami? Jeśli tak, proszę wskazać jakie to były problemy i w jaki sposób zostały rozwiązane?
6. W badaniu realizowanym w zeszłym roku wskazywano na problemy w realizacji projektów wynikające z zamkniętej listy punktów adresowych. Beneficjentom przysługuje jednak umowne prawo do zamiany zadeklarowanych punktów adresowych. Czy wiedział(a) Pan(i) o istnieniu tego mechanizmu? Jeżeli tak: Jeśli przedsiębiorstwo napotkało na podobne problemy - czy skorzystano z przysługującego prawa? Czy uważa Pan(i), że taki mechanizm jest skutecznym rozwiązaniem? Czy według Pana(-ni) konieczne są modyfikacje w tym zakresie?
7. Czy w reprezentowanym przez Pana(-nią) przedsiębiorstwie odczuwalny był wzrost cen (inflacja, wzrost płacy minimalnej)? W jaki sposób wzrost cen wpłynął na realizację projektu w przedsiębiorstwie?
8. Jak w reprezentowanym przez Pana(-nią) przedsiębiorstwie kształtują się koszty realizacji infrastruktury z udziałem wsparcia udzielonego na podstawie programu? Proszę uwzględnić średnie koszty dostaw, robót budowlanych i usług. W jaki sposób omawiany wcześniej wzrost cen wpłynął na koszty realizowanej infrastruktury?
9. Jaka jest struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwie? Czy po otrzymaniu wsparcia zostały zwiększone zasoby kadrowe firmy?
 - Tak - Ile miejsc pracy utworzono w przedsiębiorstwie w celu realizacji wspartych projektów? Jakie stanowiska zostały utworzone?
 - Nie - Dlaczego nie zwiększono zasobów?
10. Z pierwszego etapu badania wynika, że wsparcie w ramach PO PC ma istotny wpływ na rynek pracy - zarówno jeśli chodzi bezpośrednio o zatrudnienie w przedsiębiorstwach realizujących inwestycje, jak i o możliwość pracy zdalnej wśród ludności zamieszkującej obszary

nieobjęte dotychczas zasięgiem szerokopasmowej sieci. Czy dostrzega Pan(i) również wpływ otrzymanego wsparcia na rynek pracy i zatrudnienie? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

11. Jak ocenia Pan(i) zmiany w kryteriach do IV konkursu? Proszę uzasadnić, skąd wynika taka ocena. Co w Pana(-ni) ocenie może wynikać ze zmiany kryteriów do IV konkursu? Na co mogą wpłynąć takie zmiany? Jaki wpływ w Pana(-ni) opinii mogą mieć te zmiany na zainteresowanie ubieganiem się o wsparcie i skuteczność podmiotów w aplikowaniu do programu?
12. Czy proces udzielania wsparcia wymaga usprawnień bądź innych modyfikacji? Jeśli tak, proszę wskazać konkretne propozycje i ewentualne ich efekty oraz uzasadnić swoją odpowiedź.
13. Jak ogólnie ocenia Pan(i) efektywność wsparcia w ramach PO PC? W jakim stopniu wsparcie w ramach PO PC wpływa na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce? Co według Pana(-ni) można zmienić, aby efektywność wsparcia w ramach PO PC była większa?
14. Czy zidentyfikował(a) Pan(-ni) czynniki, które zagrażają osiągnięciu zadeklarowanych wartości docelowych wskaźników? Jak te czynniki? Jak można niwelować ich wpływ? Czy w reprezentowanym przez Pana(-nią) przedsiębiorstwie udaje się go niwelować?
15. Czy przedsiębiorstwo aktywnie zabiega o sprzedaż usług hurtowych? W jaki sposób? Czy i z iloma operatorami trzecimi przedsiębiorstwo negocjuje takie usługi? Jakiego rodzaju są to podmioty?
16. Czy i ile umów w zakresie dostępu hurtowego z operatorami trzecimi zostało już podpisanych w reprezentowanym przez Pana(-nią) przedsiębiorstwie? Czy jest Pan(i) zadowolony(-na) ze współpracy, która trwa? Jeśli nie, proszę wyjaśnić dlaczego. Czy występują jakies problemy w zakresie tej współpracy? Jeśli problemy występują - w jaki sposób są rozwiązywane?
17. Czy chciał(a)by Pan(i) coś poprawić w kwestii obowiązków i wymagań dotyczących współpracy hurtowej? Czy ma Pan(i) jakieś propozycje na przyszłość w tym zakresie? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź i wskazać zasadność zaproponowanych rozwiązań.
18. Czy chce Pan(i) coś jeszcze dodać w tematyce wsparcia w ramach I osi PO PC? Być może ma Pan(i) jakieś propozycje bądź zalecenia dotyczące usprawnienia wsparcia w ramach Programu lub zwiększenia jego efektywności w przyszłości?

IDI – Instytucja Zarządzająca

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszyły w trakcie wdrażania tego programu*. Badanie jest anonimowe. Przebieg rozmowy zostanie nagrany, a z całości sporządzona będzie transkrypcja umożliwiającą analizę materiału w celach badawczych.

METRYKA

1. Jakie stanowisko Pan(i) zajmuje?
2. Jakie zadania należą do Pana(-ni) codziennych obowiązków na stanowisku?

PYTANIA

3. Z czego wynikała zmiana w treści programu pomocowego? Jak należy ją interpretować? W jaki sposób ta zmiana przełożyła się na zmiany kryteriów w IV konkursie?
4. Jakie efekty przyniosła zmiana kryteriów w IV konkursie? Co zmiany w kryteriach w IV konkursie (a także w treści programu pomocowego) oznaczają dla beneficjentów? Jak należy je interpretować? Na co wpłynęły? Z czego wynikały?

5. Czy na etapie naborów wniosków w ramach I osi PO PC pojawiały się zapytania wynikające z braku zrozumienia warunków/zasad udzielania wsparcia? Jeśli tak, proszę wskazać, czego dotyczyły? (wskazówka dla moderatora - czy zgłaszane trudności dotyczyły treści programu, ogłoszeń o naborach wniosków, treści regulaminów?) Czy zapytania kierowane były przez konkretne kategorie przedsiębiorców bądź dotyczyły określonego naboru, czy nie dostrzega Pan(i) żadnych zależności w tym zakresie? Czy w czwartym konkursie także pojawiały się takie zapytania?
6. Czy warunki stawiane potencjalnym wnioskodawcom czwartego konkursu wykluczają pewne kategorie przedsiębiorstw? Jeśli tak, to jakie przedsiębiorstwa były wykluczone z ubiegania się o wsparcie w czwartym konkursie ramach programu? Z czego to wynika?
7. W badaniu realizowanym w zeszłym roku wskazywano na problemy w realizacji wynikające z zamkniętej listy punktów adresowych. Beneficjentom przysługuje jednak umowne prawo do zamiany zadeklarowanych punktów adresowych. Czy Pana(-ni) zdaniem możliwe jest, że beneficjenci nie są świadomi istnienia tego mechanizmu? Czy uważa Pan(i), że mechanizm ten jest skutecznym rozwiązaniem? Czy zasadnym byłoby umożliwienie beneficjentom uwzględniania nowopowstałych punktów adresowych w ramach kosztów kwalifikowalnych? Proszę uzasadnić.
8. Czy i jakie problemy napotykają beneficjenci podczas realizacji projektów? Czy i w jaki sposób instytucje zaangażowane w realizację Programu mogą wesprzeć beneficjentów w rozwiązywaniu podobnych problemów? (Wskazówka dla moderatora - jakie działania powinny podejmować instytucje zaangażowane w realizację PO PC, by ograniczać wskazane przez respondenta problemy)
9. Czy proces udzielania wsparcia wymaga usprawnień bądź innych modyfikacji? Jeśli tak, proszę wskazać konkretne propozycje i ewentualne ich efekty oraz uzasadnić swoją odpowiedź.
10. Czy uda się osiągnąć założone globalne wartości wskaźników? Proszę uwzględnić także czwarty konkurs.
 - Jeśli tak, to czy będzie możliwe ich przekroczenie? Z czego to wynika?
 - Jeśli nie, to z czego wynikają rozbieżności i jakie zostaną wdrożone działania zaradcze?
11. Jak ogólnie ocenia Pan(i) efektywność wsparcia w ramach PO PC? W jakim stopniu wsparcie w ramach PO PC wpływa na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce? Czy można zintensyfikować wpływ tego wsparcia na kondycję polskiego rynku telekomunikacyjnego?
12. Jakie są Pana(-ni) doświadczenia ze stosowania zasad udzielania pomocy publicznej na rozwój sieci szerokopasmowych? Na co należy szczególnie zwracać uwagę? Czy ma Pan(i) jakies rekomendacje na przyszłość w zakresie stosowania tych zasad?
13. Czy chce Pan(i) coś jeszcze dodać w tematyce wsparcia w ramach I osi PO PC? Być może ma Pan(i) jakies propozycje bądź zalecenia dotyczące usprawnienia wsparcia w ramach Programu w przyszłości?

IDI – Instytucja Pośrednicząca

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. Badanie jest anonimowe. Przebieg rozmowy zostanie nagryany, a z całości sporządzona będzie transkrypcja umożliwiająca analizę materiału w celach badawczych.

METRYKA

1. Jakie stanowisko Pan(i) zajmuje?
2. Jakie zadania należą do Pana(-ni) codziennych obowiązków na stanowisku?

PYTANIA

3. Z czego wynikała zmiana w treści programu pomocowego? Jak należy ją interpretować? W jaki sposób ta zmiana przełożyła się na zmiany kryteriów w IV konkursie?
4. Jakie efekty przyniosła zmiana kryteriów w IV konkursie? Co zmiany w kryteriach w IV konkursie (a także w treści programu pomocowego) oznaczają dla beneficjentów? Jak należy je interpretować? Na co wpłynęły? Z czego wynikały?
5. Czy na etapie naborów wniosków pojawiały się zapytania wynikające z braku zrozumienia warunków/zasad udzielania wsparcia? Jeśli tak, proszę wskazać, czego dotyczyły? (wskazówka dla moderatora - czy zgłaszane trudności dotyczyły treści programu, ogłoszeń o naborach wniosków, treści regulaminów?) Czy zapytania kierowane były przez konkretne kategorie przedsiębiorców bądź dotyczyły określonego naboru, czy nie dostrzega Pan(i) żadnych zależności w tym zakresie? Czy w czwartym konkursie także pojawiały się takie zapytania?
6. Czy warunki stawiane potencjalnym wnioskodawcom czwartego konkursu wykluczają pewne kategorie przedsiębiorstw? Jeśli tak, to jakie przedsiębiorstwa były wykluczone z ubiegania się o wsparcie w czwartym konkursie ramach programu? Z czego to wynika?
7. Czy w Pana(-ni) opinii warunki stawiane potencjalnym wnioskodawcom czwartego konkursu mogą faworyzować określone kategorie przedsiębiorców? Jeśli tak, jakie kategorie przedsiębiorstw były faworyzowane w procesie ubiegania się o wsparcie w czwartym konkursie? W jaki sposób? Z czego to wynika? Co należy zmienić, aby zasady/warunki były sprawiedliwe?
8. W badaniu realizowanym w zeszłym roku wskazywano na problemy w realizacji wynikające z zamkniętej listy punktów adresowych. Beneficjentom przysługuje jednak umowne prawo do zamiany zadeklarowanych punktów adresowych. Czy Pana(-ni) zdaniem możliwe jest, że beneficjenci nie są świadomi istnienia tego mechanizmu? Czy uważa Pan(i), że mechanizm ten jest skutecznym rozwiązaniem? Czy zasadnym byłoby umożliwienie beneficjentom uwzględniania nowopowstałych punktów adresowych w ramach kosztów kwalifikowalnych? Proszę uzasadnić.
9. Czy i jakie problemy napotykają beneficjenci podczas realizacji projektów? Czy i w jaki sposób instytucje zaangażowane w realizację Programu mogą wesprzeć beneficjentów w rozwiązywaniu podobnych problemów? (Wskazówka dla moderatora - jakie działania powinny podejmować instytucje zaangażowane w realizację PO PC, by ograniczać wskazane przez respondenta problemy)
10. Czy rozplanowanie konkursów było prawidłowe w odniesieniu do celów PO PC, specyfiki projektów, jak również potrzeb oraz możliwości potencjalnych wnioskodawców?
11. Czy uda się osiągnąć założone globalne wartości wskaźników? Proszę uwzględnić także czwarty konkurs.
 - Jeśli tak, to czy będzie możliwe ich przekroczenie? Z czego to wynika?
 - Jeśli nie, to z czego wynikają rozbieżności i jakie zostaną wdrożone działania zaradcze?
12. Jak ogólnie ocenia Pan(-ni) efektywność wsparcia w ramach PO PC? W jakim stopniu wsparcie w ramach PO PC wpływa na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce? Czy można zintensyfikować wpływ tego wsparcia na kondycję polskiego rynku telekomunikacyjnego?
13. Proszę szczegółowo opisać:
 - nową infrastrukturę aktywną i/lub pasywną.
 - istniejącą infrastrukturę aktywną i/lub pasywną.

14. Czy mechanizm wycofania pomocy był kiedykolwiek uruchamiany? Jeśli tak - proszę opisać ten proces, wskazując także miejsce przeznaczenia wycofanych kwot.
15. Jakie są Pana(-ni) doświadczenia ze stosowania zasad udzielania pomocy publicznej na rozwój sieci szerokopasmowych? Na co należy szczególnie zwracać uwagę? Czy ma Pan(i) jakieś rekomendacje na przyszłość w zakresie stosowania tych zasad?
16. Czy chce Pan(i) coś jeszcze dodać w tematyce wsparcia w ramach I osi PO PC? Być może ma Pan(i) jakieś propozycje bądź zalecenia dotyczące usprawnienia wsparcia w ramach Programu w przyszłości?

IDI - Instytucja Otoczenia Umowy Partnerstwa

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. Badanie jest anonimowe. Przebieg rozmowy zostanie nagany, a z całości sporządzona będzie transkrypcja umożliwiająca analizę materiału w celach badawczych.

METRYKA

1. Jakie stanowisko Pan(i) zajmuje?
2. Jakie zadania należą do Pana(-ni) codziennych obowiązków na stanowisku?

PYTANIA

3. Z czego wynikała zmiana w treści programu pomocowego? Jak należy ją interpretować? W jaki sposób ta zmiana przełożyła się na zmiany kryteriów w IV konkursie?
4. Jakie efekty przyniosła zmiana kryteriów w IV konkursie? Co zmiany w kryteriach w IV konkursie (a także w treści programu pomocowego) oznaczają dla beneficjentów? Jak należy je interpretować? Na co wpłynęły? Z czego wynikały?
5. W badaniu realizowanym w zeszłym roku wskazywano na problemy w realizacji wynikające z zamkniętej listy punktów adresowych. Beneficjentom przysługuje jednak umowne prawo do zamiany zadeklarowanych punktów adresowych. Czy Pana(-ni) zdaniem możliwe jest, że beneficjenci nie są świadomi istnienia tego mechanizmu? Czy uważa Pan(i), że mechanizm ten jest skutecznym rozwiązaniem? Czy zasadnym byłoby umożliwienie beneficjentom uwzględniania nowopowstałych punktów adresowych w ramach kosztów kwalifikowalnych? Proszę uzasadnić.
6. Jak ogólnie ocenia Pan(-ni) efektywność wsparcia w ramach PO PC? Czy uważa Pan(i), że wsparcie to było wystarczająco intensywne? Czy odniesione efekty są współmierne do poniesionych nakładów? Czy odniesione efekty są zgodne z założonymi celami? Proszę omówić powyższe aspekty - w przypadku odpowiedzi negatywnych uzasadnić zaistniałą sytuację oraz określić, jakie działania zaradcze można by wprowadzić, aby podnieść efektywność wsparcia w przyszłości.
7. W jakim stopniu wsparcie w ramach PO PC wpływa na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce? Czy można zintensyfikować wpływ tego wsparcia na kondycję polskiego rynku telekomunikacyjnego?
8. Jakie są Pana(-ni) doświadczenia ze stosowania zasad udzielania pomocy publicznej na rozwój sieci szerokopasmowych? Na co należy szczególnie zwracać uwagę? Czy ma Pan(i) jakieś rekomendacje na przyszłość w zakresie stosowania tych zasad?

9. Czy chce Pan(i) coś jeszcze dodać w tematyce wsparcia w ramach I osi PO PC? Być może ma Pan(i) jakieś propozycje bądź zalecenia dotyczące usprawnienia wsparcia w ramach Programu w przyszłości?

IDI - Instytucja o charakterze specjalistycznym dla I osi PO PC

Konsorcjum firm Grupa BST sp. z o.o. oraz EU-Consult sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji realizuje badanie dotyczące *Przeprowadzenia analizy efektów interwencji publicznych podjętych dotychczas na podstawie programu pomocowego dla I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zmian w kondycji rynku telekomunikacyjnego w Polsce, jakie zaszły w trakcie wdrażania tego programu*. Badanie jest anonimowe. Przebieg rozmowy zostanie nagrany, a z całości sporządzona będzie transkrypcja umożliwiającą analizę materiału w celach badawczych.

METRYKA

1. Jakie stanowisko Pan(i) zajmuje?
2. Jakie zadania należą do Pana(-ni) codziennych obowiązków na stanowisku?

PYTANIA

3. Z pierwszego etapu badania wynika, że wsparcie w ramach PO PC ma istotny wpływ na rynek pracy - zarówno jeśli chodzi bezpośrednio o zatrudnienie w przedsiębiorstwach realizujących inwestycje, jak i o możliwość pracy zdalnej wśród ludności zamieszkującej obszary nieobjęte dotychczas zasięgiem szerokopasmowej sieci. Czy dostrzega Pan(i) również wpływ otrzymanego wsparcia na rynek pracy i zatrudnienie? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
4. Jakie efekty przyniosła zmiana kryteriów w IV konkursie? Co zmiany w kryteriach w IV konkursie (a także w treści programu pomocowego) oznaczają dla beneficjentów? Jak należy je interpretować? Na co wpłynęły? Z czego wynikały?
5. Jak ogólnie ocenia Pan(-ni) efektywność wsparcia w ramach PO PC? Czy uważa Pan(i), że wsparcie to było wystarczająco intensywne? Czy odniesione efekty są współmierne do poniesionych nakładów? Czy odniesione efekty są zgodne z założonymi celami? Proszę omówić powyższe aspekty - w przypadku odpowiedzi negatywnych uzasadnić zaistniałą sytuację oraz określić, jakie działania zaradcze można by wprowadzić, aby podnieść efektywność wsparcia w przyszłości.
6. W jakim stopniu wsparcie w ramach PO PC wpływa na kondycję rynku telekomunikacyjnego w Polsce? Czy można zintensyfikować wpływ tego wsparcia na kondycję polskiego rynku telekomunikacyjnego?
7. Jakie są Pana(-ni) doświadczenia ze stosowania zasad udzielania pomocy publicznej na rozwój sieci szerokopasmowych? Na co należy szczególnie zwracać uwagę? Czy ma Pan(i) jakieś rekomendacje na przyszłość w zakresie stosowania tych zasad?
8. Czy chce Pan(i) coś jeszcze dodać w tematyce wsparcia w ramach I osi PO PC? Być może ma Pan(i) jakieś propozycje bądź zalecenia dotyczące usprawnienia wsparcia w ramach Programu w przyszłości?

10.4. Załącznik nr 1 do SOPZ (arkusz kalkulacyjny)